

АЛЕСАНДРО ЧЕСКИНИ

РЕЧНИК МАРИЈИНОГ
ЧЕТВОРОЈЕВАНЂЕЉА
ЈЕВАНЂЕЉЕ ПО ЈОВАНУ

Ниш • Београд
2019

Свети Јован Јеванђелиста
Црква Богородице Одигитрије
Пећка Патријаршија (око 1335)

Алесандро Ческини

РЕЧНИК МАРИЈИНОГ ЧЕТВОРОЈЕВАНЂЕЉА: ЈЕВАНЂЕЉЕ ПО ЈОВАНУ

 МЕЂУНАРОДНИ ЦЕНТАР ЗА ПРАВОСЛАВНЕ СТУДИЈЕ

Институт за
српски
језик
САНУ

Alessandro Ceschini

DIZIONARIO DEL
CODICE MARIANO
VANGELO DI GIOVANNI

Centro internazionale per gli studi ortodossi
Istituto della lingua serba SANU
Nissa • Belgrado
2019

Алесандро Ческини

РЕЧНИК МАРИЈИНОГ
ЧЕТВОРОЈЕВАНЂЕЉА
ЈЕВАНЂЕЉЕ ПО ЈОВАНУ

Међународни центар за православне студије
Институт за српски језик САНУ
Ниш • Београд
2019

УРЕДНИЦИ
ДРАГИША БОЈОВИЋ
ВИКТОР САВИЋ

РЕЦЕНЗЕНТИ
ГОРДАНА ЈОВАНОВИЋ
ВАЊА СТАНИШИЋ

REDATTORI
DRAGIŠA BOJOVIĆ
VIKTOR SAVIĆ

RECENSORI
GORDANA JOVANOVIĆ
VANJA STANIŠIĆ

УВОД

Речник Јеванђеља по Јовану из Маријиног четворојеванђеља први је корак према амбициознијем подухвату: покушају реконструисања оригиналног текста старословенског четворојеванђеља. Зато овај речник не само да пружа граматичке податке и превод(е) својих одредница него записује све морфолошке облике свих речи које се појављују у тексту. Бројеви који следе кореспонденте представљају стихове у којима се појављују поменути облици. Унутар одредница, облици су сврстани под наводницима према граматичким категоријама, а наводници указују да правопис није нормализован него се пружа начин писања најраспрострањенији у тексту који се истражује; када има споредних начина писања они су наведени, и даље под наводницима, после броја стиха: нпр. „**авиѥ**“ 5.9 „**авьѥ**“. Знак | раздваја појединачне облике, а знак · дублете и унутар заглавља: нпр. **авити · ѡвити** – и унутар облика: нпр. „**ави**“ **сѧ** аор. 3. л. јд. · „**ѡви**“ **сѧ**. Поред тога, у речнику се пружају грчки (из Textus Receptus¹), па и црквенословенски (из Синодалне библије²) кореспонденти поменутих облика. У случају потребе за разликовањем двају или више хомографских облика унутар истог стиха, „прво“, „друго“ итд. пишу се после броја стиха: нпр. „**авраамлѥ**“ с. ном. мн. ... 8.39 прво | „**авраамлѥ**“ с. ак. мн. ... 8.39 друго. Такође се пишу „прво“, „друго“ итд., за разликовање различитих кореспондената: нпр. „**мѧ**“ ... ἐμὲ **мѧ** ... 8. ... 42 прво ... / **мѧ** ... 8. ... 42 друго – или начина писања истог облика: нпр. „**мьнѥ**“ 17. ... 24 двапут: прво „**мънѥ**“.

¹ *Koine Greek New Testament* (Textus Receptus as prepared by F.H.A. Scrivener in the late 1800s), London, Trinitarian Book Society, 2009.

² *Святое Евангелие на церковнославянском языке* (карманный формат), Москва, Православный Свято-Тихоновский гуманитарный университет, 2017.

О ГЛАГОЛИМА

Повратна честица **сѧ** пише се након одреднице када је глагол искључиво повратни, но након ознаке глаголског вида када глагол може такође да буде прелазни, чак и уколико се активни облици не појављују у тексту. Присуство комплемената **кого** и/или **уѣто** указује да је глагол – у тексту који се истражује, наравно – прелазни, зато се **кого** и/или **уѣто** пишу и у случајевима одредница које се појављују само у пасиву. У тим случајевима је подразумевано да се директни објекат прелазног глагола претвара у субјекат пасива, док евентуалног вршиоца радње означава инструментал, који одговара субјекту прелазног глагола.

О КОРЕСПОНДЕНТИМА

Даје се основни облик грчких кореспондената, па зато, нпр. *οὖ*, *οὖχ*, *οὖχ*, као и *οὖχι* – сви су наведени под *οὖ*. Изузетак је када следи друга реч, нпр. *οὖχ ἔστιν*. По правилу се грчки члан не наводи само у два случаја: одређени вид придева или партиципа, затим облици који одговарају комбинацији предлога и именице где се члан налази усред њих. Символ *Ø* означава одсуство кореспондента.

О НОМЕНКЛАТУРИ

Прилагодио сам се номенклатури уџбеника Старословенски језик³, Светозара Николића. Ипак је настала потреба да измислим назив за глаголске облике попут **хотѣхъ** **приимати** и **хотѣи** **прѣдати**: ја предлажем футур претерита и партицип фyuтура актива.

О НОРМАЛИЗАЦИИ

Уопште у заглављима одредница нормализујем у складу са Старословенским речником⁴, дакле укључујем два слова која не постоје у глагољници: *ja* (ja)

³ *Старословенски језик, I, Правовис – џасови – облици*, Београд, Научна књига, 1978 (више је издања, служимо се последњим: Београд, Бард-фин – Бања Лука, Романов, 2008).

⁴ *Старославянский словарь, по рукописям X–XI веков*, Под редакцией Р. М. Цейтлин, Р. Вечерки и Э. Благовой, Москва, Славянский институт АНЧР – Институт славяноведения и балканистики РАН, 1994.

и *је* (**ѣ**). Таква слова замењују одговарајуће *јаш* (**ѡ**) и *јесѣ* (**ѥ**) у отвореним слоговима или пре палатализованих самогласника: због тога одреднице које у рукопису почињу са *јашом* сврстане су под словом *ја* у речнику; међутим, у ћирилици *јесѣ* може да се налази на почетку речи уз *је*. Стога, по узору на Старословенски речник, наводе се под словом *јесѣ* упућивања за одреднице које почињу јотом и зато су сврстане под *је*: нпр. **ѦГДА** види **ѢГДА**. Поред тога сам употребио *шша* (**щ**) уместо диграма *ша + шврго* (**шт**) иако Маријино четворојеванђеље углавном избегава *шша* – па и Николићев уџбеник сâм нормализује са диграмом. Што се тиче *омеѣ* (**ѡ**), *шшиѣ* (**Ѡ**) и *ижице* (**ѵ**), изабрао сам да следим грчки правопис чак и у случајевима где Старословенски речник не чини то, нпр. **ѠѠМА** уместо **ТОМА**. Уз то, увек сам писао *јерове* у речима са сугласничким групама које старословенска фонетика не дозвољава: нпр. **АНѢГЕЛЪ**, уместо **АНГЕЛЪ**. Питање двоструких сугласника је сложеније: у неким случајевима попут **АМНА** – мада би требало да се нормализује као **АНѢНА** – Старословенски речник овакве примере пише са удвајањем сугласника, али обичније одреднице попут **НОАНЪ** нису нормализоване са двоструким сугласницима. Ради доследности одлучио сам да уопштим редослед *наш + јер + наш* (**-НЪН-/ -НЪН-**) зато што су придеви који се завршавају на **-НЪНЪ** већ учестали на старословенском; у осталим случајевима, једноставно сам усвојио најраспрострањенији начин писања.

О ТЕКСТУАЛНИМ ВАРИЈАНТАМА

Понекад, Маријино четворојеванђеље одступа од *Textus Receptus*: у таквим случајевима, ако сматрам да се ради о писарској (морфолошкој или лексичкој) грешци, онда предлажем исправку иза симбола *. У другом случају, ако је очито да се ради о текстуалној варијанти, онда наводим, како захтевају прилике, грчки кореспондент из критичког издања Nestle–Aland⁵ или латински из Климентијанске вулгате⁶. У ствари, огромне су количине грчких (па чак и латинских) текстуалних варијаната, али сам се из разумљивих, временских разлога ограничио на два горе наведена извора. Када би се Синодална библија

⁵ *Novum Testamentum Graece: Nestle Aland 28th Revised Ed. of the Greek New Testament*. Based on the work of Eberhard and Erwin Nestle. Edited by Barbara and Kurt Aland, Johannes Karavidopoulos, Carlo M. Martini, Bruce M. Metzger. Edited by the Institute for New Testament Textual Research Münster/Westphalia under the direction of Holger Strutwolf. Stuttgart. Deutsche Bibelgesellschaft, 2012.

⁶ *Biblia Sacra juxta Vulgatam Clementinam*, Alberto Colunga, OP & Laurentio Turrado (eds.), Madrid, Biblioteca de Autores Cristianos, 2015.

сложила са Textus Receptus уместо са Маријиним четворојеванђељем, онда бих наводио два кореспондента: један (из Nestle–Aland или Климентијанске вулгате) који се слаже са Маријиним четворојеванђељем и други (из Textus Receptus) који се слаже са Синодалном библијом.

О ТРАНСЛИТЕРАЦИЈИ

Усвојио сам старинске облике слова *земља* (**з** > **џ**), *јестѣ* (**ѣ** > **е**) и *ђерв* (**ѣ** > **ѧ**). Што се *малих јусова* тиче, ваља напоменути три чињенице о Јагићевој транслитерацији (**ѣ** > **ѧ** и **ѣѣ** > **ѧѧ**). Пре свега, глагољски **ѣ** је првобитно био једноставно дијакритички знак за грађење носних самогласника: као што В. Јагић сам подсећа⁷, његова самостална употреба резултат је каснијег развоја услед потребе за разликовањем у отвореним слогама *малоѣ јуса* (**ѣѣ**) из *великоѣ јуса* (**ѣѣ**), који су у глагољици личили један на други. Друго, *јошовани мали јус* (**ѧѧ**) баш се не појављује у ћириличким старословенским рукописима: једино по конвенцији се употребљава за транслитерацију глагољског *малоѣ јуса*; у ствари глагољица, са формалне стране, имала је само два јотована слова: *ју* (**ѣ**) и *јошовани велики јус* (**ѣѣ**). Коначно, В. Јагић употребљава **ѧ** за означавање необичног глагољског слова чији облик нисам успео да пронађем.

СКРАЋЕНИЦЕ

ак. – акузатив

акт. – актив

аор. – аорист

асигм. – асигматски

бр. – број

везн. – везник

вок. – вокатив

ген. – генитив

глаго. – глагол

дат. – датив

дв. – двојина

егз. – егзактни

ж. – женски

зам. – заменица

импф. – имперфекат

инстр. – инструментал

инф. – инфинитив

јд. – једнина

комп. – компаратив

л. – лице

лок. – локатив

лч. – лични

м. – мушки

мн. – множина

⁷ *Мариинское четвероевангелие съ примѣчаніями и приложеніями*, трудъ И. В. Ягича, Изданіе Отдѣленія русскаго языка и словесности Императорской академіи наукъ, Санктпетербургъ, Типографія Императорской академіи наукъ, 1883, 436–437.

непр. – непроменљив
 несвр. – несвршен
 ном. – номинатив
 одр. – одређени
 одрич. – одрични
 парт. – партицип
 пас. – пасив
 перф. – перфекат
 плускв. – плускв.перфекат
 пом. – помоћни
 потенц. – потенцијал
 предл. – предлог
 през. – презент
 прет. – претерит
 прид. – придев

прил. – прилог
 ред. – редни
 реч. – речца
 речен. – реченица
 с. – средњи
 свр. – свршен
 сигм. ст. – сигматски стари
 суп. – супин
 узв. – узвик
 фут. – футур

N.A. – Nestle–Aland
 V.C. – Климентијанска вулгата
 T.R. – Textus Receptus

ЗАГРАДЕ

() Обле заграде под наводницима обухватају слова која не припадају наведеном облику: ради се о словима која је В. Јагић транскрибовао као једну реч; а када се појављују после броја стиха, означавају грчки број стиха у случају несагласности између Textus Receptus и Маријиног четворојеванђеља. Иначе, напосто пружају објашњења.

[] Угласе заграде под наводницима обухватају сувишна слова, у другим случајевима наводе комплементе.

{ } Витичасте заграде обухватају недостајућа слова која су писари грешком увели у рукопис.

Кастел ди Лама,
 22. априла 2019.

Алесандро Ческини

МАРИЈИНО ЧЕТВОРОЈЕВАНЂЕЉЕ
ЈЕВАНЂЕЉЕ ПО ЈОВАНУ

ТЕКСТ

23 ...-сѣ въпиныштааго въ поустыини исправите пѣть гнѣ ѡкоже реуе исанѣ прѣкѣ 24 ѿ
 посланнии бѣахѣ отъ фарисеи 25 ѿ въпросиша и и рѣша емоу что оубо крѣпѣши
 аште ты нѣси хѣ ни илиѣ ни прѣкѣ 26 отъвѣшта имѣ иоанѣ гл҃а азъ крѣпѣи въ
 водѣ по среѣдѣ же васѣ стоить егоже въи не вѣсте 27 сѣ естъ градѣи по мнѣ иже
 прѣдѣ мноу бѣистъ емоу же азъ нѣсмѣ достоинѣ да отрѣшѣ ремень сапоугоу
 его 28 си въ витании бѣша об онѣ полѣ иорѣдана идеже бѣ иоанѣ крѣста 29 въ
 оутрѣи день видѣ и҃са градѣшта къ себѣ ѿ гл҃а се агнець бѣи въземлаи грѣхы
 мира въсего 30 сѣ естъ о немѣ же азъ рѣхъ по мнѣ градѣтъ мѣжѣ иже прѣдѣ
 мноу бѣи ѡко прѣвѣи мене бѣ 31 ѿ азъ не вѣдѣахъ его нѣ да вѣитъ сѣ издѣраилеви
 сего ради азъ приѣдѣ въ водѣ крѣста 32 ѿ свѣдѣтельствова иоанѣ гл҃а ѡко видѣхъ
 дѣхъ съходашѣ ѡко голѣбѣ съ небесе ѿ прѣбѣистъ на немѣ 33 ѿ азъ не вѣдѣахъ
 его нѣ послѣавѣи ма крѣститъ въ водѣ тѣ мнѣ реуе надѣ нѣ же оузыриши дѣхъ
 съходашѣ ѿ прѣбѣкавшѣ на немѣ сѣ естъ крѣстаи дѣмѣ стѣимѣ 34 ѿ азъ видѣхъ
 и свѣдѣтельствовахъ ѡко сѣ естъ снѣ бѣи 35 въ оутрѣи же день пакы стоѣаше
 иоанѣ ѿ оуѣеникѣ его дѣва 36 ѿ оузырѣ и҃са градѣшта гл҃а се агнець бѣи 37 ѿ
 слышасте и оба оуѣеника гл҃ашѣ ѿ по и҃сѣ идете 38 обрашѣтѣ же сѣ и҃сѣ и видѣвѣ
 ѣ по себѣ идѣшта гл҃а има 39 ѣсо и҃цѣта она же рѣсте емоу равѣи еже гл҃етъ
 сѣ сказаемо оуѣителю кѣде живѣши 40 гл҃а има приѣта и видѣта приѣте же и
 видѣсте кѣде живѣаше ѿ прѣбѣисте оу него день тѣ година бѣ ѡко девѣтаѣ 41 бѣ же
 анѣдрѣа братрѣ симона петра єдинѣ отъ обоу слышавѣшюу отъ иоана ѿ по немѣ
 шыдѣшюу 42 обрѣте сѣ прѣжде брата своего симона ѿ гл҃а емоу обрѣтомѣ месѣиѣ
 еже естъ сказаемо хѣ 43 ѿ приведе и къ и҃сѣи възырѣвѣтѣ же на нѣ и҃сѣ реуе ты єси
 симонѣ снѣ ионинѣ ты нареуѣши сѣ кифа еже сказаатѣ сѣ петрѣ 44 въ оутрѣи
 же день въсхотѣ и҃сѣ изити въ галилѣиѣ ѿ обрѣте филипа ѿ гл҃а емоу и҃сѣ гради по
 мнѣ 45 бѣ же филипѣ отъ виѣсандѣ отъ града анѣдрѣеѣа и петрова 46 обрѣте
 филипѣ нѣтанѣилѣ ѿ гл҃а емоу егоже писа мосиѣи въ законѣи и прѣци обрѣтомѣ и҃са снѣ
 иосифова иже отъ назарѣта 47 ѿ гл҃а емоу нѣтанѣилѣ отъ назарѣта можѣтъ ли что
 добро бѣити ѿ гл҃а емоу филипѣ приѣди и виждѣ 48 видѣ же и҃сѣ нѣтанѣилѣ градѣшта

къ себе і г҃ла о немъ се вѣ-истинѣ издѣлениѣ въ немъже лѣсти нѣсть 49 г҃ла емоу
натанаилъ како ма знаеши отвѣшта и҃съ и реуе емоу прѣжде даже не възг҃ласи
тебе филиппъ сѣшита подѣ смоковницеѣ видѣхъ та 50 отвѣшта натанаилъ и г҃ла
емоу равви и ты еси снѣ бж҃и ты еси цѣрь израилевъ 51 отвѣшта и҃съ и реуе
емоу зане рѣхъ ти ꙗко видѣхъ та подѣ смоковницеѣ вѣроуеши больша сихъ
оузыриши 52 і г҃ла емоу аминъ амнѣ г҃лѣхъ вамъ отъ селѣ оузырите неѣса ѡтверста і
ан҃глы бж҃иѣ вѣсходящѣ и низходящѣ надѣ сѣа ѹлвскааго

2

1 і въ третии день бракъ бысть въ кана галилеисцѣи і бѣ мати исѣа тоу 2 званѣ
же бысть и и҃съ і оуѣеници его на бракъ 3 і недоставѣшу виноу г҃ла мати исѣа
къ немому вина не имѣтъ 4 г҃ла си и҃съ что естъ мнѣ и тебѣ жено не оу приде
година моѣ 5 г҃ла мати его слоугамъ еже аште г҃летъ вамъ сѣтворите 6 бѣ же
тоу водоносъ камѣнъ шесть лежаштъ по оуиштению иудейскоу вѣмѣсташтъ по
двѣма ли тремъ мѣрамъ 7 г҃ла имъ и҃съ наплѣните водоносы воды і наплѣниша
ѣа до врѣха 8 і г҃ла имъ поурѣпѣте нѣинѣ и принеѣте архитриклинови і принеѣа
9 ꙗко же вѣкоу си архитриклинѣ вина бѣвѣшааго отъ воды і не вѣдѣаше отъ
кждоу естъ а слоугы вѣдѣхъ поурѣпѣшеи водѣ пригласи жениха архитриклинѣ
10 і г҃ла емоу вѣсѣкъ ѹлвкъ прѣжде доброе вино полагаатъ і егда оупижѣтъ сѣ
тогда тауѣ ты же сѣблюде доброе вино до селѣ 11 сѣтвори науатокъ знамениемъ
и҃съ въ кана галилеисцѣи і вѣи славѣ своиѣ і вѣроваша во нь оуѣеници его 12 по
семъ сѣниде и҃съ въ каперѣнаоуѣмъ самъ и мати его і братриѣ его і оуѣеници его
і тоу не мѣногѣ дѣни прѣбѣша 13 і близѣ бѣ пасха иудейска і възиде и҃съ въ
имѣ 14 і обрѣте въ цр҃кве продажшѣахъ овѣца и волы і голѣби і пѣнажѣники
сѣдашѣа 15 і сѣтвори биуѣ отъ врѣвий вѣса изг҃на и-цр҃кве овѣца же и волы
і трѣжѣникомъ расыпа пѣназы і дѣскы опроверѣже 16 і продажшѣимъ голѣби
реуе възмѣте си отъ сѣдоу не творите домоу отѣца моего домоу коуѣльнааго
17 помѣнѣша же оуѣеници его ꙗко написано естъ жалость домоу твоего сѣнѣстъ
ма 18 отвѣщаша же иудеи и рѣша емоу кое знамение вѣлѣеши намъ ꙗко
си твориши 19 отвѣща и҃съ и реуе имъ разорите цр҃кѣ синѣ і трѣми дѣньми
въздвигнѣ ѣ 20 рѣша же иудеи ѹетырѣми десаты и шестиѣхъ лѣтъ сѣздана
бѣ цр҃кѣ си і ты ли трѣми дѣньми въздвигнеши ѣ 21 онъ же глааше о цр҃кви
тѣла своего 22 егда оуѣо вѣста отъ мрѣтѣвѣхъ помѣнѣша оуѣеници его ꙗко се
глааше і вѣрѣ ѣа кѣнигамъ и словеси еже реуе и҃съ 23 егда же бѣ въ имѣ^х
въ пасха въ праздѣникъ мѣнози вѣроваша въ има его видѣше знамение его еже
творѣаше 24 самъ же и҃съ не вѣдааше себе въ вѣрѣ ихъ имѣже самъ вѣдѣаше
вѣса 25 і ꙗко не трѣбовааше да кѣто сѣвѣдѣтельствоуѣтъ о ѹлвѣ самъ бо
вѣдѣаше что бѣаше въ ѹлвѣ

1 бѣ же ѱлвкѣ отъ фарисѣи никодимѣ имѣ емоу кѣнасъ иудейскѣ 2 съ приде къ
 нѣмоу ноштинѣ и рече емоу раввини вѣмъ ѣко отъ бѣа пришеахъ еси оуѣчитель никтоже
 бо не можетъ знаменни сихѣ творити ѣже ты твориши аште не бѣдетъ бѣ съ нимѣ
 3 отъвѣща и сѣ ѿ рече емоу амин амин глѣжъ тебѣ аште кто не родитъ сѣ съ вѣше
 не можетъ видѣти црѣствіѣ бжїѣ 4 гла къ нѣмоу никодимѣ како можетъ ѱлвкѣ
 родити с[а] старѣ сѣ еда можетъ вѣторицеѣжъ вѣ урѣво вѣлѣсти матерѣ своѣѣ и
 родити сѣ 5 отъвѣшта и сѣ аминъ аминъ глѣжъ тебѣ аще кто не родитъ сѣ водоѣжъ и
 дѣхомъ не можетъ вѣннати вѣ црѣтвиѣ бжїѣ 6 рожденъ отъ плѣти плѣтъ естѣ ѿ
 рожедны отъ дѣха дѣхъ естѣ 7 не диви сѣ ѣко рѣхъ ти подобаахъ вамѣ родити сѣ съ
 вѣше 8 доухъ идеже хошетѣ доушетѣ ѿ глагола его слышиши нѣ не вѣси отъ кѣдоу
 придетъ и камо идѣтъ тако естѣ всѣхъ рожденъ отъ дѣха 9 отъвѣшта никодимѣ и
 рече емоу како могутъ сѣ бѣити 10 отъвѣща и сѣ и рече емоу ты еси оуѣчитель ѱлвѣ
 и сихѣ ли не вѣси 11 аминъ аминъ глѣжъ тебѣ ѣко еже вѣмъ глѣмъ ѿ еже видѣхомъ
 свѣдѣтельствоуемъ ѿ свѣдѣтельствъ нашего не приемлете 12 аште земна рѣхъ
 вамѣ и не вѣроуѣте како аште рекъ вамъ нѣска вѣроуѣте 13 ѿ никтоже вѣзидѣ
 нѣбо тѣкмо съшѣдѣ сѣбѣ сѣ ѱкѣ сѣ нѣбѣ 14 ѿ ѣкоже мѣси вѣзнесе зминѣ вѣ
 поустыни тако подобаахъ сѣ вѣзнести сѣноу ѱлвскоуемоу 15 да всѣхъ вѣроуѣи во
 нѣ не погѣбнетъ нѣ иматъ живота вѣчѣнааго 16 тако бо бѣ вѣзлюбѣ мира ѣко сѣа
 своего иноуадааго дасть да вѣсѣхъ вѣроуѣи на нѣ не погѣбнетъ нѣ-иматъ живота
 вѣчѣнааго 17 не послаа бо бѣ сѣа своего вѣ мирѣ да содитъ мироу нѣ да съпасетъ
 сѣ мирѣ имѣ 18 вѣроуѣи во нѣ не бѣдетъ осажденъ а не вѣроуѣи юже осажденъ
 естѣ ѣко не вѣрова вѣ имѣ иноуадааго сѣа бжїѣ 19 сѣ естѣ сѣдѣ приде бо свѣтъ вѣ
 мирѣ ѿ вѣзлюбѣиша ѱлвци пауѣ тѣмъ неже свѣтъ бѣша бо ихъ дѣла зѣла 20 всѣхъ
 бо дѣлаи зѣла ненавидѣтъ свѣта ѿ не приходѣтъ къ свѣтоу да не о{бли}уахъ сѣ
 дѣла его ѣко зѣла сѣхъ 21 а творѣи истинѣ градѣтъ къ свѣтоу да аватъ сѣ дѣла
 его ѣко ѿ бѣхъ сѣхъ сѣдѣлаа 22 по сихѣ приде и сѣ ѿ оуѣеници его вѣ иудейскѣжъ
 землѣ ѿ тоу живѣашѣ съ ними и крѣштаашѣ 23 бѣ же иоанъ крѣста вѣ еннѣнѣ
 близѣ салѣмовѣ ѣко воды мѣногы бѣахъ тоу ѿ приходѣахъ и крѣштаахъ сѣ 24 не
 оу бо бѣ вѣсажденъ вѣ темьниѣжъ иоанъ 25 бѣистѣ же сътазанѣ отъ оуѣени[ни]къ
 иоанѣвѣ съ іудѣи ѿ оуиштѣнии 26 ѿ придѣ къ иоанѣу и рѣша емоу раввини иже бѣ
 съ тобоѣжъ ѿ онѣ полѣ иорѣдана емоуѣ ты свѣдѣтельствова сѣ съ крѣштаахъ
 и вѣси градѣхъ къ нѣмоу 27 отъвѣща иоанъ и рече не мо{же}хъ ѱлвкѣ приимати
 ниѣсѣже аще н{е} бѣдетъ емоу данѣ сѣбѣ 28 вѣ сами мѣнѣ свѣдѣтельствоуѣте
 ѣко рѣхъ нѣсмъ азъ хѣ нѣ послаанъ есмъ прѣдъ нимѣ 29 имѣи неѣвѣстѣ женихъ
 естѣ а дроухъ жениховѣ стоѣи ѿ послаѣшаахъ его радѣстѣжъ радѣуѣхъ сѣ за гласъ
 жениховѣ сѣ оуѣбо радѣсть моѣ исплѣни сѣ 30 ономоу подобаахъ расти а мѣнѣ
 мѣнѣи сѣ 31 градѣ съ вѣше надѣ всѣми естѣ сѣ отъ земла ѿ земла естѣ

и отъ земля глѣтъ градѣи съ нѣсе надъ всѣми естъ 32 ꙗже видѣ и слыша се
свѣдѣтельствоуоутъ ꙗже свѣдѣтельствѣи его никтоже не приемлетъ 33 принимѣи
его свѣдѣтельство запечатыа ѡко бѣ исти[не]ненъ естъ 34 егоже бо послаа бѣ
глы бѣина глѣтъ не въ мѣрѣ бо бѣ дастъ дха 35 отцѣ любитъ сѣа и всѣ дастъ въ
ржцѣ его 36 вѣроуѣи въ сѣа имать животъ вѣуѣны ꙗже не вѣроуоутъ въ сѣа
не оузъритъ живота нѣ гнѣвъ бѣи прѣбываатъ на немъ

4

1 егда же оуѣдѣ гѣ ѡко оуслышаша фарисѣи ѡко исъ множиша оуѣеники
творитъ ꙗже крѣштаатъ неже иоанъ 2 ꙗже самъ не крѣштааше нѣ оуѣеници его
3 остави иудеѣи и иде пакы въ галилеѣи 4 достояше же емоу проити скозѣ сама-
ринѣи 5 приде же исъ въ градъ самарѣскѣ нарицаемѣ сѣхарѣ искрѣ всѣи ѡже дастъ
иѣковѣ иосифоу сѣоу своему 6 бѣ же тоу стоуденецъ иѣковъ 7 же троуждѣ сѣа
отъ пѣти сѣдѣаше тако на стоуденеци година бѣ ѡко шестаа 7 приде жена отъ
самарина поурѣтъ воды глы исъ даждѣ ми пити 8 оуѣеници бо его ошѣли бѣахъ
въ градъ да брашѣна коупатъ 9 глы же емоу жена самарѣныни како ты иудеи
сѣи отъ мене пити просиши женѣи самарѣнына сѣиша не прикасаѣтъ бо сѣа иудеи
самарѣнехъ 10 отъѣвѣшта исъ и реуе еи аште би вѣдѣла даръ бѣи ꙗже кто естъ глы
ти даждѣ ми пити ты би просила оу него и далъ ти би водѣ живѣ 11 глы емоу жена
гѣи ни поурѣпала имаши и стоуденецъ естъ глыбокъ отъ кждѣ оуѣи имаши водѣ
живѣ 12 еда ты болеи еси отъца нашего иѣкова ꙗже дастъ намъ стоуденецъ сѣи
и тѣ из него питъ и сѣи его и скоти его 13 отъѣвѣшта исъ и реуе еи всѣхъ пиѣи
отъ воды сѣи вѣжаждетъ сѣа пакы 14 ꙗже пиетъ отъ воды ѡже азъ дамъ емоу
не вѣждааатъ сѣа въ вѣкѣ нѣ вода ѡже азъ дамъ емоу бѣдетъ въ немъ истоуѣникъ
воды вѣходаща въ животъ вѣуѣны 15 глы къ емоу жена гѣи даждѣ ми сѣи водѣ
да ни жаждѣ ни прихождѣ сѣмо поурѣпаты 16 глы еи исъ иди призови мѣжѣ твои ꙗже
приди сѣмо 17 отъѣвѣшта жена и реуе емоу не имамъ мѣжа глы еи исъ добрѣ реуе
ѡко мѣжа не имамъ 18 пѣтъ бо мѣжѣ имѣла еси ꙗже нынѣ егоже имаши нѣстъ ти
мѣжѣ сѣи въ истинѣ реуе 19 глы емоу жена гѣи виждѣ ѡко прѣкъ еси ты 20 отъци
наши въ горѣ сѣи поклонѣиша сѣи въ глѣте ѡко въ еѣмъ естъ мѣсто идеже кланѣти
сѣа подобаатъ 21 глы еи исъ жено вѣрѣ ими ми ѡко градетъ година егда ни въ горѣ
сѣи ни въ имѣхъ поклоните сѣа отцю 22 вѣи кланѣате сѣа егоже не вѣсте мы же
кланѣемъ сѣа еже вѣмъ ѡко сѣи отъ иудеи естъ 23 нѣ градетъ година и нынѣ
естъ егда истинѣи поклонѣици поклонаты сѣа отцю дхомъ и истиноѣи бо отцѣ
тацѣхъ иштетъ поклонѣѣштитѣхъ сѣа емоу 24 дхъ естъ бѣ ꙗже кланѣатъ сѣа емоу
дхмъ и истиноѣи достонитъ кланѣти сѣа 25 глы емоу жена вѣмъ ѡко месѣи придетъ
рекомы хъ егда тѣ придетъ вѣзвѣститъ намъ всѣ 26 глы еи исъ азъ есмъ глы сѣи
тобоѣи 27 ꙗже тѣгдаже придѣ оуѣеници его ꙗже оуѣдаахъ сѣа ѡко сѣи женоѣи глыаше ꙗже

никтоже не реуе уесо иштеши или уто глѣши съ неѣмъ 28 остави же водоносъ свои жена і иде въ градъ і глѣ уѣкмъ 29 придѣте и видите уѣка іже реуе ми въсѣ елико сътвори хъ еда тѣ естѣ хъ 30 изидѣ же из града и градѣхъ кѣ нѣмоу 31 между же симъ мола хъ и оуѣеници его глѣще равѣви ѣждѣ 32 онъ же реуе кѣ нимъ азъ брашѣно имамъ ѣсти егоже въи не вѣсте 33 глѣхъ же оуѣеници кѣ себѣ еда кто принесе емоу ѣсти 34 глѣ имъ и сѣ мое брашѣно естѣ да твори хъ воли хъ посѣла вѣша-аго ма і съврѣшѣ дѣла его 35 не въи ли глѣте ѣко еште уѣтыре мѣсаци сѣтѣ і жатѣ придѣтѣ се глѣхъ вамъ възвѣдѣте оуи ваши и видите ни въи ѣко пла вѣ сѣтѣ кѣ жатѣ юже 36 і жыли мѣзѣхъ приемлѣтѣ і събирали плодѣ въ животѣ вѣуѣны да и сѣли въкоупѣ радоуѣтѣ са и жыли 37 о семъ бо естѣ слово истокѣе ѣко инъ естѣ сѣлѣ і инъ естѣ жыли 38 азъ посѣла хъ въи жатѣ идеже въи не троуѣдисте са и ни троуѣдиша са и въи въ троуѣды ихъ вънидѣте 39 отъ града же того мѣноси вѣроваша въ него отъ самарѣнъ за слово женѣ съвѣдѣтельствоуѣишти ѣко реуе ми въсѣ елико сътвори хъ 40 егда же придѣхъ самарѣне кѣ нѣмоу мола хъ и да би прѣбѣлѣ оу ни хъ і прѣбѣистѣ тоу дѣва дѣни 41 і мѣного пауе вѣроваша за слово его 42 женѣ же глѣхъ ѣко юже не за твои хъ бесѣдѣхъ вѣроуѣмъ сами бо слышахомъ и вѣмъ ѣко съ естѣ въ истинѣхъ сѣсѣ мира хъ 43 по дѣвою же дѣноу изидѣ отъ тѣдоу и иде въ галилеѣхъ 44 самъ бо и сѣ съвѣдѣтельствова ѣко прѣкѣ въ своемъ отѣуѣствии не иматѣ уѣсти 45 егда же придѣ въ галилеѣхъ приѣхъ са и галилеѣне въсѣ видѣвѣше елико сътвори въ имѣхъ въ праздни хъ і ти бо придѣхъ въ праздни хъ 46 придѣ же пакы и сѣ въ кана га{ли}леѣхъ идеже сътвори отъ воды вино бѣ же етерѣ цѣрѣ мжѣхъ егоже сѣнъ болѣаше въ каперѣнаоуѣмъ 47 съ слышавѣ ѣко и сѣ придѣ отъ иудеѣхъ въ галилеѣхъ иде кѣ нѣмоу и мола хъ и да сѣнидѣтѣ и исцѣлитѣ сѣна его бѣ бо оумира хъ 48 реуе же кѣ нѣмоу и сѣ аште знаменни и уѣдесѣ не видите не имате вѣрѣи ѣти 49 глѣ кѣ нѣмоу цѣрѣ мжѣхъ ги сѣниди прѣжде да же не оуѣмрѣтѣ отроуѣа мое 50 глѣ кѣ нѣмоу и сѣ иди сѣнъ твои живѣ естѣ і вѣрѣхъ емъ уѣвѣкѣ словеси еже реуе емоу и сѣ {и}дѣаше 51 абие же съходѣцию емоу се раби его сѣрѣтѣхъ и глѣще ѣко сѣнъ ти живѣ естѣ 52 въпраша же годинѣ отъ ни хъ въи кѣи хъ соуѣле емоу бѣи рѣша же емоу ѣко вѣуѣра въ годинѣхъ седмѣи хъ остави и огнѣ 53 разоуѣмъ же [о]уѣцѣ ѣко та бѣ година въи юже реуе емоу и сѣ ѣко сѣнъ твои живѣ естѣ і вѣрова самъ и весь домъ его 54 се пакы вѣторѣе уѣодо сътвори и сѣ пришедѣ отъ иудеѣхъ въ галилеѣхъ

5

1 по сихъ же бѣ праздни хъ иудеискѣхъ і възидѣ и сѣ въ ероуѣсалимѣхъ 2 естѣ же въ ерсѣмѣхъ на овѣи кѣпѣли ѣже нарицаатѣ са евреискѣхъ витезда патѣ притѣкорѣ имѣишти 3 въи тѣхъ лежааше мѣножество болаштинѣхъ слѣпѣхъ хроуѣхъ уѣиѣцини хъ дѣвиѣни хъ водѣ 4 анѣл бо глѣ на въсѣ лѣта съхождааше въи кѣпѣлѣ і възмѣштааше водѣ і иже прѣвѣе вѣлажааше по възмѣштѣнии водѣ сѣдра вѣхъ бѣвааше ѣцѣмъ

же неджгомъ одрѣжимъ быкаше 5 бѣ же тоу єдинѣ уѣвкѣ 6 і осмѣ лѣтъ имѣ
 въ неджсѣ своемъ 6 сего видѣвъ иѣ лежаша і разоумѣвъ ѣко мѣнога лѣта ѣже
 имѣаше гѣа ємоу хоштеши ли цѣлъ бѣти 7 отвѣща ємоу неджжѣны єи гѣи
 уѣка же не имамъ да єгда вѣзмѣтитъ са вода вѣврѣжетъ ма въ кѣпѣль єгда же
 прихождѣ азъ инѣ прѣжде мене вѣлазитъ 8 гѣа ємоу иѣ: вѣстани вѣзѣми одрѣ
 твои і иди въ домъ свои 9 і абѣе цѣлъ бѣстѣ уѣкѣ і вѣзатъ одрѣ свои и хождѣ-
 аше бѣ же собота въ тѣ дѣнь 10 гѣахъ же иудеи исцѣлѣвъшюуемоу собота єстѣ
 и не достоитѣ тебѣ вѣзати одра твоего 11 онѣ же отвѣшѣа имѣ іже ма сѣтвори
 цѣла тѣ мѣнѣ реуе вѣзѣми одрѣ твои и ходи 12 вѣпросиша же и кѣто єстѣ уѣкѣ
 рекѣ тебѣ вѣзѣми одрѣ твои и ходи 13 исцѣлѣвъѣ же не вѣдѣаше кто єстѣ іѣ бо
 оуклони са народоу сѣшѣю на мѣстѣ 14 по томѣ же обрѣте и иѣ въ цѣркѣ і реуе
 ємоу сѣ цѣлъ бѣст к томоу не сѣгрѣшаи да не горе уѣто бѣдетѣ 15 іде же уѣвкѣ і
 повѣ{дѣ} иудеомъ ѣко иѣ єстѣ иже и сѣтвори цѣла 16 і сего ради гонѣахъ иудеи
 иѣа і иска{ахъ}ахъ єго оубити зане си творѣаше въ соботѣ 17 іѣ же отвѣшѣтаваше
 имѣ отѣцъ мои до сѣлѣ дѣлаатъ и азъ дѣлаѣхъ 18 сего же ради искаахъ пауе иудеи
 єго оубити ѣко не тѣкмо разарѣаше соботѣ нѣ і оѣа своего гѣлааше бѣ [ра]равенѣ
 са твора бѣоу 19 отвѣшѣа же иѣ і реуе имѣ аминѣ амин гѣнѣ вамѣ не можетѣ
 сѣнѣ о сѣбѣ творити ниуесоже аште не єже видитѣ отѣца тв[р]ораца ѣже бо онѣ
 творитѣ си и сѣнѣ такожде творитѣ 20 отѣ {в}о любитѣ сѣна и всѣхъ показатѣ
 ємоу ѣже самѣ творитѣ і большаа сѣхъ показетѣ ємоу дѣла да вѣи уюдите са
 21 ѣко бо оѣцъ вѣскрѣшѣаатъ мрѣтѣвѣна и живитѣ тако и сѣнѣ ѣже хошетѣ жити
 22 отѣцъ бо не сѣдитѣ никомоу же нѣ сѣдѣ весь дастѣ сѣнови 23 да вѣси уѣжѣтѣ сѣна
 ѣкоже уѣжѣтѣ отѣца і иже не уѣтетѣ сѣна не уѣтетѣ отѣца посѣлаавѣшааго и 24 аминѣ
 аминѣ гѣнѣ вамѣ ѣко слоушѣаѣи словесѣ моего и вѣрѣ ємла посѣлаавѣшюмоу
 ма иматѣ живота вѣуѣнааго і на сѣдѣ не придетѣ нѣ прѣидетѣ отѣ сѣмрѣти въ
 животѣ 25 аминѣ амин гѣнѣ вамѣ ѣко градѣтѣ година и нѣинѣ єстѣ єгда мрѣтѣви
 оуслѣшатѣ гѣсѣ сѣна бѣжитѣ і оуслѣшавѣшеи оживѣжѣтѣ 26 ѣкоже бо отѣцъ живота
 иматѣ въ сѣбѣ тако дастѣ и сѣнови живота имѣти въ сѣбѣ 27 и областѣ дастѣ
 ємоу и сѣдѣ творити ѣко сѣнѣ уѣвскѣи єстѣ 28 не дивитѣ са сѣмоу ѣко градѣтѣ
 година въ нюже всѣи сѣшѣтеи въ гробѣхъ оуслѣшатѣ гѣсѣ сѣна бѣжитѣ 29 и изидѣжѣтѣ
 сѣтворѣшеи благаа въ вѣскрѣшѣение животоу а сѣтворѣшеи зѣлаа въ вѣскрѣшѣение
 сѣдоу 30 не мога азъ о сѣбѣ творити ниуесоже ѣкоже слѣшѣхъ сѣждѣхъ и сѣдѣ
 мои правѣденѣ єстѣ ѣко не иштѣ вола моего нѣ волѣхъ посѣлаавѣшааго ма отѣца
 31 аште азъ сѣвѣдѣтельствоуѣхъ о мѣнѣ сѣвѣдѣтельство мое нѣстѣ истинѣно 32 инѣ
 єстѣ сѣвѣдѣтельствоуѣи о мѣнѣ і вѣмѣ ѣко истинѣно єстѣ сѣвѣдѣтельство єже
 сѣвѣдѣтельствоуѣтѣ о мѣнѣ 33 вѣи посѣлаастѣ кѣ ио[о]аноу і сѣвѣдѣтельствова о
 истинѣ 34 азъ же не отѣ уѣка сѣвѣдѣтельства приємѣхъ нѣ си гѣнѣ да вѣи спѣсни
 бѣдетѣ 35 онѣ бѣ свѣтильниѣкѣ гора и свѣта вѣ{і} же хотѣсте вѣздравовати са
 въ годинахъ свѣтѣниѣ єго 36 азъ же имамъ сѣвѣдѣтельство боє иоанова дѣла бо

ѢЖЕ ДАСТЬ МѢНѢ ОЦѢ ДА СЪВРѢШѢ ТѢ ТА ДѢЛА ѢЖЕ ТВОРИШ СЪВѢДѢТЕЛЬСКОУЮ ТѢ О
МѢНѢ ѢКО ОТЕЦѢ МА ПОСЛА 37 И ПОСЛАВЫ МА ОЦѢ ТѢ СЪВѢДѢТЕЛЬСТВОВА О МѢНѢ
НИ ГЛАСА ЕГО НИКѢДЕЖЕ СЛЫШАСТЕ НИ ВИДѢНИѢ ЕГО ВИДѢСТЕ 38 І СЛОВЕСЕ ЕГО НЕ
ИМАТЕ ПРЕБЫВАЮЩТА ВѢ ВАСѢ ЗАНЕ ЕГОЖЕ ТѢ ПОСЛА СЕМОУ ВѢ ВѢРЫ НЕ ЕМАТЕ
39 ІСП[С]ЫТАТЕ КЪНИГИ ѢКО ВѢ МѢНИТЕ ВѢ НИХѢ ІМѢТИ ЖИВОТѢ ВѢУѢНЫ І ТѢИ СЖТѢ
СЪВѢДѢТЕЛЬСТВОУЮЩТА О МѢНѢ 40 І НЕ ХОЩЕТЕ ПРИТИ КѢ МѢНѢ ДА ЖИВОТѢ ИМАТЕ
41 СЛАВЫ ОТѢ УЛКѢ НЕ ПРИЕМЛѢЖ 42 НѢ РАЗОУМѢШ ВѢ ѢКО ЛѢБѢВѢ БЖИИ НЕ ИМАТЕ
ВѢ СЕБѢ 43 АЗѢ ПРИДѢ ВѢ ІМА ОЦА МОЕГО И НЕ ПРИЕМЛЕТЕ МЕНЕ АШТЕ ИНѢ ПРИДЕТѢ
ВѢ ІМА} СВОЕ ТОГО ПРИЕМЛЕТЕ 44 КАКО ВѢ МОЖЕТЕ ВѢРОВАТИ СЛАВѢ ДРОУГѢ ОТѢ
ДРОУГА ПРИЕМЛѢШТЕ І СЛАВЫ ѢЖЕ ОТѢ ЕДИНАГО БѢ НЕ ИЩЕТЕ 45 НЕ МѢНИТЕ ѢКО
АЗѢ НА ВѢ РЕКѢ КѢ ОТѢЦОУ ЕСТЬ ИЖЕ НА ВѢ ГЛѢТѢ МОСИ НА НЕГОЖЕ ВѢ ОУПѢВѢСТЕ
46 АШТЕ БО БИСТЕ ВѢРѢ ИМАЛИ МОСЕОВИ ВѢРѢ БИСТЕ ІАЛИ И МѢНѢ О МѢНѢ БО ТѢ
ПИСА 47 АЩЕ ЛИ ТОГО КЪНИГАМѢ ВѢРЫ НЕ ЕМАТЕ КАКО МОИМѢ ГЛѢМѢ ВѢРѢ Е"МЕТЕ

6

1 ПО СИХѢ ИДЕ ІСѢ НА ОНѢ ПОЛѢ МОРЕ ГАЛИЛѢИ ТАВЕРѢДѢСКИ 2 И ПО НЕМѢ
ИДѢАШЕ НАРОДѢ МѢНОГѢ ѢКО ВИДѢАХѢ ЗНАМЕНИѢ ѢЖЕ ТВОРѢШЕ НА НЕДѢЖЪНЫХѢ
3 ВЪЗІДЕ ЖЕ НА ГОРѢ ІСѢ І ТОУ СѢДѢАШЕ СѢ ОУЧЕНИКИ СВОИМИ 4 БѢ ЖЕ БЛИЗѢ
ПАСХА ПРАЗДНИКѢ ІЮДЕИСКѢ 5 ВЪЗВЕДѢ ЖЕ ОУИ ІСѢ ВИДѢВѢ ѢКО МѢНОГѢ НАРОДѢ
ГРАДЕТѢ КѢ НЕМОУ ГЛѢ КѢ ФИЛИПОУ УИМѢ КОУПИМѢ ХЛѢБЫ ДА ѢДАТѢ СИИ 6 СЕ ЖЕ
ГЛѢАШЕ ИСКОУШАИ І САМѢ БО ВѢДѢШЕ УТО ХОТѢ СЪТВОРИТИ 7 ОТѢВѢШТА ЕМОУ
ФИЛИПѢ ДѢВѢМА СѢТОМА ПѢНАСѢ ХЛѢБѢ НЕ ДОВѢАЖТѢ ИМѢ ДА КѢЖДО ИХѢ МАЛО УѢТО
ПРИИМЕТѢ 8 ГЛѢ ЕМОУ ЕДИНѢ ОТѢ О{У}ЧЕНИКѢ ЕГО АНДРѢА БРАТѢ СИМОНА ПЕТРА
9 ЕСТЬ ОТРОУИШТѢ СѢДЕ ЕДИНѢ ІЖЕ ИМАТѢ ПАТѢ ХЛѢБѢ ІАУѢНЫ І ДѢВѢ РЫБѢ НѢ СИ
УѢ{ТО} СЖТѢ ВѢ СЕ{ЛИ}КО 10 РЕЧЕ ЖЕ ІСѢ СЪТВОРИТЕ УЛОВКИ ВЪЗЛЕШТИ БѢ ЖЕ ТРѢВА
МѢНОГА НА МѢСТѢ ВЪЗЛЕЖЕ ОУБО МѢЖѢ УИСЛОМѢ ѢКО ПАТѢ ТЫСѢШТѢ 11 ПРИАТѢ
ЖЕ ХЛѢБѢ ІСѢ И ХВАЛѢ ВЪЗДАВѢ ПОДАСТѢ ОУЧЕНИКОМѢ А ОУЧЕНИЦИ ВЪЗЛЕЖАШТИМѢ
ТАКОЖДЕ И ОТѢ РЫБОУ ЕЛИКО ХОТѢАХѢ 12 І ѢКО НАСѢТИША СѢ ГЛѢ ОУЧЕНИКОМѢ
СВОИМѢ СЪБЕРѢТЕ ИЗБЫТѢКѢ ОУКРОУХѢ ДА НЕ ПОГЫБЛЕТѢ НИУѢТОЖЕ 13 СЪБѢРАША
ЖЕ И ИСПЛѢНИША ДѢВА НА ДЕСАТЕ КОША ОУХРОУХѢ ОТѢ ПАТИ ХЛѢБѢ ІАУѢНЫХѢ ІЖЕ
ИЗБЫША ѢДѢШЕИМѢ 14 УЛѢЦИ ЖЕ ВИДѢВѢШЕ ЗНАМЕНИЕ ЕЖЕ СЪТВОРИ ІСѢ ГЛѢАХѢ ѢКО
СѢ ЕСТЬ ВѢ ІСТИНѢ ПРѢКѢ ГРАДЪИИ ВѢ ВЕСѢ МИРѢ 15 ІСѢ ЖЕ РАЗОУМѢВѢ ѢКО ХОТАТѢ
ПРИТИ ДА ВЪСХЫТАТѢ І И СЪТВОРАТѢ ЦѢРѢ ОТИДЕ ПАКѢ ВѢ ГОРѢ ТѢ ЕДИНѢ 16 І ѢКО
ПОЗДѢ БЫСТѢ СЪНИДѢ ОУЧЕНИЦИ ЕГО НА МОРЕ 17 І ВЪЛѢЗѢШЕ ВѢ ЛАДИИ ѢДѢАХѢ
НА ОНѢ ПОЛѢ МОРЕ ВѢ КАПЕРѢИОУМѢ І ТѢМА АБИЕ БЫСТѢ І НЕ ОУ БѢ ПРИШЕЛѢ КѢ
НИМѢ ІСѢ 18 МОРЕ ЖЕ ВѢТРОУ ВЕЛИОУ ДЫХѢЮЩТЮ ВЪСТААШЕ 19 ГРЕБѢШЕ ЖЕ ѢКО ДѢВА
ДЕСАТѢ И ПАТѢ СТАДИИ ЛИ А-ТИ ОУЗРѢША ІСѢА ХОДѢЩА ПО МОРИУ І БЛИЗѢ КОРАБЕЛѢ
БЫВѢША И ОУБОѢША СѢ 20 ОНѢ ЖЕ ГЛѢ ИМѢ АЗѢ ЕСМѢ НЕ БОИТЕ СѢ 21 ХОТѢАХѢ

же и приѣхати въ корабль и абие бѣистъ корабль на земли въ нѣже вѣдѣхъ 22 въ
 оутрѣи днь народъ иже стоѣше об онъ полъ морѣ видѣвъ ꙗко корабль иного
 не бѣ тоу тѣкмо едина тѣ въ нѣже вѣнидѣхъ оуѣеници его ꙗко не вѣниде съ
 оуѣеники своими и сѣ въ корабль нѣ едина оуѣеници его идѣ 23 и ини придѣхъ
 корабели отъ тиверидѣи близъ мѣста идеже ꙗса хлѣбы хвалѣхъ въздавшю гю
 24 егда же видѣша народи ꙗко и сѣ не бѣистъ тоу ни оуѣеникъ его вѣлѣзѣхъ
 сами въ корабля и придѣхъ въ капернаоумъ ѡсѣжше и сѣ 25 ꙗ обрѣтѣше и об
 онъ полъ морѣ рѣша емоу оуѣителю когда съмо приде 26 отвѣшта имъ и сѣ
 и реуе аминъ амнь глѣхъ вамъ ѡштете мене не ꙗко [и] видѣсте знамение нѣ
 ꙗко ꙗли есте хлѣбы и насытитете сѣ 27 дѣлайте не брашно глѣбѣхъшете нѣ
 брашно прѣбывахъшете въ животѣ вѣчнѣемъ еже снѣ уѣвскыи вамъ дастъ
 сего бо отцѣ знамена бѣ 28 рѣша же къ нѣмоу что сътворимъ да дѣлаемъ дѣла
 бжїи 29 отвѣща и сѣ и реуе имъ се естъ дѣло бжїе да вѣроуѣте въ тѣ егоже
 посла онъ 30 рѣша же емоу кое оубо ты твориши знамение да видимъ и вѣрѣ
 имемъ тебѣ что дѣлаеши 31 отцѣи наши ꙗса маннѣхъ въ поустыни ꙗкоже естъ
 писано хлѣбъ снѣсе дастъ имъ ѣсти 32 реуе имъ и сѣ аминъ амнь глѣхъ вамъ не
 моси дастъ вамъ хлѣбъ съ небесе нѣ отцѣ мои дастъ вамъ хлѣбъ истинныи съ
 небесе 33 хлѣбъ бо бжїи естъ съходѣи снѣсе и дѣлаи живота мироу 34 рѣша
 же къ нѣмоу глѣ вѣсегда даждѣ намъ хлѣбъ съ 35 реуе же имъ и сѣ азъ есмъ
 хлѣбъ животныи градъ къ мнѣ не имать вѣзда[а]кати сѣ и вѣроуѣи въ мѣ
 не имать вѣждадати сѣ никогдаже 36 нѣ рѣхъ вамъ ꙗко и видѣсте мѣ и не
 вѣроуѣте 37 вѣсе еже дастъ мнѣ отцѣ къ мнѣ придетъ ꙗ градъштааго ко
 мнѣ не иждѣнъ вонъ 38 ꙗко сънидѣ снѣсе да не творѣ вола моего нѣ волѣхъ
 послаавѣшааго мѣ 39 се же естъ вола послаавѣшааго мѣ отца да вѣсѣко еже
 дастъ ми не погоубѣхъ отъ него нѣ вѣскрѣшъ и въ послѣдний днь 40 се бо
 естъ вола отца моего да вѣсѣкъ видѣи снѣ и вѣроуѣи въ него имать живота
 вѣчнѣаго ꙗ вѣскрѣшъ и азъ въ послѣдний днь 41 рѣпѣтаахъ же иудеи о немъ
 ꙗко реуе азъ есмъ хлѣбъ съшедѣи съ небесе 42 ꙗ глѣахъ не съ ли естъ и сѣ
 снѣ иосифовъ емоу же мѣ знаемъ отца и матеръ како оубо съ глѣтъ ꙗко снѣсе
 сънидѣ 43 отвѣща и сѣ ꙗ реуе имъ не рѣпѣштите междю собою 44 никтоже
 не можетъ прити къ мнѣ аште не отцѣ послаавѣи мѣ привлѣуетъ его ꙗ азъ
 вѣскрѣшъ и въ послѣдний днь 45 естъ писано въ пророцѣхъ ꙗ бждѣтъ вѣси
 оуѣени бгомъ вѣсѣкъ слышавѣи отца и навѣкъ придетъ къ мнѣ 46 не ꙗко
 отца видѣлъ естъ тѣкмо тѣкмо сѣи отъ бѣ съ видѣ отца 47 аминъ аминъ глѣхъ
 вамъ вѣроуѣи въ мѣ имать живота вѣчнѣаго 48 азъ есмъ хлѣбъ животныи
 49 отцѣи ваши ꙗса маннѣхъ въ поустыни и оумьрѣша 50 съ естъ хлѣбъ съходѣи
 съ небесе да аште отъ него кто ѣтъ не оумьретъ 51 азъ есмъ хлѣбъ живѣи
 съшедѣи снѣсе аште кто сънѣстъ отъ хлѣба сего живѣ бждѣтъ въ вѣкъ хлѣбъ
 бо иже азъ дамъ пѣтъ моѣ естъ иже азъ дамъ за животъ мира 52 прѣахъ

же са иудеи междю собою глѣхаше како можето-съ дати плѣть свою ѣсти
 намъ 53 реуе же имъ иѣ аминъ амн глѣх вамъ аште не сънѣсте плѣти плѣти
 сѣа уѣс{кааго} и пиете крѣве его живота не имате въ себеъ 54 ѣды моѣхъ плѣть
 и пиѣи моѣхъ крѣвь иматъ живота вѣуѣнааго и азъ въскрѣшъ и въ послѣднии
 днь 55 плѣть бо моѣ истинѣно естъ брашѣно і крѣвь моѣ истинѣно естъ пиво
 56 ѣды моѣхъ плѣть и пиѣи моѣхъ крѣвь въ мнѣ прѣбываахъ и азъ въ немъ
 57 ѣкоже посла ма живѣи оѣцъ і азъ живѣи оѣца ради 58 съ естъ хлѣбъ
 съшедъ сѣбсе не ѣкоже ѣса оѣци ваши ман'нъ і оумѣрѣша ѣди хлѣбъ съ живѣ
 бждетъ въ вѣкъ 59 си реуе на сонѣмици оуѣмъ въ каперѣнаоѣмъ 60 мѣнози
 же слѣшавѣше отъ оуѣеникъ его рѣша жестоко естъ слово се кто можетъ его
 слоѣшати 61 вѣды же иѣ въ себеъ ѣко рѣпѣштѣтъ о семь оуѣеници его реуе
 имъ сѣаѣ блазнитъ 62 аще оуѣо оуѣзрите сѣа уѣовѣскааго вѣсходяща идеже
 въ прѣжде 63 дхъ естъ иже живѣахъ отъ плѣти нѣ полѣса никоеѣже глѣи ѣже
 азъ глѣхъ вамъ дхъ сѣтъ и животъ сѣтъ 64 нѣ сѣтъ отъ васъ едини иже не
 вѣроѣхѣтъ вѣдѣаше бо искони иѣ кто сѣтъ не вѣроѣхѣштен і кто естъ хотѣи
 прѣдати и 65 і глѣше сего ради рѣхъ вамъ ѣко никтоже не можетъ прити къ
 мнѣ аште не бждетъ дано емоу отъ оѣа моего 66 отъ сего мѣнози отъ оуѣе-
 никъ его идѣхъ вѣспать і к томоу не хождаахъ съ нимъ 67 реуе же иѣ обѣма
 на десѣте еда и вѣи хоштете ити 68 отъвѣшта емоу симонъ петръ ги къ комоу
 идемъ глѣи живота вѣуѣнааго имаши 69 і мѣи вѣровахомъ и познахомъ ѣко ты
 еси {хъ} сѣнъ бѣ живѣааго 70 отъвѣшта имъ иѣ не азъ ли васъ два на десѣте
 избѣрахъ і отъ васъ е[динъ]динъ дѣвохъ естъ 71 глѣаше же иудѣи симонова
 іскариота съ бо хотѣаше прѣдати и единъ сы отъ обою на десѣ

7

1 і хождааше по сихъ иѣ въ галилеи не хотѣаше бо въ иудеи ходити ѣко искаахъ
 его иудеи оуѣбити 2 бѣ же близъ праздникъ иудеискъ скинопигиѣ 3 рѣша же
 къ немоу братриѣ его прѣиди отъ сѣдѣ і идѣхъ въ иудеѣи до и оуѣеници твои
 видѣтъ дѣла твоѣ ѣже твориши 4 никтоже бо въ таинѣ ниѣсоеже творитъ и
 иѣетъ самъ ѣвѣ бѣити аште си твориши аѣи сѣ вѣсемоу мироу 5 ни братрѣхъ бо
 его вѣроваахъ въ него 6 глѣа же имъ иѣ вѣрѣма моѣ не оуѣ приде а вѣрѣма ваѣше
 вѣсегда естъ готово 7 не можетъ миръ ненавидѣти васъ мене же ненавидитъ
 ѣко азъ съвѣдѣтельствоѣхъ о немъ ѣко дѣла его зѣла сѣтъ 8 вѣи вѣзидѣте въ
 праздникъ съ азъ не вѣзидѣхъ въ праздникъ съ ѣко вѣрѣма моѣ не оуѣ испѣлни сѣ
 9 си рекъ самъ оста въ галилеи 10 егда же вѣзидѣхъ братриѣ его въ праздникъ
 тѣгда и самъ вѣзиде не ѣвѣ нѣ ѣко таи 11 иудеи же искаахъ его въ праздникъ
 и глѣахъ къде естъ онъ 12 и рѣптѣ мѣногъ бѣ о немъ въ народѣхъ оѣи глѣахъ
 ѣко благъ естъ ини же глѣахъ ни нѣ лѣститъ народы 13 никотерѣи же оуѣо ѣвѣ

глѣаше о немъ страха ради иудейска 14 абие же въ прѣполовѣніе праздыника
 възиде иѣ въ црѣкѣ и оуѣаше 15 и дивѣахъ сѧ иудеи глаголюшѣ како съ
 кѣнигы оумѣатъ не оуѣ сѧ 16 отвѣшта же иѣ и реѣ имъ мое оуѣніе нѣстъ
 мое нѣ посѣлавѣшааго ма 17 аште кто хошетъ волѣхъ его творити разоумѣатъ
 о оуѣніи кое отъ бѧ естъ ли азъ о себѣ глѣхъ 18 глѣи о себѣ славы своеѣ
 иштетъ а иштаи славы посѣлавѣшааго и съ истиненъ естъ ѿ нѣстъ неправѣды
 въ немъ 19 не мози ли дастъ вамъ законъ ѿ никтоже отъ васъ творитъ закона
 уѣто мене иштете оуѣбити 20 отвѣшта народъ и реѣ бѣсъ ли имаши кто тебе
 иштетъ оуѣбити 21 отвѣща иѣ и реѣ имъ единое дѣло сътворихъ и вѣси дивите
 сѧ 22 сего ради мози дастъ вамъ обрѣзание не ѣко отъ мосѣа естъ нѣ отъ оуѣ
 и въ соботѣ обрѣзаете ѣла 23 аште обрѣзание приемлетъ ѣкъ въ соботѣ да не
 разоритъ сѧ законъ мосѣовъ на ма ли гнѣваате сѧ ѣко въсего ѣла съдрава сътво-
 рихъ въ соботѣ 24 не сѣдите на лица нѣ праведны сѣдѣ сѣдите 25 глѣахъ
 же едини отъ иероусалименъ не съ ли естъ егоже иштѣтъ оуѣбити 26 и се не
 обиноуѣа сѧ глѣтъ и ничесоже емоу не глѣтъ еда како разоумѣша кѣнази ѣко
 съ естъ хъ 27 нѣ сего вѣмъ отъ кѣдѣ естъ а хъ егда придетъ никтоже не вѣстъ
 отъ кѣдоу бѣдетъ 28 възѣва же въ црѣкви оуѣа иѣ и глѣ ѿ мене вѣсте и вѣсте
 отъ кѣдоу есмъ и о себѣ не придѣ нѣ естъ истиненъ посѣлавѣи ма егоже вѣ
 не вѣсте 29 азъ ѿ вѣмъ ѣко отъ него есмъ и тѣ ма посѣла 30 искаахъ же ѧти и
 ѿ никтоже не възложи рѣкы на нь ѣко не оу бѣ пришелъ годъ его 31 отъ народа
 же мѣнози вѣроваша во нь ѿ глѣахъ ѣко хъ егда придетъ еда больша знамениѣ
 сътворитъ ѣже съ естъ сътворилъ 32 слышаша же фарисѣи народъ рѣпѣцѣшѣ
 о немъ се ѿ посѣлаша архиереи и фарисеи слоугы да имѣтъ ѿ 33 реѣ же иѣ
 еште мало врѣма съ вами есмъ ѿ идѣхъ къ посѣлавѣшюмоу ма 34 поиштете мене
 и не обраштете ѿ идеже есмъ азъ вѣ не можете прити 35 рѣша же иудеи къ
 себѣ сами камо хошетъ ити ѣко мы не обраштемъ его еда въ расѣаніе елиѣн-
 ско хошетъ ити ѿ оуѣити елѣинны 36 уѣто естъ слово се възѣштете ме{не} и
 не обрашчете ѿ идеже есмъ азъ вѣ не можете прити 37 въ послѣдны же день
 великѣи праздыникъ стоѣаше иѣ и зѣвааше глѣ аште кто жаждетъ да придетъ
 къ мынѣ и пиетъ 38 вѣроуѣи въ ма ѣкоже кѣнигы рѣша рѣкы отъ урѣва его
 истекѣтъ воды живѣы 39 се же реѣ о доуѣхъ иже хотѣахъ приимати вѣроуѣшѣи
 въ него не оу бо бѣ дѣ стѣи данъ ѣко иѣ не оу бѣ прославленъ 40 мѣнози же
 отъ народа слышавѣше словеса си глѣахо съ естъ вѣ-истинѣ прѣкъ 41 дроуѣии
 глѣахъ съ естъ хъ ови глѣахъ еда отъ галилѣѣа хъ придетъ 42 не кѣнигы ли
 рѣша ѣко отъ сѣмене дѣа придетъ хъ 43 распѣрѣ же бѣистъ въ народѣ его ради
 44 едини же отъ нихъ хотѣахъ и ѧти нѣ никтоже не възложи на нь рѣкоу:
 45 придѣхъ же слоугы къ архиереомъ и фарисѣомъ ѿ рѣша имъ ти по уѣто не
 привѣсте его 46 отвѣшташа слоугы николиже тако естъ глѣ ѣлѣ[ѣс]къ ѣко съ
 ѣлѣкъ 47 отвѣщааша имъ фарисѣи еда и вѣ прѣлыштени бѣисте 48 еда кто

ОТЪ КНАСЪ ВЪРОВА БО НЪ ЛИ ОТЪ ФАРИСЬИ 49 НЪ НАРОДОСЪ ІЖЕ НЕ ВЪСТЪ ЗАКОНА
ПРОКЛАТИ СЪТЪ 50 ГЛА КЪ НИМЪ НИКОДИМЪ ПРИШЕДЪ КЪ НЕМОУ ПОШТИИЪ ЕДИНЪ
СЫ ОТЪ НИХЪ 51 ЕДА ЗАКОНЪ НАШЪ СЪДИТЬ УЛѢ[В]КОУ АЩЕ НЕ СЛЫШИТЬ ОТЪ НЕГО
ПРѢЖДЕ І РАЗОУМѢАТЬ УТО ТВОРИТЬ 52 ОТЪВѢШТАША І РѢША ЕМОУ ЕДА И ТЫ ОТЪ
ГАЛИ[Е]ЛЕИ ЕСИ ІСПЫТАИ И ВИЖДЪ ЯКО ОТЪ ГАЛИЛЕИ ПРКЪ НЕ ПРИХОДИТЬ

8

1 ІСЪ ЖЕ ИДЕ ВЪ ГОРЪ ЕЛЕОНЪСКЪ 2 ЮТРО ЖЕ ПАКЪ ПРИДЕ ВЪ ЦРКВѢ І ВЪСИ ЛЮДЬЕ
ИДЕАХЪ КЪ НЕМОУ І СЕДЪ ОУУДАШЕ ІА 3 ПРИВѢСА ЖЕ КЪНИЖЬНИЦИ И ФАРИСЕИ ЖЕНЪ
ВЪ ПРѢЛЮБОДЕАНИИ ІАТЪ І ПОСТАВЬШЕ ІА ПО СРЕДѢ 4 ГЛАША ЕМОУ ОУУЧИТЕЛЮ СИ ЖЕНА
ІАТА ЕСТЬ НЫНѢ ВЪ ПРѢЛЮБОДЕАНИИ 5 А ВЪ ЗАКОНѢ НАМЪ МОСИ ПОВЕЛѢ ТАКОВЫІА
КАМЕНИЕМЪ ПОБИВАТИ ТЫ ЖЕ УТО ГЛѢШИ 6 СЕ ЖЕ РѢША ИСКОУШАИИШТЕ И ДА БЖ
ИМѢЛИ НА НЪ УТО ГЛАТИ ІСЪ ЖЕ НИЗЪ ПОКЛОНЪ СЪ ПРЪСТОМЪ ПИСААШЕ НА ЗЕМИ
7 ЯКО ЖЕ ПРИЛЕЖААХЪ ВЪПРАШАИИШТЕ И ВЪСКЛОНИ СЪ І РЕУЕ ИМЪ ІЖЕ ВАСЪ БЕЗ
ГРѢХА ЕСТЬ ПРѢЖДЕ ВРЪСИ КАМЕНЬ НА НИЖ 8 И ПАКЪ ПОКЛОНЪ СЪ ПИСААШЕ НА ЗЕМИ
9 ОНИ ЖЕ СЛЫШАВШЕ ИСХОЖДААХЪ ЕДИНЪ ПО ЕДИНОМОУ НАУУНЫШЕ ОТЪ СТАРЕЦЪ
ДО ПОСЛЕДЬНИИХЪ І ОСТА ІСЪ ЕДИНЪ І ЖЕНА СТОИИШТИ ПО СРЕДѢ 10 ВЪСКЛОНЪ ЖЕ
СЪ ІСЪ РЕУЕ ЕИ ЖЕНО КЪДЕ СЪТЪ ІЖЕ НА ТА ВАЖДАХЪ НИКЪИИ ЖЕ ЛИ ТЕБЕ НЕ ОСЪДИ
11 ОНА ЖЕ РЕУЕ НИКЪИИЖЕ ГИ РЕУЕ ЕИ ІСЪ НИ АЗЪ ТЕБЕ ОСЪЖДАИИ ИДИ И ОТЪ СЕЛѢ НЕ
СЪГРѢШАИ К ТОМОУ 12 ПАКЪ ЖЕ ИМЪ РЕУЕ ІСЪ ГЛА АЗЪ ЕСМЪ СВѢТЪ МИРОУ ХОДЛИ
ПО МЫНѢ НЕ ИМАТЪ ХОДИТИ ВЪ ТЪМѢ НЫ-ИМАТЪ СВѢТА ЖИВОТЪНААГО 13 РѢША ЖЕ
ЕМОУ ФАРИСЬИ ТЫ О СЕБѢ САМЪ СВѢДѢТЕЛЬСТВОУЕШИ СВѢДѢТЕЛСТВО ТВОЕ НѢСТЬ
ИСТИНЪНО 14 ОТЪВѢШТА ІСЪ І РЕУЕ ИМЪ АШТЕ АЗЪ СВѢДѢТЕЛЬСТВОУИИ О МЫНѢ
САМОМЪ СВѢДѢТЕЛЬСТВО МОЕ ИСТИНЪНО ЕСТЬ ЯКО ВѢМЪ ОТЪ КЖДОУ ПРИДЪ І КАМО
ГРАДЪ ВЪІ ЖЕ НЕ ВЪСТЕ ОТЪ КЖДОУ ГРАДЪ І КАМО ИДЪ 15 ВЪІ ПО ПЛЪТИ СЪДИТЕ АЗЪ
НЕ СЪЖДЪ НИКОМОУЖЕ 16 АШТЕ ЛИ СЪЖДЪ АЗЪ СЪДЪ МОИ ИСТИНЕНЪ ЕСТЬ ЯКО ЕДИНЪ
[НѢ]НѢСМЪ НЪ АЗЪ І ПОСЪЛАВЪІ МА ОЦЪ 17 І ВЪ ЗАКОНѢ ЖЕ ВАШЕМЪ ПИСАНО ЕСТЬ
ЯКО ДЪВОЮ УЛВКОУ СВѢДѢТЕЛЬСТВО ИСТИНЪНО ЕСТЬ 18 АЗЪ ЕСМЪ СВѢДѢТЕЛЬСТВОУИИ
О МЫНѢ САМОМЪ І СВѢДѢТЕЛЬСТВОУОУТЪ О МЫНѢ ПОСЪЛАВЪІИ МА ОЦЪ 19 ГЛААХЪ ЖЕ
ЕМОУ КЪДЕ ЕСТЬ ОТЬЦЪ ТВОИ ОТЪВѢШТА ІСЪ НИ МЕНЕ ВЪСТЕ НИ ОТЬЦА МОЕГО АШТЕ
МА БИСТЕ ВѢДѢЛИ И ОТЬЦА МОЕГО БИСТЕ ВѢДѢЛИ 20 СИИ ГЛЫ ГЛА ІСЪ ВЪ ГАЗОФИЛАБІИ
ОУУА ВЪ ЦРКВѢ І НИКТОЖЕ НЕ ІАТЪ ЕГО ЯКО НЕ ОУ БЪ ПРИШЪЛА ГОДИНА ЕГО 21 РЕУЕ
ЖЕ ИМЪ ПАКЪ ІСЪ АЗЪ ИДЪ І ВЪЗИИШТЕТЕ МЕНЕ І ВЪ ГРѢСѢ ВАШЕМЪ ОУМЪРЕТЕ ЯМОЖЕ
АЗЪ ИДЪ ВЪІ НЕ МОЖЕТЕ ПРИТИ 22 ГЛААХЪ ЖЕ ИЮДЕИ ЕДА СЪ САМЪ ОУБИЕТЪ ЯКО
ГЛЪТЪ ЯМОЖЕ АЗЪ [ПР]ИДЪ ВЪІ НЕ МОЖЕТЕ ПРИТИ 23 І ГЛААШЕ ИМЪ ВЪІ ОТЪ НИЖЪ-
НИХЪ ЕСТЕ АЗЪ ОТЪ ВЪШЪНИИХЪ ЕСМЪ ВЪІ ОТЪ СЕГО МИРА ЕСТЕ АЗЪ НѢСМЪ ОТЪ СЕГО
МИРА 24 РѢХЪ ОУБО ВАМЪ ЯКО ОУМЪРЕТЕ ВЪ ГРѢСѢХЪ ВАШИИХЪ АШТЕ БО ВЪРЪІ НЕ
ЕМЛЕТЕ ЯКО АЗЪ ЕСМЪ ОУМЪРЕТЕ ВЪ ГРѢСѢХЪ ВАШИИХЪ 25 ГЛААХЪ ЖЕ ЕМОУ ТЫ КТО

еси ꙗ реуе имъ иꙗ наухатокъ ѣко и глѣхъ вамъ 26 мѣного имамъ о васъ глѣти и
сѣдити нъ посѣлавъ ма истиненъ естъ ꙗ азъ ѣже слышахъ отъ него си глѣхъ
въ мирѣ 27 ꙗ не разоумѣша ѣ{ко} отъца имъ глѣаше 28 реуе же имъ иꙗ егда
възнесете сѣна улѣускааго тѣгда разоумѣате ѣко азъ есмъ ꙗ о себѣ ниуесоже
не творѣхъ нъ ѣкоже наоуѣи ма отъцъ мои си творѣхъ 29 ꙗ посѣлавъ ма съ мѣноу
естъ не остави мене единого отъцъ ѣко азъ оугодѣна творѣхъ емоу въсегда 30 си
глѣхшю емоу мѣнози вѣроваша въ него 31 глѣаше же иꙗ къ вѣровавшинимъ
въ нъ июдеомъ аште въ прѣбѣдете въ словеси моемъ въ-истинѣ оуѣеници
мои бѣдете 32 ꙗ разоумѣате истинѣ ꙗ истина свободитъ въ 33 отъвѣшташа
емоу июдеи сѣма аврааме есмъ и никомоу же не работахомъ николи же како
ты глѣши ѣко свободѣ бѣдете 34 отъвѣща имъ иꙗ аминъ аминъ глѣхъ вамъ ѣко
въсѣкъ творѣи грѣхъ рабъ естъ грѣхоу 35 а рабъ не прѣбѣваатъ въ домоу въ
вѣкъ сѣнъ же прѣбѣваатъ въ вѣкъ 36 аште оубо сѣнъ въ свободитъ въ-истинѣ
свободѣ бѣде{те} 37 вѣмъ ѣко сѣма аврааме есте нъ иштете мене оубити ѣко
слово мое не въмѣштаатъ са въ васъ 38 азъ ѣже видѣхъ оу отъца моего глѣхъ ꙗ
въ оубо ѣже видѣсте оу отъца вашего творите 39 отъвѣщаша и рѣша емоу отъцъ
нашъ авраамъ естъ глѣ имъ иꙗ аште уада авраамѣ бѣисте бѣли дѣла авраамѣ
творили бисте 40 нынѣ же иштете мене оубити уѣка иже истинѣ вамъ глѣхъ
ѣже слышахъ отъ ѣа сего авраамъ нѣстъ сѣтворилъ 41 въ творите дѣла отъца
вашего рѣша же емоу мѣ отъ любодѣаниѣ нѣсмъ рождени единого отъца имамъ
ѣа 42 реуе же имъ иꙗ аще бѣ отъцъ вашъ би бѣилъ любили ма бисте азъ бо
отъ ѣа изидѣ и придѣ не о себѣ бо придѣ нъ тѣ ма посѣла 43 по уѣто бесѣды
моеѣ не разоумѣате ѣко не можете слышати словесе моего 44 въ отъ отъца
дѣвкола есте и похоти отъца вашего хоштете творити онъ ѣкооуѣницъ бѣ искони
ꙗ въ-истинѣ не стоитъ ѣко нѣстъ истинъ въ немъ егда глѣтъ лѣжжъ отъ своихъ
глѣтъ ѣко лѣжъ естъ и отъцъ его 45 азъ же зане истинѣ глѣхъ не емлете вѣры
мѣнѣ 46 къто отъ васъ обалиуаатъ ма о грѣсѣ аште ли истинѣ глѣхъ по уѣто въ
не емлете вѣры мѣнѣ 47 иже естъ отъ ѣа глѣ бѣи послѣушаатъ сего въ не
послѣушаате ѣко нѣсте отъ ѣа 48 отъвѣшташа июдеи и рѣша емоу не добрѣ
ли глѣмъ мѣ ѣко самарѣнинъ еси ты и бѣсѣ имаши 49 отъвѣшта иꙗ азъ бѣса
не имамъ нъ уѣтѣ отъца моего ꙗ въ не уѣтете мене 50 азъ же не искѣ славы
моеѣ естъ ишта и сѣда 51 аминъ амнъ глѣхъ вамъ аште кто слово мое сѣблюдетъ
сѣмръти не иматъ видѣти въ вѣкъ 52 рѣша же емоу июдеи нынѣ разоумѣхомъ
ѣко бѣсѣ имаши авраамъ оумърѣтъ и прѣци ꙗ ты глѣши ѣко аште кто слово мое
сѣблюдетъ не иматъ вѣкоуцити сѣмръти въ вѣкъ 53 еда ты болеи еси отъца нашего
авраама иже оумърѣтъ и прѣци оумърѣша кого са самъ ты твориши 54 отъвѣшта
иꙗ аште азъ славлѣхъ са самъ слава моѣ ниутоже естъ естъ отъцъ мои славлѣи
ма егоже въ глѣете ѣко бѣ нашъ естъ 55 ꙗ не познасте его азъ же вѣмъ ꙗ ꙗ
аште рекѣ ѣко не вѣмъ его бѣдѣ подобенъ вамъ лѣжъ нъ вѣмъ ꙗ и слово его

сѣблюдаѣ 56 авраамъ отѣцъ вашъ радѣ би бѣлъ да би видѣлъ днь мой і видѣ
и въздравова са 57 рѣша же иудеи къ нему пати десатъ лѣтъ не оу има{ш}и
і аврама ли еси видѣлъ 58 реуе имъ иѣ аминь амн глѣхъ вамъ прѣжде даже не
бѣистъ аврамъ азъ есмь 59 възаса же камене и да врьгнѣ на нь іѣ же сѣкры
са и изиде и-црѣкве і прошедѣ по средѣ ихъ идѣаше и хождааше

9

1 і мимо идѣ иѣ видѣ уѣва слѣпа отъ рождѣства 2 и въпросиша и оученици его
глѣхѣ оучителю кѣто сѣгрѣши съ ли или родителѣ его да слѣпъ роди са 3 отвѣшта
иѣ ни съ сѣгрѣши ни родителѣ его нѣ да аватъ са дѣла бжѣи на немъ 4 мнѣ
подобаетъ дѣлати дѣла посѣлавѣшааго ма донѣдеже день естъ придѣтъ ношѣ
егда никтоже не можетъ дѣлати 5 егда въ мирѣ есмъ свѣтъ есмь мироу 6 си рекъ
плинѣ на землѣ і сѣтвори [п]брение отъ плинѣнѣи і помаза емоу оуи брѣнемъ
7 і реуе емоу иди оумѣи са въ коупѣли силоуамѣсѣ еже сѣказаатъ са посѣланѣ
идеже и оумѣи са и приде видѣ 8 сѣсѣди же и иже и бѣахъ видѣли прѣжде ѣко
слѣпъ бѣ глѣахъ не съ ли естъ сѣдѣи и просѣ 9 ови глѣахъ ѣко съ естъ онѣ же
глѣаше ѣко азъ есмъ 10 глѣахъ же емоу како ти са отвѣсте оуи 11 отвѣшта
онѣ и реуе уѣккѣ нарицаемѣи иѣ брѣнемъ сѣтвори и помаза оуи мои и реуе ми иди
въ кѣпѣли силоуамѣи и оумѣи са шедѣ же и оумѣи въ са прозѣрѣхъ 12 рѣша же
емоу кѣде тѣ естъ глѣ не вѣмъ 13 вѣса и къ фарисѣемъ иже бѣ иногда слѣпъ 14 бѣ
же собота егда сѣтвори брѣнемъ иѣ и отвѣзе емоу оуи 15 пакѣи же въпрашаахъ и
фарисѣи како прозѣрѣ онѣ же реуе имъ брѣнемъ положи мнѣ на оуию и оумѣи хъ
са и виждѣ 16 глѣахъ же отъ фарисѣи єдини нѣстъ съ отъ бѣ уѣкѣ ѣко соботѣи не
хранитъ ови глѣахъ како можетъ уѣкѣ грѣшенѣ сица знаменѣи творити і распѣрѣ
бѣ въ нихъ 17 глѣаша слѣпѣцю пакѣи тѣи уѣто глѣеши о немъ ѣко отвѣзе оуи твои
онѣ же реуе ѣко прѣкъ естъ 18 не ѣса же вѣрѣи иудеи о немъ ѣко бѣ слѣпъ и
прозѣрѣ донѣдеже призѣваша родителѣ того прозѣрѣвѣшааго 19 и въпросиша ѣ
глѣхѣ съ ли естъ снѣ каю егоже вѣи глѣете ѣко слѣпъ са роди како оуѣо нѣинѣ
видитъ 20 отвѣштасте же имъ родителѣ его и рѣсте вѣвѣ ѣко съ естъ снѣ наю
і ѣко слѣпъ са роди 21 како же нѣинѣ видитъ не вѣвѣ ли кто емоу отвѣзе оуи
въ не вѣвѣ самого въпросите въздрастѣ иматъ самѣ о себѣ да глѣетъ 22 сице
рѣсте родителѣ его ѣко боѣашете са иудеи юже бо са бѣахъ сѣложили иудѣи да
ѣще кто исповѣстъ хѣ отѣлѣ{хѣнѣ} сонѣмишта бѣдетъ 23 сего ради родителѣ его
рѣсте ѣко въздрастѣ иматъ самого въпросите 24 призѣваша же вѣторицѣнѣи ѣка
иже бѣ слѣпъ і рѣша емоу даждѣ славѣи боу мѣи вѣмъ ѣко уѣкѣ съ грѣшенѣ естъ
25 отвѣща же онѣ и реуе аште грѣшѣникѣ естъ не вѣмъ єдино вѣмъ ѣко слѣпъ
бѣхъ нѣинѣ же виждѣ 26 рѣша же емоу пакѣи уѣто сѣтвори тебѣ како отвѣзе
оуи твои 27 рѣхъ вамъ юже и не слышасте уѣто хоштете пакѣи слышати єда и

вѣи хошете оуѣеници его бѣти 28 они же оуѣориша и и рѣша тѣи оуѣеникѣ еси
 того мѣи же мосеови есмѣ оуѣеници 29 мѣи вѣмѣ ѣко мосѣови глѣ бѣ сего же не
 вѣмѣ отъ кждоу естѣ 30 отъвѣшта уѣкѣ и реѣе имѣ о семѣ бо дивѣно естѣ ѣко
 вѣи не вѣсте отъ кждоу естѣ ѣ отъвѣзе оуи мои 31 вѣмѣ же ѣко грѣ{шь}никѣ бѣ
 не послоушаатѣ нѣ аште кто бѣоутецѣ естѣ и воѣж его сътворитѣ того послоуша-
 атѣ 32 отъ вѣка нѣстѣ слышано ѣко кто отъвѣзе оуи слѣпоу рожденоу 33 аште
 не би отъ бѣа бѣлѣ съ не моглѣ би творити ниѣесоже 34 отъвѣшташа и рѣша
 емоу вѣ грѣсѣхѣ тѣи родилѣ сѣ еси весь ѣ тѣи ли нѣи оуѣиши ѣ изгѣнаша и вѣнѣ
 35 слыша иѣ ѣко изгѣнаша и вонѣ ѣ обрѣтѣ ѣ реѣе емоу тѣи вѣроѣеши ли вѣ сѣа
 бѣжѣ 36 отъвѣшта онѣ и реѣе кто естѣ гѣи да вѣрѣж имѣ вѣ него 37 реѣе же емоу
 иѣ видѣлы-и еси ѣ глѣи съ тобоѣж тѣ естѣ 38 онѣ же реѣе вѣроѣж гѣи и поклони
 сѣ емоу 39 ѣ реѣе иѣ на сѣдѣ азѣ вѣ мирѣ съ придѣ да не видаштен видатѣ ѣ
 видаштен слѣпи бѣдѣжтѣ 40 ѣ слышаша сѣ отъ фа{ри}сѣи сѣжѣи съ нимѣ ѣ рѣша
 емоу еда и мѣи слѣпи есмѣ 41 реѣе же имѣ иѣ аще бистѣ слѣпи бѣли не бистѣ
 имѣли грѣха нѣынѣ же глѣете ѣко видимѣ и грѣхѣ вашѣ прѣбѣиваатѣ

10

1 амин амнѣ глѣж вамѣ не вѣходѣи двѣрьми вѣ дворѣ овѣуиѣ нѣ прѣлаза инѣдоу
 тѣ татѣ естѣ и разбоинникѣ 2 а вѣходѣи двѣрьми пастырь естѣ овѣцамѣ 3 емоу
 двѣрьникѣ отъвѣрѣзатѣ ѣ овѣца гласѣ его слышатѣ ѣ своѣа овѣца глашаатѣ по
 имени ѣ изгонитѣ ѣа 4 ѣ егда своѣа овѣца ижденетѣ прѣдѣ ними ходитѣ ѣ овѣца
 по немѣ идѣжтѣ ѣко вѣдатѣ гласѣ его 5 по тоѣждѣмѣ же не идѣжтѣ нѣ бѣжатѣ
 отъ него ѣко не знаѣжтѣ тоѣждѣнихѣ гласѣ 6 сѣиѣ притѣжѣ реѣе имѣ иѣ они же
 не разоѣмѣша уѣто бѣша ѣже глѣашѣ имѣ 7 реѣе {же} имѣ пакѣи иѣ аминѣ
 амин глѣагоѣж вамѣ азѣ есмѣ двѣри овѣцамѣ 8 всѣи еликоже ихѣ приде прѣжде
 мене татѣе сѣжтѣ и разбоинници нѣ не послоушаша ихѣ овѣца 9 азѣ есмѣ двѣри
 мѣноѣа аште кто вѣнидетѣ съпѣстѣ сѣи и вѣнидетѣ и изидетѣ ѣ пажитѣ обраѣетѣ
 10 татѣ не приходитѣ нѣ да оѣкрадетѣ и оѣбиетѣ и погоѣбитѣ азѣ придѣ да
 живота имѣжтѣ и лише имѣжтѣ 11 азѣ есмѣ пастырь добры пастырь добры дѣиѣж
 своѣа полагаатѣ за овѣца 12 а наѣмѣникѣ иже нѣстѣ пастырь емоуѣе не сѣжтѣ
 овѣца своѣа видитѣ вѣѣка граѣжѣа ѣ оставѣатѣ овѣца и бѣглаатѣ ѣ вѣѣкѣ рас-
 хѣтитѣ ѣа ѣ распѣдитѣ овѣца 13 а наѣмѣникѣ бѣжитѣ ѣко наѣмѣникѣ естѣ и не
 радитѣ о овѣцахѣ 14 азѣ есмѣ пастырь добры ѣ знаѣж моѣа и знаѣжтѣ ма моѣа
 15 ѣкоже знаатѣ ма отѣцѣ ѣ азѣ знаѣж отѣца ѣ дѣиѣж моѣа полагаѣж за овѣца 16 ѣ
 инѣи овѣца имамѣ ѣаже не сѣжтѣ отъ двора сего ѣ тѣи ми подобѣатѣ привѣсти
 ѣ гласѣ мои оѣслашѣатѣ ѣ бѣдетѣ едино стадо и единѣ пастырь 17 сего ради
 ма отѣцѣ любитѣ ѣко азѣ полагаѣж дѣиѣж моѣа да пакѣи принимѣж ѣа 18 никтоже
 вѣзѣметѣ сѣа отъ мене нѣ азѣ полагаѣж ѣа о сѣбѣ областѣ имамѣ положиѣи

ѣ ꙗко область имамъ пакы приѣти ѣ снѣ заповѣдь приѣсь отъ отъца моего
19 распрь же бѣсть пакы въ юдеихъ за словеса си 20 глѣахъ же мнози отъ
нихъ бѣсь иматъ ꙗко неистовъ есть что его послоушаате 21 ини глѣахъ сии глѣи
не сѣтъ бѣсьноуѣштааго сѣ еда бѣсь можетъ слѣпомъ оуи отвѣсти 22 бѣша
же тѣгда енкѣни въ ерслѣмъ ꙗко зима бѣ 23 ꙗко хождааше исъ въ црѣке въ притворѣ
соломони 24 обидѣ же и юдеи и глѣахъ емоу доколѣ дѣша наша въземлѣши
аште ты еси хъ рѣци намъ не обвинѣа сѣ 25 отвѣшта имъ исъ рѣхъ вамъ и не
вѣроуѣте дѣла ѣже азъ творѣхъ въ имѣ отъца моего та съвѣдѣтельствоуѣхъ о мнѣ
26 нѣ въ не вѣроуѣте нѣсте бо отъ овецъ моихъ ѣкоже рѣхъ вамъ 27 овѣца
моѣа гласа моего слоушашѣтъ и азъ знаѣхъ ѣа и по мнѣ градѣхъ 28 ꙗко азъ жикотъ
вѣуѣнъи даѣхъ имъ ꙗко не погѣбѣхъ въ вѣкъ ꙗко не вѣсхѣтити ихъ никтоже отъ
рѣкы моѣа 29 отъцъ мои иже дасть мнѣ болии вѣсѣхъ есть ꙗко никтоже не
можетъ вѣсхѣтити ихъ отъ рѣкы отъца моего 30 азъ и отецъ единосъ
31 възлѣа же пакы камение юдеи да и побивѣхъ 32 отвѣшта имъ исъ многа
дѣла добра ѣвихъ {въ} васъ отъ отъца моего за кое ихъ дѣло камение на ма
метете 33 отвѣшташа емоу юдеи глѣхъште о добрѣ дѣлѣ не метемъ камени
на та нѣ о власфимии ꙗко ты ѣлѣхъ сѣ твориши сѣ самъ бѣ 34 отвѣшта
имъ исъ нѣсть ли написано въ законѣ вашемъ ѣко азъ рѣхъ бози есте 35 аште
онѣ рече богы къ нимъже бѣсть слово бѣи ꙗко не могѣхъ сѣ кѣнигы разорити
36 екоже отъцъ сѣи и посѣла въ миръ въ глѣете ѣко власфимѣеши зане рѣхъ
ѣко сѣи бѣи есмь 37 аще не творѣхъ дѣла отъца моего не емѣте ми вѣры
38 аште ли творѣхъ аште и мнѣ вѣры не емѣте дѣломъ моимъ вѣрѣ имѣте да
разоумѣате и вѣроуѣте ѣко въ мнѣ оѣъ и азъ въ отъци 39 ꙗко искаахъ же его
пакы ѣти ꙗко изиде отъ рѣкы ѣхъ 40 ꙗко иде пакы на онъ полъ иорѣдана на мѣсто
иждѣе бѣ иоанъ прѣжде крѣста ꙗко прѣбѣсть тоу 41 ꙗко мнози придѣхъ къ нему и
глѣахъ ѣко иоанъ оубо знамени не сѣтвори ни единого же вѣсѣ же елико рече
иоанъ о семъ истина бѣ 42 ꙗко мнози вѣроваша въ него тоу

11

1 бѣ же единъ бола лазаръ отъ витаниа градѣца маринна ꙗко марты сестры ѣа
2 бѣ же мариѣ помазавѣшиѣ глѣ мѣроѣ ꙗко отърѣши носѣ власы своими еѣже
братрѣ ла{за}рь болѣаше 3 посѣласте же сестрѣ его къ нему глѣхъшти глѣ се
егоже любии болихъ 4 слышавъ же исъ рече си болѣзнь нѣсть къ сѣмрѣти нѣ
о славе бѣи да прославитъ сѣ сѣи бѣи еѣ 5 любѣаше же исъ мартѣ и сестрѣ
еѣа и лазарѣ 6 егда же оуслѣша ѣко болихъ тѣгда же прѣбѣсть на немъже бѣ
мѣстѣ дѣва дѣни 7 по томъ же глѣа оуѣеникомъ идѣмъ въ юдеѣ пакы 8 глѣаша
емоу оуѣеници его оуѣителю нѣиѣ искаахъ тебе камениемъ побити юдеи ꙗко
пакы ли идеши тамо 9 отвѣшта исъ не дѣвѣ ли на десѣте годинѣ есте въ дѣни

аште кто ходитъ въ дѣне не потѣкнетъ сѧ ѣко свѣтъ мира сего видить 10 аште
ли кто ходитъ ноштинѣ потѣкнетъ сѧ ѣко нѣстъ свѣта о немъ 11 си реуе и по
семь глѧ имѣ лазарѣ дроугѣ нашѣ оуспѣе нѣ идѣ да вѣзбоуждѣ ѿ 12 рѣша же
оуѣеници[ци] его гѣ аште оуспѣе спсѣнѣ бѣдетъ 13 иѣ же реуе о смърти его они
же мнѣша ѣко о оуспѣении сѣна глѣтъ 14 тѣгда реуе имѣ иѣ не обиноуѣа сѧ
лазарѣ оумьрѣтъ 15 и радоуѣ сѧ вѣсѣ ради да вѣрѣ имете ѣко не бѣхѣ тоу нѣ
идѣмѣ къ немоу 16 реуе же тома нарицаемѣ близнецѣ къ оуѣеникомѣ идѣмѣ и
мѣ да оумьремѣ съ нимъ 17 пришедѣ же иѣ въ битаниѣ обрѣте и ѣтетѣри дѣни
юже имѣштѣ въ гробѣ 18 бѣ же витаниѣ близѣ имѣа ѣко пѣтъ на десѣте стадѣи
19 ѿ мѣноси отѣ иудеѣ бѣахѣ пришлѣи къ мартѣ и мариѣ да оутѣшатѣ-и о
братрѣ еѣ 20 марта же егда оуслѣша ѣко иѣ градѣтъ сѣрѣте и ѧ мариѣ дома
сѣдѣаше 21 реуе же мартѣа къ иѣоу гѣ аште би сѣде бѣлѣ не би братрѣ мои
оумьрѣлѣ 22 нѣ ѿ нѣинѣ вѣмѣ ѣко егоже колижѣдо просиши оу бѣ дастѣ тебѣ бѣ
23 глѧ еи иѣ вѣскрѣснетѣ братрѣ твоѣ 24 глѧ емоу марта вѣмѣ ѣко вѣскрѣснетѣ
въ вѣскрѣшение въ послѣдѣнии дѣнѣ 25 реуе еи иѣ азѣ есмѣ вѣскрѣшение и
животѣ вѣроуѣи въ мѧ аште оумьрѣтъ оживетѣ 26 ѿ вѣсѣкѣ живѣи и вѣроуѣи въ
мѧ не оумьрѣтъ въ вѣкѣ имѣши ли вѣрѣ семоу 27 глѧ емоу еи гѣ азѣ вѣроуѣахѣ
ѣко тѣи еси хѣ сѣнѣ бѣи градѣи въ вѣсѣ мирѣ 28 ѿ се рекѣши иде и призѣва
мариѣ сестрѣ своѣ тѣи рекѣши оуѣитель се естъ и зовѣтъ тѧ 29 она же ѣко
оуслѣша вѣста ѣдро и иде къ немоу 30 не бѣ же не оу иѣ пришедѣ въ вѣсѣ
нѣ бѣ на мѣстѣ еѣ идеже сѣрѣте и мартѣа 31 иудеѣ же сѣщенѣ съ неѣ въ
домоу ѿ оутѣшаѣште ѣ видѣвѣше мариѣ ѣко ѣдро вѣста ѿ изидѣ по неѣ идѣ
глѣще ѣко идѣтъ на гробѣ да плаѣетѣ сѧ тоу 32 мариѣ же ѣко приде иде бѣ
иѣ видѣвѣши и паде емоу на ногоу глѣшти емоу гѣ аште би бѣлѣ сѣде не би
моѣ братрѣ оумьрѣлѣ 33 иѣ же ѣко видѣ ѣ плаѣштѣ сѧ ѿ пришедѣшаѣ съ неѣ
иудеѣа плаѣштѣа сѧ запрѣти дѣоу и вѣзмѣти сѧ самѣ 34 и реуе кѣде положистѣ
и глѣша емоу гѣ гради виждѣ 35 и прослѣзи сѧ иѣ 36 глѣахѣ же иудеѣи виждѣ
како любѣаше и 37 едини же отѣ нихѣ рѣша не можааше ли сѣ отвѣрѣзи
оуѣ слѣпооуѣмоу сѣтворити да и сѣ не оумьрѣтъ 38 иѣ же пакѣи прѣта въ себѣ
приде къ гробоу бѣ же пешѣи и камень належааше на неѣ 39 глѧ иѣ вѣзмѣте
камень глѧ емоу сестрѣ оумьрѣшааго марта гѣ юже смрѣдитѣ ѣтверѣдѣневѣнѣ
бо естъ 40 глѧ еи иѣ не рѣхѣ ли ти ѣко аште вѣроуѣеши оузѣриши славѣ бѣиѣ
41 възвѣса же камень идеже бѣ оумьрѣ лежа иѣ же възведе въ испрѣ оуѣи и реуе
отѣе хвалѣ тебѣ възданѣ ѣко оуслѣша мѧ 42 азѣ же вѣдѣхѣ ѣко вѣсѣгда ме{не}
послоуѣаеши нѣ народа ради стѣиштѣаго окрѣстѣ рѣхѣ да вѣрѣ имѣтъ ѣко тѣи
мѧ посѣла 43 и се рекѣ гласомѣ велиемѣ вѣзѣва лазарѣ гради вѣнѣ 44 ѿ изидѣ
оумьрѣи обѣзанѣи ногома и рѣкама оукроемѣ ѿ лице его оуѣроуѣсомѣ обѣзано глѧ
имѣ иѣ раздрѣшите и и не дѣите его ѣти 45 мѣноси же отѣ иудеѣи пришѣдѣшеи
къ мариѣ ѿ видѣвѣше еѣ сѣтвори иѣ вѣроуѣаша въ него 46 едини же отѣ нихѣ

идѣ кѣ фарисѣомъ и рѣша имъ еже сътвори исъ 47 събѣраша же архiereи и фарисеи сънемъ на исъа и глѣахъ что сътворимъ ѣко ѹлѣкѣ съ знаменіи мѣнога творитъ 48 аште оставимъ-и тако въси вѣрѣ имѣтъ въ нѣ и придѣтъ римляне и вѣзъмѣтъ и мѣсто и ѹзѣкъ нашъ 49 ѣдинъ же етеръ отъ нихъ кѣиѣфа архiereи сы лѣтоу томоу реуе имъ въи не вѣсте ниуесоже 50 ни помышляете ѣко оуѣне естъ намъ да єдинъ ѹлѣкѣ оумьретъ за люди а не весь ѹзѣкъ погыбнетъ 51 сего же о себѣ не реуе нѣ архiereи сы лѣтоу томоу прореуе ѣко хотѣаше исъ оумрѣти за люди 52 и не тѣкъмо за люди нѣ і да ѹада бѣиѣ растоуенѣ съберетъ въ єдино 53 ѡтъ того же дѣне съвѣшташа да и бѣ оуѣбили 54 исъ же к томоу не авѣ хождааше въи-иудеихъ нѣ иде отъ тѣдоу въ странѣ близѣ поустыни въ єфремъ нарицаемъ градѣ и тоу живѣаше съ оуѣеники своими 55 бѣ же близѣ пасха иудеиска и възидѣ мѣнози въ имѣ отъ страны прѣжде пасхы да оуѣстатъ са 56 и искаахъ же исъа и глѣахъ же к себѣ въ црѣкве стоѣаште что са мѣнитъ вамъ ѣко не иматъ ли прити въ праздниѣкъ 57 даша бо архiereи и фарисѣи заповѣдъ да аште кто оштѣтитъ і кѣде бѣдетъ повѣстъ да имѣтъ і

12

1 исъ же прѣжде шести денѣ пасхы приде въ витаниѣхъ идеже бѣ лазарѣ оуѣмерои егоже въскрѣси отъ мрѣтвѣихъ 2 сътвориша же {е}моу веуерѣ тоу і марѣта слоу-жааше лазарѣ же єдинъ бѣ отъ възлѣжаштиихъ съ нимъ 3 маріѣ же приємъши литрѣ хризмы нарѣа пистикиѣхъ мѣногоцѣнѣны помаза носѣ исѣѣ і отрѣ власы своими носѣ его храмина же испѣлни са отъ вонѣ хризмыѣхъ 4 глѣа же єдинъ отъ о{у}ѣениѣкъ его иудѣа симонъ ѣскаріотѣскы іже и хотѣаше прѣдати 5 ѹесо ради мѣро се не продано бѣстъ на тѣ пѣнасъ і дано нициимъ 6 се реуе не ѣко о ништиихъ пѣуааше са нѣ ѣко тѣтъ бѣ і скриниѣхъ имъ і въмѣтаема ношааше 7 реуе же исъ не дѣи ѣа въ денѣ погребениѣ моего съблѣуде ѣа 8 ништаѣа бо съ собоѣхъ въсєгда имате а мене не въсєгда имате 9 разоумѣ же народѣ мѣногъ отъ иудеи ѣко тоу естъ і придѣ не исъа ради тѣкъмо нѣ да и лазара видѣтъ егоже въскрѣси отъ мрѣтвѣихъ 10 съвѣшташа же архiereи до и лазара оуѣениѣтъ 11 ѣко мѣнози его ради идѣахъ иудеи і вѣровахъ въ исъа 12 въ оутрѣи же денѣ народѣ мѣногъ пришедѣ въ праздниѣкъ слышавѣше ѣко исъ градѣтъ въ имѣ 13 приѣса вѣиє отъ финиѣкъ і изидѣ противѣ емоу і зѣваахъ глѣжште ѡсанѣна блѣсѣвъ градаи въ имѣ гнѣ цѣрѣ лѣвъ 14 обрѣтъ же исъ осыла въсѣде на не ѣкоже естъ писано 15 не бои са дѣщи сиѣноѣа се цѣрѣ твои градѣтъ съда на жрѣѣате осыли 16 сиѣхъ же не разоумѣша оуѣениѣи его прѣжде нѣ егда прослаѣи са исъ тѣгда помѣнѣша ѣко си бѣша о немъ писана і си сътвориша емоу 17 съвѣдѣтельствоѣаше же народѣ іже бѣ съ нимъ егда лазара възѣѣа отъ грѣба і въскрѣси его отъ мрѣтвѣихъ 18 сего ради и противѣ емоу изиде народѣ ѣко слышаша и сътворишѣ се

знамение 19 фарисеи же рѣша къ себѣ видите ꙗко никакоже польза есть се весь миръ по немъ идеть 20 бѣахъ же ѿлини едини отъ вѣшедъшихъ да поклонятъ сѧ въ праздникъ 21 сии же пристѣпиша къ филипоу иже бѣ отъ видѣ[в]сиды галѣлѣискыѣ и молахъ и глѣхше ѿи хоштемъ иѣа видѣти 22 приде филиппъ и глѣ андрѣови и пакы андрѣа и филиппъ глѣсте исѣи 23 иѣ же отъвѣшта има глѣ приде година да прославить сѧ снѣ улѣскы 24 амнь аминѣ глѣхъ вамъ аште зрѣно пшениуьно не оумьретъ падѣ въ зѣми то едино прѣбываахъ аште ли оумьретъ мѣного плодъ сѣтворить 25 любѣи дѣшъ своѣхъ погоуѣить иѣ и ненавидѣи дѣша своѣи въ мирѣ семъ въ животѣ вѣуьнѣемъ сѣхранить иѣ 26 аште кто мнѣ слоужить по мнѣ да ходитъ и идеже есмѣ азъ тоу и слоуга мои бѣдетъ и аште кто мнѣ слоужить поухтетъ и отѣцъ 27 нѣинѣ дѣша моѣ възмѣти сѧ и уто рекѣхъ отѣе сѣси ма отъ години сѣи нѣ сего ради приде на годинѣхъ сиѣхъ 28 отѣе прослави има твоѣ приде же глѣсѣ снѣсе и прославихъ и пакы прославиѣхъ 29 народъ же стоѣи и слышавѣхъ глѣахъ громъ бѣистъ ии глѣахъ анѣлѣ глѣ емоу 30 отъвѣшта иѣ и [ре]рече не мене ради глѣсѣ сѣ бѣистъ нѣ васъ ради 31 нѣинѣ сѣдѣ естѣ мироу семоу нѣинѣ кѣназѣ мира сего изгѣнанѣ бѣдетъ вонѣ 32 и азъ аште възнесенѣ бѣдѣхъ отъ зѣмѣа всѣа привлѣкѣхъ къ себѣ 33 се же глѣаше клеппа коѣиѣ сѣмьртниѣхъ хотѣаше оумьрѣти 34 отъвѣшта емоу народъ мѣи слышахомъ отъ закона ꙗко хѣ прѣбываахъ въ вѣкѣ и како ты глѣеши възнести сѧ подобаахъ ѣноу улѣускоумоу кто сѣ естѣ снѣ улѣускъ 35 рече же имъ иѣ еште въ мало вѣрма свѣтъ въ васъ естѣ ходите донѣдеже свѣтъ имате да тѣма васъ не иметъ и ходѣи въ тѣмѣ не вѣстѣ камо идеть 36 донѣдеже свѣтъ имате вѣроуѣте въ свѣта да снѣе свѣтоу бѣдете си глѣ иѣ и ошедѣ сѣкры сѧ отъ нихъ 37 толика же зна{ме}ниѣ сѣтворишо емоу прѣдѣ ними не вѣроваахъ во нѣ 38 да сѣбѣдетъ сѧ слово исѣиѣ прѣка еже рече ѿи кто вѣрѣхъ иѣ слоухоу нашемоу и мѣишѣца гнѣ комоу отъкры сѧ 39 сего ради не можаахъ вѣровати ꙗко пакы рече исѣиѣ 40 ослѣпи оуи ихъ и окамѣнили естѣ срдѣца ихъ да не видатъ оуима ни разоумѣѣхъ срдѣцемъ и обратахъ сѧ и исцѣлиѣхъ иѣ 41 си рече исѣиѣ егда видѣ славѣхъ его и глѣ о немъ 42 обауѣ оуѣо и отъ кѣназѣ мѣнози вѣроваша въ него нѣ фарисѣи ради не исповѣдаахъ да не и-сѣнѣмишѣхъ изгѣнѣи бѣдѣхъ 43 възлюбиша бо пауѣ славѣхъ улуѣхъ неже славѣхъ бѣиѣхъ 44 иѣ же възѣва и рече вѣроуѣи въ ма не вѣроуоуѣтъ въ ма нѣ въ посѣлавлѣшааго ма 45 и видѣи ма видѣ посѣлавлѣшааго ма 46 азъ свѣтъ въ мирѣ приде да всѣхъ вѣроуѣи въ ма въ тѣмѣ не прѣбѣдетъ 47 и аште кто оуслѣишѣ глѣи моѣи и не сѣхранить ихъ азъ не сѣждѣхъ емоу не приде бо да сѣждѣхъ мироу нѣ да сѣсѣхъ миръ 48 отъметаѣи сѧ мене и не приемѣа глѣ моиѣхъ иматъ сѣдашѣаго емоу слово еже глѣахъ то сѣдитъ емоу въ послѣдѣнии дѣнь 49 ꙗко азъ о себѣ не глѣахъ нѣ посѣлавлѣи ма отѣцъ тѣ мнѣ заповѣдъ дастѣ уто рекѣхъ и уто възглѣхъ 50 и вѣмъ ꙗко заповѣдъ его животъ вѣуьнѣи естѣ ꙗже оуѣо азъ глѣхъ ꙗкоже рече мнѣ отѣцъ тако глѣхъ

1 прѣжде же праздыника пасцѣ вѣды иѣ ѣко приде емоу година да прѣидетъ отъ
 мира сего къ отцю възлюбль своѣхъ сѣщана во всемъ мирѣ до коньца възлюби
 ѣа 2 и кеуери бѣвѣши дѣвлоу юже вѣложѣши въ срѣце июдѣ симоновоу иска-
 риотѣскоумоу да и прѣдастъ 3 вѣды иѣ ѣко всѣ дастъ емоу отцю въ рѣцѣ и
 ѣко отъ бѣа изиде и къ боу градѣтъ 4 вѣста съ кеуера и положи ризы и приемъ
 лентий прѣбоѣса сѣ 5 по томъ же вѣли водѣ въ оумывальницѣхъ и наухатъ оумы-
 вати носѣ оуѣеникомъ и отирати лентиемъ имѣже бѣ прѣпоѣсанъ 6 приде же къ
 симоноу петроу и глѣ емоу тѣ ги ты ли мои оумыѣши носѣ 7 отъвѣшта иѣ и
 реуе емоу еже азъ творѣхъ ты не вѣси нынѣ разоумѣши же по сихъ 8 глѣ емоу
 петръ не оумыѣши ногоу моею въ вѣкъ отъвѣшта емоу иѣ аште не оумыѣхъ тебе
 не имаши уасти съ мѣноѣхъ 9 глѣ емоу симонъ петръ ги не носѣ мои тѣкмо нѣ
 и рѣцѣ и главѣ 10 глѣ емоу иѣхъ измѣвены не трѣбоуѣтъ тѣкмо носѣ оумыѣти
 естъ бо весь уисти и вѣи уисти есте нѣ не вѣси 11 вѣдѣаше бо прѣдѣлѣптааго
 и сего ради реуе ѣко не вѣси есте уисти 12 егда же оумы носѣ ихъ приѣхатъ
 ризы своѣхъ и възлеже пакы и реуе имъ вѣсте ли что сѣтворихъ вамъ 13 вѣ{ }
 глѣашете ма оуѣителѣхъ и гѣа и добрѣ глѣете есмъ бо 14 аште оуѣо азъ оумыѣхъ
 ваши носѣ гѣа и оуѣителѣхъ и вѣи длѣжны есте дроугъ дроугоу оумывати носѣ
 15 образъ бо дахъ вамъ да ѣкоже азъ сѣтворихъ вамъ и вѣи творите 16 аминъ
 аминъ глагѣхъ вамъ нѣстъ рабѣ боленъ гѣа своего ни апѣлъ боленъ посѣлавѣшааго и
 17 аще си вѣсте блажени есте аште творите ѣ 18 не о всѣхъ васъ глѣхъ азъ бо
 вѣмъ ѣже избѣрахъ нѣ да кѣнигы сѣбѣхъ сѣа вѣды съ мѣноѣхъ хлѣбъ въздвиже
 на ма прѣлѣщение свое 19 отъ сѣлѣхъ глѣхъ вамъ прѣжде даже не бѣдетъ да егда
 бѣдетъ вѣрѣхъ имете ѣко азъ есмъ 20 аминъ аминъ глѣхъ вамъ приѣмали аште
 кого посѣлѣхъ мене приѣмлетъ а приѣмали мене приѣмлетъ посѣлавѣшааго и ма
 21 си рекъ иѣ възмѣти сѣа дѣмъ и сѣвѣдѣтельствова и реуе аминъ аминъ глѣхъ вамъ
 ѣко едина отъ васъ прѣдастъ ма 22 сѣзирахъ же сѣа междю собою оуѣеници
 не домѣслаште о комъ глѣтъ 23 бѣ же едина възлежа отъ оуѣеникъ его на
 лонѣхъ исѣбѣ егоже любѣлаше иѣ 24 поманъ же сѣмоу симонъ петръ възпросити
 кто оуѣо естъ о немъже глѣтъ 25 нападъ же тѣ тако на прѣси исѣбѣ глѣа емоу
 ги кто естъ 26 отъвѣшта иѣ тѣ естъ емоу же азъ омоу хлѣбъ подамъ и омоу
 хлѣбъ дастъ июдѣ симону искариотѣскоумоу 27 и по хлѣбѣ тѣгда вѣниде во нѣ
 сотона глѣа емоу иѣ еже твориши сѣтвори скоро 28 сего же никтоже не разоумѣ
 възлежаштихъ къ уесомоу реуе емоу 29 едини мѣнѣхъхъ понеже скриницѣхъ
 имѣаше июда ѣко глѣтъ емоу иѣхъ коуѣи егоже трѣбоуемъ на праздыникъ ли
 ништимъ да нѣуѣто дастъ 30 приемъ же онъ хлѣбъ изиде абие бѣ же ноштъ
 31 егда изиде глѣа же иѣхъ нынѣ прослави сѣа снѣхъ уѣбѣскы и бѣ прослави сѣа о немъ
 32 аште бѣ прослави сѣа о немъ и бѣ прославиты-и въ сѣбѣ и абие прославитъ и

33 уадыца еше мало съ вами есмъ възшиштете мене ꙗкоже рѣхъ иудеомъ ꙗко
ѣможе азъ идѣхъ вы не можете при{ти} ꙗкъ глѣхъ нынѣ 34 заповѣдь повѣдаѣхъ
вамъ да любите другъгъ другъга ꙗкоже възлюбихъ вы да и вы любите другъгъ
другъга 35 о семь разоумѣхътъ вси ꙗко мои оученици есте аше любовь имате
междю собою 36 гла емоу симонъ петръ ги камо идеши отъвѣшта исъ ꙗкоже
азъ идѣхъ не можеша нынѣ по мнѣ ити послѣдъ же по мнѣ идеши 37 ги по
уѣто не можѣхъ нынѣ по тебѣ ити нынѣ дѣхъ мой за та положѣхъ 38 отъвѣшта
емоу исъ дѣхъ ли твоѣхъ за ма положиши аминъ аминъ глѣхъ тебѣ не възгласитъ
коготъ дондѣже отъвѣржеши сѧ мене три крѣты

14

1 да не съмѣшатахъ сѧ ваше срдце вѣроуите въ ба и въ ма вѣроуите 2 въ
домоу отца моего обитѣли мнози сѣхъ аште ли же ни рекѣхъ бимъ вамъ ꙗко
идѣхъ оуготовати мѣсто вамъ 3 и еште идѣхъ оуготовѣхъ мѣсто вамъ пакы придѣхъ
и поимъ вы къ себѣ да идеже есмъ азъ и вы бѣдете 4 и ꙗкоже азъ идѣхъ вѣсте
и пѣхъ вѣсте 5 гла емоу тома ги не вѣмъ камо идеши ꙗко како пѣхъ можемъ
вѣдѣти 6 гла емоу исъ азъ есмъ пѣхъ и истина и животъ никтоже придетъ къ
отцю тѣкъмо мноу 7 аште ма бисте знали и отца моего знали бисте оубо
и отъ селѣ познаате и оуѣвѣдѣсте и 8 гла емоу филиппъ ги покажи намъ отца
и довлѣтъ намъ 9 гла емоу исъ толико ли вѣмъ съ вами есмъ и не позна ли
мене филиппе видѣхъ ма видѣхъ отца и како ты глѣши покажи намъ отца 10 не
вѣроуеши ли ꙗко азъ въ отци и отецъ въ мнѣ естъ глѣхъ ѣже азъ глѣхъ вамъ о
себѣ не глѣхъ отцъ же прѣбываѣхъ въ мнѣ тѣ творитъ дѣла 11 вѣрѣхъ имѣте мнѣ
ꙗко азъ въ отци и отцъ въ мнѣ аште ли же ни за та дѣла вѣрѣхъ емлѣте ми
12 аминъ аминъ глѣхъ вамъ вѣроуѣхъ въ ма дѣла ѣже азъ творѣхъ и тѣ сътворитъ и
больша сътворитъ сихъ ꙗко азъ къ отцю градѣхъ 13 ꙗкоже колижедо просите въ
имѧ мое то сътворѣхъ да прославитъ сѧ оцъ о снѣ 14 ꙗко аште уесо просите въ имѧ
мое азъ сътворѣхъ 15 аште любите ма заповѣди мои съблюдетѣ 16 ꙗкъ азъ оумолюхъ
отца ꙗко иного параклѣта дастъ вамъ да бѣдетъ съ вами въ вѣкъ 17 дѣхъ истинны
егоже миръ не можетъ приѣхати ꙗко не видитъ его ни знаатъ его вы же знаате
и ꙗко въ васъ прѣбываатъ и въ васъ бѣдетъ 18 не оставѣхъ васъ сирѣхъ придѣхъ къ
вамъ 19 еште мало и миръ к томоу [не] не видитъ мене вы же видите ма ꙗко
азъ живѣхъ и вы живи бѣдете 20 въ тѣ дѣнь разоумѣате ꙗко азъ есмъ въ отци
моемъ ꙗкъ вы въ мнѣ и азъ въ васъ 21 имѣхъ заповѣди мои и съблюдахъ ꙗкъ тѣ
есть любѣхъ ма а любѣхъ ма възлюбленъ бѣдетъ отцѣмъ моимъ и азъ възлюблю
и ꙗкъ сѧ емоу самъ 22 гла емоу иуда не искаріотскы ги и уѣто бѣхъ ꙗко
намъ хоштеши сѧ авити а не въсемоу мироу 23 отъвѣшта исъ и рече емоу аште
кто любитъ ма слово мое съблюдетъ ꙗкъ отцѣ мои възлюбитъ ꙗкъ ꙗкъ немому идехъ

и обитель оу него сътвори въ 24 не любил мене словеса моих не съблюдетъ и слово еже слышите несть мое нъ пославаемаго ма отца 25 си гл҃ахъ вамъ въ васъ сы 26 параклитъ же дх҃ъ ст҃ы егже пошлетъ оцъ въ имя мое тѣ вы наоутъ всемоу и вспомнѣтъ вамъ всѣ еликоже рѣхъ вамъ 27 миръ оставѣхъ вамъ миръ мой дахъ вамъ не якоже всѣ миръ даатъ азъ дахъ вамъ да не съмѣшатаатъ съ ваше срдце ни оустрашаатъ 28 слышасте яко азъ рѣхъ вамъ идѣ и придѣ къ вамъ аште бисте любили ма въздрадовали съ бисте оубо яко рѣхъ идѣ къ отцю яко отецъ мой болии мене есть 29 и нынѣ рѣхъ вамъ прѣжде даже не бѣдетъ да егда бѣдетъ вѣрѣ имете 30 юже не много гл҃хъ съ вами градѣтъ бо се{го} мира кнѣзѣ и въ мнѣ не иматъ ниуесоже 31 нъ да разоумѣатъ миръ яко люблю отца и якоже запо{вѣ}дѣ мнѣ отцъ тако творѣхъ встанѣте идѣмъ отъ сѣдоу

15

1 азъ есмь лоза истиннаѣ и отцъ мой дѣлатель есть 2 всѣхъ разгъ не творашѣхъ плода изъметъ и и всѣхъ тво[тво]рашѣхъ плодъ отрѣбѣтъ и да плодъ болии сътворитъ 3 оубо вы истини есте за слово еже гл҃ахъ вамъ 4 бѣдѣте въ мнѣ и азъ въ васъ якоже розга не можетъ плода творити о себѣ аште не бодѣтъ на лозѣ тако и вы аште въ мнѣ не прѣбѣдете 5 азъ есмь лоза вы раждѣе иже бѣдетъ въ мнѣ и азъ въ немъ сътворитъ плодъ многогъ яко безъ мене не можете творити ниуесоже 6 аште кто въ мнѣ не прѣбѣдетъ изврѣжетъ съ конъ якоже розга и исшѣтъ и събирахѣтъ и въ огнь вѣлагахѣтъ и сѣгараатъ 7 аште прѣбѣдете въ мнѣ и гл҃и мои въ васъ прѣбѣдѣтъ емоу же колиждо хощете просите и бѣдетъ вамъ 8 о семь прослави съ отцъ мой да плодъ многогъ сътворите и бѣдете мои оученици 9 якоже възлюби ма оцъ и азъ възлюбихъ вы бѣдѣте въ любви моеи 10 аще заповѣди моихъ съблюдете прѣбѣдете въ любви моеи якоже азъ заповѣди отца моего{го} съблюсю и прѣбывахъ въ него любви 11 се гл҃ахъ вамъ да радость моя [съ вами] бѣдетъ и радость ваша исполнитъ съ 12 си есть заповѣдь моя да любите другъгъ другъга якоже възлюбихъ вы 13 больша сѣя любви никтоже {не} иматъ да кто дш҃хъ своихъ положитъ за другъгы своихъ 14 вы другъзи мои есте аште творите елико азъ заповѣдахъ вамъ 15 юже не гл҃хъ васъ рабѣ рабѣ бо не вѣстъ что творитъ г҃ъ его вы же рѣхъ другъгы яко всѣ вже слышахъ отъ отца моего съказахъ вамъ 16 не вы мене избѣрасте нъ азъ избѣрахъ вы и положихъ вы да вы идете и плодъ принесете и плодъ вашъ прѣбѣдетъ да егже колиждо просите отъ отца въ имя мое дастъ вамъ 17 си заповѣдахъ вамъ да любите другъгъ другъга 18 аште миръ васъ ненавидитъ вѣдите яко мене прѣжде васъ възненавидѣ 19 аште отъ мира бисте были миръ оубо свое любилъ би яко же отъ мира несте нъ азъ избѣрахъ вы отъ мира сего ради ненавидитъ васъ миръ 20 помяните слово еже азъ рѣхъ вамъ несть рабѣ боленъ г҃а своего аште мене изгнаша и васъ иждѣхѣтъ

аште слово мое съблюса и ваше съблюждѣтъ 21 нѣ си всѣхъ сѣтворятъ вамъ за има
мое ѣко не вѣдѣтъ посълаваѣшааго ма 22 аще не бимъ пришелъ и глѣхъ имъ грѣха
не бѣ имѣли нѣинѣ же и винѣ не имѣтъ о грѣсѣ своемъ 23 ненавидѣли мене и оѣца
моего ненавидѣтъ 24 аште дѣла не бимъ сѣтворилъ въ нихъ ихъже инѣ никтоже
сѣтвори грѣха не бѣ имѣли нѣинѣ же и видѣша и възненавидѣша и мене и оѣца
моего 25 нѣ да събѣдѣтъ са сло{во} писаное въ законѣ ихъ ѣко възненавидѣша
ма спѣти 26 егда же придетъ параклитъ егоже азъ посълаю вамъ отъ оѣца дхъ
истиннѣнъ ѣже отъ оѣца исходитъ тѣ съвѣдѣтельствоуѣтъ о мнѣ 27 ѣ вы же
съвѣдѣтельствоуѣте ѣко искони съ мнѣюмъ есте

16

1 си глѣхъ вамъ да не съблѣзните са 2 отъ сѣньмиштѣ ижденѣтъ вы нѣ придетъ
година да всѣхъ ѣже оуѣиетъ вы мнѣитъ са слоуѣѣбѣ приносѣти боу 3 ѣ си
сѣтворятъ вамъ ѣко не познаша оѣца ни мене 4 нѣ се глѣхъ вамъ да егда придетъ
година поминѣете си ѣко азъ рѣхъ вамъ сихъ же вамъ испрѣва не рѣхъ ѣко съ вами
бѣхъ 5 нѣ{и}нѣ же идѣ къ посълаваѣшномуу ма ѣ никтоже отъ васъ не въпрашаѣтъ
мене камо идѣши 6 нѣ ѣко си глѣхъ вамъ скрѣби исплѣнѣ срѣдѣца ваша 7 нѣ азъ
истиннѣ вамъ глѣхъ оуѣнѣе естѣ вамъ да азъ идѣ аште бо не идѣ азъ параклитъ
не придетъ къ ва[ма]мъ аште ли же идѣ посълаю и къ вамъ 8 и пришедъ онъ
облиуѣтъ мира о грѣсѣ и о правѣдѣ и о сѣдѣ 9 о грѣсѣ оуѣбо ѣко не вѣроуѣнѣтъ
въ ма 10 о правѣдѣ же ѣко къ оѣцю идѣ ѣ къ томоу не видите мене 11 о сѣдѣ
же ѣко кѣназъ мира сего осѣжденъ бѣстѣ 12 ещѣ мнѣного имамъ глѣти вамъ нѣ
не можете носѣти нѣинѣ 13 егда же придетъ онъ дхъ истиннѣнъ наставѣтъ вы на
всѣхъ истиннѣ не о себѣ бо глѣти имѣтъ нѣ елико аще оуслѣшѣи глѣти имѣтъ ѣ
грѣ[дѣ]дѣшѣа възвѣститъ вамъ 14 онъ ма прославѣтъ ѣко отъ моего примѣтъ ѣ
възвѣститъ вамъ 15 всѣ елико имѣтъ оѣцѣ моѣ сѣтъ сего ради рѣхъ ѣко вамъ
отъ моего примѣтъ и възвѣститъ ва{мъ} 16 въ малѣ и к томоу не видите мене
и пакѣ въ малѣ и оузѣрите ма ѣ ѣко идѣ къ оѣцю 17 рѣша же отъ оуѣеникѣ его
къ себѣ что естѣ се еже глѣтъ намъ въ малѣ и не видите мене ѣ пакѣ въ малѣ и
оузѣрите ма ѣ ѣко идѣ къ оѣцю 18 глѣахъ же что естѣ се еже глѣтъ въ малѣ не
въмѣ что глѣтъ 19 разоумѣ же иѣ ѣко хотѣхъ и въпрашѣти и рѣче имъ о сѣмъ ли
сѣтѣсѣете са междю собою ѣко рѣхъ въ малѣ и не видите мене ѣ пакѣ въ малѣ
и оузѣрите ма 20 аминѣ аминѣ глѣхъ вамъ ѣко вѣс{п}лауѣете са и въздрѣдаа[а]те
вы и миръ въздрадоуѣтъ са вы же пѣуальни бѣдете нѣ пѣуаль ваша въ радостъ
бѣдетъ 21 жена егда раждаѣтъ пѣуаль имѣтъ ѣко приде годъ еѣ егда же родѣтъ
отроуѣ къ томоу не помѣнитъ скрѣби за радостъ ѣко родѣ са уѣвѣкъ въ миръ 22 ѣ
вы же оуѣбо нѣинѣ пѣуальни бѣдете пакѣ же оузѣрѣхъ вы и въздрадоуѣтъ са сѣдѣ
вашѣ ѣ радости вашѣнѣ никтоже не възѣметъ отъ васъ 23 ѣ въ тѣ дѣнь мене не

вѣпросите ниуесоже аминь аминъ глѣжъ вамъ ѣко аще уесо просите отъ отца въ има
 мое дасть вамъ 24 до селѣ не просисте ниуесоже въ има мое просите и примете
 да радость ваша исполнена бѣдетъ 25 си въ притѣухѣ глѣхѣ вамъ нѣ придетъ
 година егда къ томоу въ притѣухѣ не глѣжъ вамъ нѣ не обиноуѣа сѣ о отци вѣзвѣштѣ
 вамъ 26 въ тѣ день въ има мое вѣспросите і не глѣжъ вамъ ѣко азъ оумолихъ отца
 о васъ 27 самъ бо отецъ любитъ въ ѣко въ мене вѣзлюбисте і вѣробасте ѣко
 азъ отъ бѣ изидѣ 28 изидѣ отъ отца и придѣ въ миръ пакы оставлѣхъ миръ і
 идѣ къ отцоу 29 глѣаша емоу оуѣеници его се нынѣ не обиноуѣа сѣ глаголеши а
 притѣуха никоуе не глѣши 30 нынѣ вѣмъ ѣко вѣси вѣсѣ і не трѣбоуѣши да кто
 та вѣпрашаатъ о семъ вѣроуѣмъ ѣко отъ бѣ ишелѣ еси 31 отвѣшта имъ исъ нынѣ
 ли вѣроуѣте 32 се градѣтъ година и нынѣ придѣ да разидѣтъ сѣ кожѣдо въ своѣ і
 мене единого оставите і нѣсмъ единъ ѣко отецъ сѣ мноуѣ естъ 33 си глѣхѣ вамъ
 да въ мнѣ мира имате въ мирѣ скрѣбѣни бѣдете нѣ дрѣзайте азъ побѣдихъ мира

17

1 си глѣ исъ і вѣзведе исъ оуи свои на нѣо и реуѣ отъе придѣ година прослави сѣна
 своего да и сѣнъ твои прославить та 2 ѣкоже далъ емоу еси {власть} вѣсѣкоуѣ
 пѣти да вѣсѣко еже еси емоу далъ дасть имъ живота вѣуѣнааго 3 се же естъ
 вѣуѣныи животъ да знаѣтъ тебе единого истинѣнааго бѣ і егоже посѣла исѣа 4 азъ
 прославихъ та на земли дѣло сѣврѣшихъ еже далъ еси мнѣ да сѣтвориѣхъ 5 і нынѣ
 прослави ма ты отъе оу тебе самого славоуѣхъ ѣже имѣхъ прѣжде даже не быстъ
 миръ оу тебе 6 вѣихъ имъ твоѣ уѣвѣмъ ѣже далъ еси мнѣ отъ мира твои бѣша и
 мнѣхъ ѣ далъ еси і слово твоѣ сѣхраниша 7 нынѣ разоумѣша ѣко вѣсѣ елико далъ
 еси мнѣ отъ тебе сѣхъ 8 ѣко глѣ ѣже далъ еси мнѣ дахъ[ъ] имъ і ти приѣса и
 разоумѣша вѣ-истинѣ ѣко отъ тебе изидѣ і вѣроваша ѣко ты ма посѣла 9 азъ о
 сѣхъ молихъ не о вѣсемъ мирѣ молихъ нѣ о тѣхъ ѣже далъ еси мнѣ ѣко твои сѣхъ
 10 і моѣ вѣсѣ твоѣ сѣхъ і твоѣ моѣ і прославихъ сѣ въ нихъ 11 і к томоу нѣсмъ
 въ мирѣ і сии въ мирѣ сѣхъ і азъ къ тебѣ градѣхъ отъе сѣты сѣблуди ѣ въ има твоѣ
 ѣже далъ еси мнѣ да бѣдѣтъ едино ѣкоже и мы 12 егда бѣхъ сѣ ними въ мирѣ
 азъ сѣблудахъ ѣ въ има твоѣ ѣже далъ еси мнѣ сѣхранихъ і никтоже отъ нихъ
 не погыбе ткѣмо сѣнъ погыбѣлны да сѣбѣдѣтъ сѣ кѣнигы 13 нынѣ къ тебѣ градѣхъ
 і си глѣжъ въ мирѣ да имѣтъ радость моуѣ исполненѣ въ себѣ 14 азъ дахъ имъ
 слово твоѣ и миръ вѣзненавидѣ ѣ ѣко не сѣхъ отъ мира ѣкоже и азъ отъ мира
 нѣсмъ 15 не молихъ да вѣзѣмѣши ѣ отъ мира нѣ да сѣблудѣши отъ неприѣзни
 16 отъ мира не сѣхъ ѣкоже и азъ отъ мира нѣсмъ 17 сѣи ѣ въ истинѣ твоѣхъ слово
 твоѣ истина естъ 18 ѣкоже ты ма посѣла въ миръ і азъ посѣлахъ ѣ въ миръ 19 і
 за на азъ свѣштѣ сѣ самъ да бѣдѣтъ и ти сѣитени вѣ-истинѣ 20 не о сѣхъ же
 молихъ ткѣмо нѣ і вѣроуѣштитѣхъ словомъ ихъ въ ма 21 да вѣси едино сѣхъ ѣкоже

ТЫ ОУЧЕ ВЪ МЫНѢ И АЗЪ ВЪ ТЕБѢ ДА И ТИ ВЪ НАСѢ ЕДИНО БЖДЖТЪ ДА И МИРЪ ВѢРЖ
 ИМЕТЪ ЪКО ТЫ МА ПОСЛА 22 І АЗЪ СЛАВЖ ІЖЖЕ ДАЛЪ ЕСИ МЫНѢ ДАХЪ ИМЪ ДА БЖДЖТЪ
 ЕДИНО ЪКОЖЕ И МЫ ЕДИНО 23 АЗЪ ВЪ НИХЪ И ТЫ ВЪ МЫНѢ ДА БЖДЖТЪ СЪВРЪШЕНИ
 ВЪ ЕДИНО И ДА РАЗОУМѢАТЪ МИРЪ ЪКО ТЫ МА ПОСЛА І ВЪЗЛЮБИЛЪ ІА ЕСИ ЪКОЖЕ И
 МА ВЪЗЛЮБИЛЪ ЕСИ 24 ОУЕ ІЖЖЕ ДАЛЪ ЕСИ МЫНѢ ХОШТЖ ДА ИЖДЕЖЕ ЕСМЪ АЗЪ И ТИ
 БЖДЖТЪ СЪ МЫНОЖ ДА ВИДАТЪ СЛАВЖ МОИЖ ІЖЖЕ ДАЛЪ ЕСИ МЫНѢ ЪКО ВЪЗЛЮБИЛЪ МА
 ЕСИ ПРѢЖДЕ СЪЛОЖЕНИИ МИРА 25 ОТЪ[УТ]ЧЕ ПРАВЕДНЫИ МИРЪ ТЕБЕ НЕ ПОЗНА АЗЪ
 ЖЕ ТА ПОЗНАХЪ І СИИ ПОЗНАША Ъ{ко} ТЫ МА ПОСЛА 26 І СЪКАЗАХЪ ИМЪ ИМА ТВОЕ И
 СЪКАЖЖ ДА ЛЮБЫ ЕИЖЖЕ МА ЕСИ ВЪЗЛЮБИЛЪ ВЪ НИХЪ БЖДЕТЪ И АЗЪ ВЪ НИХЪ

18

1 СИ РЕКЪ ІСЪ ІЗИДЕ СЪ ОУЧЕНИКЫ СВОИМИ НА ОНЪ ПОЛЪ ПОТОКА КЕДРЪСКА ІДЕЖЕ БЪ ВРѢТЪ
 ВЪ НЬЖЕ ВЪНИДЕ САМЪ И ОУЧЕНИЦИ ЕГО 2 ВѢДѢАШЕ ЖЕ ИЮДА ИЖЕ И ПРѢДААШЕ МѢСТО
 ЪКО МНОЖИЦЕНЪ СЪБИРААШЕ СЯ И ТОУ СЪ ОУЧЕНИКЫ СВОИМИ 3 ИЮДА ЖЕ ПРИЕМЪ СПИРЖ
 І ОТЪ АРХИЕРЕИ І ФАРИСѢИ СЛОУГЫ ПРИДЕ ТАМО СЪ СВѢТИЛЫ І СВѢШТАМИ И ОРЖЖИИ
 4 ІСЪ ЖЕ ВѢДЫ ВСѢ ГРАДЖШТАА НА НЬ ІШЕДЪ РЕЧЕ ИМЪ КОГО ИШТЕТЕ 5 ОТЪВѢШТАША
 ЕМОУ ІСЪ НАЗАРѢА 6 ГЛА ИМЪ ІСЪ АЗЪ ЕСМЪ СТОѢАШЕ ЖЕ ИЮДА ИЖЕ И ПРѢДААШЕ СЪ НИМИ
 ДА ЪКО РЕЧЕ ИМЪ АЗЪ ЕСМЪ ІДЖ ВЪСПАТЬ И ПАДЖ НА ЗЕМИ 7 ПАКЪ ЖЕ ІА ВЪПРОСИ
 ІСЪ КОГО ИШТЕТЕ ОНИ ЖЕ РѢША ІСА НАЗАРѢА 8 ОТЪВѢЩА ІСЪ РѢХЪ ВАМЪ ЪКО АЗЪ ЕСМЪ
 АШТЕ МЕНЕ ИШТЕТЕ НЕ ДѢИТЕ СИХЪ ИТИ 9 ДА СЪБОДЕТЪ СЯ СЛОВО ЕЖЕ РЕЧЕ ЪКО ІЖЖЕ
 ДАЛЪ ЕСИ МЫНѢ НЕ ПОГОУБИХЪ НИКОГОЖЕ ОТЪ НИХЪ 10 СИМОНЪ ЖЕ ПЕТРЪ ИМЪ НОЖЪ
 ИЗВЛАЧЕ И И ОУДАРИ АРХИЕРЕОВА РАБА І ОУРѢЗА ЕМОУ ОУХО ДЕСНОЕ БЪ ЖЕ ИМА РАБОУ
 МАЛХЪ 11 РЕЧЕ ЖЕ ІСЪ ПЕТРОВИ ВЪНЬЗИ НОЖЪ ВЪ НОЖЪНИЦА УАШЖ ІЖЖЕ ДАСТЪ МЫНѢ
 ОУЦЪ НЕ ИМАМЪ ЛИ ПИТИ ЕІА 12 СПИРА ЖЕ И ТЫСЖШТЪНИКЪ І СЛОУГЫ ИЮДЕИСКЫ ІАСА
 ІСА И СЪКАЗАША И 13 І ВѢСА И КЪ АННѢ ПРѢКЪ БЪ БО ТЪСТЪ КАИѢФЪ ... 29 ... КЖИЖ
 РѢХЪ ПРИНОСИТЕ НА УІКА СЕГО 30 ОТЪВѢШТАША ЖЕ И РѢША ЕМОУ АШТЕ НЕ БИ БЫЛЪ
 СЪ ЗЪЛОДЪИ НЕ БИМЪ ПРѢДАЛИ ЕГО ТЕБѢ 31 РЕЧЕ ЖЕ ИМЪ ПИЛАТЪ ПОИМЪТЕ И ВЪ И ПО
 ЗАКОНУ ВАШЕМОУ СЖДИТЕ ЕМОУ РѢША ЖЕ ЕМОУ ИЮДЕИ НЕ ДОСТОИТЪ НАМЪ ОУБИТИ
 НИКОГОЖЕ 32 ДА СЛОВО ІСЪО СЪБЖДЕТЪ СЯ ЕЖЕ РЕЧЕ КЛЕПЛА КОЕИЖ СЪМРЪТЫЖ ХОТѢШЕ
 ОУМЪРѢТИ 33 ВЪНИДЕ ЖЕ ПАКЪ ПИЛАТЪ ВЪ ПРЕТОРЪ І ВЪЗЪКА ІСА И РЕЧЕ ЕМОУ ТЫ ЛИ
 ЕСИ ЦРЪ ІЮДЕИСКЪ 34 ОТЪВѢШТА [Е]ЕМОУ ІСЪ О СЕБѢ ЛИ ТЫ ГЛѢШИ СЕ ЛИ ИНИ ТЕБѢ
 РѢША О МЫНѢ 35 ОТЪВѢШТА ПИЛАТЪ ЕДА АЗЪ ЖИДОВИНЪ ЕСМЪ РОДЪ ТВОИ І АРХИЕРЕИ
 ПРѢДАША ТА МЫНѢ УТО ЕСИ СЪТВОРИЛЪ 36 ОТЪВѢШТА ІСЪ ЦРЪСТВО МОЕ НѢСТЪ ОТЪ СЕГО
 МИРА АШТЕ ОТЪ СЕГО МИРА БИ БЫЛО ЦРЪСТВО МОЕ СЛОУГЫ ОУБО МОА ПОДВИЗАЛЫ СЯ
 БЫША ДА НЕ ПРѢДАНЪ БИМЪ ИЮДЪОМЪ НЪИНѢ ЖЕ ЦРЪСТВО МОЕ НѢСТЪ ОТЪ СЖДОУ 37 РЕЧЕ
 ЖЕ ЕМОУ ПИЛАТЪ ОУБО ЦРЪ ЛИ ЕСИ ТЫ ОТЪВѢЩА ІСЪ ТЫ ГЛѢШИ ЪКО ЦРЪ ЕСМЪ АЗЪ
 АЗЪ НА СЕ РОДИХЪ СЯ И НА СЕ ПРИДЪ ВЪ ВСЪ МИРЪ ДА СЪВѢДѢТЕЛЬСТВОУИЖ О ІСТИНѢ
 ВСѢКЪ ІЖЖЕ ЕСТЬ ОТЪ ІСТИНЫ ПОСЛОУШААТЪ ГЛАСА МОЕГО 38 ГЛА ЕМОУ ПИЛАТЪ УТО

ЕСТЬ ИСТИНА І СЕ РЕКЪ ПАКЪ ИЗИДЕ КЪ ИЮДЪОМЪ І ГЛА ИМЪ АЗЪ НИ ЕДИНОУА ВИНЪ
ОБРЕТАЖЪ ВЪ НЕМЪ 39 ЕСТЬ ЖЕ ОБЫУАНЪ ВАМЪ ДА ЕДИНОГО ВАМЪ ОТПОУШТАЖЪ НА ПАСХЪ
ХОШТЕТЕ ЛИ ОУБО ДА ОТПОУЩАЖЪ ВАМЪ ЦРЬ ІЮДЕИСКА 40 ВЪЗЪПИША ЖЕ ВСИ ГЛѢЩЕ
НЕ СЕГО НЪ ВАРА{а}ВЪЖЪ БЪ ЖЕ ВАРАВА РАЗБОЙНИКЪ

19

1 ТЪГДА ЖЕ ПИЛАТЪ ПОУАТЪ ИСА И ТЕПЕ 2 І ВОИНИ СЪПЛЕТЪШЕ ВЪНЕЦЪ ОТЪ ТРЪНИА
ВЪЗЛОЖИША НА ГЛАВЪ ЕМОУ І ВЪ РИЗЪ ПРАПРЪДЪНЪ ОБЛЕША И 3 І ГЛАХЪ РАДОУИ
СА ЦРЬЮ ІЮДЕИСКЪ І БИЕХЪ И ПО ЛАНИТАМА 4 ИЗИДЕ ЖЕ ПАКЪ ПИЛАТЪ ВОНЪ І ГЛА
ИМЪ СЕ ИЗВОЖДАЖЪ И ВАМЪ ВОНЪ ДА РАЗОУМЪАТЕ ЪКО ВЪ НЕМЪ ВИНЪ НЕ ОБРЕТАЖЪ НИ
ЕДИНОУА 5 ИЗИДЕ ЖЕ ИСЪ ВОНЪ НОСА ТРЪНОВЪ ВЪНЕЦЪ І ПРАПРЪДЪНЪ РИЗЪ І ГЛА ИМЪ
СЕ УЛѢКЪ 6 ЕГДА ЖЕ И ВИДѢША АРХИЕРЕИ И СЛОУГЪ ВЪЗЪПИША ГЛѢШТЕ ПРОПЪНИ И
ПРОПЪНИ И ГЛА ИМЪ ПИЛАТЪ ПОИМЪТЕ ВЪ ПРОПЪНЪТЕ АЗЪ БО НЕ ОБРЕТАЖЪ ВЪ НЕМЪ ВИНЪ
7 ОТЪВЪШТАША ЕМОУ ІЮДЕИ МЪ ЗАКОНЪ ИМАМЪ И ПО ЗАКОНУ НАШЕМОУ ДЛѢЖЕНЪ
ЕСТЪ ОУМЪРЪТИ ЪКО СНЪ БЖИИ ТВОРИТЪ СА 8 ЕГДА ЖЕ СЛЫША ПИЛАТЪ СЕ СЛОВО ПАУЕ
ОУБОУ СА 9 И ВЪНИДЕ ВЪ ПРЕТОРЪ ПАКЪ І ГЛА ИСЪ ОТЪ КЖДОУ ЕСИ ТЫ ІСЪ ЖЕ ОТЪВЪТА
НЕ СЪТВОРИ ЕМОУ 10 ГЛА ЕМОУ ПИЛАТЪ МЪНЪ ЛИ НЕ ГЛѢШИ НЕ ВЪСИ ЛИ ЪКО ВЛАСТЬ
ИМАМЪ ПРОПАТИ ТА И ВЛАСТЬ ИМАМЪ ПОУСТИТИ ТА 11 ОТЪВЪШТА ИСЪ НЕ ИМАШИ ОБЛАСТИ
НА МЪНЪ НИКОЕАЖЕ АЩЕ НЕ БИ ТИ ДАНО СЪ ВЪШЕ СЕГО РАДИ ПРЕДАВЪ МА ТЕБЪ
БОЛИИ ГРѢХЪ ИМАТЪ ОТЪ ТОГО ПИЛАТЪ ИСКААШЕ ПОУСТИТИ И 12 ІЮДЕИ ЖЕ ВЪПИЕ{хж}
ГЛѢШТЕ АШТЕ СЕГО ПОУСТИШИ НЪСИ ДРОУГЪ КЕСАРОВИ ВЪСЪКЪ ИЖЕ СА ТВОРИТЪ ЦРЬ
ПРОТИВИТЪ СА КЕСАРОВИ 13 ПИЛАТЪ ЖЕ СЛЫШАВЪ ТА СЛОВЕСА ИЗВЕДЕ ВОНЪ ИСА І СЪДЕ
НА СЪДИИШТИ НА МЪСТѢ НАРИЦАЕМЪМЪ ЛИТОСТРОТЪ ЕВРЕИСКЪИ ЖЕ ГАВВАТА 14 БЪ ЖЕ
ПАРАСКЕВЪАИ ПАСЦЪ ГОДИНА БЪ ЪКО ШЕСТАА І ГЛА ІЮДЕОМЪ СЕ ЦРЬ ВАШЪ 15 ОНИ
ЖЕ ВЪПИЕХЪ ВЪЗЪМИ ВЪЗЪМИ ПРОПЪНИ И ГЛА ИМЪ ПИЛАТЪ ЦРЬ ЛИ ВАШЕГО ПРОПЪНЪ
ОТЪВЪШТАША АРХИЕРЕИ НЕ ИМАМЪ ЦРЬ ТЪКМО КЕСАРА 16 ТЪГДА ЖЕ ПРЕДАСТЫ-ИМЪ
ДА И ПРОПЪНЪТЪ ОНИ ЖЕ ПОЕМЪШЕ ИСА ВЪСА 17 І САМЪ СИ НЕСЪ КРЪСТЪ ИЗИДЕ ВЪ
НАРИЦАЕМОЕ КРАНИЕВО МЪСТО ЕЖЕ ГЛЕТЪ СА ЕВРЕИСКЪИ ГОЛГОТА 18 ІДЕЖЕ И ПРОПАСА
І СЪ НИМЪ ИНА ДЪВА СЖДОУ И ОВЖДОУ ПО СРѢДѢ ЖЕ ИСА 19 НАПИСА ЖЕ И ТИТАА ПИЛАТЪ
І ПОЛОЖИ НА КРЪСТѢ БЪ ЖЕ НАПИСАНО ИСЪ НАЗАРЪИ ЦРЬ ІЮДЕИСКЪ 20 СЕГО ЖЕ ТИТАА
МЪНОСИ УИСА ОТЪ ІЮДЪИ ЪКО БЛИЗЪ БЪ МЪСТО ГРАДА ІДЕЖЕ ПРОПАСА ИСА І БЪ НАПИ-
САНО ЕВРЕИСКЪИ ГРЪУСКЪИ И ЛАТИНСКЪИ 21 ГЛАХЪ ЖЕ ПИЛАТОВИ АРХИЕРЕИ ІЮДЕИ-
ЦИИ НЕ ПИШИ ЦРЬ ІЮДЕИСКЪ НЪ ЪКО САМЪ РЕУЕ ЦРЬ ЕСМЪ ІЮДЕИСКЪ 22 ОТЪВЪШТА
ПИЛАТЪ ЕЖЕ ПИСАХЪ ПИСАХЪ 23 ВОИНИ ЖЕ ЕГДА ПРОПАСА ИСА ПРИНАСЪ {ри}ЗЪ ЕГО І
СЪТВОРИША УЕТЫРИ УИ КОМОУЖДО ВОИНОУ УАСТЬ И ХИТОНЪ БЪ ЖЕ ХИТОНЪ НЕ ШЪВЕНЪ
СЪ ВРЪХОУ ИСТЪКАНЪ ВЪСЪ 24 РЪША ЖЕ КЪ СЕБЪ НЕ ПРЕДЕРЪМЪ ЕГО НЪ МЕТЪМЪ ЖРѢБИИ
КОМОУ БЖДЕТЪ ДА СЪБЖДАЖЪ СА КЪНИГЪ ГЛѢШТАА РАЗДѢЛИША СЕБЪ РИЗЪ МОА І О
МАТИЗЪМЪ МОИ МЕТАША ЖРѢБИИ ВОИНИ ЖЕ ОУБО СИ СЪТВОРИША 25 СТОЕХЪ ЖЕ ПРИ

20

38

УТО ПЛАЧЕШИ СЯ ГЛА ИМА ЯКО ВЪЗАСА ГЛА МОЕГО І НЕ ВЪМЪ КЪДЕ ПОЛОЖИША И 14 СЕ РЕКЪШИ ОБРАТИ СЯ ВЪСПАТЬ І ВИДѢ ИСА СТОЯЩА І НЕ ВЪДѢАШЕ ЯКО ИСЪ ЕСТЬ 15 ГЛА ЕИ ИСЪ ЖЕНО УТО СЯ ПЛАЧЕШИ КОГО ИШТЕШИ ОНА ЖЕ МЫАШТИ ЯКО ВРЪТОГРАДАРЬ ЕСТЬ РЕЧЕ ЕМОУ ГИ АШТЕ ТЫ ЕСИ ВЪЗЛАЪ ПОВЕЖДЪ МЫНЪ КЪДЕ И ЕСИ ПОЛОЖИЛЪ І АЗЪ І ВЪЗЪМЪ 16 ГЛА ЕИ ИСЪ МАРИЕ ОБРАШТЫШИ ЖЕ СЯ ОНА ГЛА ЕМОУ ЕВРЕИСКЪИ РАВВОННИ ЕЖЕ НАРЕЧЕТЪ СЯ ОУЧИТЕЛЮ 17 ГЛА ЕИ ИСЪ НЕ ПРИКАСАИ СЯ МЫНЪ НЕ ОУ БО ВЪЗИДЪ КЪ ОЦЮ МОЕМОУ ІДИ ЖЕ КЪ БРАТРИ МОЕИ І РЪЦИ ИМЪ ВЪСХОЖДЖ КЪ ОЦЮ МОЕМОУ И ОЦЮ ВАШЕМОУ І БОУ МОЕМОУ И БОУ ВАШЕМОУ 18 ПРИДЕ МАРИЪ МАГДАЛИНИ ВЪЗВЪШТАЖШТИ ОУЧЕНИКОМЪ ЯКО ВИДѢ ГЛА І СИ РЕЧЕ ЕИ 19 СЪШТИ ЖЕ ПОЗДЪ ВЪ ТЪ ДЕНЬ ВЪ ЕДИНЪ СОБОТЪ І ДВЪРЕМЪ ЗАТВОРЕНОМЪ ІДЕЖЕ БѢАХЪ ОУЧЕНИЦИ ЕГО СЪБѢРАНИ ЗА СТРАХЪ ИЮДЕИСКЪ ПРИДЕ ИСЪ І СТА ПО СРЕДѢ И ГЛА ИМЪ МИРЪ ВАМЪ 20 І СЕ РЕКЪ ПОКАЗА ИМЪ РЖЦЪ И НОСЪ И РЕБРА СВОѢ ВЪЗДРАВОВАША ЖЕ СЯ ОУЧЕНИЦИ ВИДѢВЪШЕ ГЛА 21 РЕЧЕ ИМЪ ИСЪ ПАКЪИ МИРЪ ВАМЪ ЯКОЖЕ ПОСЛА МА ОТЬЦЪ И АЗЪ СЛАЖЪ ВЪ 22 І СЕ РЕКЪ ДОУНОУ И ГЛА ИМЪ ПРИИМЪТЕ ДХА СЪА 23 ИМЪЖЕ ОТПОУСТИТЕ ГРѢХЪИ ОТПОУСТАТЪ СЯ ИМЪ ... СЯ ИМЪ 24 ТОМА ЖЕ ЕДИНЪ ОТЬ ОБОЮ НА ДЕСАТЕ НАРИЦАЕМЪ БЛИЗНЕЦЪ НЕ БѢ ТОУ СЪ НИМИ ЕГДА ПРИДЕ ИСЪ 25 ГЛААХЪ ЖЕ ЕМОУ ДРОУСИИ ОУЧЕНИЦИ ВИДѢХОМЪ ГЛА ОНЪ ЖЕ РЕЧЕ ИМЪ АШТЕ НЕ ВИЖДЪ НА РЖКОУ ЕГО ВЪЗВЪ ГВОЗДЕНЪІА І ВЪЛОЖЪ РЖКЪИ МОЕІА ВЪ РЕБРА ЕГО НИ ВЪЛОЖ{ж} ПРЪСТА МОЕГО ВЪ ВЪЗВЪ ГВОЗДИНАЖЪ НЕ ИМЪ ВЪРЪ 26 І ПО ОСМИ ДЕНЪ ПАКЪИ БѢАХЪ ВЪНЖТРЪ ОУЧЕНИЦИ ЕГО І ТОМА СЪ НИМИ ПРИДЕ ИСЪ ДВЪРЕМЪ ЗАТВОРЕНАМЪ І СТА ПО СРЕДѢ И РЕЧЕ МИРЪ ВАМЪ 27 ПО ТОМЪ ГЛА ТОМЪ ПРИНЕСИ ПРЪСТА ТВОЕ[Е]ГО СЪМО І ВИЗЪЖЪ РЖЦЪ МОИ І ПРИНЕСИ РЖКЪ ТВОИ І ВЪЛОЖИ ВЪ РЕБРА МОѢ І НЕ БЪДИ НЕВѢРЕНЪ НЪ ВѢРЕНЪ 28 І ОТЬВѢШТА ТОМА И РЕЧЕ ЕМОУ ГИ МОИ БЪ МОИ 29 ГЛА ЕМОУ ИСЪ ЯКО ВИДѢВЪ МА ВѢРОВА БЛАЖЕНИ НЕ ВИДѢВЪ.ШЕИ І ВѢРОВАВЪШЕИ 30 МНОГА ЖЕ ИНА ЗНАМЕНИѢ СЪТВОРИ ИСЪ ПРѢДЪ ОУЧЕНИКЪИ СВОИМИ ЯЖЕ НЕ СЪТЪ ПИСАНА ВЪ КЪНИГАХЪ СИХЪ 31 СИ ЖЕ ПИСАНА БЫША ДА ВЪРЪЖЪ ИМЕТЕ ЯКО ИСЪ ЕСТЬ ХЪ СЪНЪ БЖІИ І ДА ВЪРЪЖЪШТЕ ЖИВОТА ВЪУНААГО ИМАТЕ ВЪ ИМА ЕГО

21

1 ПО СЕМЪ ЯВИ СЯ ПАКЪИ ИСЪ ОУЧЕНИКОМЪ СВОИМЪ НА МОРИ ТАВОРЬЕДЪСЦЕМЪ АВИ ЖЕ СЯ СИЦЕ 2 БѢАХЪ ВЪ КОУПѢ СИМОНЪ ПЕТРЪ І ТОМА НАРИЦАЕМОИ БЛИЗНЕЦЪ І НАТАНАИЛЪ ІЖЕ БѢ ОТЬ КАНА ГАЛИЛЕИСКЪИ І СНА ЗЕВЕДЕОВА І ИНА ДЪВА ОТЬ ОУЧЕНИКЪ ЕГО 3 ГЛА ИМЪ СИМОНЪ ПЕТРЪ ІДЖ РЫБЪ ЛОВИТЪ ГЛАША ЕМОУ ІДЕМЪ И МЫ СЪ ТОВОМЪ І ИЗИДЖ И ВЪСѢДЖ ВЪ КОРАБЪ АБИЕ І ВЪ ТЪ НОШТЬ НЕ ІАСА НИЧЕСОЖЕ 4 ОУТРОУ ЖЕ АБИЕ БЫВЪШЮ: СТА ИСЪ ПРИ БРѢСЪ НЕ ПОЗНАША ЖЕ ОУЧЕНИЦИ ЯКО ИСЪ ЕСТЬ 5 ГЛА ЖЕ ИМЪ ИСЪ ДѢТИ ЕДА УТО СЪНЪДЪНО ИМАТЕ ОТЬВѢШТАША ЖЕ ЕМОУ НИ 6 ОНЪ ЖЕ РЕЧЕ ИМЪ ВЪВРЪСЪТЕ О ДЕСИЖЪ СТРАНЪ КОРАБЪЛЪ МРЕЖЪ И ОБРАШТЕТЕ ВЪВРЪГЪ ЖЕ І КЪ ТОМОУ НЕ МОЖААХЪ ПРИВЛЕШТИ ЕНА ОТЬ МНОЖЕСТВА РЫБЪ 7 ГЛА ЖЕ ОУЧЕНИКЪ ЕГОЖЕ ЛЮБЛЕШЕ ИСЪ ПЕТРОВИ ГИ ЕСТЬ СИМОНЪ ЖЕ ПЕТРЪ СЛЫШАВЪ ЯКО ГИ ЕСТЬ ЕПЕНДИТОМЪ ПРЪПОЕСА СЯ БѢ БО НАГЪ І

вѣрѣже сѧ въ море 8 а дроуѣнии оуѣеници корабѣицѣмъ придѣ не бѣша бо далече
 отъ земли нѣ ѣко двѣ сѣтъ лактѣ влѣкѣште мрѣжѣ рѣбѣ 9 ѣко же излѣзѣ на
 земли видѣша огнь лежащѣ и рѣибѣ на немъ лежашѣ и хлѣбѣ 10 глѧ имѣ
 иѣ принесеѣ отъ рѣбѣ иже иѣсте нынѣ 11 влѣзе же симонѣ петрѣ и излѣче
 мрѣжѣ на земли плѣнѣ вели рѣбѣ сѣто и пѣтъ десѣтъ и три і толикоу сѣшѣ
 не протрѣже сѧ мрѣжа 12 глѧ имѣ иѣ придѣте обѣдоуѣте і никтоже не сѣмѣаше
 отъ оуѣеникѣ истасѣти еѣго тѣ кто еси вѣдѣште ѣко гѣ еѣстъ 13 придѣ же иѣ і
 принѣтъ хлѣба и дѣстѣ имѣ і рѣибѣ такѣжде 14 се юже третиѣици} ѣви сѧ иѣ
 оуѣеникомѣ своимѣ вѣставѣ отъ мрѣтѣихѣ 15 еѣгда же обѣдовѣша глѧ симонѣ
 петроу иѣ симонѣ ионинѣ любѣиши ли мѧ паѣе {сѣхѣ} глѧ емоу еи гѣ тѣ вѣси ѣко
 любѣиш тѧ глѧ емоу пасѣ агнѣца моѧ 16 глѧ емоу пакѣ вѣторицеѣ симонѣ ионинѣ
 любѣиши ли мѧ глѧ емоу еи гѣ тѣ вѣси ѣко любѣиш тѧ глѧ емоу пасѣ овѣца моѧ
 17 глѧ емоу третиѣици ...

[Пренето из издаѧа Ватрослава Јаѣиѧа: И. В. Ягичѣ, *Памятникѣ глаголической письменности*.
 Марѣинское четвероеванѣѣѣе, сѣ примѣчанѣиѧи и приложенѣиѧи, Санктпетербургѣ
 1883, 316–402. Уклоѧѣно је све оно што је, по нашем мишлѣѧѣу, небитно за проучѣѧѣе
 текста (интерпункѣиѣја, литурѣиѣјске скраѣѧѣенице, велика слова).]

МАРИЈИНО ЧЕТВОРОЈЕВАНЂЕЉЕ
ЈЕВАНЂЕЉЕ ПО ЈОВАНУ

РЕЧНИК

A

Α **ΒΕΖΗ. α.** *α:* δέ' λ 3.18, 29, 36; 4.14; 5.29; 7.18; 10.2, 12, 13; 13.20; 14.21; 21.8 / δέ' κε 2.9; 3.21, 30; 6.11; 7.27; 8.5, 35; 11.20; 12.8 / καί' λ 11.50; 14.22; 16.29 **β.** *πισκ:* καίτοι- γε κε 4.2

ΔΒΙΕ прил. „ΔΒΙΕ“ а. *veh*: ἡδῆ ἄκιε 4.51;
6.17; 7.14; 21.4 б. *ogmax*: εὐθὺς ἄκιε 5.9
„ΔΒЬ“; 6.21 / εὐθύς ἄκιε 13.30, 32; 19.34; 21.3

ΔΕΙΤΙ · ΙΔΕΙΤΙ, -ειῖ, -εισι свр.
а. [Υἱο] *используют*: „**ΕΙΧ**“ **СИГМ. СТ. АОР.**
 1. л. јд. εἶδεῖς **ΙΔΗΧ** 10.32 / ἐφ'ανέρωσα **ΙΔΗΧ** 17.6 | „**ΕΙ**“ **АОР. 3. л. јд.** ἐφ'ανέρω-
 сен **ΙΔΗ** 2.11 **б. СЛ [κομοῦ]** *используют* **св**:
 „**ΕΙ**“ **СЛ през. 1. л. јд.** ἐμφανίσω ἐμαυτὸν **ΙΔΗ** 14.21 | „**ΕΙΤ**“ **СЛ през. 3. л. јд.**
 φанерωθῇ **ΙΔΗΤ** 1.31 | „**ΕΑΤ**“ **СЛ през. 3. л. мн.** φанерωθῇ **ΙΔΑΤ** 3.21; 9.3 | „**ΕΙ**“
СЛ аор. 3. л. јд. ἐφ'ανέρωσεν ἑαυτὸν **ΙΔΗ** **ΕΕ** 7.4 · „**ΕΙ**“ **СЛ** ἐφ'анерώθη **ΙΔΗ** 21.14
 / ἐφ'анерωσεν ἑαυτὸν **ΙΔΗ** 21.1 | **ΧΟΨΕШИ**
СЛ „ΔΕΙΤИ“ **ФУТ. 2. л. јд.** μέλλεις ἐμφανίζειν
 σεαυτὸν **ΧΟΨΕШ** **ΙΔΗΤ** 14.22 | „**ΕΙ**“ **СЛ**
ИМП. 2. л. јд. φанέρωσον σεαυτὸν **ΙΔΗ** 21.1

ДВІЯТИ • ІАВЛЯТИ, -ня́х, -ня́єши
несвр. [**У́ТО**] *использовать*: „**ВЛЯ́ЄШИ**“ през.
2. л. јд. *δείχνεις* **ІАВЛЯ́ЄШИ** 2.18

АВРААМЛЪ прид. Аврамов: „аврамлє“
с. ном. јд. **Авраѣмъ** **ѡвраѡмлє** 8.33, 37 | „**ав-
раамлѣ**“ с. ном. мн. **Авраѣмъ** **ѡвраѡмла** 8.39
прво | „**авраамлѣ**“ с. ак. мн. **Авраѣмъ** **ѡвраѡмла**
8.39 друго

АВРААМЪ, -а м. лч. *Аврам*: „авраамъ“
 ном. Ἀβραάμ Ἀβραάμъ 8.39, 40, 52, 56, 58
 | „авраама“ ген. Ἀβραάμ Ἀβραάма 8.53, 57

ΔΕΪΣ · ΙΑΚΩΣ прил. а. *javno*: „**ΔΕΪΣ**“ παρρησία ἰακω 11.54 · „**ΕΥΕΪΣ**“ παρρησία ἰακω 7.13
б. *наочилег*: „**ΕΥΕΪΣ**“ φανερώς ἰακω 7.10

АГНЫЦЬ, -а м. а. јд. *jaŋьe*: „агнецъ“ ном.
 ἀγνός агнецъ 1.29, 36 б. **агныцѧ** мн. *jaŋьag*:
 „агныцѧ“ ак. ἀρνία агныцы 21.15

ԱԶԻ, мене зам. 1. *ja*: а. ном. „ԱԶԻ“ $\xi\gamma\omega$
ՋՅ 1.26, 27, 30, 31 друго; 3.28; 4.14 прво,
 26, 32, 38; 5.7, 30, 31, 34, 36, 43, 45; 6.20,
 35, 40, 41, 48, 51 трипут, 63, 70; 7.7, 8, 17,
 29, 34, 36; 8.11, 12, 14, 15, 16, 18, 21 двапут,
 22, 23 двапут, 24, 28, 29, 38, 42, 45, 49, 50,
 54, 55, 58; 9.9, 39; 10.7, 9, 10, 11, 14, 15, 17,
 18, 25, 30, 34; 11.25, 27, 42; 12.26, 46, 47, 49,
 50; 13.7, 14, 15, 18, 19, 26, 33, 36; 14.3, 4, 6, 10
 двапут, 11, 12 двапут, 14, 19, 20 прво, 21, 27,
 28; 15.1, 5 прво, 10, 14, 16, 19, 20, 26; 16.4,
 7, 26, 27, 33; 17.4, 9, 11, 12, 14 двапут, 16, 19,

22, 23, 24, 25; 18.6 двапут: прво (5), 8, 35, 37 двапут, 38; 19.6 / V.C. ego ἄζχ 4.14 друго б. ген. „МЕНЕ“ ἐμέ менē 7.7; 13.20 двапут; 14.12; 15.20, 23, 24; 16.9, 14, 17, 23, 27, 32 / ἐμέ менē 8.19; 12.30, 48; 18.8 / ἐμοῦ менē 4.9; 5.7; 10.8, 18; 15.5; 16.3 / με менē 5.43; 7.19, 34, 36 „ме{не}“; 8.21, 37, 40; 14.9, 19; 15.16; 16.5, 19 / με менē 6.26; 8.29, 49; 13.33, 38; 16.10, 16, 19 / με мλ 14.24 / μου менē 1.30; 14.28 / μου мλ 11.42 „ме{не}“ в. дат. „МЫНѢ“ ἐμέ мнѣ 3.30; 9.4 / ἐμοί мнѣ 2.4; 10.38; 12.26 трипут; 18.35; 19.10 / με мнѣ 5.40, 45; 6.35, 37 друго и треће, 44, 45, 65; 7.37 / μοι мнѣ 1.33, 44 (43); 3.28; 5.11 „МЫНѢ“, 36 „МЫНѢ“, 46; 6.37 прво, 45; 8.45, 46 „МЫНѢ“, 10.29 „МЫНѢ“, 12.49, 50 „МЫНѢ“, 14.11 прво, 31; 17.4, 6, 7, 8, 9 „МЫНѢ“, 11, 12 „МЫНѢ“, 22 „МЫНѢ“, 24 двапут: прво „МЫНѢ“, 18.9, 11 / μου мнѣ 1.30; 9.15; 20.17 · „МИ“ με мн 10.16 / μοι мн 4.7, 10, 15, 21, 29, 39; 6.39; 9.11; 10.37; 14.11; 20.15 г. ак. „МЛ“ ἐμέ менē 17.18, 23 друго / ἐμέ мλ 6.47; 7.38; 8.42 прво; 9.4; 11.25, 26; 12.44 прво и друго, 45 прво, 46; 13.18; 14.1, 12; 16.9, 14; 17.20 / ἐμοί мλ 7.23 / ἐμοῦ мλ 13.38 / με менē 14.9 / με мλ 1.33, 49 (48); 2.17; 4.34; 5.7, 11, 24, 30, 36, 37; 6.35, 36, 38, 39, 44; 7.16, 28, 29, 33; 8.16, 18, 19, 26, 28, 29, 42 друго, 46, 54; 9.4; 10.15, 17, 32; 11.42; 12.27, 44 треће, 45 друго; 13.13, 20, 21; 14.7, 15, 19, 21 двапут, 23, 24, 28; 15.9, 21, 25; 16.5, 16, 17, 19; 17.5, 8, 21, 23 прво, 24, 25, 26; 19.11; 20.21, 29; 21.15, 16 / N.A. με мλ 10.14 / μου мλ 11.41 д. лок. „МЫНѢ“ ἐμουτοῦ мнѣ 5.31 / ἐμοί мнѣ 6.56; 8.12; 10.38 „МЫНѢ“, 14.10 двапут: прво „МНѢ“, 11 друго, 20, 30; 15.4 двапут: прво „МЫНѢ“, 5, 6, 7; 16.33; 17.21, 23

/ ἐμοῦ мнѣ 5.32 двапут: прво „МЫНѢ“, 36, 37, 39, 46; 8.18 друго; 10.25; 15.26 „МЫНѢ“, 18.34; 19.11 / μοι мнѣ 1.44 (43); 10.27; 13.36 двапут / μου мнѣ 1.27, 30 ѣ. INSTR. „МЫНОНѢ“ δι' ἐμοῦ мнѣ 10.9; 14.6 / ἐμοῦ мнѣ 8.29; 13.8 „МЫНОНѢ“, 18; 15.27; 16.32; 17.24 / μου мнѣ 1.27, 30 2. МЕНЕ самого види самъ: „МЫНѢ“ лок. 8.14, 18 прво 3. и ~ и ja: и „АЗЪ“ ном. χαῖρόν ἡ ἄζχ 1.31 прво, 33, 34; 5.17; 6.44, 54, 56, 57; 8.26, 55; 10.15, 27, 28, 38; 12.32; 14.20 друго; 15.4, 5 друго, 9; 17.18, 21, 26; 20.15, 21 | и „МЕНЕ“ ген. χαίρε ἡ менē 7.28 | и „МЫНѢ“ дат. χαίροί ἡ мнѣ 17.6

АЛЪГОУИНѢ прид. *који је од алоје*: „АЛГОУИНО“ с. ак. јд. ἀλόης λόηно 19.39

АМИНѢ узв. амин: а. „АМИН“ ἀμήν λμίνъ 1.52 (51); 3.3 двапут; 5.19, 25; 6.47 двапут: друго „АМИН“; 53 „АМИН“; 8.51 двапут: друго „АМИН“, 58 „АМИН“; 10.1, 7; 13.16, 20, 21, 38; 14.12 двапут; 16.23 друго б. „АМИНѢ“ ἀμήν λμίνъ 1.52 „АМИНѢ“; 3.5 двапут, 11 двапут; 5.19, 24 двапут, 25; 6.26 двапут: друго „АМИНѢ“, 32 двапут: друго „АМИНѢ“, 53 „АМИНѢ“; 8.34 двапут, 58; 10.1 „АМИНѢ“, 7; 12.24 двапут: прво „АМИНѢ“; 13.16, 20, 21, 38; 16.20 двапут, 23 прво

АНЪНА, -Ѣ м. лч. Ана: „АННѢ“ дат. Ἀνναν ἄннѣ 18.13

АНЪГЕЛѢ, -а м. анђео: „АНГѢЛѢ“ ном. јд. ἄγγελος ἄггѣл 5.4 „АНГѢЛ“; 12.29 | „АНГѢЛА“ ак. дв. ἀγγέλους ἄггѣл 20.12 | „АНГѢЛѢ“ ак. мн. ἀγγέλους ἄггѣлы 1.52 (51)

АНЪДРѢИ, -ѢА · **АНЪДРѢА**, -ѢА м. лч. *Андреј*: „АНЪДРѢА“ ном. Ἀνδρέας ἄндрей 1.41 (40); 6.8; 12.22 | „АНЪДРѢОВИ“ дат. Ἀνδρέα ἄндрѣови 12.22

АНДРЪІЄВЪ прид. *Андрејев*: „АНДРЪ-
єва“ м. ген. јд. Ἀνδρέου ἀνδρέока 1.45 (44)

АПОСТОЛЪ, -а м. *изасланик*: „аплѣ“
ном. јд. ἀπόστολος поглѣннкъ 13.16

АРИМАѦѦІА, -Ѧж ж. лч. *Ариматеја*:
„ариматѣл“ ген. Ἀριμαθαίας ἀρѣмадѣа 19.38

АРѦМАТЪ, -а м. *арома*: „ароматѣ“
инстр. мн. ἀρωμάτων ἀρωмѣты 19.40

АРЪХИТРИКЛИНЪ, -а м. *пехарник*:
„архитриклинѣ“ ном. јд. ἀρχιτρίκλινος архѣ-
трѣклѣнъ 2.9 | „арѣхитриклинови“ дат. јд.
ἀρχιτρίκλιнови ἀρχитриклѣнѡ 2.8 двапут

АРЪХИЄРЕИ, -єи м. *првосвештє-
ник*: „архиєреи“ ном. јд. ἀρχιερεὺς архѣерѣи
11.49, 51; 18.13 | „архиєреи“ ном. мн. ἀρχи-
єреῖς архѣерѣс 7.32; 11.47, 57; 12.10; 18.35;
19.6, 15, 21 | „архиєреи“ ген. мн. ἀρχιερέων
арѣерѣн 18.3 | „архиєреомѣ“ дат. мн. ἀρχιερεῖς
арѣерѣомъ 7.45

АРЪХИЄРЕОВЪ прид. *првосвештє-
ников*: „архиєреока“ м. ген. јд. ἀρχιερέως
арѣерѣока 18.10

АЦЕ везн. 1. *ако*: а. „аштѣ“ ἐάν ἄцє
3.2, 3, 12 друго; 4.48; 5.19, 31, 43; 6.44,
51, 53, 65; 7.17, 37, 51; 8.16, 24, 31, 36, 51,
52, 54, 55; 9.31; 10.9; 11.9, 10, 40, 48, 57;
12.24 двапут, 26, 32, 47; 13.8, 17, 20; 14.14,
15, 23; 15.4 двапут, 6, 7, 14; 16.7 двапут;
19.12; 20.25 / еі ἄцє 1.25; 3.2, 12 прво; 7.4,
23; 8.46; 9.22 „ѣштѣ“; 10.35, 38 прво; 11.12;
13.14, 17 друго, 32; 14.2, 3 „ѣштѣ“, 11; 15.18,
20 двапут; 18.8; 20.15 / V.C. si ἄцє 6.50 /
уместо *и ацє хѣн ἄцє ѡ 11.25 б. „ацѣ“ ἐάν
ἄцє 3.5, 27; 6.62; 7.51; 8.24; 9.22 „ѣцѣ“; 13.17
прво, 36; 15.10; 16.23 / еі ἄцє 10.37; 13.17
2. *га* (са през.), *када* (са потенц.): „аштѣ“

еі ἄцє 4.10; 5.46, 47 „ацѣ“; 6.62; 8.19, 39,
42 „ацѣ“; 9.32, 41 „ацѣ“; 11.21, 32; 14.7, 28;
15.19, 22 „ацѣ“; 24; 18.30, 35; 19.11 „ацѣ“
3. *га ми*: „аштѣ“ еі ἄцє 9.25; 10.24 4. ~ и
ако и: „аштѣ“ хѣн ἄцє ѡ 10.38 друго 5. и
~ *чак и ако*: „аштѣ“ хѣн ѡ ἄцє 8.55 6. иже
~ *види иже*: „аштѣ“ 2.5 7. *єлико* ~ *види
єлико*: 16.13

Б

БЕЗ предл. а. *кого без коѣа*: χωρίς безъ
15.5 б. ~ *грѣхъ* *види грѣхъ*: 8.7

БЕСѢДА, -ѣ ж. *беседа*: „бесѣды“ ген.
јд. λαλίαν бесѣды 8.43 | „бесѣдж“ ак. јд.
λαλίαν бесѣдѣ 4.42

БИТИ, *биѣж*, *биєши* несвр. ~ [кого] по
ланиѣма *шамараѣи*: „биѣхѣ“ по ланиѣма
импф. 3. л. мн. ἐδίδουν ραπίσματα бѣхѣ по
ланиѣгома 19.3

БИУЪ, -а м. *бич*: „биуѣ“ ак. јд. ον φρα-
γέλλιον бѣчѣ 2.15

БЛАГОСЛОВЕНЪ, -ѣи прид. *блаѣо-
словен*: „блѣгѣнѣ“ м. ном. јд. εὐλογημένος
блѣгѣнъ 12.13

БЛАГЪ, -ѣи прид. а. *добар*: „благѣ“ м.
ном. јд. ἀγαθός блѣж 7.12 б. *благо* с. *добро
дело*: „благѣл“ ак. мн. одр. ἀγαθὰ блѣлѣ 5.29

БЛАЖЕНЪ, -ѣи *блажен*: „блажени“
м. ном. мн. μακάριοι блѣжени 13.17; 20.29

БЛАЗНИТИ, *блажнѣж*, *блажнѣши* не-
свр. [кого] *саблажєнаѣи*: „блажнѣтѣ“
през. 3. л. јд. σκανδαλίζει блазнѣтѣж 6.61

БЛИЗНЬЦЪ, -а м. *Близанац*: „близ-
нєцѣ“ ном. јд. Δίδυμος блнзнѣцъ 11.16;
20.24; 21.2

БЛИЗЪ а. предл. **кого** / **уєсо близу** *κοῖα / चेता*: ἐγγύς **близъ** 3.23; 6.19, 23; 11.18, 55; 19.20 **б.** прил. *близу*: ἐγγύς **близъ** 2.13; 6.4; 7.2; 11.55; 19.42

БО прил. **а.** *заправо*: ἀλλά **бо** 13.10 / γάρ **бо** 2.25; 3.2, 16, 17, 19 друго, 20, 24, 34 двапут; 4.8, 9, 18, 37, 42, 44, 45, 47; 5.4, 13, 19, 20 „{б}о“, 21, 22, 26, 36, 46 двапут; 6.6, 27, 33, 55, 64, 71; 7.1, 4, 39; 8.24, 42 двапут; 9.22, 30; 10.26; 11.39, 57; 12.8, 43, 47; 13.11, 13, 15; 14.30; 16.7, 13, 27; 18.13; 19.6, 31, 36; 20.9, 17; 21.7, 8 / γάρ „(прикаляюч)бо(та)“ 4.9 / δέ **же** 6.40, 51, 71; 11.57 / Ø **бо** 13.18 / уместо ***яко** ὅτι **яко** 3.19 прво; 13.18; 15.15 **б. не оу** ~ *заправо још не*: οὐδέπω γάρ **не** **бо** 20.9 / οὕτω γάρ **не** **бо** 3.24; 7.39; 20.17

БОГОУЪТЬЦЪ, -а м. *онај који пошљује* *Boia*: „**БГОУТЕЦЪ**“ ном. јд. θεοσεβής **бгочтѣцъ** 9.31

БОГЪ, -а м. *Бог*: „**бг**“ ном. јд. θεός **бгъ** 3.2, 16, 17, 33, 34 двапут; 4.24; 6.27; 8.42, 54; 9.29, 31; 11.22; 13.31, 32 двапут; 20.28 | „**ба**“ ген. јд. θεόν **ба** 5.18; 8.41; 11.22; 14.1; 17.3 / **теоу** **ба** 3.2; 5.44; 6.46, 69; 7.17; 8.40, 42, 47 двапут; 9.16, 33; 13.3; 16.27, 30 | „**боу**“ дат. јд. θεόν **бгъ** 13.3 / **теѡ** **бгъ** 5.18; 9.24; 16.2; 20.17 | „**бѣ**“ ак. јд. θεόν **ба** 5.18; 8.41; 10.33; 11.22; 17.3 | „**бѣѣ**“ лок. јд. **теѡ** **бѣѣ** 3.21 | „**бѣомъ**“ инстр. јд. **теоу** **бѣомъ** 6.45 | „**боси**“ ном. мн. **теоу** **бѣзи** 10.34 | „**богы**“ ак. мн. **теоу** **богѡкъ** 10.35

БОЖИИ прид. *Божји*: а. м. „**бжии**“ ном. јд. **теоу** **бжии** 1.29, 34 „**бжии**“, 36, 50 (49); 3.36; 4.10; 6.33 „**бжии**“, 10.36 „**бжии**“, 11.4, 27; 20.31 | „**бжииѣ**“ ген. јд. **теоу** **бжииѣ** 3.18; 5.25; 9.35 / V.C. Dei **бжииѣ** 5.28 | „**бжии**“ ак.

јд. **теоу** **бжии** 4.10; 8.47; 19.7 | „**бжии**“ ген. мн. **теоу** **бжииѣ** 8.47 | „**бжииѣ**“ ак. мн. **теоу** **бжииѣ** 1.52 (51) „**бжииѣ**“, 3.34 **б.** ж. „**бжииѣ**“ ном. јд. **теоу** **бжииѣ** 3.3 | „**бжииѣ**“ ген. јд. **теоу** **бжииѣ** 5.42 | „**бжииѣ**“ ак. јд. **теоу** **бжииѣ** 11.40; 12.43 „**бжииѣ**“ | „**бжииѣ**“ лок. јд. **теоу** **бжииѣ** 11.4 **в.** с. „**бжииѣ**“ ном. јд. **теоу** **бжииѣ** 3.5 „**бжииѣ**“, 6.29 „**бжииѣ**“, 10.35 | „**бжииѣ**“ ген. јд. **теоу** **бжииѣ** 3.3 | „**бжииѣ**“ ном. мн. **теоу** **бжииѣ** 6.28; 9.3; 11.52

БОЛИИ, бољши, болиѣ прид. комп. *vehi*: „**болиѣ**“ м. ном. јд. **μεῖζων** **болѣи** 4.12; 8.53; 10.29 „**болии**“, 13.16 двапут; 14.28; 15.20 | „**болии**“ м. ак. јд. **μεῖζονα** **болѣи** 19.11 / **πλείονα** **множаиши** 15.2 | „**больша**“ ж. ген. јд. **μεῖζονα** **болѣи** 15.13 | „**боле**“ с. ак. јд. **μεῖζω** **болѣѣ** 5.36 | „**больша**“ с. ак. мн. **μεῖζονα** **бѡлѣѣ** 14.12 / **μεῖζω** **бѡлѣѣ** 1.51 (50) / **πλείονα** **бѡлѣѣ** 7.31 | „**большаѣ**“ с. ак. мн. одр. **μεῖζονα** **бѡлѣѣ** 5.20

БОЛЕЗНЪ, -и ж. *болесѣ*: „**болезнъ**“ ном. јд. **ἀσθένεια** **болѣзнь** 11.4

БОЛЕТИ, бољѣ, болиши несвр. а. *боловати*: „**болитѣ**“ през. 3. л. јд. **ἀσθενεῖ** **болѣтѣ** 11.3, 6 | „**болѣѣѣ**“ импф. 3. л. јд. **ἡσθενεῖ** **болѣѣѣ** 4.46; 11.2 | „**бола**“ парт. през. акт. м. ном. јд. **ἀσθενῶν** **бола** 11.1 **б.** **боли** парт. през. акт. одр. *болесѣѣ*: „**болаштиѣѣ**“ м. ген. мн. **τῶν ἀσθενούντων** **болѣѣѣѣѣ** 5.3

БОЈАТИ СѦ, боѣ сѦ, боиши сѦ несвр. [кого (ген.)] *бојати се*: „**боѣѣѣѣѣ**“ сѦ импф. 3. л. мн. **ἐφοβοῦντο** **боѣѣѣѣѣ** 9.22 | „**бои**“ сѦ имп. 2. л. мн. **φοβοῦ** **боѣѣѣѣѣ** 12.15 | „**боиѣѣѣ**“ сѦ имп. 2. л. мн. **φοβεῖσθε** **боѣѣѣѣѣ** 6.20

БРАКЪ, -а м. *свадба*: „**бракъ**“ ном. јд. γάμος браќъ 2.1 | „**бракъ**“ ак. јд. γάμον браќъ 2.2

БРАТРИЃ, -иѣ ж. зб. *браћа*: „**братрикъ**“ ном. ἀδελφοί бра́тѣа 2.12; 7.3, 5 „**братрьъ**“, 10 | „**братри**“ дат. ἀδελφούς бра́тѣи 20.17

БРАТРЪ, -а м. *братъ*: „**братръ**“ ном. јд. ἀδελφός бра́тѣа 1.41 (40); 6.8; 11.2, 21, 23, 32 | „**братра**“ ген. јд. ἀδελφόν бра́тѣа 1.42 (41) | „**братръ**“ лок. јд. ἀδελφοῦ бра́тѣа 11.19

БРАШЬНО, -а с. *храна*: „**брашъно**“ ном. јд. βρώμα бра́шно 4.34 / βρώσις бра́шно 6.55 | „**брашъно**“ ак. јд. βρώσιν бра́шно 6.27 двапут | „**брашъна**“ ак. мн. τροφάς бра́шно 4.8

БРЪНИЈЕ, -иѣ с. *блаѣно*: „**брьнье**“ ак. јд. πηλόν брѣнѣе 9.6 „[п]брение“, 11, 14, 15 | „**брьньемъ**“ INSTR. јд. πηλόν брѣнѣемъ 9.6

БРЪГЪ, -а м. *обала*: „**брьѣѣ**“ лок. јд. αἰγιαλόν брѣѣѣ 21.4

БЪКАТИ, -аѣ, -аѣши несвр. а. пом. глаг. са парт. през. пас. импф. гради импф. пас. „**бъкааше**“ 3. л. јд. 5.4 друго б. **сѣдравъ** ~ *оздравѣати*: **сѣдравъ** „**бъкааше**“ импф. 3. л. јд. ὑγιής ἐγίνετο **Заравъ** **бъкааше** 5.4 прво

БЪТИ, **ѣсмъ**, **ѣси** несвр. / свр. А. [вѣ уемъ, сѣ цѣмъ] *буѣти*: а. през. „**ѣсмъ**“ 1. л. јд. εἰμί **ѣсмъ** 4.26; 6.20, 35, 41, 48, 51; 7.28, 29 „**ѣсмъ**“, 33, 34, 36; 8.12, 18, 23, 24, 28, 58; 9.5 друго „**ѣсмъ**“, 9; 10.7, 9, 11, 14, 36 „**ѣсмъ**“, 11.25; 12.26; 13.13, 19, 33; 14.3, 6, 9; 15.1, 5; 17.24; 18.6 двапут: прво (5), 8, 35, 37; 19.21 / ѿ **ѣсмъ** 9.5 прво | „**ѣси**“ 2. л. јд. εἶ **ѣси** 1.19, 21 двапут, 22, 43 (42), 50 двапут (49); 3.10; 4.12, 19; 6.69; 7.52; 8.25, 48, 53; 9.28; 10.24; 11.27; 18.33, 37; 19.9; 20.15; 21.12 | „**ѣстъ**“ 3. л. јд. ἔσται **ѣстъ** 13.24 /

ἔσται **ѣстъ** 1.27, 30, 33 „**ѣстъ**“, 34, 42 (41); 2.4, 9, 17; 3.6 двапут, 8, 19, 29, 31 трипут, 33; 4.10, 11, 20, 22, 23, 29, 34, 37 прво и друго, 42; 5.10, 12, 13, 15, 25, 27, 30, 32, 45; 6.9, 14, 29 „**ѣстъ**“, 31, 33, 39, 40, 42, 45, 50, 51, 53, 55 двапут, 58, 60, 63, 64, 70; 7.6 „**ѣстъ**“, 11, 12, 17, 18, 22, 25, 26, 27, 28, 36, 40, 41; 8.7, 14, 16, 17 друго, 19, 26, 29, 34, 39, 44, 50, 54 трипут; 9.4, 8, 9 двапут, 12, 17, 19, 20, 24, 25, 29, 30 двапут, 36, 37; 10.1, 2, 12, 13, 29; 11.39; 12.9, 14, 19 „**ѣстъ**“, 31, 34, 35, 50; 13.10, 25, 26; 14.2, 10, 21, 28; 15.1, 12; 16.17, 18, 32; 17.3, 17; 18.38, 39; 19.35, 41 прво; 20.14, 15, 31; 21.4, 7 двапут, 12 / ѿ **ѣстъ** 9.31 / ѿ **ѣстъ** 8.47; 18.37 / ѿ **ѣстъ** 2.4 4.24, 37 треће | „**ѣсѣѣ**“ 1. л. дв. ἐσμέν **ѣсѣѣ** 10.30 | „**ѣсѣѣ**“ 1. л. мн. ἐσμέν **ѣсѣѣ** 8.33; 9.28, 40 | „**ѣсѣѣ**“ 2. л. мн. ἐστέ **ѣсѣѣ** 8.23 двапут, 37, 44; 10.34; 13.10, 11, 17, 35; 15.3, 14, 27 | „**сѣѣѣ**“ 3. л. мн. εἰσὶν **сѣѣѣ** 4.35 друго; 5.39; 6.63 двапут, 64 друго; 7.49; 8.10; 10.8, 12; 17.9, 11, 14, 16 / ἐσὶν **сѣѣѣ** 4.35 прво; 6.9, 63 двапут; 7.7; 10.16, 21; 16.15; 17.7, 10 / ѿ **сѣѣѣ** 17.21 / ѿ **сѣѣѣ** 3.20 б. одрич. през. „**нѣсѣѣ**“ 1. л. јд. οὐκ εἰμί **нѣсѣѣ** 1.27; 3.28; 8.16, 23; 16.32; 17.14 | „**нѣси**“ 2. л. јд. οὐκ εἶ **нѣси** 1.25; 19.12 | „**нѣсѣѣ**“ 3. л. јд. οὐκ ἔσται **нѣсѣѣ** 4.18; 5.31; 7.16, 18; 8.13; 9.16; 10.33; 11.4; 13.16; 14.24; 15.20; 18.36 двапут / οὐκ ὦν **нѣсѣѣ** 10.12 | „**нѣсѣѣ**“ 2. л. мн. οὐκ ἐστέ **нѣсѣѣ** 8.47; 10.26; 15.19 в. през. од осно- ве **вѣѣѣ** „**вѣѣѣѣ**“ 1. л. јд. ἔσομαι **вѣѣѣѣ** 8.55 | „**вѣѣѣѣѣ**“ 3. л. јд. ἔσται **вѣѣѣѣѣ** 12.26; 14.17; 19.24 / ἐσὶν **вѣѣѣѣѣ** 7.27; 11.57 / ѿ **вѣѣѣѣѣ** 3.2; 17.26 | „**вѣѣѣѣѣѣ**“ 2. л. мн. ἔσεσθε **вѣѣѣѣѣѣ** 8.36 „**вѣѣѣѣѣѣѣѣ**“ / ἐστέ **вѣѣѣѣѣѣѣѣ** 8.31 / ἦτε **вѣѣѣѣѣѣѣѣ**

14.3 | „БЖДЖТЬ“ 3. л. мн. γένονται **БЖДЖТЬ** 12.42 / ἔσονται **БЖДЖТЬ** 6.45 / ὧσιν **БЖДЖТЬ** 17.11, 21, 22, 24 г. аор. „БЫСТЬ“ 3. л. јд. γέγονεν **БЫСТЬ** 1.27, 30 „БЫ“; 12.30 / γεγονέναι **БЫСТЬ** 12.29 / ἐγένετο **БЫСТЬ** 2.1; 6.21; 10.35 / ἐστὶν **БЫСТЬ** 6.24 | „БЫША“ СИГМ. СТ. 3. л. мн. ἐγένετο **БЫША** 10.22; 19.36 д. аор. од основе **БЪ-** „БЪХЪ“ СИГМ. СТ. 1. л. јд. ἤμην **БЪХЪ** 11.15; 16.4; 17.12 / ὧν **БЪХЪ** 9.25 | „БЪ“ 3. л. јд. ἦν **БЪ** 1.28, 30, 39 (40), 41 (40), 44 (43), 45 (44); 2.1, 6, 13, 23; 3.1, 23, 26; 4.6 двапут, 46; 5.1, 5, 9, 35; 6.4, 10, 62; 7.2, 12, 22; 8.44; 9.8, 14, 16, 18, 24; 10.22, 40, 41; 11.1, 2, 6, 18, 30 друго, 32, 38, 41, 55; 12.1, 2, 6; 13.23, 30; 18.1, 10, 13, 40; 19.14 двапут, 20 прво, 23, 31 двапут, 40; 20.7, 24; 21.7 / ἦσαν **БЪХЪ** 2.6 / ὧν **БЪ** 12.17 / Ø **БЪ** 4.53; 9.13; 12.21; 19.38; 21.2 / вместо *имѣаше ἤμελλεν ἡμѣаше 4.47 | „БЪША“ СИГМ. СТ. 3. л. мн. ἦν **БЪША** 3.19 / ἦν **БЪШЕ** 10.6 / ἦσαν **БЪША** 17.6; 21.8 **Ъ**. аналошки импф. „БЪШЕ“ 3. л. јд. ἦν **БЪ** 2.25 / ἦν **БЪШЕ** 19.42 | „БЪАХЪ“ 3. л. мн. ἦν **БЪХЪ** 3.23 / ἦσαν **БЪХЪ** 1.24 / ἦσαν **БЪХЪ** 3.23; 12.20; 20.19, 26 „БЪАХЪ“; 21.2 е. имп. од основе **БЖД-** „БЖДИ“ 2. л. јд. γίνου **БЖДИ** 20.27 **Ж**. потенц. **БИ** „БЫЛЪ“ 2. л. м. јд. ἦς **БИ** εἶν **БЫЛЪ** 11.21, 32 | **БИ** „БЫЛЪ“ 3. л. м. јд. ἦν **БИ** **БЫЛЪ** 8.42 „БЫЛЪ“; 9.33; 18.30 | **БИ** „БЫЛО“ 3. л. с. јд. ἦν **БЫЛО** **БИ** 18.36 | **БИСТЕ** „БЫЛИ“ 2. л. м. мн. ἦτε **БЫСТЕ** **БЫЛИ** 8.39; 9.41; 15.19 **З**. инф. „БЫТИ“ γενέσθαι **БЫТИ** 3.9; 9.27 / εἶναι **БЫТИ** 1.47 (46); 7.4 **И**. парт. през. акт. „СЫ“ м. ном. јд. ὁ ὧν **СЫ** 3.13, 31 / ὧν **СЫ** 3.4; 4.9; 6.71; 7.50; 10.33; 11.49, 51 | „СЖШТА“ м. ген. јд. ὄντα **СЖШТА** 1.49 (48) | „СЖШТЮ“ м. дат. јд.

ὄντος **СЖШТА** 5.13 | „СЖШТЬ“ м. ген. мн. уместо *сжшѡν ὄντων **СЖШМЪ** 21.11 | „СЖШТА“ **Ж**. ген. јд. οὗσης **СЖШЕИ** 4.9 | „СЖШТИ“ **Ж**. дат. јд. οὗσης **СЖШЕИ** 20.1 | „САИ“ м. ном. јд. одр. ὁ ὧν **СЫИ** 19.38 · „СЖИ“ ὁ ὧν **СЫИ** 6.46 | „СЖШЕИ“ м. ном. мн. одр. οἱ **СЖШЕИ** 5.28 „СЖШТЕИ“ / οἱ ὄντες **СЖШЕИ** 9.40; 11.31 | „СЖШЛЪ“ м. ак. мн. одр. τοὺς **СЖШЛЪ** 13.1 **Ј**. парт. прет. акт. „БЫВЪША“ м. ак. јд. γινόμενον **БЫВЪША** 6.19 | „БЫВЪШИ“ **Ж**. дат. јд. γινόμενου **БЫВЪШИ** 13.2 **Б**. пом. глаг. **1**. са парт. перф. **а**. през. гради перф. „ЕСИ“ 2. л. јд. 3.2; 4.18; 8.57; 9.37; 16.30; 17.2 двапут, 4, 6 двапут, 7, 8, 11, 22, 23 двапут, 24 трипут, 26; 18.9, 35; 20.15 | „ЕСТЬ“ 3. л. јд. 6.46; 7.31, 46; 8.3, 17 прво; 12.40 | „НЕСТЬ“ одрич. 3. л. јд. 8.40 **б**. през. од основе **БЖД-** гради фут. егз. „БЖДЖ“ 1. л. јд. 12.32 | „БЖ“ 3. л. мн. 8.6; 11.53; 15.22, 24 **в**. аор. од основе **БЪ-** гради плусквам. „БЪ“ 3. л. јд. 7.30; 8.20; 11.30; 21.12 прво **г**. аналошки импф. гради плусквам. „БЪАХЪ“ 3. л. мн. 9.8, 22; 11.19 д. пом. глагол **БИМЪ** гради потенц. „БИМЪ“ 1. л. јд. 14.2; 15.22, 24 | „БИ“ 2. л. јд. 4.10 прво и друго; 11.21 прво, 32 | „БИ“ 3. л. јд. 4.10 треће, 40; 8.42, 56 двапут; 9.33 двапут; 11.21 друго, 32; 15.19; 18.30, 36 | „БИМЪ“ 1. л. мн. 18.30 | „БИСТЕ“ 2. л. мн. 5.46 двапут; 8.19, 39 двапут: прво „БЫСТЕ“, 41 двапут; 14.28; 15.19 | „БИША“ 3. л. мн. 18.36 **2**. са парт. прет. пас. **а**. през. гради перф. пас. „ЕСМЪ“ 3. л. јд. 3.28 | „ЕСТЬ“ 3. л. јд. 3.18 | „НЕСМЪ“ одрич. 1. л. мн. 8.41 | „СЖТЬ“ 3. л. мн. 3.21; 20.30 | „НЕСТЬ“ одрич. 3. л. јд. 9.32 **б**. през. од основе **БЖД-** гради фут.

пас. „**БЖДЕТЬ**“ 3. л. јд. 3.18 „**БОДЕТЬ**“, 27; 6.65; 9.22; 11.12; 12.31; 14.21; 16.24 | „**БЖДЕТЕ**“ 2. л. мн. 5.34 | „**БЖДЖТЬ**“ 3. л. мн. 12.42; 17.19, 23 **В.** аор. гради аор. пас. „**БЫСТЬ**“ 3. л. јд. 2.2, 20 „**БѢ**“, 12.5; 16.11 | „**БЫСТЕ**“ сигм. ст. 2. л. мн. 7.47 | „**БЫША**“ сигм. ст. 3. л. мн. 20.31 **Г.** аор. од основе **БѢ**- гради плусквам. пас. „**БѢ**“ 3. л. јд. 3.24; 7.39; 13.5; 19.19, 20 друго, 41 друго | „**БЫША**“ сигм. ст. 3. л. мн. 12.16 **Д.** аналошки импф. гради плусквам. пас. „**БѢАХЪ**“ 3. л. мн. 20.19 **Ђ.** пом. глагол **БИМЪ** гради потенц. пас. „**БИМЪ**“ 1. л. јд. 18.36 | „**БИ**“ 3. л. јд. 19.11 **В.** *desiui se*: „**БЖДЕТЬ**“ през. од основе **БЖД**- 3. л. јд. *γενέσθαι* **БЖДЕТЪ** 13.19 прво; 14.29 прво / *γένηται* **БЖДЕТЪ** 5.14; 13.19 друго; 14.29 друго | „**БЫША**“ сигм. ст. аор. 3. л. мн. *γέγονεν* **БЫСТЬ** 14.22 / *ἐγένετο* **БЫША** 1.28 **Г.** *ιμαῖσι* *χεῖρα*: „**ЕСТЬ**“ през. 3. л. јд. *ἐστίν* **ЃРТЬ** 5.2; 8.50 | „**ЕСТЕ**“ през. 3. л. дв. *εἰσὶν* **ЃРТЬ** 11.9 | „**СЖТЪ**“ през. 3. л. мн. *εἰσὶν* **ЃРТЬ** 6.64 прво; 14.2 **Д.** *наσταῖσι*: „**БЫСТЬ**“ аор. 3. л. јд. *ἐγένετο* **БЫСТЬ** 3.25; 6.16; 7.43; 10.19 / *εἶναι* **БЫСТЬ** 17.5 | „**БЫВШЮ**“ парт. прет. акт. м. дат. јд. *γενομένης* **БЫВШЮ** 21.4 **Ђ.** *ποστῆσι*: „**БЖДЕТЬ**“ през. од основе **БЖД**- 3. л. јд. *γενήσεται* **БЖДЕТЪ** 4.14; 10.16; 15.7 / *μείνῃ* **БЖДЕТЪ** 15.11 | „**БЖДЕТЕ**“ през. од основе **БЖД**- 2. л. мн. *γενήσεσθε* **БЖДЕТЕ** 8.33; 15.8 / *γένησθε* **БЖДЕТЕ** 12.36 | „**БЖДЖТЬ**“ през. од основе **БЖД**- 3. л. мн. *γένωνται* **БЖДЖТЬ** 9.39 **Е.** *πребиваши*: „**БЖДЕТЬ**“ през. од основе **БЖД**- 3. л. јд. *μείνῃ* **БЖДЕТЪ** 14.16; 15.4 „**БОДЕТЬ**“ / *μείνων* **БЖДЕТЪ** 15.5 | „**БЖДЕТЕ**“ имп. од основе **БЖД**- 2. л. мн. *μείνατε* **БЖДЕТЕ** 15.4, 9 | „**СЫ**“ парт. през. акт. м.

ном. јд. *μείνων* **СЫ** 14.25 **Ж.** [**КЪ** **УТО**, **ОТЪ** **УЕСО**] *πρεοбразиши* се: „**БЖДЕТЬ**“ през. од основе **БЖД**- 3. л. јд. *γενήσεται* **БЖДЕТЪ** 16.20 | „**БЫВШАГО**“ парт. прет. акт. м. ген. јд. одр. *γεγενημένον* **БЫВШАГО** 2.9 **З.** **ДЛЪЖНЫ** ~ *биши дужан*: **ДЛЪЖНЫ** „**ЕСТЬ**“ през. 3. л. јд. *ὀφείλει* **ДОЛЖЕНЪ** **ЃРТЬ** 19.6 | **ДЛЪЖНИ** „**ЕСТЕ**“ през. 2. л. мн. *ὀφείλετε* **ДОЛЖНИ** **ЃРТЬ** 13.14 **И.** **ЖИВЪ** ~ *биши жив*: **ЖИВЪ** „**ЕСТЬ**“ през. 3. л. јд. *ζῇ* **ЖИВЪ** **ЃРТЬ** 4.50, 51, 53 | **ЖИВЪ** „**БЖДЕТЬ**“ през. од основе **БЖД**- 3. л. јд. *ζήσῃ* **ЖИВЪ** **БЖДЕТЪ** 6.58 / *ζήσεται* **ЖИВЪ** **БЖДЕТЪ** 6.51 | **ЖИВИ** „**БЖДЕТЕ**“ през. од основе **БЖД**- 2. л. мн. *ζήσεσθε* **ЖИВИ** **БЖДЕТЕ** 14.19 **Ј.** **КЪ** **ТОМОУ** **НЕ** ~ *више не биши*: **КЪ** **ТОМОУ** „**НѢСМЪ**“ одрич. през. 1. л. јд. *οὐκ ἔτι εἰμί* **КТОМУ** **НѢСМЪ** 17.11 **К.** [**ОТЪ** **УЕСО**] **НЕ** ~ *польза никожеже ниши* *не помагаши*: „**НѢ**“ *польза никожеже* одрич. през. 3. л. јд. *οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν* **НЕ** *пользѣтѣ* **НИЧТОЖЕ** 6.63 **Л.** **НЕИСТОВЪ** ~ *махиши*: **НЕИСТОВЪ** „**ЕСТЬ**“ през. 3. л. јд. *μαίνεται* **НЕИСТОВЪ** **ЃРТЬ** 10.20 **Љ.** **НИКАКОЖЕ** *польза* ~ *ниши* *не помагаши*: **НИКАКОЖЕ** *польза* „**ЕСТЬ**“ през. 3. л. јд. *οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν* **НИ** *каже* *польза* **ЃРТЬ** 12.19 **М.** **ПЕУАЛНЫ** ~ *биши растужен*: **ПЕУАЛНЫ** „**БЖДЕТЕ**“ през. од основе **БЖД**- 2. л. мн. *λυπηθήσεσθε* **ПЕЧАЛНЫ** **БЖДЕТЕ** 16.20 / *λύπην ἔχετε* **ПЕЧАЛ** *имаѣ* 16.22 **Н.** **ПОЗДЪ** ~ *а. παсти* *вече*: **ПОЗДЪ** „**БЫСТЬ**“ аор. 3. л. јд. *ὀψία* *ἐγένετο* **ПОЗДЪ** **БЫСТЬ** 6.16 **Б.** *увече*: „**СЖШТИ**“ **ПОЗДЪ** парт. през. акт. ж. дат. јд. *οὔσης ὀψίας* **ЃЦИ** *поздѣ* 20.19 **Нь.** **РАДЪ** ~ *γραῖο* *каме* *биши*: **РАДЪ** **БИ** „**БЫЛЪ**“ потенц. 3. л. м. јд. *ἡγαλλιάσατο* **РАДЪ** **БИ** **БЫЛЪ** 8.56

О. СΚΡΨΒΥΝΤ ~ *biṭhi oḡjalotiḡhen*: **СΚΡΨΒΥΝΝΙ** „**БЃДТЕ**“ през. од основе **БЃД-** 2. л. мн. V.C. *pressuram habebitis* **СΚΟΡΒΗΝΙ** **БЃДТЕ** 16.33 **Π. ΣΟΥΛΥΕ** ~ [**κομοῦ**] *лакше [коме]* *biṭhi*: **ΣΟΥΛΥΕ** „**БЃ**“ аор. 3. л. јд. *κομφότερον ἔσχεν* **ΛΕΓΨΑΙ** **БЫСΤ** 4.52 **Ρ. ΤΥΜΑ** ~ *παστι мрак*: **ΤΥΜΑ** „**БЫСТ**“ аор. 3. л. јд. *σχοτῖα ἐξεγόνει* **ΤΜΑ** **БЫСΤ** 6.17 **С. ΟΥΝΙΕ** · **ΟΥΝΥΕ** ~ *боље [коме]* *biṭhi*: **ΟΥΝΙΕ** „**ЕСТ**“ през. 3. л. јд. *συμφέρει οὔνε* **ΞΙΤ** 11.50 · **ΟΥΝΥΕ** „**ЕСТ**“ *συμφέρει οὔνε* **ΞΙΤ** 16.7 **Τ. ЦΨΛ** ~ *исцелиṭhi се*: **ЦΨΛ** „**БЫСТ**“ аор. 3. л. јд. *ἐγένετο ὑγιής* **ЦΨΛ** **БЫСΤ** 5.9 / *ὑγιής γέγονας* **ΖΑΡΑΚ** **ΞΙ** 5.14 „**БЫСТ**“ | **ЦΨΛ** „**БЫТИ**“ инф. *ὑγιής γενέσθαι* **ΖΑΡΑΚ** **БЫТИ** 5.6 **Ѓ. НЕ** ~ *немаṭhi чеṭа* (*не постојаṭhi*): „**НЕСТ**“ одрич. през. 3. л. јд. *οὐκ ἔστιν* **НΨИТ** 8.44 **У. СЕ** **НЕСТ** през. 3. л. јд. *goṡao je*: „**ЕСТ**“ *παρέστιν* **ΠНШЕΛ** **ΞИТ** 11.28

БЃГАТИ, **-аџ**, **-аџиши** несвр. *бежаṭhi*: „**БЃГАТ**“ през. 3. л. јд. *φεύγει* **БЃГАТ** 10.12

БЃЖАТИ, **БЃЖ**, **БЃЖИШИ** несвр. / свр. а. *бежаṭhi*: „**БЃЖИТ**“ през. 3. л. јд. *φεύγει* **БЃЖИТ** 10.13 **Б. [ОТЪ КОГО]** *побеṭhi*: „**БЃЖАТ**“ през. 3. л. мн. *φεύζονται* **БЃЖАТ** 10.12

БЃЛ, **-џи** прид. **В** „**БЃЛАХ**“ ж. лок. мн. *у белам*: *λευκοῖς* **БЃЛЫХ** 20.12

БЃС, **-а** м. *демон*: „**БЃС**“ ном. јд. *δαимόνιον* **БЃС** 10.21 | „**БЃС**“ ген. јд. *δαимόνιον* **БЃС** 7.20; 8.49 | „**БЃС**“ ак. јд. *δαимόνιον* **БЃС** 7.20; 8.48, 52; 10.20

БЃСЬНОВАТИ СЃ, **-ноџ су**, **-ноџиши** **су** несвр. *биṭhi oṭsednuṭhi демоном*: „**БЃСЬ-НОџИШТАГО**“ **су** парт. през. акт. м. ген. јд. одр. *δαимονιζομένου* **БЃСИДЮЦΑΓΩС** 10.21

В

ВЃ, **ВЃЮ** зам. *вас двојица*: „**ВЃЮ**“ ген. *ὁμῶν* **ВЃЮ** 9.19

ВЃДИТИ, **ВЃДЖ**, **ВЃДИШИ** несвр. [**на кого**] *опшурживаṭhi*: „**ВЃДДАХ**“ импф. 3. л. мн. V.C. *accusabant* **ВЃДДАХ** 8.10

ВЃРАВЃВЃ, **-џи** м. лч. *Варава*: „**ВЃРАВА**“ ном. *Βαραββᾶς* **ВЃРЃВЃ** 18.40 | „**ВЃРА[Ѓ]ВЃ**“ ак. *Βαραββᾶν* **ВЃРЃВЃ** 18.40

ВЃШ, **ВЃША**, **ВЃШЕ** зам. *ваш*: а. м. „**ВЃШ**“ ном. јд. *ὁμῶν* **ВЃШ** 8.42, 54, 56; 9.41; 15.16; 19.14 | „**ВЃШЕГО**“ ген. јд. *ὁμῶν* **ВЃШЕГО** 19.15 / *ὁμῶν* **ВЃШЕГО** 8.38, 41, 44 | „**ВЃШЕМОУ**“ дат. јд. *ὁμῶν* **ВЃШЕМ** 18.31; 20.17 *двапут* | „**ВЃШЕМ**“ лок. јд. *ὁμετέρω* **ВЃШЕМ** 8.17 „**ВЃШЕМ**“ / *ὁμῶν* **ВЃШЕМ** 8.21; 10.34 | „**ВЃШИ**“ ном. мн. *ὁμῶν* **ВЃШИ** 6.49, 58 | „**ВЃШИХ**“ ген. мн. *ὁμῶν* **ВЃШИХ** 8.24 **Б. Ж.** „**ВЃША**“ ном. јд. *ὁμῶν* **ВЃША** 15.11; 16.20, 24 | „**ВЃШЕ**“ ген. јд. *ὁμῶν* **ВЃШЕ** 16.22 | „**ВЃШИ**“ ак. дв. *ὁμῶν* **ВЃШИ** 4.35; 13.14 **В. С.** „**ВЃШЕ**“ ном. јд. *ὁμέτερος* **ВЃШЕ** 7.6 / *ὁμῶν* **ВЃШЕ** 14.1, 27; 16.22 | „**ВЃШЕ**“ ак. јд. *ὁμέτερον* **ВЃШЕ** 15.20 | „**ВЃША**“ ак. мн. *ὁμῶν* **ВЃША** 16.6

ВЕЛИИ прид. *велик*: „**ВЕЛИЮ**“ м. дат. јд. *μεγάλου* **ВЕЛИЮ** 6.18 | „**ВЕЛИЕМ**“ м. INSTR. јд. *μεγάλη* **ВЕЛИКНМ** 11.43 | „**ВЕЛИИ**“ ж. ген. мн. *μεγάλων* **ВЕЛИКНХ** 21.11

ВЕЛИК, **-џи** прид. *значајан*: „**ВЕЛИК**“ м. ном. јд. *μεγάλη* **ВЕЛИК** 19.31 | „**ВЕЛИКџи**“ м. ак. јд. одр. *μεγάλη* **ВЕЛИКџи** 7.37

ВЕСТИ, **ВЕДЖ**, **ВЕДЕШИ** несвр. / свр. [**кого**] *одвесити*: „**ВЕС**“ сигм. ст. аор. 3. л. мн. *ἀγούσιν* **ВЕДОШ** 9.13 / *ἀπὸ* **ВЕДОШ** 18.13; 19.16

ΒΕΥΕΡΙΑ, -ρια ж. *вечера*: „ΒΕΥΕΡΙΑ“ ген. јд. δελπνου κέчерн 13.4 | „ΒΕΥΕРИ“ дат. јд. δελпνου κέчерн 13.2 | „ΒΕΥΕΡΙЖ“ ак. јд. δεῖπνον κечерю 12.2

ΒΙΔΕΪΝΙΕ, -ниа с. *изглед*: „ΒΙΔΕΪΝΙΕ“ ак. јд. εἶδος κнѣніе 5.37

ΒΙΔΕΤΙ, **ВИЖДА**, **ВИДИШИ** несвр. / свр. [**КОГО** / **ΥΤΟ**] *видети*: а. през. „ВИЖДА“ 1. л. јд. βλέπω κнѣѣ 9.15, 25; 20.25 / θεωρῶ κнѣѣ 4.19 | „ΒΙΔΙΤΗ“ 3. л. јд. βλέπει κнѣнѣтѣ 9.19, 21; 11.9 / βλέπει κнѣнѣтѣ 5.19 / θεωρεῖ κнѣнѣтѣ 10.12 14.19 / θεωρεῖ οὐκнѣнѣтѣ 14.17 | „ΒΙΔИТА“ 2. л. дв. ὄψεσθε κнѣнѣтѣ 1.40 (39) | „ΒΙΔИМЪ“ 1. л. мн. βλέπομεν κнѣнѣмѣ 9.41 / ἴδωμεν κнѣнѣмѣ 6.30 | „ΒΙΔИТЕ“ 2. л. мн. θεασάσθε κнѣнѣтѣ 4.35 / θεωρεῖτε κнѣнѣтѣ 12.19; 16.10, 16, 17, 19 / θεωρεῖτε οὐκнѣнѣтѣ 14.19 / ἴδητε κнѣнѣтѣ 4.48 | „ΒΙΔАТЪ“ 3. л. мн. βλέπωσιν κнѣнѣтѣ 9.39 / θεωρήσουσιν κнѣнѣтѣ 7.3 / θεωρῶσιν κнѣнѣтѣ 17.24 / ἴδωσιν κнѣнѣтѣ 12.40 б. аор. „ΒΙΔΕХЪ“ сѣгм. ст. 1. л. јд. εἶδον κнѣнѣхѣ 1.32, 49 (48), 51 (50); / ἑώρακα κнѣнѣхѣ 1.34; 8.38 / τεθέαμαι κнѣнѣхѣ 1.32 | „ΒΙΔЕ“ 3. л. јд. βλέπει κнѣнѣ 1.29; 20.1, 5 / εἶδεν κнѣнѣ 1.48 (47); 8.56; 9.1, 33; 11.33; 12.41; 20.8 / ἑώρακεν κнѣнѣ 3.32; 6.46; 14.9; 20.18 / θεωρεῖ κнѣнѣтѣ 12.45 / θεωρεῖ κнѣнѣ 20.6, 12, 14 | „ΒΙΔΕСТЕ“ сѣгм. ст. 3. л. дв. εἶδον κнѣнѣтѣ 1.40 (39) | „ΒΙΔΕХОМЪ“ сѣгм. ст. 1. л. мн. ἑωράκαμεν κнѣнѣхомѣ 3.11; 20.25 | „ΒΙΔΕСТЕ“ сѣгм. ст. 2. л. мн. εἶδετε κнѣнѣтѣ 6.26 / ἑωράκατε κнѣнѣтѣ 5.37; 6.36; 8.38 | „ΒΙΔЕША“ сѣгм. ст. 3. л. мн. βλέπουσιν κнѣнѣшѣ 21.9 / εἶδεν κнѣнѣшѣ 6.24 / εἶδον κнѣнѣшѣ 19.33 / ἑωράкаσιν κнѣнѣшѣ 15.24 в. импф. „ΒΙΔΕХАЖ“ 3. л. мн. ἐθεώρουν

κнѣнѣхѣ 6.2 г. перф. ἔσι „ΒΙΔЕЛЪ“ 2. л. м. јд. ἑώραкаς κнѣнѣлѣ 8.57 · „ΒΙΔЕЛЫ“ ἔси ἑώραкаς κнѣнѣлѣ κнѣнѣ 9.37 | „ΒΙΔЕЛЪ“ ἔстѣ 3. л. м. јд. ἑώρακεν κнѣнѣлѣ κнѣнѣ 6.46 д. плускв. бѣахѣ „ΒΙΔЕЛИ“ 3. л. м. мн. θεωροῦντες бѣахѣ κнѣнѣли 9.8 ѣ. фут. иматѣ „ΒΙΔЕТИ“ 3. л. јд. θεωρήσῃ ἡматѣ κнѣнѣтѣ 8.51 е. имп. „ВИЖДА“ 2. л. јд. ἴδε κнѣнѣдѣ 1.47 (46); 7.52 „ВИЖДЪ“; 11.34, 36 „ВИЖДЪ“; 20.27 „ВИЗЖЪ“ | „ΒΙΔЕТА“ 2. л. дв. ἴδετε κнѣнѣтѣ 1.40 (39) | „ΒΙΔИТЕ“ 2. л. мн. ἴδετε κнѣнѣтѣ 4.29 ж. потенц. би „ΒΙДЕЛЪ“ 3. л. м. јд. ἴδῃ би κнѣнѣлѣ 8.56 з. инф. „ΒΙΔЕТИ“ ἴδεῖν κнѣнѣтѣ 3.3; 12.21 и. парт. през. акт. „ΒΙДА“ акт. парт. през. м. ном. јд. βλέπων κнѣнѣ 9.7 | „ΒΙДАЩЕ“ м. ном. мн. οἱ θεωροῦντες κнѣнѣщѣ 2.23 | „ΒΙДАИ“ м. ном. јд. одр. ὁ θεωρῶν κнѣнѣи 6.40; 12.45 | „ΒΙДАШТЕИ“ м. ном. мн. одр. οἱ βλέποντες κнѣнѣщѣи 9.39 два-пут ј. парт. прет. акт. „ΒΙДЕВЪ“ м. ном. јд. ἑώραкаς κнѣнѣвѣ 20.29 / θεασάμενος κнѣнѣвѣ 1.38; 6.5 / ἴδῶν κнѣнѣвѣ 5.6; 6.22; 19.26 | „ΒΙДЕВЪШЕ“ м. ном. мн. ἑωρακότες κнѣнѣвѣшѣ 4.45 / θεασάμενοι κнѣнѣвѣшѣ 11.45 / ἰδόντες κнѣнѣвѣшѣ 6.14; 9.31; 20.20 | „ΒΙДЕВЪШИ“ ж. ном. јд. ἰδοῦσα κнѣнѣвѣши 11.32 | „ΒΙДЕВЪ“ м. ном. јд. одр. ὁ ἑωρακῶς κнѣнѣвѣи 14.9; 19.35 „ΒΙДЕВЪ И“ | „ΒΙДЕВЪ.ШЕИ“ м. ном. мн. одр. οἱ θεασάμενοι κнѣнѣвѣшии 20.29

ΒΙΝΑ, -ти ж. а. *изговор*: „ΒΙΝИ“ ген. јд. πρόφασιν κннѣи 15.22 б. *кривица*: „ΒΙΝИ“ ген. јд. αἰτίαν κннѣи 19.4, 6 | „ΒΙΝИЖ“ ак. јд. αἰτίαν κннѣи 18.38

ΒΙΝΟ, -а с. *вино*: „ΒΙΝΟ“ ак. јд. οἶνον κннѣ 2.10 двапут; 4.46 | „ΒΙΝΑ“ ген. јд. οἶνον κннѣ 2.3, 9 | „ΒΙΝΟΥ“ дат. јд. οἶνου κннѣ 2.3

ВИΘΑΝΙΙΑ, -иѧ ж. лч. *Витанија*: „ВИТАНИѢ“ ном. Βηθανία кн.д.ἀνία 11.1 | „ВИТАНИѧ“ ген. Βηθανίας кн.д.ἀνίη 11.1 | „ВИТАНИЖ“ ак. Βηθανίαν кн.д.ἀνίη 12.1 / Ø Ø 11.17 „ВИТАНИЖ“ | „ВИТАНИИ“ лок. Βηθανία кн.д.ἀβάρη 1.28

ВИΘΕЗДА, -ѧ ж. лч. *Витезда*: „ВИТЕЗДА“ ном. Βηθέσδα кн.д.εζδὰ 5.2

ВИΘЪСАИДА, -ѧ ж. лч. *Витсаида*: „ВИΘСАИДЫ“ ген. Βηθσαϊδά кн.д.σαϊды 1.45 (44); 12.21 „ВИДЪ[В]САИДЫ“

ВЛАСТЬ, -и ж. *властѣ*: „ВЛАСТЬ“ ак. јд. ἐξουσίαν кл.гтг 17.2 „{ВЛАСТЬ}“; 19.10 двапут

ВЛАСЪ, -а м. *власи* мн. *коса*: „ВЛАСЫ“ инстр. θρίζιν кл.гтг 11.2; 12.3

ВЛАСЪФИМИИА, -иѧ ж. *βοιοхуμηνε*: „ВЛАСФИМИИ“ лок. јд. βλασφημίας χλгг 10.33

ВЛАСЪФИМЛІАТИ, -іѧж, -іѧеши несвр. *βοιοхуμῖν*: „ВЛАСФИМЛѢШИ“ през. 2. л. јд. βλασφημεῖς χлгг глгшин 10.36

ВЛЪКЪ, -а м. *вук*: „ВЛЪКЪ“ ном. јд. λύκος κόлкз 10.12 | „ВЛЪКА“ ак. јд. λύκον κόлка 10.12

ВЛѢЦИ, *влекж, влѣуеши* несвр. [УЪТО] *вући*: „ВЛѢЖШТЕ“ парт. през. акт. м. ном. мн. σύροντες кл.ггггг 21.8

ВОДА, -ѧ ж. *вода*: „ВОДА“ ном. јд. ὕδωρ кодл 4.14; 5.7; 19.34 | „ВОДЫ“ ген. јд. ὕδατος кодл 2.7; 4.13, 14 двапут; 5.4; 7.38 / ὕδωρ кодл 4.7, 46 / ὕδωρ кодл 2.9 | „ВОДЪ“ дат. јд. ὕδατος кодл 5.3 | „ВОДЖ“ ак. јд. ὕδωρ кодл 2.9; 4.10, 11, 15; 5.4; 13.5 | „ВОДЪ“ лок. јд. ὕδατι кодл 1.26, 31, 33 | „ВОДОЖ“ инстр. јд. ὕδατος кодл 3.5 | „ВОДЫ“ ном. мн. ὕδατα кодл 3.23

ВОДОНОСЪ, -а м. *πосуδα за воду*: „ВОДОНОСЪ“ ак. јд. ὑδρίαν кодонόγз 4.28 | „ВО-

ДОНОСЪ“ ген. мн. ὑδρίαι кодонόγн 2.6; 4.28 | „ВОДОНОСЫ“ ак. мн. ὑδρίας кодонόγн 2.7

ВОИНЪ, -а м. *војник*: „ВОИНОУ“ дат. јд. στρατιώτῃ коннл 19.23 | „ВОИНИ“ ном. мн. στρατιῶται конни 19.2, 23, 24, 32 | „ВОИНЪ“ ген. мн. στρατιωτῶν конннз 19.34

ВОЛЪ, -оу м. *во*: „ВОЛЫ“ ак. мн. βόας волл 2.14, 15

ВОЛІА, -лѧ ж. *воља*: „ВОЛѢ“ ном. јд. θέλημα волл 6.40 | „ВОЛЛ“ ген. јд. θέλημα волн 5.30 / θέλημα волл 6.38 | „ВОЛЖ“ ак. јд. θέλημα волл 4.34; 5.30; 6.38; 7.17; 9.31

ВОИІА, -иѧ ж. *мирис*: „ВОИЛ“ ген. јд. ὀσμῆς конн 12.3

ВРЪВЪ, -и ж. *канаѧ*: „ВРЪВИИ“ ген. мн. σχοινίων крвкѧ 2.15

ВРЪТОГРАДАРЪ, -рѧ м. *баштован*: „ВРЪТОГРАДАРЪ“ ном. јд. κηπουρός кертгогрлдарь 20.15

ВРЪТЪ, -а м. *башта*: „ВРЪТЪ“ ном. јд. κῆπος кертгогрлгз 18.1

ВРЪТЪПЪ, -а м. *башта*: „ВРЪТЪПЪ“ ном. јд. κῆπος кертгз 19.41 | „ВРЪТЪПЪ“ лок. јд. κήπῳ кертгг 19.41

ВРЪХЪ, -а · -оу м. *врх*: „ВРХА“ ген. јд. ἄνω керхл 2.7 **Б. СЪ ВРЪХОУ** ген. јд. *са врха*: „ВРЪХОУ“ ек тѡν ἄνωθεν ккѧше 4.29

ВРѢМЛ, -ене с. *време*: „ВРѢМЛ“ ном. јд. καιρός крѣмл 7.6 двапут, 8 | „ВРѢМЛ“ ак. јд. χρόνον крѣмл 7.33; 12.35; 14.9

ВРѢЦИ, *вргж, вргжеши* свр. [УЪТО *на кого*] *бацѧти*: „ВРѢГЖЪ“ през. 3. л. мн. βάλῳσιν кертггз 8.59 | „ВРѢСИ“ имп. 2. л. јд. βαλέτω кертз 8.7

ВЪ предл. 1. *кого* / *уъто* *а. у коѧ / шѧто*: *еѧ* *кз* 1.44 (43) прво; 2.11 „во“, 12, 13, 23

четврто; 3.4, 5, 15 „во“, 18 двапут: прво „во“, 22, 24, 36 двапут; 4.3, 5, 8, 14 двапут, 28, 36, 38, 45 прво, 46, 47, 54; 5.1, 3, 4, 5, 7, 29; 6.17 двапут, 21 друго, 22 друго и треће, 24 двапут, 29, 35, 39; 7.3, 14 друго, 31 „во“, 35, 48 „во“; 8.2, 30, 31; 9.11, 35, 36, 39; 10.1, 42; 11.7, 25, 26 прво, 48, 54 друго и треће, 55; 12.11, 12 треће, 36, 37 „во“, 44 двапут; 13.2, 3, 5, 27 „во“; 14.1 двапут, 12; 15.6 друго; 16.9, 20, 32; 17.18 двапут, 23 друго; 18.11, 33; 19.9, 17; 20.6, 25 двапут, 27; 21.3 прво, 7 / њв кз 4.52 прво; 5.4, 9, 16; 7.22, 23 двапут, 37; 12.48; 14.20 прво; 16.23, 26 прво; 19.31 / ѓ кз 2.1, 23 друго; 4.52 друго; 6.39, 40, 44, 54; 7.14 прво; 8.26; 20.1 / ѓ ѓ 11.17 прво; 12.35 прво · „вб“ ѓз кз 4.39; 6.40, 47; 7.5, 38, 39; 11.27, 30, 45; 12.1, 42, 44, 46 прво и друго; 17.20; 18.1 / њв кз 4.53; 11.24 прво / ѓ кз 20.19 двапут / ѓ ѓ 5.8; 8.31 б. ка чему: ѓз кз 5.29 в. на што: ѓз кз 3.17 „вб“, 19; 4.45 четврто; 5.24; 6.14 „вб“, 15, 21 прво; 7.8 двапут, 10; 8.1; 10.36; 11.56 друго; 12.12 друго; 16.28; 18.37 г. поводом чеѓа: њв кз 2.23 треће; 4.45 треће; 7.11; 11.24 прво; 12.20 д. према чему: ѓз кз 20.11 ѓ. рагу коѓа / чеѓа: ѓз кз 6.9 „вб“; 12.7, 25 друго; 16.21 / њв кз 2.23 друго е. у чему: њв кз 17.17, 19 „вб“ / ѓ кз 11.9 прво „вб“ ж. ~ вѣкѣ види вѣкѣ: 4.14 прво; 6.51, 58; 8.35 друго и треће, 51, 52; 10.28; 11.26 друго; 12.34; 13.8 „вб“; 14.16 „вб“ з. ~ годинѧ види година: 5.35 и. ~ имѧ види имѧ: 5.43 двапут; 10.25; 12.13; 14.13, 14; 15.16; 16.23, 24, 26; 17.11 треће, 12; 20.31 ј. ~ истинѧ види истина: 1.48 (47) „вб“; 4.18, 42; 6.14; 7.40 „вб“; 8.31 „вб“, 36 „вб“; 17.8 „(вб)истинѧ“ к. ~ мѣрѧ

види мѣрѧ: 3.34 л. ~ селико види селико: 6.9 „вб“ љ. ~ своѧ види свои: 16.32; 19.27 м. ~ своѧ си види сѧ: 19.27 н. ~ слѣдѣ види слѣдѣ: 20.6 њ. ~ тж ноѣъ види ноѣъ: 21.3 друго о. ~ оутрѣи дѣнь види дѣнь: 1.29, 35 „вб“, 44 (43) прво; 6.22 прво; 12.12 прво п. ~ уѣто обѣѣи види обѣѣи: ѓ кз 19.2 р. ~ ѣдино види ѣдинѣ: 20.19 „вб“ с. вѣдати себе ~ вѣрѧ кого види вѣдати: 2.24 т. сѣбѣрати ~ ѣдино види сѣбѣрати: 11.52 ѓ. ѧхати ~ уѣто види ѧхати: ѓз кз 6.21 з. комѣ / уѣмѣ а. у каме / чему: ѓз кз 9.7; 12.25 друго / њв кз 1.23, 46 (45), 48 (47); 2.1, 11, 14, 23 прво, 25; 3.14, 35; 4.14 друго, 20 прво, 21 прво, 28, 44, 45 друго, 46, 47; 5.2, 14, 28, 38, 39; 6.31, 45, 49, 59, 61; 7.9, 12, 28, 43; 8.4, 12, 17, 20 двапут, 24 двапут, 35 прво, 37, 44 „вб“; 9.5, 34; 10.22, 23 двапут, 34, 38 двапут; 11.9 прво, 17 друго, 31, 56 прво; 13.1 „во“; 14.2, 10 двапут, 11 двапут, 17 прво, 20 друго, треће и четврто; 15.4 двапут, 5 двапут, 6 прво, 7 двапут, 9, 10 двапут, 11, 25; 16.25 двапут, 33 двапут; 17.11 прво и друго, 13, 21 двапут, 23 прво, 26 двапут; 18.38; 19.41; 20.30; 21.13 / ѓ ѓ 10.32 „{вб}“ · „вб“ ѓз кз 4.39; 6.40, 47; 9.7; 11.45; 12.42, 44, 46; 17.20 / њв кз 1.28; 3.23; 5.26 двапут, 42; 6.14 двапут, 53, 56 двапут; 7.18; 8.3, 21, 44; 9.16; 11.24 друго, 38; 12.25 прво, 46 треће; 13.32; 14.10, 30; 15.4; 17.10, 13, 21, 23; 19.4, 6, 41 б. међу некима: њв кз 9.16 „вб“; 10.19; 11.54 прво „вб“; 12.35 друго; 15.24 / парѧ кз 14.17 друго, 25 в. на чему: њв кз 4.20 друго, 21 друго; 12.25 прво „вб“ г. на што: ѓз кз 12.24 „вб“ д. по чему: њв кз 7.1 двапут; 12.35 треће ѓ. чиме: њв кз

1.26, 31, 33 е. ~ **БѢЛАХЪ** види **БѢЛЪ**: 20.12 ж. ~ **ДНѢ** види **ДНЬ**: 11.9 друго з. ~ **МАЛѢ** види **МАЛЪ**: 16.16 двапут, 17 двапут, 18, 19 двапут и. ~ **СЕБѢ** **ПРѢТИТИ** види **ПРѢТИТИ**: 11.38 „въ“ ј. ~ **ТАИНѢ** види **ТАИНА**: 7.4 з. ~ **ИСПРЪ** види **ИСПРЪ**: 11.41

ВЪВРѢЩИ, -врьжѣ, -врьжеши свр. а. [уѣто] *βαινωμι*: „**ВЪВРЪЖЪ**“ асигм. аор. з. л. мн. ἔβαλον **КВЕРЮША** 21.6 | „**ВЪВРЪЗЪТЕ**“ имп. 2. л. мн. βάλετε **КВЕРЗНТЕ** 21.6 б. [кого] *συστημι*: „**ВЪВРЪЖЕТЪ**“ през. 3. л. јд. βάλη **КВЕРЖЕТЪ** 5.7 в. **СА** *βαινωμι* се: „**ВЪВРЪЖЕ**“ **СА** аор. 3. л. јд. ἔβαλεν **ЕАУТОН** **КВЕРЖЕА** 21.7

ВЪДАТИ, -дамъ, -даси свр. ~ **СЕБЕ** **ВЪ** **ВРЖ** [кого] *ποβεραωμι* себе [коме]: „**ВЪДАШЕ**“ **СЕБЕ** **ВЪ** **ВРЖ** импф. 3. л. јд. ἐπίστευεν **ЕАУТОН** **ВДАШЕ** **СЕБЕ** **ВЪ** **ВРЖ** 2.23

ВЪЖДАДАТИ СА, **ВЪЖДАЖДЪ СА**, **ВЪЖДАЖДЕШИ СА** · **ВЪЖДАЖДАИЪ СА**, **ВЪЖДАЖДАИШИ СА** свр. *οἰσεδνημι*: „**ВЪЖДАЖДЕТЪ**“ **СА** през. 3. л. јд. διψήσει **ВЖАЖДЕГІА** 4.13 · „**ВЪЖДАЖДААТЪ**“ **СА** *διψήση* **ВЖАЖДЕГІА** 4.14 | **ИМАТЪ** „**ВЪЖДАДАТИ**“ **СА** фут. 3. л. јд. διψήσῃ **ИМАТЪ** **ВЖАЖДАГІА** 6.35

ВЪЗАЛЪКАТИ СА, -уѣ са, -уеши са свр. *οἰσлагνημι*: **ИМАТЪ** „**ВЪЗАА**{л}кати“ **СА** фут. 3. л. јд. πεινάσει **ИМАТЪ** **ВЗАЛКАГІА** 6.35

ВЪЗБОУДИТИ, -боуждѣ, -боудиши свр. [кого] *πρобиωμι*: „**ВЪЗБОУЖДЪ**“ през. 1. л. јд. ἐξυπνίσω **КОЗЕДЖЪ** 11.11

ВЪЗВЕСТИ, -ведѣ, -ведеши свр. [уѣто] *ποδημι*: „**ВЪЗВЕДЕ**“ аор. 3. л. јд. ἐπῆρεν **КОЗВЕДЕ** 17.1 / ἦρεν **КОЗВЕДЕ** 11.41 „**ВЪЗВЕДЕ**“ | „**ВЪЗВЕДЪТЕ**“ имп. 2. л. мн. ἐπάρατε **КОЗВЕДНТЕ** 4.35 | „**ВЪЗВЕДЪ**“ парт. прет. акт. м. ном. јд. ἐπάρας **КОЗВЕДЪ** 6.5

ВЪЗВѢСТИТИ, -вѣщѣ, -вѣстиши свр. [кому] *υἱτο* *οἰβαινωμι*: „**ВЪЗВѢШТЪ**“ през. 1. л. јд. ἀναγγελεῖ **КОЗВѢЩИ** 16.25 | „**ВЪЗВѢСТИТЪ**“ през. 3. л. јд. ἀναγγελεῖ **КОЗВѢСТИНЪ** 4.25; 6.25; 16.13 „**ВЪЗВѢСТИТЪ**“, 14, 15 „**ВЪЗВѢСТИТЪ**“

ВЪЗВѢЩАТИ, -аѣж, -аѣши несвр. [уѣто] *οἰβανωιβαωμι*: „**ВЪЗВѢШТАИЪШИ**“ парт. през. акт. ж. ном. јд. ἀπαγγέλλουσα **ПОВѢДАЮЩИ** 20.18

ВЪЗГЛАГОЛАТИ, -аѣж, -аѣши свр. [уѣто] *πρочαωμι*: „**ВЪЗГЛІЖ**“ през. 1. л. јд. λαλήσω **КОЗГІО** 12.49

ВЪЗГЛАСИТИ, -глашѣ, -гласиши свр. а. *запѣваωμι* (за *пѣшла*): „**ВЪЗГЛАСИТЪ**“ през. 3. л. јд. φωνήσει **КОЗГЛАСИНЪ** 13.38 б. [кого] *γοзваωμι*: „**ВЪЗГЛАСИ**“ аор. 3. л. јд. φονῆσαι **КОЗГЛАСИ** 1.49 (48)

ВЪЗДАТИ, -дамъ, -даси свр. **ХВАЛЖ** [кому] ~ *захвалиωμι* (се): **ХВАЛЖ** „**ВЪЗДАВЪ**“ парт. прет. акт. м. ном. јд. εὐχαριστήσας **ХВАЛЖ** **КОЗДАВЪ** 6.11 | **ХВАЛЖ** „**ВЪЗДАВЪШЮ**“ парт. прет. акт. м. дат. јд. εὐχαριστήσαντος **ХВАЛЖ** **КОЗДАВЪШЕ** 6.23

ВЪЗДАИАТИ, -даиѣ, -даиши несвр. **ХВАЛЖ** [кому] ~ *захваљиваωμι* (се): **ХВАЛЖ** „**ВЪЗДАИЖ**“ през. 1. л. јд. εὐχαριστῶ **ХВАЛЖ** **КОЗДАИ** 11.41

ВЪЗДВИГНЪТИ, -нѣж, -неши свр. а. [уѣто] *γυνη*: „**ВЪЗДВИГНЪ**“ през. 1. л. јд. ἐγερῶ **КОЗДВІГНЪ** 2.19 | „**ВЪЗДВИГНЕШИ**“ през. 2. л. јд. ἐγереῖς **КОЗДВІГНЕШИ** 2.20 б. [уѣто на кого] *ποδημι*: „**ВЪЗДВИЖЕ**“ аор. 3. л. јд. ἐπῆρεν **КОЗДВІЖЕ** 13.18

ВЪЗДРАДОВАТИ СА, -доуѣж са, -доуѣши са свр. [уѣсо] *οἰβραδωαωμι* се [чему]:

„ВЪЗДРАДОУΟΥΤЪ“ **сλ** през. 3. л. јд. *χαρήσεται* **ВОЗРÁДУЕΤΙΣ** 16.20, 22 | „ВЪЗДРАДОВА“ **сλ** аор. 3. л. јд. *ἐχάρη* **ВОЗРÁДОВАСΙ** 8.56 | „ВЪЗДРАДОВАШ“ **сλ** СИГМ. СТ. аор. 3. л. мн. *ἐχάρησαν* **ВОЗРÁДОВАШΙΣ** 20.20 | „ВЪЗДРАДОВАЛИ“ **сλ** БИСТЕ ПОТЕНЦ. 3. л. м. мн. *ἐχάρητε ἄν* **ВОЗРÁДОВАΛΙΣ** **БЫСТЕ** 14.28 | „ВЪЗДРАДОВАТИ“ **сλ** ИНФ. *ἀγαλλιαθῆναι* **ВОЗРÁДОВАΤΙCΙC** 5.35

ВЪЗДРАСТЪ, -а м. **ВЪЗДРАСТЪ** ИМѢТИ ак. јд. *види* **ИМѢТИ**: 9.21, 23

ВЪЗДРЫДАТИ, -аѣ, -аѣши СВР. *οἴλα-καίμι*: „ВЪЗДРЫДАТЕ“ през. 2. л. мн. *θρη-νῆσете* **ВОЗЫРÁДѢТЕ** 16.20

ВЪЗИМАТИ, **ВЪЗЕМЛѢ**, **ВЪЗЕМЛѢШИ** несвр. *δοῦσα [кого] ~ грῆσαι [кого] у недоуμνιци*: *δοῦσα* „ВЪЗЕМЛѢШИ“ през. 2. л. јд. *τὴν ψυχὴν αἴρεις ἄδύны* **ВЪЗЕМЛѢШИ** 10.24

ВЪЗИСКАТИ, -иѣѣ, -иѣеши СВР. [кого] *заπαραίσιμι*: „ВЪЗИШТЕ“ през. 2. л. мн. *ζητήσετε* **ВЪЗИЩЕТЕ** 7.36; 8.21 „ВЪЗИШТЕ“; 13.33

ВЪЗИТИ, -идѣ, -идеши СВР. 1. [вѣ у-то] *ποιεῖμι се*: а. аор. „ВЪЗИДѢ“ асигм. 1. л. јд. *ἀναβέβηκα* **ВЪЗИДѢ** 20.17 | „ВЪЗИДЕ“ 3. л. јд. *ἀναβέβηκεν* **ВЪЗИДЕ** 3.13 „ВЪЗИДЕ“ / *ἀνέβη* **ВЪЗИДЕ** 2.13; 5.1; 7.10 „ВЪЗИДЕ“, 14 / *ἀνῆλθεν* **ВЪЗИДЕ** 6.3 | „ВЪЗИДѢ“ асигм. 3. л. мн. *ἀνέβη-σαν* **ВЪЗИДѢ** 7.10; 11.55 „ВЪЗИДѢ“ б. имп. „ВЪЗИДѢТЕ“ 2. л. мн. *ἀνάβητε* **ВЪЗИДѢТЕ** 7.8 2. *πενάμι се*: „ВЪЗИДѢ“ през. 1. л. јд. *ἀνα-βάλω* **ВЪЗИДѢ** 7.8

ВЪЗЛЕЖАТИ, -жѣ, -жиши несвр. *σε-γεῖμι за πρῆεζομ*: „ВЪЗЛЕЖА“ парт. през. акт. м. ном. јд. *ἀνακειμένος* **ВОЗЛЕЖА** 13.23 | „ВЪЗЛЕЖАШИХЪ“ парт. през. акт. м. ген. мн. одр. *τῶν ἀνακειμένων* **ВОЗЛЕЖАШΙΝХЪ** 12.2;

13.28 „ВЪЗЛЕЖАШИХЪ“ | „ВЪЗЛЕЖАШИМЪ“ парт. през. акт. м. дат. мн. одр. *τοῖς ἀνακειμένοις* **ВОЗЛЕЖАШΙΝΙХЪ** 6.11

ВЪЗЛЕЩИ, -лаѣѣ, -лаѣеши СВР. а. *се-σῆμι за πρῆεζу*: „ВЪЗЛЕЖЕ“ аор. 3. л. јд. *ΝΑ*. 13.12 *Τ. R. ἀναπεσών* **ВОЗЛѢГХЪ** / *ἀνέπεσον* **ВОЗЛЕЖЕ** 6.10 „ВЪЗЛЕЖЕ“ б. инф. **СЪТВОРИТИ** ~ *види* **СЪТВОРИТИ**: 6.10

ВЪЗЛОЖИТИ, -жѣ, -жиши СВР. [уѣто на уѣто] *σῆαμι*: „ВЪЗЛОЖИ“ аор. 3. л. јд. *ἐπέβαλεν* **ВОЗЛОЖЕ** 7.30, 44 | „ВЪЗЛОЖИШ“ СИГМ. СТ. аор. 3. л. мн. *ἐπέθηκαν* **ВОЗЛОЖИ-ШΑ** 19.2

ВЪЗЛЮБИТИ, -блѣѣ, -биши СВР. [кого / уѣто] *заволеῖμι*: а. през. „ВЪЗЛЮБЛЮ“ 1. л. јд. *ἀγαπήσω* **ВОЗЛЮБЛЮ** 14.21 | „ВЪЗЛЮБИТЪ“ 3. л. јд. *ἀγαπήσει* **ВОЗЛЮБИТХЪ** 14.23 б. аор. „ВЪЗЛЮБИХЪ“ СИГМ. СТ. 1. л. јд. *ἠγάπησα* **ВОЗЛЮБИХЪ** 13.34 „ВЪЗЛЮБИХЪ“; 15.9, 12 | „ВЪЗЛЮБИ“ 3. л. јд. *ἠγάπησεν* **ВОЗЛЮБИ** 3.16; 13.1 „ВЪЗЛЮБИ“; 15.9 | „ВЪЗЛЮБИСТЕ“ СИГМ. СТ. 2. л. мн. *πεφιλῆκατε* **ВОЗЛЮБИСТЕ** 16.27 | „ВЪЗЛЮБИША“ СИГМ. СТ. аор. 3. л. мн. *ἠγάπησαν* **ВОЗЛЮБИША** 3.19; 12.43 в. перф. „ВЪЗЛЮБИЛЪ“ *ἔси* 2. л. м. јд. *ἠγάπησας* **ВОЗЛЮБИЛЪ** *ἔσιν* 17.23 *двапут*, 24 · *ἔси* „ВЪЗЛЮБИЛЪ“ *ἠγάπησας* *ἔσιν* **ВОЗЛЮБИЛЪ** 17.26 г. фут. „ВЪЗЛЮБЛЕНЪ“ *βᾶдетъ* пас. 3. л. м. јд. *ἀγαπηθήσεται* **ВОЗЛЮБЛЕНХЪ** *βᾶдетхъ* 14.21 д. парт. прет. акт. „ВЪЗЛЮБЛЪ“ м. ном. јд. *ἀγαπήσας* **ВОЗЛЮБЛЪ** 13.1

ВЪЗМѢЖИТИ, -мѣѣѣ, -мѣѣиши СВР. а. [уѣто] *υζбуркаваῖμι*: „ВЪЗМѢЖАШЕ“ импф. 3. л. јд. *ἐτάρασσε* **ВОЗМѢЖАШЕ** 5.4 б. *сλ* *υζбуркаῖμι се*: „ВЪЗМѢЖИТИ“ **сλ** през. 3. л. јд. *ταραχθῆ* **ВОЗМѢЖИТИ** 5.7 | „ВЪЗМѢЖИ“

ΒΥΛΑΖΙΤΙ, -лажж, -лазиши несвр. *υλαζιῖται*: „ΒΥΛΑΖΙΤΉ“ през. 3. л. јд. уместо *сѡлазитѣ καταβαίνει κλῆζιγч 5.7 | „ΒΥΛΑΖΑ-ΛШЕ“ импф. 3. л. јд. ἐμβάς κλῆζαши 5.4

ΒΥΛΙΤΙ, -лиж, -лиѣши свр. [ΥΤΟ] *υλιῖται*: „ΒΥΛΙ“ аор. 3. л. јд. βάλλει κλῖα 13.5

ΒΥΛΟЖИΤΙ, -жж, -жиши свр. [ΥΤΟ] а. *βαυμι*: „ΒΥΛΟЖΉ“ през. 1. л. јд. βάλλω κложѣ 20.25 двапут: друго „ΒΥΛΟЖ{ж}“ | „ΒΥΛΟЖИ“ имп. 2. л. јд. βάλε κложѣ 20.27 | „ΒΥΛΟЖИШЮ“ парт. прет. акт. м. дат. јд. βεβληχότος κложѣκшѣ 20.27 б. *μεῖνυ-ται*: „ΒΥΛΟЖΉШЮ“ парт. прет. акт. м. дат. јд. βεβληχότος κложѣκшѣ 13.2

ΒΥΛΉΣΤΙ, -лѣжж, -лѣзеши свр. [ВЪ Υ-ТО] *υῆται*: „ΒΥΛΉΖЕ“ аор. 3. л. јд. ἀνέβη κλῆζε 21.11 | „ΒΥΛΉΖΉ“ асигм. аор. 3. л. мн. ἐνέβησαν κλῆζόша 6.24 | „ΒΥΛΉΣΤΙ“ инф. εἰσελθεῖν κнѣгн 3.4 | „ΒΥΛΉΖΉШЕ“ парт. през. акт. м. ном. мн. ἐμβάντες κлῆζόша 6.17

ΒΥΜΉΣΤΙΤΙ, -мѣцж, -мѣстиши свр. [ΥΤΟ] *σαρρжавαι*: „ΒΥΜΉСТАШТΉ“ парт. през. акт. м. ген. мн. χωροῦσαι κμῆττά-цѣй 2.6

ΒΥΜΉТАТИ, -аѣж, -аѣши несвр. [ΥΤΟ] *υμεῖσθαι*: „ΒΥΜΉΤΑΕΜΑ“ парт. през. пас. с. ак. мн. τὰ βαλλόμενα κμῆττάсма 12.6

ΒΥΜΉЦАТИ, -аѣж, -аѣши свр. сѧ [ВЪ КОМЬ] *υμαι* *μεῖσθαι*: „ΒΥΜΉСТААТΉ“ сѧ през. 3. л. јд. χωρεῖ κμῆττάсѧ 8.37

ΒΥΝИСТИ, -нѣжж, -нѣзеши свр. [ΥΤΟ] *враῖν* *ῖται* (на неко *μεῖσθαι*): „ΒΥΝЪЗИ“ имп. 2. л. јд. βάλε конзѣ 18.11

ΒΥΝИТИ, -иджж, -идѣши свр. а. [ВЪ ΥΤΟ] *υῆται*: „ΒΥΝΙДЕТΉ“ през. 3. л. јд. εἰσελεύ-σεται κнѣдетч 10.9 друго / εἰσελθῇ κнѣдетч

10.9 прво | „ΒΥΝΙДЕ“ аор. 3. л. јд. εἰσῆλθεν κнѣде 13.27; 18.1, 33; 19.9 „ΒΥΝΙДЕ“; 20.5, 6 „ΒΥΝΙДЕ“, 8 „ΒΥΝΙДЕ“ / συνεισῆλθεν κнѣде 6.22; 18.33 | „ΒΥΝΙДЕТЕ“ асигм. аор. 2. л. мн. εἰσελγύθατε κнѣдотѣ 4.38 | „ΒΥΝИДЖ“ асигм. аор. 3. л. мн. συνειсῆλθεν κнѣдоша 6.22 | „ΒΥΝИТИ“ инф. εἰσελθεῖν κнѣгн 3.5 б. *ποιεῖται* се: „ΒΥШЕДЪШИНХΉ“ парт. прет. акт. м. ген. мн. одр. τῶν ἀναβαινόντων πρн-шедѣшинх 12.20

ΒΥΝЪ прил. *найаѣ*: „ΒΟΝЪ“ ѣзω конз 6.37; 9.34 „ΒΥНЪ“, 35; 11.43; 12.31; 15.6; 19.4 двапут, 5, 13

ΒΥНЪ прил. *найаѣ*: „ΒΥНЪ“ ѣзω κнѣ 20.11

ΒΥΝЖТРЬ прил. *унытра*: ѣсω κнѣтрѣ 20.26

ΒΥΠΙΤΙ, -пижж, -пиѣши несвр. *ва-πιῖται*: „ΒΥΠΙΞЖ“ импф. 3. л. мн. ἔχραζον κοπιᾶχѣ 19.12 „ΒΥΠΙΞ[ж]“ / V.C. clama- bant κοπιᾶχѣ 19.15 | „ΒΥΠИЖСТААГО“ парт. прет. акт. м. ген. јд. одр. βοῶντος κοπιῶ-цагω 1.23

ΒΥΠΡΑШАТИ, -аѣж, -аѣши несвр. [КО-ГО, УЕСО ОТЬ КОГО] *υπιῖσθαι*: „ΒΥΠΡΑШААТΉ“ през. 3. л. јд. ἐρωτᾷ κοπροσάεγч 16.5, 30 | „ΒΥΠΡΑША“ аор. 3. л. јд. уместо *вѣпрашааше ἐπύθετο κοπροσάаше 4.52 | „ΒΥΠΡΑШААЖ“ импф. 3. л. мн. ἠρώτων κοπροσάχѣ 9.15 | „ΒΥΠΡΑШАТИ“ инф. ἐρωτᾷν κοπροσάгн 16.19 | „ΒΥΠΡΑШАИЖШТЕ“ парт. през. акт. м. ном. мн. ἐρωτῶντες κοπροσάиѣ 8.7

ΒΥΠРОСИТИ, -прошжж, -просиши свр. [КОГО ΥΤΟ] (*υ*)*υπιῖσθαι*: „ΒΥΠРОСИ“ аор. 3. л. јд. ἐπηρώτησεν κοπροσѣ 18.7 | „ΒΥΠРОСИШ“ сигм. ст. аор. 3. л. мн. ἠρώτησαν κοπροсѣша

1.25; 5.12; 9.2, 19 | „ВЪПРОСИТЕ“ имп. 2. л. мн. ἐρωτήσατε κοπρώните 9.21, 23 / ἐρωτήσετε κοπρώните 16.23 | „ВЪПРОСИТИ“ инф. πωθέσθαι κοπρώντι 13.24

ВЪСАДИТИ, -саждж, -садиши свр. [кого въ уѣто] *сѣстави*: бѣ „ВЪСАЖДЕНЪ“ плускв. пас. 3. л. м. јд. ἦν βεβλημένος бѣ вѣждѣнъ 3.24

ВЪСКЛОНИТИ СЯ, -нж, -ниши свр. *υψεραυῖν* се: „ВЪСКЛОНН“ сѧ аор. 3. л. јд. Ν.Α. ἀνέκυψεν Т.Р. ἀνακύψας κοκλόньсѧ 8.7 | „ВЪСКЛОНЪ“ сѧ парт. прет. акт. м. ном. јд. ἀνακύψας κοκλόньсѧ 8.10

ВЪСКРСНЖТИ, -нж, -неши свр. *воскресну*: „ВЪСКРСНЕТЪ“ през. 3. л. јд. ἀναστήσεται κοκρέнегъ 11.23, 24 | „ВЪСКРСНЖТИ“ инф. ἀναστήναι κοκρѣнѣти 20.9

ВЪСКРѢСИТИ, -крѣшж, -крѣсиши свр. [кого] *оживи*: „ВЪСКРѢШЖ“ през. 1. л. јд. ἀναστήσω κοκρѣшѣ 6.39, 40, 44, 54 | „ВЪСКРѢСИ“ аор. 3. л. јд. ἤγειρεν κοκρѣи 12.1, 9, 17

ВЪСКРѢШАТИ, -аѣж, -аѣши несвр. [кого] *оживѣва*ти (чини^ити живи^им): „ВЪСКРѢШААТЪ“ през. 3. л. јд. ἐγείρει κοκρεшиагъ 5.21

ВЪСКРѢШЕНИЕ, -ни с. *воскресенье*: „ВЪСКРѢШЕНИЕ“ ном. јд. ἀνάστασις κοκρѣшеніе 11.25 | „ВЪСКРѢШЕНИЕ“ ак. јд. ἀναστάσει κοκρѣшеніе 11.24 / ἀνάστασιν κοκρѣшеніе 5.29 двапут

ВЪСПЛАКАТИ СЯ, -плауѣж, -плауѣши свр. *заплака*ти: „ВЪСПЛАУѢТЕ“ сѧ през. 2. л. мн. κλαύετε κοιπλάчегѧ 16.20

ВЪСПОМѢНЖТИ, -нж, -неши свр. [комоу уѣто] *погсѣи*ти: „ВЪСПОМѢНЕТЪ“ през. 3. л. јд. ὑπομνήσει κοιπομнѣгъ 14.26

ВЪСПРОСИТИ, -прошж, -просиши свр. *захѣва*ти: „ВЪСПРОСИТЕ“ през. 2. л. мн. αἰτήσεσθε κοιπρώните 16.25

ВЪСПАТЪ прил. *назад*: „ВЪСПАТЪ“ εἰς τὰ ὀπίσω вѣпѣтъ 6.66; 18.6; 20.14 „ВЪСПАТЪ“

ВЪСТАТИ, -станж, -станеши свр. [отъ уѣсо] *υστѣи*ти: „ВЪСТАНИ“ имп. 2. л. јд. ἐγείραι κογтѧни 5.8 | „ВЪСТАНѢТЕ“ имп. 2. л. мн. ἐγείρεσθε κογтѧните 14.31 | „ВЪСТА“ аор. 3. л. јд. ἀνέστη κογтѧ 11.31 / ἐγείρεται κογтѧ 11.29; 13.4 / ἡγέρθη κογтѧ 2.21 | „ВЪСТАШЕ“ импф. 3. л. јд. διηγείρετο козвѣнзѧшисѧ 6.18 | „ВЪСТАВЪ“ парт. прет. акт. м. ном. јд. ἐγερθείς когтѧкъ 21.14

ВЪСХОДИТИ, -хождж, -ходиши несвр. [въ кого / уѣто] *υзлази*ти: „ВЪСХОЖДЖ“ през. 1. л. јд. ἀναβαίνω κοсхѣжѣ 20.17 | „ВЪСХОДѢЦѧ“ парт. през. акт. м. ген. јд. ἀναβαίνοντα κοсхѣѣца 6.62 | „ВЪСХОДѢЦѧ“ парт. през. акт. м. ак. мн. ἀναβαίνοντας κοсхѣѣца 1.52 (51)

ВЪСХОТѢТИ, -хошж, -хоштеши свр. [уѣто] *хшѣи*ти: „ВЪСХОТѢ“ аор. 3. л. јд. ἤθελησεν κοсхѣтѣ 1.44 (43)

ВЪСХѢТИТИ, -хѣшж, -хѣтиши свр. [кого] *уѣраби*ти: „ВЪСХѢТИТЪ“ през. 3. л. јд. ἀρπάσει κοсхѣтигъ 10.28 | „ВЪСХѢТАТЪ“ през. 3. л. мн. ἀρπάξεν κοсхѣгѧгъ 6.15 | „ВЪСХѢТИТИ“ инф. ἀρπάξεν κοсхѣтигѧ 10.29

ВЪСѢСТИ, -сѣдж, -сѣдеш свр. а. [въ уѣто] *υκρѣи*ти се: „ВЪСѢДЖ“ асигм. аор. 3. л. мн. ἀνέβησαν вѣѣдѣша 21.3 б. [на уѣто] *сесѣи*ти: „ВЪСѢДЕ“ аор. 3. л. јд. ἐκάθισεν вѣѣде 12.14

ВЪТОРИЦЕИЖ прил. *вторѣи*ти: δευτέρον вѣторѣе 3.4; 21.16 / ἐκ δευτέρου вѣторѣе 9.24

ВЪІ, вась зам. *ви*: „**ВЪІ**“ ном. ὁμῆϊς **кѣ** 1.26; 3.28; 4.22, 32, 35, 38 прво и треће, 38 друго; 5.20, 33, 34, 35 „**кѣ**{**ѣ**}“ 38, 39, 44, 45 треће; 6.67; 7.8, 28, 34, 36, 47; 8.14, 15, 21, 22, 23 двапут, 31, 38, 41, 44, 46, 47, 49, 54; 9.19, 27, 30; 10.26, 27, 36; 11.49; 13.10, 13 „**кѣ**{**ѣ**}“ 14, 15, 33, 34 друго; 14.3 друго, 17, 19 двапут, 20; 15.3, 4, 5, 12, 14, 16 прво и четверто, 27 прво; 16.20 двапут, 22 прво, 27 друго; 18.31; 19.6, 35 | „**вась**“ ген. ὁμᾶς **кѣ** 6.70 прво; 7.7; 11.15; 12.30, 35 друго; 14.18; 15.15, 18 прво, 19, 20 / ὁμῶν **кѣ** 1.26; 6.64, 70 друго; 7.19; 8.7, 46; 13.21; 15.18 друго; 16.5, 22 / уместо ***вамѣ** ὁμῖν **кѣ** 10.32 | „**вамѣ**“ дат. ὁμᾶς **кѣ** 3.7; 14.26 прво, 28 друго; 16.7 друго и треће / ὁμῖν **кѣ** 1.52 (51); 2.5; 3.12 двапут; 4.35; 5.19, 24, 25; 6.25, 26, 32 трипут, 36, 47, 53, 63, 65; 7.19, 22; 8.24, 25, 34, 40, 51, 55, 58; 9.27; 10.1, 7, 25, 26; 11.56; 12.24; 13.12, 15, 16, 19, 20, 21, 33, 34; 14.2 двапут, 3, 10, 12, 16, 18, 25, 26 прво, 27 трипут: треће „**вамѣ**“, 28 прво, 29; 15.3, 7, 11, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 26; 16.1, 3, 4 трипут, 6, 7: прво „**ва**{**ма**}**мѣ**“, 12, 13, 14, 15 „**ва**{**мѣ**}“, 20, 23 двапут, 25 трипут, 26, 33; 18.8, 39 трипут; 19.4; 20.19, 21, 26 / Ø Ø 16.15 | „**вѣ**“ ак. ὁμᾶς **кѣ** 15.9, 15, 16 друго и треће / ὁμᾶς **кѣ** 4.38 прво; 5.42,

1. л. мн. πιστεύομεν κέρδεσιν 16.30 | „**ВѢРОУΟΥΤΕ**“ 2. л. мн. πιστεύετε κέρδετε 3.12 прво; 6.36; 10.25, 26; 16.31 / πιστεύετε οὐκέρδετε 3.12 друго / πιστεύσητε κέρδετε 6.29; 10.38 | „**ВѢРОУΗΣΤЪ**“ 3. л. мн. πιστεύουσιν κέρδουσιν 6.64; 16.9 б. аор. „**ВѢРОВАХЪ**“ СИГМ. СТ. 1. л. јд. πεπίστευκα κέρовахъ 11.27 | „**ВѢРОВА**“ 2. л. јд. πεπίστευκας κέρовахъ εἶν 20.29 | „**ВѢРОВА**“ 3. л. јд. ἐπίστευσεν κέρока 4.53; 7.48; 20.8 / πεπίστευκε κέρока 3.18 | „**ВѢРОВАХОМЪ**“ СИГМ. СТ. 1. л. мн. πεπιστεύκαμεν κέρоваχοми 6.69 | „**ВѢРОВАСТЕ**“ СИГМ. СТ. 2. л. мн. πεπιστεύκατε κέρовасте 16.27 | „**ВѢРОВАША**“ СИГМ. СТ. 3. л. мн. ἐπίστευσαν κέρоваша 2.11, 23; 4.39, 41; 7.31; 8.30; 10.42; 11.45; 12.42; 17.8 в. импф. „**ВѢРОВААХЪ**“ 3. л. мн. ἐπίστευον κέρовахъ 7.5; 12.11, 37 г. имп. „**ВѢРОУИТЕ**“ 2. л. мн. πιστεύετε κέρδѣте 12.36; 14.1 двапут д. инф. „**ВѢРОВАТИ**“ πιστεύειν κέρовати 12.39 / πιστεῦσαι κέρовати 5.43, 44 ѣ. парт. през. акт. „**ВѢРОУΗΣТЕ**“ м. ном. мн. πιστεύοντες κέρδѣте 20.31 | „**ВѢРОУΗΣИ**“ м. ном. јд. одр. ὁ πιστεύων κέρдѣи 3.15, 16, 18 двапут, 36; 6.35, 40, 47; 7.38; 11.25, 26; 12.44, 46; 14.12 | „**ВѢРОУΗΣТЕИ**“ м. ном. мн. одр. οἱ πιστεύοντες κέρдѣουσιν 7.39 | „**ВѢРОУΗΣΤИΝХЪ**“ м. лок. мн. одр. τῶν πιστευόντων κέρдѣουσινхъ 17.20 е. парт. прет. акт. „**ВѢРОВАВЪШЕИ**“ м. ном. мн. одр. οἱ πιστεύσαντες κέρовакше 20.29 | „**ВѢРОВАВЪШИИМЪ**“ м. дат. мн. одр. τοὺς πεπιστευκότας κέρовакшимъ 8.31 2. не ~ *βίτηι непослушан*: не „**ВѢРОУΟΥΤΕ**“ през. 3. л. јд. ἀπειθῶν ἥже не κέρδετх 3.36 | не „**ВѢРОУΗΣТЕИ**“ парт. през. акт. м. ном. мн. одр. οἱ μὴ πιστεύοντες неκέρдѣουσιν 6.64

ВѢРЬНЪ, -ѣи прид. *верујући*: „**ВѢРЕНЪ**“ м. ном. јд. πιστός κέρенхъ 20.27

ВѢТРЪ, -а ж. *ветар*: „**ВѢТРОУ**“ дат. јд. ἀνέμου κέρтрѣ 6.18

ВѢУЫНЪ, -ѣи прид. *вечан*: „**ВѢУЫНЪИ**“ м. ном. јд. одр. αἰώνιος κέρчнынъ 12.50; 17.3 | „**ВѢУЫНАГО**“ м. ген. јд. одр. αἰώνιον κέρчнынъ 3.15, 16; 5.24; 6.40, 47, 54; 17.2 / αἰωνίου κέρчнагъ 6.68 / ∅ ∅ 20.31 | „**ВѢУЫНЪИ**“ м. ак. јд. одр. αἰώνιον κέρчнынъ 3.36; 4.14, 36; 5.39; 10.28 „**ВѢУЫНЪИ**“; 12.50 „**ВѢУЫНЪИ**“ | „**ВѢУЫНЪЕМЪ**“ м. лок. јд. одр. αἰώνιον κέρчнынъ 6.27; 12.25

Г

ГАВЪВЛѦА непр. лч. *Гаваша*: „**ГАВКАТА**“ Γαββαθα гавкѣѣа 19.13

ГАЗОФНЛАКІИѦ, -иѦ ж. *ризница*: „**ГАЗОФИЛАКІИ**“ лок. јд. γαζοφυλακίῳ газофѣлакѣи 8.20

ГАЛИЛЕИСКЪ · ГАЛИЛѢИСКЪ, -ѣи прид. *галилейски*: „**ГАЛИЛЕИСКЪИ**“ ж. ген. јд. Γαλιλαίας галілейскѣа 4.45; 21.2 | „**ГАЛѢЛЕИСКЪИѦ**“ ж. ген. јд. одр. Γαλιλαίας галілейскѣа 12.21 | „**ГАЛИЛЕИСЦЪИ**“ ж. лок. јд. одр. Γαλιλαίας галілейскѣи 2.1, 11

ГАЛИЛЕИѦ, -еѦ · **ГАЛИЛѢИѦ**, -ѣѦ ж. лч. *Галилеја*: „**ГАЛИЛЕИѦ**“ ген. Γαλιλαίας галілей 7.52 двапут: прво „**ГАЛИ{Е}ЛЕИѦ**“ · „**ГАЛИЛѢИѦ**“ галілей 6.1; 7.41 | „**ГАЛИЛЕИѦ**“ ак. Γαλιλαίαν галілею 4.3, 43 · „**ГАЛИЛѢИѦ**“ Γαλιλαίαν галілею 1.44 (43); 4.46 „**ГАЛИЛѢИѦ**“, 47 „**ГАЛИЛѢИѦ**“, 54 / вместо ***ГАЛИЛЕИСКЪИѦ** тѣс Γαλιλαίας галілейскѣю 4.45 | „**ГАЛИЛЕИ**“ лок. Γαλιλαίᾳ галілей 7.1, 9

ГАЛИЛЕЯНИНЪ, -а м. *Галилеяи*: „Галилеяне“ ном. мн. Γαλιλαῖοι гали́леане 4.45

ГВОЗДИНЪ, -ѣи прид. *који је од ексера*: „ГВОЗДИНЪИѢ“ ж. ген. јд. одр. ἡλων ГВОЗДИННЫЯ 20.25 | „ГВОЗДИНЪИѢ“ ж. ак. јд. одр. ἡλων ГВОЗДИННЫЯ 20.25

ГЛАВА, -ѣ ж. *глава*: „ГЛАВЪ“ ген. јд. κεφαλῇ гла́вѣ 20.12 | „ГЛАВЪ“ ак. јд. κεφαλῇ гла́вѣ 19.2 / κεφαλὴν гла́вѣ 13.9; 19.30 | „ГЛАВЪ“ лок. јд. κεφαλῆς гла́вѣ 20.7

ГЛАГОЛАТИ, -лѣж, -лѣши несвр. 1. [УЪТО, О КОМЪ / УЕМЪ, (КЪ) КОМОУ, СЪ ЦЪМЪ] *ἰσπορευῶν, καζιβαῶν*: а. през. „ГЛѢЖ“ 1. л. јд. λαλήσω глѣю 14.30; 16.25 / λαλῶ глѣю 7.17; 8.25, 38; 12.50 двапут; 14.10 двапут, 12; 17.13 / λέγω глѣю 1.52 (51); 3.3, 5, 11; 4.35; 5.19, 24, 25, 34; 6.26, 32, 47, 53; 8.26, 34, 45, 46, 51, 58; 10.1, 7 „ГЛАГОЛѢЖ“; 12.24; 13.16 „ГЛАГЛѢЖ“, 18, 19, 20, 21, 33, 38; 16.7, 20, 23, 26 | „ГЛѢШИ“ 2. л. јд. λαλεῖς глѣшин 4.27; 19.10 / λέγεις глѣшин 8.5, 33, 52; 9.17; 12.34; 14.9; 16.29 друго; 18.34, 37 | „ГЛѢТЪ“ 3. л. јд. λαλεῖ глѣтѣ 3.31, 34 „ГЛѢТЪ“; 7.26 / λαλῇ глѣтѣ 8.44 прво / λαλήσει глѣтѣ 9.21 / λέγει глѣтѣ 6.42; 8.22 „ГЛѢТЪ“; 11.13; 13.22, 24, 29; 16.17, 18 двапут; 19.35 / λέγει глѣтѣ 2.5 | „ГЛѢМЪ“ 1. л. мн. λαλοῦμεν глаго́лемъ 3.11 / λέγομεν глаго́лемъ 8.48 „ГЛѢМЪ“ | „ГЛѢТЕ“ 2. л. мн. λέγετε глаго́летѣ 4.20, 35; 9.19, 41; 10.36; 13.13 | „ГЛѢЖИТЪ“ 3. л. мн. λέγει глѣтѣ 19.37 б. аор. „ГЛАХЪ“ СИГМ. СТ. 1. л. јд. ἐλάλησα глѣхъ 12.48, 49 / λαλῶ глѣхъ 6.63 / ἐλάλησα глѣхъ 8.40; 14.25; 15.3, 11; 16.1, 4, 6, 25, 33 | „ГЛА“ 3. л. јд. ἐλάλησεν глаго́ла 8.20; 12.36, 41; 17.1 / λέγει глаго́ла 1.29, 36, 38, 40 (39), 41 (42), 44 (43), 46 (45), 47

двапут (46), 48 (47), 49 (48), 50 (49); 52 (51); 2.3, 4, 5, 7, 8, 10; 3.3; 4.7, 9, 11, 15, 16, 17, 19, 21, 25, 26, 28, 34, 35, 49, 50; 5.6, 8; 6.5, 8, 12, 20; 7.6, 50; 8.39; 9.12; 11.7, 11, 23, 24, 27, 39 двапут, 40, 44; 12.4, 22; 13.6, 9, 10, 25, 27, 29, 31, 36; 14.5, 6, 8, 9, 22; 18.6 (5), 38 двапут; 19.4, 5, 6, 9, 10, 14, 15, 26, 27, 28; 20.2, 13, 15, 16 двапут, 17, 19, 22, 27, 29; 21.3, 5, 6, 7, 10, 12, 15 трипут, 16 трипут, 17 / ἐλάλησεν глаго́ла 9.29; 12.29 | „ГЛѢСТЕ“ СИГМ. СТ. 3. л. дв. λέγουσιν глаго́ласта 12.22; 20.13 | „ГЛАШЪ“ СИГМ. СТ. 3. л. мн. λέγουσιν глаго́лашъ 9.17 / λέγουσιν глаго́лаша 8.4; 11.8, 34; 16.29; 21.3 в. импф. „ГЛАШЕ“ 3. л. јд. ἐλάλει глѣаше 4.27; 7.13; 10.6 / ἔλεγεν глѣаше 2.22, 27; 6.6, 65 „ГЛАШЕ“; 8.27, 31; 9.9; 12.33 „ГЛАШЕ“ / N.A. ἔλεγεν T.R. εἶπεν речѣ 8.23 | „ГЛАХЪ“ 3. л. мн. ἔλεγεν глаго́лашъ 12.29 прво / ἔλεγον глаго́лашъ 4.33 „ГЛАХЪ“, 42 „ГЛѢХЪ“; 5.10 „ГЛАХЪ“; 6.14, 42; 7.11, 12 двапут, 25, 31, 40 „ГЛАХО“, 41 двапут; 8.19, 22, 25; 9.8, 9, 10, 15, 16 двапут: прво „ГЛАХЪ“, 20, 21, 24; 10.20, 21, 24, 41; 11.36, 47, 56; 12.29 друго; 16.17; 19.3 „ГЛАХЪ“, 21; 20.25 г. перф. **КЕСТЪ** „ГЛѢ“ 3. л. м. јд. ἐλάλησεν **КЕСТЪ** глаго́лашъ 7.46 д. фут. **ИМАТЪ** „ГЛАТИ“ 3. л. јд. λαλήσει **ИМАТЪ** глѣтѣ 16.13 двапут **И**. потенц. **БИМЪ** „ГЛАЛЪ“ 3. л. м. јд. ἐλάλησα **БИМЪ** глѣлѣ 15.22 е. импф. „ГЛАТИ“ **ЛАЛѢН** глѣтѣ 8.26 / λέγειν глѣтѣ 16.12 „ГЛАГОЛАТИ“ **Ж**. парт. през. акт. „ГЛѢ“ м. ном. јд. λέγων глаго́ла 1.26, 32; 7.28, 37; 8.12; 12.23 | „ГЛѢЖИТЮ“ м. дат. јд. λαλοῦντος глѣжѣ 8.30 | „ГЛѢШЪ“ м. ак. јд. λαλοῦντος глаго́люшѣ 1.37 | „ГЛѢЖИЕ“ м. ном. мн. λέγοντες глаго́люиѣ 4.31, 51; 6.52; 7.15 „ГЛАГОЛѢШТЕ“; 9.2, 19; 10.31 „ГЛѢШТЕ“;

11.31; 12.13 „гѣѡште“, 21 „гѣѡште“; 18.40; 19.6 „гѣѡште“, 12 „гѣѡште“ | „гѣѡшти“ ж. ном. јд. λέγουσα глаголюци 11.32 | „гѣѡшти“ ж. ном. дв. λέγουσαι глаголюциѣ 11.3 | „гѣѡи“ м. ном. јд. одр. ὁ λαλῶν гѣѡи 4.26; 7.18; 9.37 / ὁ λέγων гѣѡи 4.10 | „гѣѡштаѣ“ ж. ном. мн. одр. ἡ λέγουσα глаголюциѣ 19.24

2. ОТЬ СВОИХЪ ~ ἰωvοpиѡи cвоје: **ОТЬ СВОИХЪ** „гѣѡтѣ“ през. 3. л. јд. ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ ὡς cвоиxъ гѣѡтѣ 8.44 друго **3. [кого]** ἰωvοpиѡи [ο κομε]: „гѣѡтѣ“ през. 2. л. мн. λέγετε глаголетѣ 8.54 | „гѣѡашѣ“ импф. 3. л. јд. ἔλεγεν гѣѡашѣ 2.21 „гѣѡашѣ“; 6.71; 8.27

4. [кого] називаѡи: „гѣѡѣ“ през. 1. л. јд. λέγω гѣѡи 15.15 | „гѣѡашѣ“ импф. 3. л. јд. ἔλεγεν гѣѡашѣ 5.18 | „гѣѡашѣтѣ“ импф. 2. л. мн. уместо *глаголетѣ φωνεῖτε глашѣѡтѣ 13.13

5. [уѣто] πpиcиѡи: „глаголѣши“ през. 2. л. јд. λέγεις гѣѡишн 16.29 прво **6. [на кого уѣто]** οπшуживаѡи [κοῖα за шѡо]: „гѣѡтѣ“ през. 3. л. јд. κατηγορῶν гѣѡтѣ 5.45 | „гѣѡти“ инф. κατηγορεῖν глаголати 8.6

7. cѣ зваѡи cе: „гѣѡтѣ“ cѣ през. 3. л. јд. λέγεται глаголетѣѣ 1.38 (39); 19.17

ГЛАГОЛЪ, -ѡ м. реч: „гѣѡи“ ном. мн. ῥήματα гѣѡишн 10.21; 15.7 | „гѣѡѣ“ ген. мн. ῥήματα гѣѡишн 8.47; 12.48 | „гѣѡиѣ“ дат. мн. ῥήμασιν гѣѡишн 5.47 | „гѣѡиѣ“ ак. мн. ῥήματα гѣѡишн 3.34; 6.63, 68; 8.20; 14.10; 17.8 / ῥημάτων гѣѡишн 12.47

ГЛАСЪ, -ѡ м. ѡлас: „гласѣ“ ном. јд. φωνή гласѣ 12.28, 30 | „гласѣ“ ген. јд. φωνήν гласѣ 5.37; 10.5, 27; 18.37 | „гласѣ“ ак. јд. φωνήν гласѣ 3.8 „гласѣ“, 29; 5.25 „гласѣ“, 28 „гласѣ“; 10.4 / φωνῆς гласѣ 10.3, 16 | „гласомѣ“ INSTR. јд. φωνῇ гласѣ 11.43

ГЛАШАТИ, -ѡѣ, -ѡѣши несвр. [кого] зваѡи: „глашаѡтѣ“ през. 3. л. јд. καλεῖ глашѣѡтѣ 10.3

ГЛѢБОКЪ, -ѡи прид. *губок*: „гѣѡѡѡѣ“ м. ном. јд. βαθύ гѣѡѡѡѣ 4.11

ГНѢВАТИ СѦ, -ѡѣ cѣ, -ѡѣши cѣ несвр. [на кого] λυγνῶν cе: „гнѣѡѡѡѣ“ cѣ през. 3. л. мн. χολαῖτε гнѣѡѡѡѣѣ 7.23

ГНѢВЪ, -ѡ м. ѡнев: „гнѣѡѡѣ“ ном. јд. ὀργή гнѣѡѡѣ 3.36

ГОДИНА, -ѡи ж. а. *шpенуѡѡѣ*: „годи-на“ ном. јд. ὥρα чѣѡѣ 1.40 (39); 2.4; 4.21, 23; 5.25, 28; 8.20; 12.23; 13.1; 16.2, 4, 25, 32; 17.1 | „годинѣ“ ген. јд. ὥρας чѣѡѣ 12.27 | „годинѣ“ ак. јд. ὥραν чѣѡѣ 12.27 | „годинѣ“ ном. дв. ὥραι чѣѡѣ 11.9 б. cѡи (60 мину-та): „година“ ном. јд. ὥра чѣѡѣ 4.6; 19.14 / ὥρα чѣѡѣ 4.53 | „годинѣ“ ген. јд. ὥραν ѡ чѣѡѣ 4.52 | „годинѣ“ ак. јд. ὥραν чѣѡѣ 4.52

в. вѣ годинѣ ак. јд. за шpенуѡѡѣ: πρὸς ὥραν вѣ чѣѡѣ 5.35

ГОДЪ, -ѡ м. време: „годѣ“ ном. јд. ὥра годѣ 16.21 „годѣ“ / ὥра чѣѡѣ 7.30

ГОЛѢГОФѦ непр. лч. *Голѡѡѡѣ*: „голѡѡѡѣ“ Голѡѡѡѣ голѡѡѡѣ 19.17

ГОЛѢНИ, -ѡи ж. цеваниѡѡѣ: „голѡѡѡѣ“ ген. дв. σκέλη гѡлѡѡѡѣ 19.33 | „голѡѡѡѣ“ ак. дв. σκέλη гѡлѡѡѡѣ 19.31, 32

ГОЛѢБЪ, -ѡи м. ѡлѡѡѡѣ: „голѡѡѡѣ“ ак. јд. περιστεράν гѡлѡѡѡѣ 1.32 | „голѡѡѡѣ“ ак. мн. περιστεράς гѡлѡѡѡѣ 2.14, 16

ГОНИТИ, -ѡѣ, -ѡѣши несвр. [кого] шpѡѡѡѣ: „гонѡѡѡѣ“ импф. 3. л. мн. ἐδίωκον гонѡѡѡѣ 5.16

ГОРѦ, -ѡи ж. ѡора: „горѣ“ ак. јд. ὄρος гѡрѣ 6.3, 15; 8.1 | „горѣ“ лок. јд. ὄρει гѡрѣ 4.20, 21

ГОРЬИ, горѣши, горѣе прид. комп. *ἰορι*: „горѣ“ с. ак. јд. *χεῖρον γόριше* 5.14

ГОРѢТИ, горѣж, горѣши несвр. *ἰορεши*: „гора“ парт. през. акт. м. ном. јд. *καιόμενος γόρα* 5.35

ГОСПОДЬ, -а · -и м. а. *Госпог*: „гѣ“ ном. јд. *κύριος гѣ* 4.1 „гѣ“; 13.14; 15.15; 20.28; 21.7 двапут: прво „гѣ“, 12 | „гѣ“ ген. јд. *κύριον гѣ* 11.2; 20.2, 13, 18, 20, 25 / *κύριος гѣ* 13.13 | „гѣ“ дат. јд. *κυρίου гѣ* 6.23 | „гѣ“ вок. јд. *Κύριε гѣ* 4.11, 15, 19, 49; 5.7; 6.34, 68; 8.11; 9.36, 38; 11.3, 12, 21, 27, 32, 34, 39; 12.21, 38; 13.6, 9, 25, 36, 37; 14.5, 8, 22; 20.15; 21.15, 16 б. *ἰοσιодар*: „гѣ“ ном. јд. *κύριος гѣ* 15.15; | „гѣ“ ген. јд. *κυρίου гѣ* 13.16; 15.20

ГОСПОДЬНЬ, -нѣи *Господньи*: „гѣ“ м. ак. јд. *κυρίου гѣ* 1.23 / V.C. Domini *гѣ* 5.4 | „гѣ“ ж. ном. јд. *κυρίου гѣ* 12.38 | „гѣ“ с. ак. јд. *κυρίου гѣ* 12.13

ГОТОВЪ, -ѣи прид. *ἰοшов*: „готово“ с. ном. јд. *ἑτοιμος готѣ* 7.6

ГРАДЪ, -а м. *ἱραг*: „града“ ген. јд. *πόλεως гரா* 1.45 (44); 4.30, 39; 19.20 | „градѣ“ ак. јд. *πόλιν гரா* 4.5, 8, 28; 11.54

ГРАДЬЦЬ, -а ж. *ἱραгѣ*: „градѣца“ ген. јд. *κώμης гѣ* 11.1

ГРЕТИ, гребж, гребѣши несвр. *веслаши*: „гребѣше“ парт. прет. акт. м. ном. мн. *ἐληλαχότες гребѣше* 6.19

ГРОБЪ, -а м. *ἱроб*: „гробѣ“ ном. јд. *μνημεῖον грѣ* 19.41, 42 | „гробѣ“ ген. јд. *μνημεῖον грѣ* 12.17; 20.1, 11 | „гробѣ“ дат. јд. *μνημεῖον грѣ* 11.38; 20.3, 4, 8 | „гробѣ“ ак. јд. *μνημεῖον грѣ* 11.31; 20.1, 6, 11 | „гробѣ“ лок. јд. *μνημεῖον грѣ* 11.17 | „гробѣхѣ“ лок. мн. *μνημεῖοις грѣхѣ* 5.28

ГРОМЪ, -а м. *ἱрам*: „громѣ“ ном. јд. *βροντήν грѣ* 12.29

ГРЬУЬСКЫ прил. *ἱрчки*: *Ἑλληνιστί грѣ* 19.20

ГРѢХЪ, -а м. а. *ἱрех*: „грѣхѣ“ ном. јд. *ἁμαρτία грѣхѣ* 9.41 | „грѣхѣ“ ген. јд. *ἁμαρτίαν грѣхѣ* 9.41; 15.22, 24 | „грѣхѣ“ дат. јд. *ἁμαρτίας грѣхѣ* 8.34 | „грѣхѣ“ ак. јд. *ἁμαρτίαν грѣхѣ* 8.34; 19.11 | „грѣхѣ“ лок. јд. *ἁμαρτίαν грѣхѣ* 8.21 / *ἁμαρτίας грѣхѣ* 8.46; 15.22; 16.8, 9 | „грѣхѣ“ ак. мн. *ἁμαρτίαν грѣхѣ* 1.29 / *ἁμαρτίας грѣхѣ* 20.23 | „грѣхѣхѣ“ лок. мн. *ἁμαρτίας грѣхѣхѣ* 8.24 двапут; 9.34 б. *без грѣхѣ* ген. јд. *безἱрешан*: *ἀναμάρτητος без грѣхѣ* 8.7

ГРѢШЬНИКЪ, -а м. *ἱрешник*: „грѣшникѣ“ ном. јд. *ἁμαρτωλός грѣшенихѣ* 9.25 | „грѣшѣшѣ“ ген. мн. *ἁμαρτωλῶν грѣшеники* 9.31

ГРѢШЬНЪ, -ѣи прид. *ἱрешан*: „грѣшенихѣ“ м. ном. јд. *ἁμαρτωλός грѣшенихѣ* 9.16, 24

ГРѢСТИ, градж, градѣши несвр. 1. [кѣ *ὑεσομου*] *δοлазиши*: а. през. „градж“ 1. л. јд. *ἔρχομαι градѣ* 17.11, 13 / *ἔρχομαι прихѣ* 8.14 друго / *πορεύομαι градѣ* 14.12 / *уместо *идж ὑάγω ἡдѣ* 8.14 друго | „градѣхѣ“ 3. л. јд. *ἔρχεται градѣхѣ* 1.30, 39; 3.21; 4.21, 23; 5.25, 28; 6.5; 11.20; 12.12, 15; 13.3; 14.30; 16.32 | „градѣхѣ“ 3. л. мн. *ἔρχονται градѣхѣ* 3.26 б. импф. „градѣхѣхѣ“ 3. л. мн. *ἔξῃλθον градѣхѣ* 4.30 в. имп. „гради“ 2. л. јд. *δεῦρο градѣ* 11.43 / *ἔρχου приди* 11.34 г. парт. през. акт. „градѣхѣхѣ“ м. ген. јд. *ἔρχόμενον градѣхѣ* 1.29, 48 (47); 10.12 / *περιπατοῦντι градѣхѣ* 1.36 | „гради“ м.

ΔΛΕΤ' 14.27 | „ДЛѦИ“ парт. през. акт. одр.
м. ном. јд. διδοῦς ΔΛΛ' 6.33

ДВИЖЕНИЕ, -иѦ с. померање: „ДВИ-
ЖЕНИѦ“ ген. јд. κίνησιν ДВНЖЕНІА 5.3

ДВОРЪ, -а м. *gworiništie*: „ДВОРА“ ген.
јд. αὐλῆς ΔΒΟРА 10.16 | „ДВОРЪ“ ак. јд. αὐλήν
ΔΒΟΡ' 10.1; 18.15

ДВЪРИ, -иѦ ж. мн. • **ДВЪРЬ**, -и ж. зб.
враша: „ДВЪРЬМИ“ INSTR. јд. διὰ τῆς θύρας
ΔΒΕРЬМИ 10.1, 2 | „ДВЪРИ“ ном. мн. θύρα ΔΒΕРЬ
10.7, 9 | „ДВЪРЕМЪ“ дат. мн. θυρῶν ΔΒΕРЕМ' 20.19, 26

ДВЪРЬНИКЪ, -а м. *врашар*: „ДВЪРЬ-
НИКЪ“ ном. јд. θυρωρός ΔΒΕРЬНИК' 10.3

ДЕВАТЪ, -Ѧи ред. бр. *geveiti*: „ДЕВА-
ТАѦ“ ж. ном. јд. одр. уместо *десѦтаи δεκάτη
ΔΕΛΑΤ' 1.40 (39)

ДЕСНЪ, -Ѧи прид. а. *desni*: „ДЕСНОЕ“
с. ак. јд. одр. τὸ δεξιόν ΔΕΙΝΟЕ 18.10 б. ДЕСНАИ
ж. одр. *desna strana*: „ДЕСНОЖ“ ак. јд. τὰ
δεξιὰ ΔΕΙΝ' 21.6

ДЕСАТЪ, -и прост. бр. а. **ДЪВА ДЕСАТЪ**
И ПАТЪ дв. види **ПАТЪ**: „ДЕСАТЪ“ м. ак. 6.19
б. **ДЪВА НА ДЕСАТЪ** с. лок. јд. види **ДЪВА**: 6.13,
70; 11.9 в. **ОБА НА ДЕСАТЪ** с. лок. јд. види
ОБА: 6.67, 71 „десѦ“; 20.24 г. **ПАТЪ ДЕСАТЪ** ж.
ген. мн. види **ПАТЪ**: 8.57 д. **ПАТЪ НА ДЕСАТЪ**
с. лок. јд. види **ПАТЪ**: 11.18 Ѧ. **ТРИЕ ДЕСАТЪ**
мн. види **ТРИЕ**: „(х-)ти“ м. ак. 6.19 е. **ТРИЕ**
ДЕСАТЪ И ОСМЪ мн. види **ОСМЪ**: „х“ м. ак.
5.5 ж. **УЕТЫРЕ ДЕСАТЪ** мн. види **УЕТЫРЕ**:
„ДЕСАТЫ“ с. INSTR. 2.20

ДИВИТИ СЛ, -вѦж сѦ, -виши сѦ несвр.
[уесомоу] *биѦти заживѦен [чимѦ]*: „ДИВИТЕ“
сѦ през. 2. л. мн. θαυμάζετε ΔНВІТ' 7.21
| „ДИВЛѦХЪ“ сѦ IMPF. 3. л. мн. ἐθαύμαζον

ΔНВΛ' 7.15 | „ДИВИ“ сѦ IMP. 2. л. јд.
θαυμάσης ΔНВІСѦ 3.7 | „ДИВИТЕ“ сѦ IMP. 2.
л. мн. θαυμάζετε ΔНВІТ' 5.28

ДИВЪНЪ, -Ѧи прид. *zadivlyujhi*: „ДИ-
ВЪНО“ с. ном. јд. θαυμαστόν ΔІВНО 9.30

ДИІВКОЛЪ, -а м. *havo*: „ДИѦВОЛЪ“ ном.
јд. διάβολος ΔІАКОЛ' 6.70 | „ДИѦВОЛА“ ген. јд.
διαβόλου ΔІАКОЛА 8.44 | „ДИѦВОЛОУ“ дат. јд.
διαβόλου ΔІАКОΛ' 13.2

ДЛЪЖЪНЪ, -Ѧи прид. ~ **БЪТИ** види
БЪТИ: „ДЛЪЖЕНЪ“ м. ном. мн. 19.7 | „ДЛЪЖЪ-
НИ“ м. ном. мн. 13.14

ДО предл. а. *yeso go chea*: εἰς до 13.1 /
έως до 2.7; 8.9 б. ~ **СЕЛЪ** види **СЕЛЪ**: 2.10;
5.17; 16.24

ДОБРЪ, -Ѧи прид. *gobar, svriscxogan*:
„ДОБРО“ с. ак. јд. ἀγαθόν ΔΟΒΡΟ 1.47 (46) |
„ДОБРЕ“ с. лок. јд. καλοῦ ΔΟΒР' 10.33 | „ДО-
БРА“ с. ак. мн. καλὰ ΔΩΒРА 10.32 | „ДОБРЫ“
м. ном. јд. одр. ὁ καλός ΔΟБРЫИ 10.11 двапут,
14 | „ДОБРОЕ“ с. ак. јд. одр. τὸν καλόν ΔΟΒРОЕ
2.10 двапут

ДОБРЪ прил. *gobro*: καλῶς ΔΟΒР' 4.17;
8.48; 13.13

ДОВЪЛѦТИ, -лѦж, -лѦеши несвр. [ко-
моу] *биѦти довољан*: „ДОВЪЛЕТЪ“ през. 3. л.
јд. ἀρκεῖ ΔΟВЛ' 14.8 | „ДОВЪЛѦТЪ“ през.
3. л. мн. ἀρκοῦσιν ΔΟВЛ' 6.7

ДОКОЛЪ везн. *gokle*: έως πότε ΔΟΚΟЛ' 10.24

ДОМА прил. *kog kyhe*: ἐν τῷ οἴκῳ ΔΟ-
МА 11.20

ДОМЪ, -оу м. *kyha*: „ДОМЪ“ ном. јд. οἰκία
ΔΟМ' 4.53 | „ДОМОУ“ ген. јд. οἴκον ΔΟМ' 2.16
двапут, 17 | „ДОМЪ“ ак. јд. ὅθ 5.8 | „ДОМОУ“
лок. јд. οἰκίᾳ ΔΟМ' 8.35; 11.31; 14.2

ДОМЪСЛИТИ ВИДИ НЕДОМЪСЛИТИ
ДОНЪДЕЖЕ ВЕЗН. *gok ne*: „ДОНЪДЕЖЕ“
ἕως δόνδεже 9.4; 12.35, 36 / ἕως οὗτου δόνδεже
9.18 / ἕως οὗ δόνδεже 13.38

ДОСТОИНЪ, -ѣи прид. *gostiojan*: „ДО-
СТОИНЪ“ М. НОМ. ЈД. ἄξιος догτόνнх 1.27

ДОСТОІАТИ, -стоѣ, -стоиши несвр.
[комоу] а. *biiti gosvoleno*: „ДОСТОИТЪ“
през. 3. л. јд. ἔξεστιν догτόннх 5.10; 18.31
б. *valaiti*: „ДОСТОИТЪ“ през. 3. л. јд. δεῖ
догτόннх 4.24 | „ДОСТОѢАШЕ“ импф. 3. л.
јд. ἔδει подобаѣше 4.4

ДРОУГЪ¹, -а м. *gryi, prijashel*: „ДРОУГЪ“
НОМ. ЈД. φίλος дрѣгъ 3.29; 11.11; 19.12 | „ДРОУ-
СИ“ НОМ. МН. φίλοι дрѣзѣн 15.14 | „ДРОУГЪ“
ак. МН. φίλους дрѣгѣн 15.15 / φίλων дрѣгѣн 15.13

ДРОУГЪ², -ѣи прид. 1. одр. *gryti (gry-
tachi)*: „ДРОУГЪ“ М. НОМ. ЈД. ὁ ἄλλος дрѣгѣн
20.3, 4, 8 | „ДРОУГОУМОУ“ М. ДАТ. ЈД. τὸν ἄλλον
дрѣгѣмѣ 20.2 / τοῦ ἄλλου дрѣгѣмѣ 19.32 |
„ДРОУСИ“ М. НОМ. МН. οἱ ἄλλοι дрѣзѣн 7.40;
20.25; 21.8 | „ДРОУГЪНЪ“ Ж. НОМ. МН. ἑτέρα
дрѣгѣ 19.37 2. **ДРОУГЪ ДРОУГА** М. НОМ. ЈД.
и м. ген. јд. а. *jegni gryte*: ἀλλήλους дрѣгъ
дрѣга 5.44; 13.34 двапут; 15.12, 17 б. *jeg-
ni og gryti*: ἀλλήλων дрѣгъ ѿ дрѣга 5.44
3. **ДРОУГЪ ДРОУГОУ** М. НОМ. ЈД. и м. ДАТ. ЈД.
jegni gryti: ἀλλήλων дрѣгъ дрѣгѣ 13.14

ДРЪЗАТИ, -ѣѣ, -ѣѣши несвр. *imaiti*
xabrosi: „ДРЪЗАТЕ“ имп. 2. л. МН. θαρσεῖτε
дерзѣѣте 16.33

ДОУНЪЖТИ, -нж, -неши свр. *gynyiti*:
„ДОУНОУ“ аор. 3. л. јд. ἐνεφύσησεν дѣнѣ 20.22

ДОУХАТИ, -дохшѣ, -дохшеши несвр.
guvaiti: „ДОУШЕТЪ“ през. 3. л. јд. πνεῖ
дѣшетъ 3.8

ДОУХЪ, -а м. а. *gux*: „ДѢХЪ“ НОМ. ЈД.
πνεῦμα дѣхъ 3.6 „ДОУХЪ“, 8 „ДОУХЪ“, 4.24; 6.63
двапут; 7.39 „ДѢХЪ“, 14.17, 26 „ДѢХЪ“, 15.26; 16.13
| „ДѢХЪ“ ген. јд. πνεῦμα дѣхъ 3.34 / πνεῦμα дѣхъ
20.22 „ДѢХЪ“ / πνεύματος дѣхъ 3.6, 8 | „ДѢХЪ“ ак.
јд. πνεῦμα дѣхъ 1.32 „ДѢХЪ“, 33 | „ДОУСЪ“ ЛОК.
јд. πνεύματος дѣхъ 7.39 | „ДѢХЪ“ INSTR. јд. ἐκ
πνεύματος дѣхъ 3.5 „ДѢХЪ“ / ἐν πνεύματι
дѣхъ 1.33; 4.23 „ДѢХЪ“, 24 б. **ВЪЗМЪЖТИ СѦ**
ДОУХОМЪ INSTR. јд. ВИДИ **ВЪЗМЪЖТИ**: „ДѢХОМЪ“
13.21 в. **ЗАПРЪЖТИ ДОУХОУ** ДАТ. јд. ВИДИ
ЗАПРЪЖТИ: „ДѢХОУ“ 11.33 г. **ПРЪДАТИ ДОУХЪ**
ак. јд. ВИДИ **ПРЪДАТИ**: 19.30

ДОУША, -ѣ ж. а. *gusha*: „ДѢША“ НОМ.
јд. ψυχή дѣша 12.27 | „ДѢША“ ген. јд. ψυχὴν
дѣшѣн 12.25 | „ДѢШЪ“ ак. јд. ψυχὴν дѣшѣ
10.11 „ДОУШЪ“, 15, 17; 12.25; 13.37, 38; 15.12
б. **ДОУША ВЪЗИМАТИ** ак. МН. ВИДИ **ВЪЗИМАТИ**:
„ДѢША“ 10.24

ДѢВА, **ДѢВЪ** прост. бр. 1. *gva, gvoji-
ua*: а. м. „ДѢВА“ НОМ. δύο дѣвѣ 1.35; 21.2 |
„ДѢВОЮ“ ген. δύο дѣвоѣ 8.17 | „ДѢВА“ ак. δύο
дѣвѣ 4.40; 11.6; 19.18; 20.12 | „ДѢВОЮ“ ЛОК.
дύο дѣвоѣ 4.43 б. ж. „ДѢВЪ“ ак. δύο дѣвѣ 6.9 |
„ДѢВЪМА“ ДАТ. δύο дѣвѣмѣ 2.6 2. ~ **ДЕСАТЪ И**
ПАТЪ ВИДИ **ПАТЪ**: „ДѢВА“ М. ак. 6.19 3. ~ **НА**
ДЕСАТЕ *gvanaesti (orici)*: „ДѢВА“ НА **ДЕСАТЕ**
М. ак. δώδεκα дванадѣсѣте 6.13, 70 | „ДѢВЪ“
НА **ДЕСАТЕ** Ж. НОМ. δώδεκα дѣвѣмѣ 11.9
4. **ДѢВЪ СЪТЪ** с. *gvesta*: „ДѢВЪ“ **СЪТЪ** НОМ.
διαχοσίτων дѣвѣ сѣтѣ 21.8 | „ДѢВЪМА“ **СЪТОМА**
INSTR. διαχοσίτων дѣвѣмѣ сѣтѣмѣ 6.6

ДѢСКА, -ѣ м. *sto*: „ДѢСКЪ“ ак. МН.
τραπέζας дѣскѣ 2.15

ДѢЩИ, -ѣре ж. *herka*: „ДѢЩИ“ ВОК. јд.
θύγατερ дѣщѣн 12.15

ДЪХАТИ, -дъшж, -дъшеши несвр. *дуваѣи*: „ДЪХАИШТЮ“ парт. през. акт. м. дат. јд. πνεύοντος *дыхѡицѣ* 6.18

ДЪНЬ, -е м. а. *ган*: „ДЕНЬ“ ном. јд. *ήμε-ра* *дѣнь* 9.4; 19.31 | „ДЪНЕ“ ген. јд. *ήμερας* *днѣ* 11.53 | „ДЕНЬ“ ак. јд. *ήμερα* *дѣнь* 2.1; 6.39, 40, 44 „ДЪНЬ“, 54 „ДЪНЬ“, 7.37; 11.24 „ДЪНЬ“, 12.48 „ДЪНЬ“, 14.20; 16.23 „ДЪНЬ“, 26; 20.19 / *ήμεραν* *дѣнь* 1.40 (39); 5.9 „ДЪНЬ“, 8.56 „ДЪНЬ“, 11.24 „ДЪНЬ“, 12.7 | „ДЪНИ“ лок. јд. *ήμερας* *днѣ* 11.9 | „ДЪНИ“ ак. дв. *ήμερας* *днѣ* 4.40; 11.6 | „ДЪНУ“ лок. дв. *ήμερας* *днѣ* 4.43 | „ДЕНЪ“ ген. мн. *ήμερας* *днѣхъ* 20.26 / *ημερων* *днѣи* 12.1 | „ДЪНИ“ ак. мн. *ήμερας* *днѣ* 2.12; 4.40; 11.17 | „ДЕНЬМИ“ ин-стр. мн. *ημεραις* *дѣнми* 2.19, 20 **б. вѣ дъне** лок. јд. *γανυ*: *ἐν τῇ ἡμέρᾳ* *ко днѣ* 11.9 **в. вѣ оутрѣи** ~ ак. јд. *συτταραν*: *τῇ ἐπαύριον* *ко оутрѣи* 1.29, 35, 44 (43); 6.22 „ДЪНЬ“ / *τῇ ἐπαύριον* *ко оутрѣи* *дѣнь* 12.12

ДЪЛАТЕЛЪ, -ма м. *раѣтар*: „ДЪЛАТЕЛЬ“ ном. јд. γεωργός *дѣлатель* 15.1

ДЪЛАТИ, -аѣж, -аѣши несвр. а. *делати*: „ДЪЛАИЖ“ през. 1. л. јд. *ἐργάζομαι* *дѣлаю* 5.17 | „ДЪЛАЕШИ“ през. 2. л. јд. *ἐργάζῃ* *дѣлаеш* 6.30 | „ДЪЛААТЪ“ през. 3. л. јд. *ἐργάζεται* *дѣлаетъ* 5.17 | „ДЪЛАЕМЪ“ през. 1. л. мн. *ἐργαζόμεθα* *дѣлаемъ* 6.28 | „ДЪЛАТИ“ инф. *ἐργάζεσθαι* *дѣлати* 9.4 друго | „ДЪЛАИЖИ“ парт. през. акт. м. ном. јд. одр. *ὁ πρῶστων* *дѣлаи* 3.20 **б. [УЪТО] обрађиваѣи**: „ДЪЛАИТЕ“ имп. 2. л. мн. *ἐργάζεσθε* *дѣлайте* 6.27 **в. [УЪТО] чиниѣи**: „ДЪЛАТИ“ инф. *ἐργάζεσθαι* *дѣлати* 9.4 прво

ДЪЛО, -а с. *дело*: „ДЪЛО“ ном. јд. *ἔργον* *дѣло* 6.29 | „ДЪЛО“ ак. јд. *ἔργον* *дѣло* 7.21;

10.32; 17.4 | „ДЪЛЪ“ лок. јд. *ἔργου* *дѣла* 10.33 | „ДЪЛА“ ном. мн. *дѣла* *ѣрга* 3.19, 20, 21; 4.34; 5.20, 36 двапут; 7.7; 9.3; 10.25 | „ДЪЛЪ“ ген. мн. *ѣрга* *дѣла* 10.37 / *ѣрга* *дѣла* 15.24 | „ДЪЛОМЪ“ дат. мн. *ἔργοις* *дѣломъ* 10.38 | „ДЪЛА“ ак. мн. *ѣрга* *дѣла* 6.28; 7.3; 8.39, 41; 10.32; 14.10, 11, 22

ДЪТИ, -ии ж. мн. *деца*: „ДЪТИ“ вок. *παιδιά* *дѣти* 21.5

ДЪІАТИ, *дѣж*, *дѣеши* несвр. **не ~ [кого] оставиѣи (на миру)**: „ДЪИ“ имп. 2. л. јд. *ἄφες* *не дѣйте* 12.7 | „ДЪИТЕ“ имп. 2. л. мн. *ἄφετε* *ѡстаѣнте* 11.44; 18.8

Є

ЄВРЕИСКЪТЪ · ЄВРѢИСКЪТЪ прил. *je-vrejski*: „ЄВРЕИСКЪ“ *ѣврейскѣ* *ѣврейскѣ* 5.2; 19.17, 20 / N.A. *ѣврейскѣ* T.R. *ØØ* 20.16 · „ЄВРѢИСКЪТЪ“ *ѣврейскѣ* *ѣврейскѣ* 19.13

ЄГДА види *єгдѣ*

ЄДА везн. а. *зар*: *μή* *ѣдѣ* 3.4; 4.12, 33; 6.67; 7.35, 41, 47, 48, 51, 52; 8.53; 9.27, 40; 10.21; 21.5 / *μήτι* *ѣдѣ* 4.29; 7.31; 8.22; 18.35 **б. ~ како** види *како*: 7.26

ЄДИНЪ види *єдинъ*

ЄИ реч. *га*: *ναί* *ѣи* 11.27; 21.15, 16 / *Ø* *ѣи* 5.7

ЄΛΕΩΝЪСКЪТЪ, -ѣи прид. *маслински*: „ЄΛΕΩΝЪСКЪ“ ж. ак. јд. *Ἐλαιῶν* *ѣлеѡнскѣ* 8.1

ЄЛИКО · ЄЛИКОЖЕ види *єлико · єликоже*

ЄΛΛΙΝЪТЪ, -а м. *Јелин*: „ЄΛΛΙΝИ“ ном. мн. *Ἑλληνες* *ѣллини* 12.20 | „ЄΛΛΙΝЪТЪ“ ак. мн. *Ἑλλήνας* *ѣллины* 7.35

ЕΛΛΙΝΙΣΚΉ, -**τις** прид. *јелински*: „елинѣско“ с. ак. јд. Ἑλληνικὸν *ѣллиникоѣ* 7.35

ΕΝΩΝΤΉ, -**α** м. лч. *Енон*: „енинонѣ“ лок. јд. Αἰνῶν ἐνώνῃς 3.23

ΕΝΉΚΕΝΙΑ, -**νια** ж. лч. *Празник обновлења*: „еникениѣ“ ном. ἐγκαίνια *ѡбно-клѣнїа* 10.22

ΕΠΕΝΔΥΤΉ, -**α** м. *οἰρῆται*: „епенди-томѣ“ INSTR. јд. ἐπενδύτην *ѣпендѣтомѣ* 21.7

ΕΡΟΥΣΑΛΙΜΉ види *иероусалимѣ*

ΕΤΕΡΉ види *иетерѣ*

ΕΦΉΡΕΜΉ, -**α** м. лч. *Јефрем*: „ефремѣ“ ак. Ἐφραίμ *ѣфрѣмѣ* 11.54

ΕΨΕ види *иѣце*

Ж

ЖАЛОСТЬ, -**и** ж. *ревностѣ*: „жалость“ ном. јд. ζῆλος *жѣлоѣ* 2.17

ЖЕ реч. 1. **а**: *дѣ* *ѡ* 11.30 / *дѣ* *жѣ* 1.26, 35, 38, 39 (38), 43 (42), 45 (44); 2.2, 6, 9, 17, 21, 23, 24; 3.1, 23; 4.4, 6 прво, 22, 31, 32, 39, 43, 51; 5.5, 7, 9, 13, 17, 34, 35, 36; 6.3, 4, 6, 10 двапут, 11, 20, 35, 39, 61, 71; 7.2, 6, 7, 10, 12, 14, 31, 37, 39, 40, 44; 8.1, 2, 3, 5, 6 двапут, 7, 9, 10 прво, 11, 13, 14, 17, 35, 40, 45, 50, 55, 56, 59; 9.8, 11, 14, 15 друго, 17, 21, 26, 28 друго, 29, 31, 37, 38, 41 друго; 10.5, 6, 20, 22, 41 друго; 11.1, 2, 4, 5, 13 двапут, 18, 37, 38 друго, 41 друго, 42, 46, 49, 51, 55; 12.2 друго, 3 друго, 10, 14, 16, 20, 23, 33, 44; 13.1, 7, 22, 23, 25, 28, 30 друго, 31, 36; 14.2, 10, 11, 17, 19, 26; 15.15, 22, 24, 26, 27; 16.4, 5, 7, 10, 11, 13, 20 двапут, 21, 22; 17.3, 20, 25; 18.2, 6 (5), 7 друго, 10 друго, 36, 39, 40 друго; 19.9, 12, 13 друго, 14 двапут, 15, 16 друго, 18, 19 двапут, 23 друго, 25, 29

друго, 33, 38 прво и друго, 39, 40; 20.1, 4 прво, 11 прво, 17, 24, 25 друго, 31; 21.1, 4, 6 прво / *Н.А.* *дѣ* *жѣ* 4.52; 5.11; 11.29 / *ѣ* *пѣ* *жѣ* 11.7 / *ѡ* *ѣ* *н* 4.46 / *мѣ* *жѣ* 19.24 друго; 20.30 / *мѣ* *н* *ѡ* 11.6 друго / *мѣ* *н* *ѡ* *жѣ* 21.4 друго / *тѣ* *жѣ* 4.42; 6.18 / *тѣ* *н* 2.15; 6.21, 30, 43, 44, 41 прво / *ѡ* *жѣ* 1.41 (40), 44 (43), 48 (47); 2.10; 5.1, 14, 15; 9.9, 25 друго; 12.12; 18.30; 20.15, 16; 21.6, 11 / *ѡ* *ѡ* 1.40 (39); 4.22; 5.4, 7; 7.32; 8.10 друго; 9.41 прво; 10.41 прво; 12.37; 13.5; 19.27; 21.5 друго *б.* *ѡ* *жѣ*: *ѡ* *н* *ѡ* 4.1, 5, 33, 40, 48, 52; 5.19; 6.5, 15, 21, 30, 34, 41, 60; 7.3, 16, 25, 28, 30, 33, 43; 8.13, 22, 25, 31, 42, 52, 57, 59; 9.7 „*ѡ* *дѣ* *жѣ*“, 12, 18, 25 прво; 10.39; 11.3, 12, 20, 31, 33, 36, 41 прво, 45, 47, 53, 56; 12.17, 19, 21; 13.22; 16.18; 18.3, 7 прво, 8, 11, 33; 19.1, 4, 8, 13 прво, 16 прво, 21, 42; 20.2, 8; 20.11 друго; 21.9 / *ѡ* *н* *жѣ* 2.18, 20; 3.25; 4.6 друго, 9, 28, 30, 45, 46 прво, 53; 5.10, 12, 18; 6.13, 14, 19, 24, 28, 52, 53, 67; 7.11, 35, 40, 45; 8.5 прво, 6, 12, 19, 21, 28, 41; 9.8, 10, 15 прво, 16, 24, 28 прво; 10.7 „{*жѣ*}“, 19, 24, 31; 11.6 прво, 16, 17, 21, 32, 38 прво, 54; 12.1, 2 прво, 3 прво, 4, 7, 9, 28, 29, 33, 35; 13.3, 6, 12, 24, 30 прво; 16.17, 19, 22; 18.4, 10, 12, 29, 31 двапут, 37, 40 прво; 19.5, 6, 19, 20, 23 прво, 24 прво, 26, 29 прво, 30, 31, 32, 38 треће, 41; 20.3, 6, 10, 19, 20, 21, 25 прво; 21.5 прво, 6 друго, 7 двапут, 13, 15 / *Н.А.* *ѡ* *н* *жѣ* 9.20; 21.11

ЖЕНА, -**ы** ж. *жена*: „женѣ“ ном. јд. γυνή *женѣ* 4.7, 9, 11, 15, 17, 19, 25, 28; 8.4, 9; 16.21 | „женѣ“ ген. јд. γυναῖκος *женѣ* 4.9 | „женѣ“ дат. јд. γυναῖκι *женѣ* 4.41 / γυναῖκος *женѣ* 4.39 | „женѣ“ ак. јд. γυναῖκα *женѣ* 8.3 | „жено“ вок. јд. γύναι *жено* 2.4; 4.20;

8.10; 19.26; 20.13, 15 | „**ЖЕНОЖ**“ INSTR. JД. γυναιχός **ЖЕНОЮ** 4.27

ЖЕНИХОВЪ ПРИД. *младоженин*: „**ЖЕНИХОВЪ**“ М НОМ. JД. νυμφίου **ЖЕНИХОВЪ** 3.29 ПРВО | „**ЖЕНИХОВЪ**“ М. АК. JД. νυμφίου **ЖЕНИХОВЪ** 3.29 ДРУГО

ЖЕНИХЪ, -А М. *младожена*: „**ЖЕНИХЪ**“ НОМ. JД. νυμφίος **ЖЕНИХЪ** 3.29 | „**ЖЕНИХА**“ АК. JД. νυμφίον **ЖЕНИХА** 2.9

ЖЕСТОКЪ, -ЫИ ПРИД. *жесток*: „**ЖЕСТОКО**“ С. НОМ. JД. σκληρός **ЖЕСТОКО** 6.60

ЖИВИТИ, **ЖИВЛЖ**, **ЖИВИШИ** НЕСВР. / СВР. [кого] *оживлявати (чинити живим)*: „**ЖИВИТИ**“ ПРЕЗ. 3. Л. JД. ζωοποιεῖ **ЖИВИТИ** 5.21 ДВАПУТ | „**ЖИВЛЖЕ**“ ИМПФ. 3. Л. JД. ζωοποιοῦν **ЖИВЛЖЕТИ** 6.63

ЖИВОТЪ, -А М. *животи*: „**ЖИВОТЪ**“ НОМ. JД. ζωή **ЖИВОТЪ** 6.63; 11.25; 12.50; 14.6; 17.3 | „**ЖИВОТА**“ ГЕН. JД. ζωήν **ЖИВОТА** 3.36; 6.68 / ζωήν **ЖИВОТЪ** 3.15, 16; 5.24, 26 ДВАПУТ; 6.33, 40, 47, 53, 54; 10.10; 17.2; 20.31 | „**ЖИВОТОУ**“ ДАТ. JД. ζωῆς **ЖИВОТА** 5.29 | „**ЖИВОТЪ**“ АК. JД. ζωήν **ЖИВОТЪ** 3.36; 4.14, 36; 5.24, 39, 40; 6.51; 10.28 | „**ЖИВОТЕ**“ ЛОК. JД. ζωήν **ЖИВОТЪ** 6.27; 12.25

ЖИВОТЪНЪ, -ЫИ ПРИД. *животини*: „**ЖИВОТЪНЫИ**“ М. НОМ. JД. ОДР. ζωῆς **ЖИВОТЪНЫИ** 6.35, 48 „**ЖИВОТЪНЫ**“ | „**ЖИВОТЪНААГО**“ М. ГЕН. JД. ОДР. ζωῆς **ЖИВОТЪНЫИ** 8.12

ЖИВЪ, -ЫИ ПРИД. 1. *жив*: „**ЖИВЫ**“ Ж. ГЕН. JД. ζῶντος **ЖИВЫ** 7.38 | „**ЖИВЖ**“ Ж. АК. JД. ζῶν **ЖИВЖ** 4.10, 11 | „**ЖИВЫ**“ М. НОМ. JД. ОДР. ὁ ζῶν 6.51 | „**ЖИВААГО**“ М. ГЕН. JД. ОДР. τοῦ ζῶντος **ЖИВААГО** 6.69 2. ~ **БЪТИ** НОМ. ВИДИ **БЪТИ**: „**ЖИВЪ**“ М. JД. 4.50, 51, 53; 6.51, 58 | „**ЖИВИ**“ М. МН. 14.19

ЖИДОВИНЪ, -А М. *Judejan*: „**ЖИДОВИНЪ**“ НОМ. JД. Ἰουδαῖος **ЖИДОВИНЪ** 18.35

ЖИТИ, **ЖИЖ**, **ЖИВЕШИ** НЕСВР. [въ уемъ, съ цѣмъ] *живети*: „**ЖИЖ**“ ПРЕЗ. 1. Л. JД. ζῶ **ЖИЖ** 6.57; 14.19 | „**ЖИВЕШИ**“ ПРЕЗ. 2. Л. JД. μένεις **ЖИВЕШИ** 1.39 (38) | „**ЖИВЛШЕ**“ ИМПФ. 3. Л. JД. διέτριβεν **ЖИВЛШЕ** 3.22; 11.54 / μένει **ЖИВЛШЕ** 1.40 (39) | „**ЖИВЫ**“ ПАРТ. ПРЕЗ. АКТ. М. НОМ. JД. ОДР. ὁ ζῶν **ЖИВЫИ** 11.26 · „**ЖИВЖИ**“ ὁ ζῶν **ЖИВЫИ** 6.57

ЖРЪБИИ, -ИИ М. *жрѣбия* **МЕТАТИ** АК. МН. ВИДИ **МЕТАТИ**: 19.24 ДВАПУТ

ЖРЪБА, -АТЕ С. *младунче*: „**ЖРЪБАТЕ**“ ЛОК. JД. πῶλον **ЖРЪБАТИ** 12.15

ЖАДАТИ, **ЖАЖДЖ**, **ЖАЖДЕШИ** НЕСВР. *жесдеити*: „**ЖАЖДЖ**“ ПРЕЗ. 1. Л. JД. διψῶ **ЖАЖДЖ** 4.15; 19.28 | „**ЖАЖДЕТЬ**“ ПРЕЗ. 3. Л. JД. διψᾷ **ЖАЖДЕТИ** 7.37

ЖАТВА, -Ы Ж. *жесѣва*: „**ЖАТВА**“ НОМ. JД. θερισμός **ЖАТВА** 4.35 | „**ЖАТВЕ**“ ДАТ. JД. θερισμόν **ЖАТВЕ** 4.35

ЖАТИ, **ЖЫНЖ**, **ЖЫНЕШИ** НЕСВР. *жесѣти*: „**ЖАТЬ**“ СУП. θερίζειν **ЖАТИ** 4.38 | „**ЖЫНИИ**“ ПАРТ. ПРЕЗ. АКТ. М. НОМ. JД. ОДР. ὁ θερίζων **ЖЫНИИ** 4.36 ДВАПУТ, 37

З

ЗА КОГО / **УЪТО** ПРЕДЛ. А. *за коѣа / шѣо*: ὑπέρ **ЗА** 6.51; 10.11, 15; 11.50, 51, 52; 13.37, 38; 15.13, 21; 17.19 Б. *збоѣ коѣа / чеѣа*: διὰ **ЗА** 4.39, 41, 42; 10.19, 32; 14.11; 15.3; 16.21 / διὰ **РАДН** 19.38, 42; 20.19 В. *радовати сѣ* ~ **УЪТО** ВИДИ *радовати сѣ*: διὰ **ЗА** 3.29 Г. ~ **ОУТРА** ВИДИ **ЗАОУТРА**: 20.1

ЗАΚΟΝЪ, -а м. закон: „ЗАΚΟΝЪ“ ном. јд. νόμος ЗАΚΟΝЪ 7.23, 51 | „ЗАΚΟΝΑ“ ген. јд. νόμον ЗАΚΟΝΑ 7.19, 49 / νόμου ЗАΚΟΝΑ 12.34 | „ЗАΚΟΝΟΥ“ дат. јд. νόμον ЗАΚΟΝУ 18.31; 19.7 | „ЗАΚΟΝЪ“ ак. јд. νόμον ЗАΚΟΝЪ 7.19; 19.7 | „ЗАΚΟΝЪ“ лок. јд. νόμω ЗАΚΟΝЕ 1.46 (45); 8.5, 17; 10.34; 15.25

ΖΑΝΙΕ везн. ποισίно: „ΖΑΝΕ“ ότι ΖΑΝΕ 1.51 (50); 5.16, 38; 8.45; 10.36

ΖΑΠΕΥΑΤΗΛΕΤΙ, -λεῖ, -λεῖши свр. υπορреγίτι: „ΖΑΠΕΥΑΤΗΛΕ“ аор. 3. л. јд. ἐσφράγισεν Εἰκόκα 3.33

ΖΑΠОВΕДАТИ, -аῖ, -аῖши несвр. [κομου ὕτο] заповедаῖти: „ΖΑΠОВΕДАῖ“ през. 1. л. јд. ἐντέλλομαι ΖΑΠОВΕДАЮ 15.14, 17

ΖΑΠОВΕΔЬ, -и ж. заповесті: „ΖΑΠОВΕДЬ“ ном. јд. ἐντολή ΖΑΠОВЕДЬ 12.50; 15.12 | „ΖΑΠОВЕДЬ“ ак. јд. ἐντολήν ΖΑΠОВЕДЬ 10.18; 11.57; 12.49; 13.34 | „ΖΑΠОВЕДИ“ ак. мн. ἐντολάς ΖΑΠОВЕДИ 14.15, 21; 15.10

ΖΑΠОВЕДѢТИ, -вѣмь, -вѣси свр. [κομου] заповестіти: „ЗАПО[ВѢ]ДѢ“ аор. 3. л. јд. ἐνετείλατο ΖΑΠОВЕДА 14.31

ΖΑΠΡΕΤИТИ, -прѣѣ, -прѣтиши свр. ~ δοῦχοу биῖти ιανυῖти: „ΖΑΠΡΕΤИ“ доухоу аор. 3. л. јд. ἐνεбριμήσατο τῷ πνεύματι ΖΑΠΡΕΤΗ Δῆλ 11.33

ΖΑТВОРИТИ, -риѣ, -риши свр. [ὑто] затворити: „ЗАТВОРЕНОМЪ“ парт. прет. пас. м. дат. мн. уместо *ЗАТВОРЕНАМЪ хеклеисμένων ЗАТВОРЕННЫМЪ 20.19 | „ЗАТВОРЕНАМЪ“ парт. прет. пас. ж. дат. мн. хеклеисμένων ЗАТВОРЕННЫМЪ 20.26

ΖΑΟΥТРА прил. рано ужутиру: „ЗА ОУТРА“ πρωτὶ ΖΑΟΥТРА 20.1

ΖΕΒΕΔΕΟΒЪ прид. Zebedejev: „ΖΕΒΕΔΕΟΒΑ“ м. ном. дв. Ζεβεδάιου ΖΕΒΕΔΕΟΥКА 21.2

ΖΕΜΛΙΑ, -лиа ж. а. земаља: „ΖΕΜΛΑ“ ген. јд. γῆς ΖΕΜΛΗ 3.31 трипут; 12.32 „ΖΕΜΛΑ“ | „ΖΕΜΛΗ“ ак. јд. γῆν ΖΕΜΛЮ 3.22 / ΝΑ. γῆν ΖΕΜΛЮ 21.11 | „ΖΕΜИ“ лок. јд. γῆν ΖΕΜΛΗ 8.6, 8; 12.24 / γῆς ΖΕΜΛΗ 17.4 б. κοῖно: „ΖΕΜΛΑ“ ген. јд. γῆς ΖΕΜΛΗ 21.8 | „ΖΕΜИ“ лок. јд. γῆς ΖΕΜΛΗ 6.21 в. на ΖΕΜΛИ лок. јд. на земаљу: „ΖΕΜИ“ χαρά на ΖΕΜΛΗ 18.6 г. на ΖΕΜΛΗ ак. јд. на земаљу: χαρά на ΖΕΜΛЮ 9.6

ΖΕΜЬНЪ, -ѣи прид. земаљски „ΖΕΜЬНА“ с. ак. мн. ἐπίγεια ΖΕΜΝΑ 3.12

ΖИМА, -ѣ ж. зима: „ΖИМА“ ном. јд. χειμών ΖИМА 10.22

ΖИМИА, -иѣ ж. змија: „ΖИМИА“ ак. јд. ὄφιν ΣΜΙῆ 3.14

ΖΜЪРЬНЬНЪ, -ѣи прид. који је од смири: „ΖΜЪРЬНО“ с. ак. јд. σμύρνης ΣΜΥΡ-НΕΝΟ 19.39

ΖΝΑΜΕΝАТИ, -аῖ, -аῖши несвр. / свр. [ὑто] ορреγίτι: „ΖΝΑΜΕΝА“ аор. 3. л. јд. ἐσφράγισεν ΖΝΑΜΕΝΑ 6.27

ΖΝΑΜΕНИЕ, -иѣ с. предзнак: „ΖΝΑΜЕНИЕ“ ген. јд. σημειῶν ΖΝΑΜЕНИА 10.41 | „ΖНАМЕНИЕ“ ак. јд. σημειῶν ΖΝΑΜЕНИЕ 2.18; 6.14, 26, 30; 12.18 | „ΖНАМЕНИИ“ ген. мн. σημεία ΖΝΑΜЕНИИ 3.2; 4.48 | „ΖНАМЕНИЕМЪ“ дат. мн. σημείων ΖΝΑΜЕНИЕМЪ 2.11 | „ΖНАМЕНИЕ“ ак. мн. σημεία ΖΝΑΜЕНИА 2.23; 6.2; 7.31; 9.16; 10.41; 11.47; 12.37 „ΖНА{МЕ}НИЕ“; 20.30

ΖΝАТИ, знаѣ, знаѣши несвр. / свр. [кого / ὑто] познавати: а. през. „ΖНАῖ“ 1. л. јд. γινώσκω ΖНАЮ 10.14, 15, 27 | „ΖНАЕШИ“ 2. л. јд. знаѣши γινώσχει 1.49 (48) | „ΖНААТЪ“ 3. л. јд. γινώσκει ΖНАЕТЪ 10.15; 14.17 | „ΖНАЕМЪ“ 1. л. мн. οἶδαμεν ΖНАЕМЪ 6.42 | „ΖНААТЕ“ 2. л. мн. γινώσκετε ΖНААТЕ 14.17 | „ΖНАИЖТЪ“

3. л. мн. N.A. γινώσκουσιν **ЗНАЮТЪ** 10.14 /
γινώσκωσιν **ЗНАЮТЪ** 17.3 / οἶδασιν **ЗНАЮТЪ**
10.5 б. потенц. **БИСТЕ „ЗНАЛИ“** 3. л. м. мн.
ἐγνώχετε **БЫСТЕ ЗНАЛИ** 14.6 прво · „**ЗНАЛИ**“
БИСТЕ ἐγνώχετε ἄν **ЗНАЛИ** **БЫСТЕ** 14.6 друго
ЗРЬНО, -а с. **ЗРНО:** „**ЗРЬНО**“ ном. јд.
κόκκος **ЗЕРНО** 12.24

ЗЪВЪТИ, ЗОВѢ, ЗОВЕШИ несвр. / свр.
а. викаѣти: „**ЗЪВЪАШЕ**“ импф. 3. л. јд. V.C.
clamabat **ЗВѢШЕ** 7.37 | „**ЗЪВЪАХЪ**“ импф. 3.
л. мн. ἔκραζον **ЗВѢХЪ** 12.13 **б. [кого]** *дозва-*
ти: „**ЗЪВЪАЪ**“ **БЫСТЬ** аор. пас. 3. л. м. јд.
ἐκλήθη **ЗВѢАЪ** **БЫСТЬ** 2.2 **в. [кого]** *дозивати:*
„**ЗОВЕТЪ**“ през. 3. л. јд. φωνεῖ **ГЛАШЕ** **ТЪ** 11.28
ЗЪЛОДѢИ, -ѢА м. *зливовац;* „**ЗЪЛОДѢИ**“
ном. јд. καχοποιός **СЛОДѢИ** 18.30

ЗЪЛЪ, -ѣи прид. 1. *зао*: „**ЗЪЛА**“ с. ном.
 мн. πονηρά εἰλᾱ 3.19; 7.7 / Ø λῥῑκάκᾱ 3.20
 друго | „**ЗЪЛА**“ с. ак. мн. φαῦλα εἰλᾱ 3.20
 прво 2. **ЗЪЛО** с. *злo гелo*: „**ЗЪЛАА**“ ак. мн.
 одр. τὰ φαῦλα εἰλᾱ 5.29

И

И¹ везн. **1.** „и“ **а. и:** *каѣ њ* 1.25 друго, 34 друго, 38, 40 (39) двапут, 45 (44), 46 (45), 47 (46), 49 (48), 50 прво (49), 51 (50), 52 (51); 2.2, 4, 5, 8 двапут, 12, 14, 18, 20, 22; 3.2, 3 „и“, 4, 5, 8, 9, 10, 12 двапут, 22, 23, 26 двапут, 27, 29, 32, 35; 4.3, 10 двапут, 11, 12 двапут, 13, 17, 23, 24, 29, 30, 35, 36 двапут, 38, 42, 43, 47 прво и треће, 48, 51, 53; 5.9. 10, 11, 12 друго, 14, 15 прво, 16, 19 двапут, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27 двапут, 29, 30, 35, 36, 37, 43, 46; 6.1, 11 двапут, 13, 15, 21 друго, 23, 24, 25, 26, 29, 30, 33, 35, 36 двапут, 40

6.26; 8.59 друго; 11.35; 15.22 друго; 16.16 четверто; 17.21 треће „ѣ“, 19.39 треће; 21.11 прво / N.A. Ø Ø 14.7 друго **б.** ~ **азъ** види **азъ**: 1.33, 34 прво; 5.17; 6.40, 54 друго, 56; 8.26; 10.27 прво, 38; 15.4 прво, 5 друго, 9; 17.6, 21 прво, 26 друго; 20.21 **в.** ~ **тъ** види **тъ**: 7.29; 17.24 **г. аще** ~ види **аще**: 10.38 прво **д. двѣ десѣтъ** ~ **пѣтъ** види **пѣтъ**: 6.19 **2.** „ѣ“ **а. и:** *χαί* њ 1.24, 25, 29, 32 двапут, 35, 36, 37 двапут, 40 (39), 41 (40), 42 (41), 43 (42), 44 двапут (43), 46 (45), 47 двапут (46), 48 (47), 52 двапут (51); 2.1 двапут, 2, 3, 7, 8, 9, 10 двапут, 11 двапут, 12 трипут, 13 двапут, 14 трипут, 15 трипут, 16, 19, 20, 22 „ѣ“, 25; 3.6 „ѣ“, 8, 11 двапут, 13, 14 „ѣ“, 19, 20, 22 двапут: прво „ѣ“, 23, 26, 32 двапут; 4.1, 10, 16, 18, 20, 24, 27 прво и друго, 28 двапут, 34, 35, 36 двапут, 37, 40, 41, 45, 50, 53; 5.1, 4 двапут, 5, 6, 8, 9 двапут, 14, 16 „ѣ“, 18 „ѣ“, 20, 23, 24, 25, 32, 33, 38, 39, 44 „ѣ“, 6.3, 9, 12, 16, 17 трипут, 19, 22, 25, 37, 40, 42, 45, 55, 58, 63, 64, 65, 66, 69; 7.1, 3, 18, 19, 29 „ѣ“, 30, 31 „ѣ“, 32, 33, 34, 35, 36, 45, 58, 66, 70; 8.2 двапут, 9, 17, 18, 20, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 32 двапут, 38, 44, 49, 52, 55 двапут, 56, 57; 9.1, 6 двапут, 7, 16, 24, 30; 9.20, 24, 30, 34 двапут прво: „ѣ“, 35, 37, 39 двапут, 40 двапут; 10.3 трипут, 4 двапут, 9, 12 трипут, 14, 15 друго, 16 прво, друго и четверто, 18 „ѣ“, 20, 22, 23, 28 друго и треће, 29, 33, 35, 39 друго, 40 двапут, 41, 42; 11.1, 2, 8, 19, 26, 28, 31 трипут, 33, 44 двапут, 45, 47 двапут, 48, 52 двапут: друго „ѣ“, 55, 56 двапут, 57; 12.2, 3, 5, 6 двапут, 9, 11, 13 двапут, 16, 17, 21, 22, 25, 26 двапут, 27, 28, 29, 34, 35, 36, 38, 40 двапут, 41, 45, 47 двапут; 13.2, 3, 4, 5

двапут, 6, 10, 13, 14, 15, 21, 26, 27, 32 двапут, 33 двапут; 14.5, 6 двапут, 7, 13 „ѣ“, 16 двапут, 20, 21, 23 трипут, 24, 26, 29, 30; 15.1, 2, 6, 7, 8, 10, 11 двапут, 27; 16.3, 5, 10, 13, 14, 15, 17 двапут, 19, 22 двапут, 23, 26, 27, 28, 32 двапут; 17.1, 3, 5, 6, 8 двапут, 10 трипут, 11 трипут, 12, 13, 18, 19 „ѣ“, 20 „ѣ“, 22, 23, 25, 26; 18.3 трипут, 10, 12, 13, 33, 35, 38 двапут; 19.2 двапут, 3 двапут, 4, 5 двапут, 7, 9, 10, 13, 14, 17, 18, 19, 20, 23, 24, 25 друго, 26, 27, 30, 31, 32 двапут, 34, 35 прво и друго, 37, 40, 41; 20.1, 2 трипут, 3, 4 двапут, 5, 6 двапут, 7, 8 двапут, 12 двапут, 13 двапут, 14 двапут, 17 двапут, 18, 19 двапут, 20, 21, 22 „ѣ“, 23 двапут, 25, 26 трипут: прво „ѣ“, 27 четири пута: друго „ѣ“, 28, 29, 31; 21.2 четири пута, 3 двапут, 6, 7, 11, 12, 13 двапут / *μῆντοι* *ὀκτάκι* 4.27 треће / Ø њ 14.14 / Ø Ø 8.59; 10.12, 39 прво; 13.20; 16.17 друго **б. љ азъ** види **азъ**: 1.31; 6.44, 57 „ѣ“, 10.15 прво, 28 прво; 12.32; 17.18; 20.15 прво **в. љ аще**: 8.55 **г. љ мене** види **азъ**: 7.28 **д. љ тоу** види **тоу**: 11.54 **ђ. љ тъ** види **тъ**: 4.12; 7.29; 10.16; 14.12 прво; 17.24; 19.35 треће „ѣ“ **е. съто љ пѣтъ десѣтъ љ три** види **пѣтъ**: 21.11 двапут **ж. триѣ десѣте љ осмь** види **осмь**: 5.5

И², љ, љ зам. **І. он:** **А. м. 1.** јд. **а. ген.** „его“ *αὐτό* *ἐγὼ* 14.17 двапут / *αὐτόν* *ἐγὼ* 5.16, 18; 6.44; 7.1, 11; 8.20 прво, 55 прво; 10.39; 12.17; 13.2; 18.30; 21.12 / *αὐτόν* *ἐγὼ* 1.31, 33; 5.16, 18; 6.60 друго; 7.35, 43, 45; 8.55 прво и друго; 12.11; 14.17 двапут; 19.24 / *αὐτοῦ* *ἐγὼ* 1.27, 35; 2.2, 5, 11, 12 трипут, 17, 22, 23 двапут; 3.8, 20, 21, 22, 29, 32, 33, 35; 4.2, 8, 12, 27, 31, 34, 41, 47, 51, 53; 5.35, 37 двапут, 38; 6.8, 16, 22 двапут, 24, 53, 60 прво, 61, 66;

7.3, 5, 7, 10, 17, 30, 38; 8.20 друго, 55 треће;
 9.2 двапут, 3, 20, 22, 23, 27, 31; 10.3, 4, 20;
 11.8, 12, 13, 44 прво; 12.3, 4, 16, 41, 50; 13.23;
 15.15; 16.17, 29; 18.1; 19.23, 25 двапут, 29,
 35; 20.7, 25 двапут, 26, 31; 21.2 / αὐτοῦ λжн
 8.44 / αὐτοῦ ὠ негὼ 19.36 / αὐτῷ ἐγὼ 20.7
 / Ø ἐγὼ 20.18 / Ø Ø 11.3, 44 друго · „него“
 αὐτόν ἡμα ἐγὼ 7.39 / αὐτόν негὼ 6.40; 7.5;
 8.30; 10.42 11.45; 12.42 / αὐτόν негὼ 4.10 /
 αὐτόν ὦнь 4.39 / αὐτοῦ ἐγὼ 15.10 / αὐτοῦ негὼ
 4.12; 6.39, 50; 7.29, 51; 8.26; 10.5 / αὐτῷ негὼ
 1.40 (39); 14.23 б. дат. „емоу“ αὐτόν ἐμῷ
 4.4; 12.47, 48 двапут; 18.31 прво; 20.9 / N.A.
 αὐτόν T.R. Ἰησοῦν ἡνιῶ 3.2 / αὐτοῦ ἐμῷ 4.51;
 8.30, 52; 9.14, 21, 24; 11.32 прво; 12.34, 37;
 13.1, 3, 28; 14.22, 23; 18.10; 19.2, 9, 10, 33, 34
 / N.A. αὐτοῦ T.R. τυφλοῦ λεκπόμῳ 9.6 / αὐτῷ
 ἐμῷ 1.25, 39 (38), 42 (41), 44 (43), 46 (45),
 47 (46), 49 двапут (48), 50 (49), 51 (50), 52
 (51); 2.10, 18; 3.1, 2, 3, 9, 10 двапут, 26, 27;
 4.9, 11, 14 двапут, 17, 19, 23, 24, 25, 33, 50, 52
 друго, 53; 5.6, 7, 8, 14, 20 двапут, 27; 6.7, 8,
 25, 30, 65, 68; 7.26, 52; 8.4, 13, 19, 25, 29, 33,
 39, 41, 48, 52; 9.7, 10, 12, 24, 26, 34, 35, 37,
 38, 40; 10.24, 33; 11.8, 24, 27, 32 друго, 34,
 39; 12.2 „{е}моу“, 13, 16, 18, 29, 34; 13.3, 6, 7,
 8, 9, 10, 25, 27, 28, 29, 36, 38; 14.5, 6, 8, 9, 21,
 22, 23; 16.29; 17.2 двапут; 18.5, 12 треће, 30,
 31 друго, 33, 34 „{е}моу“, 37, 38 двапут; 19.7,
 9, 10; 20.15, 16, 25, 28, 29; 21.3, 5, 15 двапут,
 16 трипут, 17 / Ø ἐμῷ 4.52 прво · „немоу“
 αὐτόν неμῷ 2.3; 3.4, 26, 36; 4.15, 30, 40, 47,
 48, 49, 50; 6.5, 28, 34; 7.3, 50; 8.2, 56; 8.2,
 57; 9.18; 10.41; 11.3, 15, 29; 14.23 в. ак. „и“
 αὐτό ἐгὼ 14.17 прво / αὐτόν ἐгὼ 1.25 прво,
 37, 43 (42), 47 (46); 4.31, 40, 45, 47 друго, 51,

52; 5.12 прво, 14, 15 друго, 23; 6.6 „и“, 15, 21
 прво, 25, 40 друго, 44, 54 треће, 64, 71; 7.18,
 29 „и“, 30, 32 „и“, 44; 8.6 прво, 7, 55 двапут
 „и“, 56; 9.2, 8 друго, 13, 15 прво, 16, 28 прво,
 34 друго, 35 „и“, 37; 10.24 прво, 31; 11.11 „и“,
 17, 20, 30, 32, 34, 36, 39 „(оу́тышаты)-и“, 44
 друго, 48 прво „(оставимы)-и“, 53, 57 друго
 „и“, 12.4, 18, 21, 26 „и“, 13.2, 10, 16, 32 двапут:
 прво „(прославимы)-и“, друго: „и“, 14.7 треће
 и пето, 21 треће, 23 „и“, 16.7, 19 прво; 18.2,
 6 (5), 10 прво, 12 треће, 13, 31 прво; 19.2,
 3, 4, 6 прво, треће и четврто, 11, 12 (11), 15,
 18 прво, 24, 33; 20.2, 13, 15 двапут: друго
 „и“, 21.12 / Ø ἐгὼ 11.57 прво „и“ / уместо *е
 αὐτό ἐ 6.39 · „нь“ αὐτόν негὼ 2.11; 7.31; 9.36;
 11.48 прво „нь“, 12.37 / αὐτόν -нь 1.43 (42);
 7.30, 44; 8.31, 59; 18.4 / αὐτόν ὦнь 3.15, 16,
 18; 4.39; 7.48; 13.27 / αὐτοῦ -нь 8.6 / αὐτῷ
 ἐμῷ 8.31 г. лок. „немь“ αὐτόν не́мъ 1.32, 33;
 3.36 / αὐτοῦ не́мъ 1.48 (47); 7.7, 12, 13, 32;
 9.17, 18; 10.10; 12.19, 41 / αὐτῷ не́мъ 1.41
 (40); 4.14; 6.2, 41, 56; 7.18; 8.44; 9.3; 10.4;
 11.10; 13.31, 32; 15.5; 18.38; 19.4, 6 / V.C.
 ео не́мъ 12.16 / Ø Ø 19.28 д. инстр. „нимъ“
 δι' αὐτοῦ ἡмъ 3.17 · „нимъ“ αὐτοῦ н́мъ 3.2
 „нимъ“, 6.66; 9.40; 11.16; 12.17; 19.18 / αὐтῷ
 н́мъ 12.2; 19.32 / уместо *тъмъ ἐχεινου н́мъ
 3.28 2. дв. „ѣ“ ак. αὐτούς ἄ 1.38; 9.19 | „има“
 дат. αὐτοῖς ἡма 1.38, 40 (39); 12.23; 20.2, 13
 3. мн. „ихъ“ ген. αὐτῶ ἡхъ 10.28 / αὐτοῖς ἡхъ
 2.24 / αὐτῶν ἡхъ 6.7; 8.59; 10.8 друго, 32 /
 Ø ἡхъ 10.8 прво, 29 / Ø Ø 12.47 · „нихъ“
 αὐτοῖς н́хъ 4.40 / αὐτῶν н́хъ 4.52; 7.44,
 50; 10.20; 11.37, 46, 49; 12.36; 17.12; 18.9 |
 „имъ“ дат. αὐτοῖς ἡмъ 1.26, 40 (39); 2.7, 8,
 19; 4.32, 34; 5.11, 17, 19; 6.7, 20, 26, 29, 31,

32, 35, 43, 53, 61, 70; 7.6, 16, 21, 45, 47; 8.7, 12, 13; 8.14, 21, 23, 25, 27, 28, 34, 39, 42, 58; 9.15, 20, 30, 41; 10.6, 7, 25, 28, 32, 34; 11.11, 14, 44, 46, 49; 12.35; 13.12; 15.22; 16.19, 31; 17.2, 8, 14, 15, 22, 26; 18.4, 6 двапут: прво (5), 31, 38; 19.4, 5, 6, 15, 16 „(прѣдѣстѣ)-имѣ“; 20.17, 19, 20, 21, 22, 23 двапут, 25; 21.3, 5, 6, 10, 12, 13 / N.A. αὐτοῖς ἡμῃ 8.7 · „нимѣ“ αὐτοῖς ἡμῃ 6.17; 7.50 | „ѣ“ ак. αὐτάς ἡῤ 2.7; 14.21 / αὐτοῖς ἡῤ 8.2; 12.40; 13.1; 17.6, 11, 14, 15 двапут, 17, 18, 23; 18.7 · „нѣ“ αὐτῶν нῡῤ 17.19 | „нихѣ“ лок. αὐταῖς нῡῤ 5.39 / αὐτοῖς нῡῤ 9.16; 15.24; 17.10, 23, 26 двапут | „ними“ инстр. αὐτῶν нῡми 3.22; 10.4; 12.37; 17.12; 18.6 (5); 20.24, 26 б. ж. „ѣнѣ“ ген. јд. αὐτῇν нѣ 10.18 / αὐτό ἐλ 18.11 „ѣнѣ“; 21.6 | „ѣнѣ“ дат. јд. αὐτῇ ἔн 2.3; 4.10, 13, 16, 17, 21, 26; 8.10, 11; 11.23, 25, 31, 40; 20.13 „ѣнѣ“, 15, 16, 17, 18 | „ѣнѣ“ ак. јд. αὐτῇν нѣ 8.3; 10.17, 18 трипут: треће „ѣнѣ“; 11.31 „ѣнѣ“, 33; 12.25 двапут: прво „ѣнѣ“; 19.27 / αὐτό нѣ 15.2 двапут / αὐτόν нѣ 2.19 „ѣнѣ“, 20 / V.C. eum 15.6 нѣ / уместо *ѣнѣ αὐτό ἐ 12.7 · „нихѣ“ αὐτῇ нῡ 8.7 | „неи“ лок. јд. αὐτῇ нῡи 11.31 / αὐτῷ нῡи 11.38 | „ѣнѣ“ инстр. јд. δι' αὐτῆς ἐнѣ 11.4 · „неиѣ“ αὐτῆς нῡи 4.27 „неиѣ“; 11.31, 33 | „ѣнѣ“ ген. дв. αὐτῶν ἐнѣ 11.19 | „и“ ак. дв. αὐτάς ἡῤ 11.19 | „ѣнѣ“ ак. мн. αὐτά ἡῤ 10.3, 12, 27 / αὐτῇν ἐл 12.7 / уместо *ѣнѣ αὐτῆς ἐл 11.1 в. с. „ѣ“ ак. јд. αὐτό ἐ 19.40 · „неѣ“ αὐτό нѣ 12.14 | „ѣнѣ“ ном. мн. αὐτά ѣ 5.36; 13.17 II. ѣго ген. ѣгоѣ, ѣнѣ; ѣнихѣ: „ѣго“ м. јд. αὐτοῦ ἐгѣ 1.27, 35; 2.2, 5, 11, 12 трипут, 17, 22, 23 двапут; 3.8, 20, 21, 22, 32, 33, 35; 4.2, 8, 12, 27, 31, 34, 41, 47, 51, 53; 5.35, 37 двапут, 38; 6.8, 16, 22 двапут, 24, 53, 60 прво, 61, 66; 7.3, 5, 7, 10, 17,

30, 38; 8.20 друго, 55 треће; 9.2 двапут, 3, 20, 22, 23, 27, 31; 10.3, 4; 11.8, 12, 13, 44 прво; 12.3, 4, 16, 41, 50; 13.23; 15.15; 16.17, 29; 18.1; 19.23, 25 двапут, 29, 35; 20.7, 25 двапут, 26, 31; 21.2 / αὐτοῦ лжн 8.44 | „ихѣ“ м. мн. αὐτῶν ἡῤ 3.19; 4.38; 10.39 „ихѣ“; 12.40 двапут; 13.12; 15.25; 17.20; 19.31 | „ѣнѣ“ ж. јд. αὐτῆς ἐл 11.5; 16.21 III. ~ вѣзати ак. види вѣзати: „ѣнѣ“ м. мн. 19.31 IV. ~ иже ак. види иже: „нѣ“ м. јд. 19.37 V. ~ пропати ак. види пропати: „и“ м. јд. 19.16, 41 VI. на нѣмѣ лежати м. инстр. јд. види лежати: 21.9 ИБО везн. на име: „ѣбо“ καὶ γάρ нѣбо 4.22 ИДЕ прил. ἰδε: ὅπου нѣдѣже 11.32 ИДЕЖЕ прил. ἰδε: ὅπου нѣдѣже 1.28; 3.8; 4.20, 38, 46; 6.23, 62; 7.34, 36; 11.30, 41; 12.1 „идеже“, 26; 14.3; 18.1 „идеже“; 19.18 „идеже“, 20 „идеже“, 40; 20.12 „идеже“, 19 „идеже“ ИЖДЕЖЕ прил. ἰδε: ὅπου нѣдѣже 10.40; 17.24

ИЖЕ, иже, јеже зам. А. којѣ (неодр.): 1. м. а. ном. јд. „иже“ ὁ нѣже 7.49; 12.17 „иже“; 16.2 „иже“; 18.6 (5) „иже“, 37 „иже“; 19.12 „иже“, 38; 21.2 / ὁ 18.2 „иже“ / ὅ нѣже 1.27; 6.9, 22 „иже“; 8.46 „иже“; 15.26; 20.7 „иже“ / ὅс нѣже 1.30; 3.26; 4.12, 14 „иже“, 24, 29 „иже“; 8.7, 40 „иже“; 9.24 „иже“; 10.29 „иже“; 18.13 „иже“ / ὅστις нѣже 8.53 / τό нѣже 6.63 „иже“ / τόν нѣже 1.46 (45); 9.13 „иже“ / τοῦс нѣже 4.24 „иже“ / V.C. qui нѣже 10.12 „иже“ б. ген. јд. „ѣгоже“ ἡν ἐгѣже 4.32 / ὅ ἐгѣже 14.26 / ὅ ἐгѣѣже 14.17 / ὅн ἐгѣже 1.26; 12.1; 15.26; 19.26; 20.2 / ὅн ἐгѣѣже 4.18; 6.29; 7.28; 8.54; 9.19; 10.36; 21.7 в. дат. јд. „ѣмоује“ οὗ ἐгѣѣже 6.42 / οὗ ἐгѣѣже 1.27; 6.42; 10.12 / ὅ ἐгѣѣже 3.26; 13.26 г. ак. јд. „иже“ ὅн ἐгѣже 6.51 / οὗ ἐгѣже

ИЗВОДИТИ, -вождѣ, -водиши несвр. [кого] *изводиши*: „извождѣ“ през. 1. л. јд. ἄγω ἡзвождѣ 19.4

ИЗВРѢЩИ, -врьгѣ, -врьжеши свр. **с**л *избацивати се*: „изврѣжѣ“ **с**л през. 3. л. јд. V.C. mittetur ἡзвѣржетѣ 15.6

ИЗГОНИТИ, -ниж, -ниши несвр. [кого] *изгонити*: „изгонитѣ“ през. 3. л. јд. ἐξάγει ἡзгонитѣ 10.3

ИЗГЪНАТИ, иждѣнѣ, иждѣнеши свр. **а**. [кого] *изгнаши, ишѣраши*: „иждѣнѣ“ през. 1. л. јд. ἐκβάλλω ἡзженѣ 6.37 | „иждѣнѣтѣ“ през. 3. л. јд. ἐκβάλλη ἡзженѣтѣ 10.4 | „изгъна“ аор. 3. л. јд. ἐξέβαλεν ἡзгнѣ 2.15 | „изгънаша“ **с**игм. ст. аор. 3. л. мн. ἐξέβαλον ἡзгнѣша 9.34, 35 | „изгънанѣ“ **б**ждѣтѣ фут. пас. 3. л. м. јд. ἐκβληθήσεται ἡзгнѣнѣ **б**ждѣтѣ 12.31 **б**. [кого] *прошѣраши*: „иждѣнѣтѣ“ през. 3. л. мн. διώξουσιν ἡзженѣтѣ 15.20 | „изгънаша“ **с**игм. ст. 3. л. мн. ἐδίωξαν ἡзгнѣша 15.20 **в**. **из съньмиць** ~ *прошѣраши из синаѣ*: **из съньмиць** „изгънани“ **б**ждѣтѣ фут. пас. 3. л. м. мн. ἀποσυνάγωγοι γένονται ἡзъ ѡнмиць ἡзгнѣнѣ **б**ждѣтѣ 12.42 **г**. **отъ съньмиць** ~ *прошѣраши из синаѣ*: **отъ съньмиць** „иждѣнѣтѣ“ през. 3. л. мн. ἀποσυνάγωγους ποιήσουσιν ὡ ѡнмиць ἡзженѣтѣ 16.2

ИЗДРАИЛѢ, -лѣ м. лч. *Израиль*: „издраилѣви“ дат. Ἰσραήλ ἡлѣви 1.31

ИЗДРАИЛѢНИНѢ, -ѣ м. *Израильца*: „издрѣлѣнинѣ“ ном. јд. Ἰσραηλίτης ἡлѣнинѣ 1.48 (47)

ИЗДРАИЛѢВѢ прид. *Израильев*: „илѣвѣ“ м. ном. јд. Ἰσραήλ ἡилѣвѣ 1.50 (49) „издрѣилѣвѣ“; 3.10; 12.13

ИЗИТИ, -идѣ, -идеши свр. **а**. [отъ уѣсо] *изахи*: „изидѣтѣ“ през. 3. л. јд. ἐξελεύσεται ἡзидѣтѣ 10.9 | „изидѣтѣ“ през. 3. л. мн. ἐκπορεύσονται ἡзидѣтѣ 5.29 | „изидѣ“ **а**сигм. аор. 1. л. јд. ἐξῆλθον ἡзидѣохъ 8.42; 16.27, 28; 17.8 | „изидѣ“ аор. 3. л. јд. ἐξῆλθεν ἡзидѣ 4.43; 8.59; 11.31, 44; 13.3, 30, 31; 18.1 „изидѣ“, 38; 19.4 „изидѣ“, 5 „изидѣ“, 17 „изидѣ“, 34; 20.3 „изидѣ“ | „изидѣжѣ“ **а**сигм. аор. 3. л. мн. ἐξῆλθον ἡзидѣоша 4.30; 21.3 | „изити“ **и**нф. ἐξελθεῖν ἡзити 1.44 (43) | „ишѣдѣ“ **п**арт. прет. акт. м. ном. јд. ἐξελθὼν ἡзшѣдѣ 18.4 **б**. **противѣ** [когоу] *изахи у сусреѣ* [коме]: „изидѣ“ аор. 3. л. јд. ὑπήντησεν ῥѣтѣ 12.18 | „изидѣжѣ“ **а**сигм. аор. 3. л. мн. ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν ἡзидѣоша **к**ѣ ῥѣтѣнѣ 12.13 **в**. ~ **отъ рѣкѣ** [кого] *измакнути* [коме] *из руку*: „изидѣ“ **отъ рѣкѣ** аор. 3. л. јд. ἐξῆλθεν ἐκ τῆς χειρός ἡзидѣ ὡ рѣкѣ 10.39

ИЗЛѢСТИ, -лѣзѣ, -лѣзеши свр. [на уѣто] *изахи*: „излѣзѣжѣ“ **а**сигм. аор. 3. л. мн. ἀπέβησαν ἡзлѣзѣоша 21.9

ИЗМЪИТИ, измъиѣ, измъиѣши свр. [кого] *окуѣлаши*: „измъѣнѣтѣ“ **п**арт. прет. пас. м. ном. јд. одр. ὁ λελουμένος ἡзмовѣнный 13.10

ИЗАТИ, изъмѣ, изъмѣши свр. [уѣто] *одузимаши*: „изъмѣтѣ“ през. 3. л. јд. αἶρει ἡзметѣ 15.2

ИЛИ **в**езн. *или*: ἡ ἡлѣ 4.27 „или“; 9.2

ИЛИИѢ, -иѣ м. лч. *Илија*: „илиѣ“ ном. Ἰλίας ἡлѣ 1.25

ИМѢТИ, ѣмлѣж, ѣмлѣши несвр. **вѣрѣ** (**вѣры** у одрич. речен.) ~ [когоу / уѣсомоу] *вероваши* [у коѣ / шѣо]: **вѣрѣ** „ѣмлѣтѣ“ *πιστεύσατε* **вѣрѣтѣ** 10.38 / вместо *ѣмлѣте

πιστεύετε κέρυ ἡμῖν 14.11 „εἰσάγετε“ · κέρυ
 „εἰσάγετε“ през. 2. л. мн. πιστεύετε κέρυ
 ἔσμεν 5.38 / πιστεύετε κέρυ ἡμῖν 8.24 ·
 „εἰσάγετε“ κέρυ πιστεύετε κέρυ 8.45, 46
 | „εἰσάγετε“ κέρυ имп. 2. л. мн. πιστεύετε
 ἡμῖν κέρυ 10.37 | **БИСТЕ** κέρυ „**ИМАЛИ**“
 потенц. 2. л. м. мн. ἐπιστεύετε κέρυ
 5.46 | **κέρυ** „**ΕΜΛΑ**“ парт. през. акт. м.
 ном. јд. πιστεύων κέρυ 5.24

ИМЪТИ, **имамъ**, **имаши** несвр. [УЪТО]
имати: а. през. „**ИМАМЪ**“ 1. л. јд. ἔχω ἡμῖν
 5.36; 8.49; 10.16, 18 двапут: прво „**имамъ**“;
 19.10 двапут | „**ИМАШИ**“ 2. л. јд. ἔχει ἡμῖν
 8.12 / ἔχει ἡμῖн 4.11 друго, 18; 6.68; 7.20;
 8.48, 52; 19.11 | „**ИМАТЪ**“ 3. л. јд. ἔχει ἡμῖн
 3.36; 5.24 „**ИМАТЪ**“, 25; 6.9, 35, 40 „**ИМАТЪ**“,
 47, 54 „**ИМАТЪ**“, 9.23; 10.20; 12.48 „**ИМАТЪ**“;
 14.30; 15.13; 16.15; 19.11 / ἔχει ἡμῖн 3.15,
 16 | „**ИМАМЪ**“ 1. л. мн. ἔχομεν ἡμῖн 19.7, 15
 | „**ИМАТЕ**“ 2. л. мн. ἔχετε ἡμῖн 12.8 прво,
 35, 36; 21.5 / ἔχετε ἡμῖн 5.40; 13.35; 16.33;
 20.31 | „**ИМАТЪ**“ 3. л. мн. ἔχουσιν ἡμῖн 15.22
 / ἔχουσιν ἡμῖн 10.10 двапут; 17.13 б. аор.
 „**ИМЪХЪ**“ сигм. ст. 1. л. јд. εἶχον ἡμῖн 17.5
 в. импф. „**ИМЪШЕ**“ 3. л. јд. εἶχεν ἡμῖн
 13.29 / ἔχει ἡμῖн 5.6 г. перф. „**ИМЪЛА**“ **ИЕСИ**
 2. л. ж. јд. ἔσχε ἡμῖн 4.18 д. фут. егз.
 бж „**ИМЪЛИ**“ 3. л. м. мн. εἶχον бѣша ἡμῖн
 15.24 / ἔχουσιν бѣша ἡμῖн 8.6 ђ. потенц.
БИСТЕ „**ИМЪЛИ**“ 2. л. м. мн. ἂν εἶχετε бѣште
 ἡμῖн 9.41 е. инф. „**ИМЪТИ**“ ἔχειн ἡμῖн
 5.26, 39 „**ИМЪТИ**“ ж. парт. през. акт. „**ИМЪ**“
 м. ном. јд. ἔχων ἡμῖн 5.5; 18.10 / N.A. ἔχων
 T.R. εἶχεν ἡμῖн 12.6 | „**ИМЪШТИ**“ ж. ном.
 јд. ἔχουσα ἡμῖн 5.2 | „**ИМЪНИ**“ м. ном. јд.
 одр. ὁ ἔχων ἡμῖн 3.29; 14.21 2. *морати*:

„**ИМАМЪ**“ през. 1. л. јд. ἔχω ἡμῖн 4.32 8.26;
 16.12 3. пом. глаг. през. са инф. гради фут.
 „**ИМАМЪ**“ 1. л. јд. 18.11 | „**ИМАТЪ**“ 3. л. јд. 6.35
 двапут; 8.12, 51, 52; 11.56; 16.13 двапут |
 „**ИМАТЕ**“ 2. л. мн. 4.48 4. [УЪТО] *οσεῖται*:
 „**ИМАТЪ**“ през. 3. л. јд. ἔχει ἡμῖн 16.21 5. [ВЪ
 УЕМЪ] *налазити се (у неком месту или*
некој ситуацији): „**ИМЪШЕ**“ импф. 3. л.
 јд. ἔχει ἡμῖн 5.6 | „**ИМЪ**“ парт. през. акт.
 м. ном. јд. ἔχων ἡμῖн 5.5 | „**ИМЪШТЪ**“ парт.
 през. акт. м. ак. јд. ἔχοντα ἡμῖн 11.18 6. ~
УАСТИ (у одрич. речен.) [сѣ цѣмъ] *гужити*
се: „**ИМАШИ**“ **УАСТИ** през. 2. л. јд. ἔχεις μέρος
 ἡμῖн части 13.8 7. **ВЪЗДРАСТЪ** ~ *бити*
ограсѣо: **ВЪЗДРАСТЪ** „**ИМАТЪ**“ през. 3. л. јд.
 ἡλικίαν ἔχει κόзрасѣа ἡμῖн 9.21, 23 8. [кого
 / **УЕСО**] (**НЕ**) ~ *немати*: **НЕ** „**ИМАМЪ**“ през. 1.
 л. јд. οὐκ ἔχω **НЕ** ἡμῖн 4.17 двапут; 5.7 | **НЕ**
 „**ИМАШИ**“ през. 2. л. јд. ἔχεις ἡμῖн 4.11 | **НЕ**
 „**ИМАТЪ**“ през. 3. л. јд. οὐκ ἔχει **НЕ** ἡμῖн 4.44
 / ἔχει ἡμῖн 15.13 | **НЕ** „**ИМАМЪ**“ през. 1. л.
 мн. οὐκ ἔχομεν **НЕ** ἡμῖн 19.15 | **НЕ** „**ИМАТЕ**“
 през. 2. л. мн. οὐκ ἔχετε **НЕ** ἡμῖн 5.38, 42;
 6.53; 12.8 друго | **НЕ** „**ИМАТЪ**“ през. 3. л. мн.
 οὐκ ἔχουσιν **НЕ** ἡμῖн 2.3 | **НЕ** бж „**ИМАЛИ**“
 фут. егз. 3. л. мн. οὐκ εἶχον **НЕ** бѣша ἡμῖн
 15.22 9. [УЕСО] **НЕ** ОУ ~ *још немати*: **НЕ**
 ОУ „**ИМА**{ш}и“ οὐπω ἔχεις **НЕ** οὐ ἡμῖн 8.57
ИМА, **имене** с. а. *име*: „**ИМА**“ ном. јд.
 ὄνομα ἡма 3.1; 15.21; 18.10 | „**ИМЕНИ**“ дат.
 јд. ὄνομα ἡмени 10.3 | „**ИМА**“ ак. јд. ὄνομα
 ἡма 2.23 „**ИМА**“, 3.18 „**ИМА**“, 5.43 прво „**ИМА**“,
 43 друго „**ИМА**“, 12.28; 15.21; 17.6, 26 б. **ВЪ**
ИМА ак. јд. у *име*: „**ИМА**“ ἐν τῷ ὀνόματι ко
 ἡма 5.43 двапут „**ИМА**“, 10.25; 12.13; 14.12,
 14, 26; 15.16; 16.23, 24, 26; 17.11; 20.31

ИНОГДА прил. *некада*: *ποτε ἰνογὰ* 9.13
ИНОУАДЪ, -ѣи прид. *jedinorodni*:
„ИНОУАДАГО“ м. ген. јд. одр. *μονογενῆ ἑδιно-*
ρόδναго 3.16 / *μονογενοῦς ἑδιноρόδναгω* 3.18

ИНЪ, *ина*, *ино* зам. *групи*: „ИНЪ“ м. ном.
јд. *ἄλλος ἥνх* 4.37 двапут; 5.7 „ИНЪ“, 32 „ИНЪ“,
43; 15.24 | „ИНОГО“ м. ген. јд. *ἄλλο ἰνόгω*
6.22 / *ἄλλον ἰνόго* 14.16 | „ИНА“ м. ном. дв.
ἄλλοι ἥна 21.2 | „ИНА“ м. ак. дв. *ἄλλους ἥна*
19.18 | „ИНИ“ м. ном. мн. *ἄλλα ἥни* 6.23 /
ἄλλοι ἥни 4.38 „ИНИ“; 7.12; 10.21 „ИНИ“; 12.29
„ИНИ“; 18.34 | „ИНЫ“ ж. ак. мн. *ἄλλα ἥны* 10.16
| „ИНА“ с. ак. мн. *ἄλλα ἥна* 20.30

ИНЖДОУ прил. *са групи* *месѣа*: *ἀλ-*
λαχθεν ἥνδѣ 10.1

ИОНЪ, **ИОНОВЪ**, **ИОНИНЪ** види
ИОНАНЪ, **ИОНАНОВЪ**, **ИОНАНИНЪ**

ИОРЪДАНЪ, -а м. лч. *Jordan (река)*:
„ИОРЪДАНА“ ген. *Ἰορδάνου ἰορδάνα* 1.28;
3.26; 10.40

ИОСИФОВЪ, **ИОСИФЪ** види **ИОСИ-**
ФОВЪ, **ИОСИФЪ**

ИСАИИА, -иѣ м. лч. *Исаија*: „ИСАИЪ“
ном. *Ἰσαΐας ἰсаΐа* 1.23; 12.39, 41 | „ИСАИИА“
ген. *Ἰσαΐου ἰсаΐи* 12.38

ИСКАРИОТЪ, -а м. лч. *Искаріот*:
„ИСКАРИОТА“ ген. *Ἰσχαριώτην ἰскаріѡта* 6.71

ИСКАРИОТЪСКЪ, -ѣи прид. *иска-*
риотски: „ИСКАРИОТЪСКЪ“ м. ном. јд. одр.
Ἰσχαριώτης ἰскаріѡтѣи 12.4; 14.22 | „ИСКА-
риотъскоумоу“ м. дат. јд. одр. *Ἰσχαριώτου*
ἰскаріѡтѣкомѣ 13.2, 26

ИСКАТИ, *искѣ* · *ицѣж*, *ицѣши* несвр.
1. [кого / *уесо*] *παραίτησι*: а. през. „ИСКѢ“
ζητῶ ἥцѣ 8.50 · „ИШТѢ“ 1. л. јд. *ζητῶ ἥцѣ*
5.30 | „ИШТЕШИ“ 2. л. јд. *ζητεῖς ἥцѣши* 4.27;

20.15 | „ИШТЕТЪ“ 3. л. јд. *ζητεῖ ἥцѣтѣ* 4.23;
7.18 | „ИЦЕТА“ 2. л. дв. *ζητεῖτε ἥцѣта* 1.39
(38) | „ИШТЕТЕ“ 2. л. мн. *ζητεῖτε ἥцѣте* 5.44
„ИЦЕТЕ“; 6.26; 18.4, 7, 8 б. импф. „ИСКААХЪ“
3. л. мн. *ἐζητοῦν ἡска́хѣ* 11.56 в. парт.
през. акт. „ИШТА“ м. ном. јд. *ὁ ζητῶν ἥцѣ*
8.50 | „ИСКѢШТЕ“ м. ном. мн. *ζητοῦντες*
ἥцѣцѣ 6.24 | „ИШТАИ“ м. ном. јд. одр. *ὁ*
ζητῶν ἥцѣи 7.18 2. [уѣто] *ποкушаваѣи*:
а. през. „ИШТЕТЪ“ 3. л. јд. *ζητεῖ ἥцѣтѣ*
7.4 „ИЦЕТЪ“, 20 | „ИШТЕТЕ“ 2. л. мн. *ζητεῖτε*
ἥцѣте 7.19; 8.37, 40 | „ИШТѢТЪ“ 3. л. мн.
ζητοῦσιν ἥцѣтѣ 7.25 б. импф. „ИСКААШЕ“
3. л. јд. *ἐζητεῖ ἡска́ше* 19.11 (12) | „ИСКААХЪ“
3. л. мн. *ἐζητοῦν ἡска́хѣ* 5.16 „ИСКА[АХЪ]АХЪ“;
18; 7.1, 11, 30; 10.39; 11.8, 56

ИСКОНИ прил. *од иочѣшка*: *ἀπ' ἀρχῆς*
ἰсконῆ 8.44; 15.27 / *ἐξ ἀρχῆς ἰсконῆ* 6.64

ИСКРЪ предл. *уесо близу чеѣа*: „ИСКРЪ“
πληστόν κλίθ 4.5

ИСКОУШАТИ, -аѣ, -аѣши несвр. [ко-
го] *искушаваѣи*: „ИСКОУШАИ“ парт. през.
акт. м. ном. јд. *πειράζων ἡскѣшаѣ* 6.6 |
„ИСКОУШАИШТЕ“ парт. през. акт. м. ном.
мн. *πειράζοντες ἡскѣшаѣцѣ* 8.6

ИСПЛЪНИТИ, -ниѣ, -ниши свр. а. [уѣ-
то *уесо*] *исπληνѣи*: „ИСПЛЪНИИШ“ сѣгм.
ст. аор. 3. л. мн. *ἐγέμισαν ἡспѣлниша* 6.13
| „ИСПЛЪНЕНА“ бѣдетъ фут. пас. 3. л. ж.
јд. *ἥ πεπληρωμένη ἡспѣлнена бѣдетѣ* 16.24
| „ИСПЛЪНЪ“ парт. прет. акт. м. ном. јд.
уместо **испльни πεπλήρωхен ἡспѣлнихѣ* 16.6
| „ИСПЛЪНЪШЕ“ парт. прет. акт. м. ном. мн.
πλήσαντες ἡспѣлнихѣ 19.29 | „ИСПЛЪНЕНЪ“
парт. прет. пас. ж. ак. јд. *πεπληρωμέ-*
νην ἡспѣлненѣ 17.13 б. сѣ *οσιτвариѣи се*:

„ИСПΛΝΗΤΉ“ **сλ** през. 3. л. јд. πεπλήρωται ἡ πόλις 7.8 **в. сλ** [отъ уесо] *ισπυνηται* се: „ИСПΛΝΗΤΉ“ **сλ** през. 3. л. јд. πεπλήρωται ἡ πόλις 15.11 | „ИСПΛΝΗ“ **сλ** аор. 3. л. јд. ἐπληρώθη ἡ πόλις 3.29; 12.3

ИСПОВѢДАТИ, -аѣж, -аѣши несвр. *признавати*: „ИСПОВѢДАХЪ“ импф. 3. л. мн. ὁμολόγουν ἡσποβεδαвахъ 12.42

ИСПОВѢДѢТИ, -вѣмъ, -вѣси свр. [кого] *признаѣти* [за коѣа]: „ИСПОВѢСТЪ“ през. 3. л. јд. ὁμολογήσῃ ἡσповѣтъ 9.22

ИСПРАВИТИ, -вѣж, -виши свр. [уѣто] *поровнаѣти*: „ИСПРАВИТЕ“ имп. 2. л. мн. εὐθύνετε ἡсправите 1.23

ИСПРЪ прил. **въ** ~ *горе*: „ИСПРЪ“ ἄνω горѣ 11.41

ИСПРѢВА прил. *испощеѣка*: „ИСПРѢВА“ ἐξ ἀρχῆς ἡспрѣва 16.4

ИСПЪИТАТИ, -аѣж, -аѣши свр. [уѣто] *исѣтражѣти*: „ИСПЪИТАИ“ имп. 2. л. јд. ἐρευνῶσιν ἡспытѣи 7.52 | „ИСП[с]ЫТАТЕ“ имп. 2. л. мн. ἐρευνᾶτε ἡспытѣи 5.39

ИСТЕЦИ, -текж, -теѣши свр. [отъ уесо] *истеѣти*: „ИСТЕКЖЪ“ през. 3. л. мн. ῥεύσουσιν ἡстекѣтѣ 7.38

ИСТИНА, -ѣ ж. 1. *истѣина*: „ИСТИНА“ ном. јд. ἀλήθεια ἡстина 8.32; 14.6; 17.17; 18.38 / уместо *ИСТИННА ἀληθῆ ἡстина 10.41 | „ИСТИНЫ“ ген. јд. ἀλήθεια ἡстинны 8.44 / ἀληθείας ἡстинны 18.37 | „ИСТИНЖ“ ак. јд. ἀληθεῖα ἡстинѣ 17.17 „ИСТИНЖ“, 19 / ἀλήθειαν ἡстинѣ 3.21; 8.31, 36, 40, 45, 46; 16.7, 13 / ἀληθῆ ἡстинѣ 19.35 | „ИСТИНЪ“ лок. јд. ἀληθεῖα ἡстинѣ 5.33; 8.44; 18.37 | „ИСТИНОЖ“ INSTR. јд. ἐν ἀληθεία ἡстиною 4.23, 24 2. **въ** ИСТИНЖ ак. јд. „ИСТИ-

НЖ“ а. *уистѣину*: ἀληθές κοῖстинѣ 4.18 / ἀληθῶς κοῖстинѣ 1.48 (47); 6.14; 7.40 „ИСТИНЖ“; 8.31 „ИСТИНЖ“; 17.8 „(вѣ)ИСТИНЖ“ / ὄντως κοῖстинѣ 8.36 „ИСТИНЖ“ б. *прави*: ἀληθῶς κοῖстинѣ 1.48 (47) в. *право*: ἀληθῶς κοῖстинѣ 4.18, 42

ИСТИНЪНЪ, -ѣи прил. а. *који се истѣине ѣмѣ*: „ИСТИНЪНЪ“ м. ном. јд. одр. τῆς ἀληθείας ἡстинны 14.17; 15.26; 16.13 б. *истѣинны*: „ИСТИНЕНЪ“ м. ном. јд. ἀληθῆς ἡстинненѣ 3.33 „ИСТИ[не]НЕНЪ“; 7.18; 8.16, 26 / ἀληθινός ἡстинненѣ 7.28 | „ИСТИНЪНО“ с. ном. јд. ἀληθῆς ἡстинно 5.31, 32; 8.13, 14, 17 / ἀληθινῇ ἡстинно 19.35 | „ИСТИНЪНАДО“ м. ген. јд. одр. τὸν ἀληθινόν ἡстиннаго 17.3 | „ИСТИНЪНЪ“ м. ак. јд. одр. τὸν ἀληθινόν ἡстинный 6.32 в. *истѣински*: „ИСТИНЪНИ“ м. ном. мн. ἀληθινόι ἡстинни 4.23 | „ИСТИНЪНО“ с. ном. јд. Ν.Α. ἀληθῆς ἡстинно 6.55 двапут | „ИСТИНЪНАЪ“ ж. ном. мн. одр. ἡ ἀληθινῇ ἡстиннаа 15.1

ИСТОВЪ, -ѣи прид. *истѣинны*: „ИСТОВОЕ“ с. ном. јд. одр. ὁ ἀληθινός ἡстинное 4.37

ИСТОУЪНИКЪ, -а м. *извор*: „ИСТОУЪНИКЪ“ ном. јд. πηγὴ ἡсточникѣ 4.14

ИСТЪКАТИ, -тѣуж, -тѣѣши несвр. [уѣто] *истѣкаѣти*: „ИСТЪКАНЪ“ парт. прет. пас. м. ном. јд. ὑφαντός ἡстѣканѣ 19.23

ИСТАСАТИ, -тажж, -тажѣши свр. [кого] *исѣтѣѣти*: „ИСТАСАТИ“ инф. ἐξετάσαι ἡстазѣти 21.12

ИСОУСОВЪ прид. *Исусов*: „ИСѢВЪ“ м. ном. јд. Ἰησοῦ ἡсовѣ 19.38 | „ИСѢВЪ“ м. лок. јд. Ἰησοῦ ἡсовѣ 19.25 | „ИСѢВЪ“ ж. ном. јд. Ἰησοῦ ἡсова 2.1, 3 | „ИСѢВЪ“ ж. ак. дв. Ἰησοῦ ἡсовѣ 12.3 | „ИСѢВЪ“ ж. ак. мн. Ἰησοῦ ἡсовѣ 13.25

| „и́сво“ с. ном. јд. Ἰησοῦ ἰησοῦ 18.32; 20.12
| „и́сво“ с. ак. јд. Ἰησοῦ ἰησοῦ 19.38 двапут,
40 | „исѣѣ“ с. лок. јд. Ἰησοῦ ἰησοῦκ 13.23

ИСОУСЪ, -а м. лч. *Исус*: 1. ном. Ἰη-
σοῦς ἰησѣ а. „и́сѣ“ 4.6 „и́сѣ“, 16, 21, 26, 47, 50
друго; 5.1, 5, 8, 13 „и́сѣ“, 14 „и́сѣ“, 15, 17 „и́сѣ“;
6.3, 5 „и́сѣ“, 10 „и́сѣ“, 11, 14, 15, 17, 22, 32, 42,
43, 53; 7.6, 14, 21, 28, 37; 8.1 „и́сѣ“, 11, 19, 20,
21, 25, 28, 31, 34, 39, 42, 49, 54, 58, 59 „и́сѣ“;
9.1, 3, 11, 14, 35, 37, 39, 41; 10.6, 7, 23, 25,
32, 34; 11.4, 5, 9, 13 „и́сѣ“, 14, 17, 20, 23, 24,
30, 33 „и́сѣ“, 38 „и́сѣ“, 39, 40, 41 „и́сѣ“, 45, 46,
51, 54 „и́сѣ“, 12.1 „и́сѣ“, 7, 12, 14, 16, 23 „и́сѣ“, 30,
35, 36, 43 „и́сѣ“, 13.1, 3, 7, 8, 21, 23, 26, 27,
31, 36, 38; 14.6, 9, 23; 16.19; 17.1 двапут;
18.1, 2, 4 „и́сѣ“, 6 (5), 7, 8, 33, 36, 37; 19.5, 7
„и́сѣ“, 11, 19, 26 „и́сѣ“, 20.21 „и́сѣ“, 24, 26, 30, 31;
21.1, 4 двапут, 5, 10, 12, 13, 14, 15 / уместо
*исоуса Ἰησοῦν ἰηс 18.5 б. „и́сѣ“ 1.38, 43
(42), 44 двапут (43), 48 (47), 49 (48), 51
(50); 2.2, 4, 7, 11, 12, 13, 19, 21, 24; 3.3, 5,
10, 21; 4.1, 2, 5, 7, 10, 13, 17, 34, 44, 46, 48,
50 прво, 54; 5.19; 6.1, 26, 29, 35, 61, 64,
67, 70; 7.1, 16, 33, 39; 8.6 „и́сѣ“, 9, 10, 12,
14; 11.32, 35, 44; 13.10, 29; 18.11; 19.28,
30; 20.2, 14, 15, 16 „и́сѣ“, 17 „и́сѣ“, 19, 29;
21.7; 16.31 2. ген. „и́сѣ“ Ἰησοῦ ἰηс 1.36 /
Ἰησοῦν ἰηс 1.29, 46 (45); 5.16; 6.19 два-
пут, 24 друго; 11.56; 12.9, 11, 21; 18.7, 12,
33; 19.1, 13, 16, 18, 20, 23, 33, 42; 20.14 /
Ἰησοῦς ἰηс 6.24 прво; 19.20 / Ø 11.47
3. дат. „и́соу“ Ἰησοῦν ἰηс 11.21 · „и́сви“
Ἰησοῦ ἰηсоκ 19.9 / Ἰησοῦν ἰηсоκ 1.43
(42); 12.22; 19.39 4. ак. „и́сѣ“ Ἰησοῦν ἰηс 17.3
„и́сѣ(ка)“ / уместо *и 12.18 αὐτόν εἰς
5. лок. „и́сѣ“ Ἰησοῦ ἰηсκ 1.37

ИСХОДИТИ, -хождѣ, -ходиши несвр.
а. *излазити*: „исхождаахѣ“ импф. 3. л. мн.
ἐξήρχοντο ἰсхождаахѣ 8.9 б. [отъ кого] *исхо-*
дити: „исходитѣ“ през. 3. л. јд. ἐκπορεύεται
ἰсходитѣ 15.26

ИСЦѢЛИТИ, -лѣж, -лиши свр. [кого]
излечити: „исцѣлѣж“ през. 1. л. јд. ἰάσω-
μαι ἰсцѣлѣ 12.40 | „исцѣлитѣ“ през. 3. л.
јд. ἰάσεται ἰсцѣлѣитѣ 4.47

ИСЦѢЛѢТИ, -лѣж, -лѣеши свр. *опо-*
равити се: „исцѣлѣвѣ“ парт. прет. акт.
м. ном. јд. одр. ἰαθεῖς ἰсцѣлѣвѣи 5.13 |
„исцѣлѣвѣшюумоу“ парт. прет. акт. м. дат.
јд. одр. τεθεραπευμένω ἰсцѣлѣвѣшемѣ 5.10

ИСЪХАТИ, исъшѣ, исъшеши свр. *усах-*
нути: „исъшетѣ“ през. 3. л. јд. V.C. arescet
ἰсѣшетѣ 15.6

ИТИ, идѣ, идеши несвр. / свр. 1. [кѣ
комоу, вѣ уѣто] *ити*: а. през. „идѣ“ 1. л. јд.
πορεύθῃ ἰдѣ 16.7 друго / πορεύθῃ Ø 14.3 /
πορεύομαι ἰдѣ 11.11; 14.2, 28; 16.28 / ὑπάγω
грѣдѣ 8.14 / ὑπάγω ἰдѣ 7.33; 8.21 двапут;
13.33, 36; 14.4, 28; 16.5, 10, 16, 17; 21.3 „идѣ“
/ уместо *иди ὑπάγε ἰдн 7.3 | „идеши“ 2. л.
јд. ὑπάγεις ἰдѣши 11.8; 13.36 прво; 14.5;
16.5 | „идетѣ“ 3. л. јд. ὑπάγεи ἰдѣтѣ 3.8;
11.31; 12.35 | „идете“ 2. л. мн. ὑπάγηте ἰдѣте
15.16 б. аор. „иде“ 3. л. јд. ἐπορεύθη ἰде 8.1
в. импф. „идѣаше“ 3. л. јд. ἐπορεύετο ἰдѣаше
4.50 „{и}дѣаше“ / Ø 8.59 | „идѣахѣ“ 3. л.
мн. ὑπῆγον ἰдѣахѣ 12.11 г. фут. *хоцетѣ* „ити“
3. л. јд. μέλλει πορεύεσθαι *хоцетѣ* ἰтн 7.35
двапут д. имп. „иди“ 2. л. јд. πορεύου ἰдн
4.50; 8.11; 20.17 „иди“ / ὑπάγε 4.16 „иди“;
9.7, 11 ѣ. инф. „ити“ ὑπάγειν ἰтн 6.67;
11.44 „ити“; 18.8 2. [кѣ уесомоу] *полазити*:

„**ИДЕМЪ**“ през. 1. л. мн. ἐρχόμεθα ἡδεμῃ 21.3 | „**ИДЪШЕТЕ**“ импф. 3. л. дв. ἤρχοντο ἡδάσγта 20.3 | „**ИДЪАХЪ**“ импф. 3. л. мн. ἤρχετο ἡδάχъ 8.2 3. [**ВЪ / НА УЪТО, КЪ КОМОУ, ПО КОМЪ**] *ποηи*: а. през. „**ИДЖ**“ 1. л. јд. ἀπέλθω ἡдъ 16.7 прво | „**ИДЕТЬ**“ 3. л. јд. ἀπῆλθεν ἡдегъ 12.19 | „**ИДЕВЪ**“ 1. л. дв. ἔλευσόμεθα прїи́дема 14.23 | „**ИДЕМЪ**“ 1. л. мн. ἀπελευσόμεθα ἡдемῃ 6.68 б. аор. „**ИДЕ**“ 3. л. јд. ἀπῆλθεν ἡде 3.8; 4.3, 28, 43, 47; 5.15 „**иде**“; 6.1; 9.7 „**иде(же)**“; 10.40; 11.54 / ἔρχεται ἡде 11.29 | „**ИДЖ**“ асигм. 3. л. мн. ἀπῆλθον ἡдоша 6.22, 66; 11.46; 18.6 в. перф. „**ИШЕЛЪ**“ *יעси* 2. л. м. јд. вместо **ишишъль* ἐξῆλθες ἡзшѣлх ѣи 16.30 г. парт. прет. акт. „**ШЕДЪ**“ м. ном. јд. ἀπελθὼν шѣлх 9.11 4. *χοδηи*: „**ИДИ**“ имп. 2. л. јд. περιπάτει χодѣи 5.8 / πορεύου 4.49 „**иди**“ 5. имп. *χαίρε*: „**ИДЕМЪ**“ 1. л. мн. ἄγωμεν ἡдемῃ 11.7, 15 „**идемъ**“, 16; 14.31 „**идемъ**“ 6. [**ПО КОМЪ**] *πρῃишн*: „**ИДЕШИ**“ през. 2. л. јд. ἀκολουθήσεις ἡдешн 13.36 друго | „**ИДЖТЬ**“ през. 3. л. мн. ἀκολουθεῖ ἡдъгъ 10.4 / ἀκολουθήσωσιν ἡдъгъ 10.5 | „**ИДЕТЕ**“ асигм. аор. 3. л. дв. ἡκολούθησαν ἡдѣсгта 1.37 | „**ИДЖ**“ асигм. аор. 3. л. мн. ἡκολούθησαν ἡдѣоша 11.31 | „**ИДЪАШЕ**“ импф. 3. л. јд. ἡκολούθει ἡдъаше 6.2 | „**ИТИ**“ инф. ἀκολουθήσαι итѣи 13.36, 37 | „**ИДЖШТА**“ парт. през. акт. м. ак. дв. ἀκολουθοῦντας ἡдѣшта 1.38 | „**ШЪДЪШЮЮ**“ парт. прет. акт. м. ген. дв. одр. τῶν ἀκολουθησάντων шѣшсгю 1.41 (40) 7. ~ **КЪ СЕБЪ** *οἰσῃиηи кyии*: „**ИДЕТЕ**“ **КЪ СЕБЪ** асигм. аор. 3. л. дв. ἀπῆλθον прѣдс ѣаυτούς ἡдѣсгта кѣ сѣбѣ 20.10

ИΩΑΝЪНОВЪ прид. *Јованов*: „**ИОАНОВЪ**“ м. ген. јд. Ἰωάννου ἰωάννοка 5.36 | „**ИОАНОВЪ**“ м. ген. мн. Ἰωάννου ἰωάνновыхъ 3.25

ИΩΑΝЪНЪ, -а м. лч. *Јован*: „**ИОАНЪ**“ ном. Ἰωάννης ἰωάνнх 1.26, 28, 32, 35; 3.23, 24, 27; 4.1; 10.40, 41 двапут | „**ИОАНЪ**“ ген. Ἰωάννου ἰωάνна 1.41 (40) | „**ИОАНОУ**“ дат. Ἰωάννην ἰωάνнх 3.26; 5.33 „**ио[о]ану**“

ИΩНЪНИНЪ прид. *Јонин*: „**ИОНИНЪ**“ м. ном. јд. Ἰωνᾶ ἰώνннх 1.43 (42); 21.15, 16

ИОСИФОВЪ прид. *Јосифов*: „**ИОСИФОВЪ**“ м. ном. јд. Ἰωσήφ ἰώνснфокх 6.42 | „**ИОСИФОВА**“ м. ген. јд. Ἰωσήφ ἰώνснфокѧ 1.46 (45)

ИОСИФЪ, -а м. лч. *Јосиф*: „**ИОСИФЪ**“ ном. Ἰωσήφ ἰώνснфх 19.38 | „**ИОСИФΟΥ**“ дат. Ἰωσήφ ἰώνснфъ 4.5

ИЮДА, -ы м. лч. *Јуда*: „**ИЮДА**“ ном. Ἰούδας ἰѣдѧ 12.4; 13.29; 14.22; 18.2, 3, 6 (5) | „**ИЮДЕ**“ дат. Ἰούδα ἰѣдѣ 13.2 / Ἰούδα ἰѣдѣ 13.26 | „**ИЮДЖ**“ ак. Ἰούδαν ἰѣдъ 6.71

ИЮДЕИ, -ѣи • **ИЮДЪИ**, -ѣи м. *Јудејаи*: „**ИЮДЕИ**“ ном. јд. Ἰουδαῖος жндѣи́нх 4.9 прво; 5.10; 7.11; 11.8, 31 „**иудеи**“; 11.36 | „**иудеи**“ ном. мн. Ἰουδαῖοι жндѣѣ 4.9 друго; 5.10; 6.52; 7.11; 8.52; 9.22; 11.36 / Ἰουδαῖοι ἰѣдѣс 2.18, 20; 5.16, 18; 6.41; 7.1, 15, 35; 8.22, 48, 57; 9.18; 10.24, 31, 33; 11.8, 31 „**иудеи**“; 18.31; 19.7, 12 „**иудеи**“, 31 „**иудеи**“ / ∅ ∅ 8.33 | „**иудеи**“ ген. мн. Ἰουδαίων ἰѣдѣн 4.22; 11.19, 45; 12.9 • „**иудѣи**“ Ἰουδαίους жндѣѣ 9.22 / Ἰουδαίων ἰѣдѣн 19.20 / Ἰουδαίων ѿ ἰѣдѣн 12.11 | „**ИЮДЕОМЪ**“ дат. мн. Ἰουδαίοις ἰѣдѣмх 5.15; 8.31; 13.33; 19.14 • „**иудѣомъ**“ Ἰουδαίοις ἰѣдѣмх 18.36; 19.40 / Ἰουδαίους ἰѣдѣмх 18.38 | „**иудѣи**“ ак. мн. Ἰουδαίους ἰѣдѣн 11.33 | „**иудѣи**хъ“ лок. мн. Ἰουδαίοις ἰѣдѣехъ 10.19; 11.54 | „**иудеи**“ INSTR. мн. Ἰουδαίων ἰѣдѣн 3.25

ИЮДЕИСКЪ, -ѣи прид. 1. *yudejski*: а. м. „иудеискъ“ ном. јд. Ἰουδαίων Ἰδδαϊκῆν 3.1; 5.1; 6.4 „иудеискъ“; 7.2; 19.3, 19, 21 двапут / Ἰουδαίων Ἰδδαϊκῆν 18.33 | „иудеиска“ ген. јд. Ἰουδαίων Ἰδδαϊκα 18.39 | „иудеиск“ ак. јд. Ἰουδαίων Ἰδδαϊка 5.1; 20.19 | „иудеисции“ ном. мн. одр. Ἰουδαίων Ἰδδαϊστῆν 19.21 б. ж. „иудеиска“ ном. јд. Ἰουδαίων Ἰдδαϊка 2.13; 11.55; 19.42 | „иудеискъ“ ак. јд. Ἰουδαίων Ἰдδαϊка 19.42 | „иудеискты“ ном. мн. Ἰουδαίων Ἰдδαϊστῆν 18.12 | „иудеискъѣ“ ак. јд. одр. τὴν Ἰουδαίαν жндѣкѣю 3.22 в. с. „иудеискоу“ дат. јд. Ἰουδαίων Ἰдδαϊкῶ 2.6 2. *ог Јудејаца*: „иудеиска“ м. ген. јд. Ἰουδαίων Ἰдδαϊскаγω 7.13 | „иудеискъ“ м. ак. јд. Ἰουδαίων Ἰдδαϊка 19.38

ИЮДЕІА, -єѣ ж. лч. *Judeja*: „иудеѣ“ ген. Ἰουδαίας Ἰддѣн 4.47, 54 „иудеѣ“ | „иудеѣ“ ак. Ἰουδαίαν Ἰддѣю 4.3; 7.3; 11.7 | „иудеи“ лок. Ἰουδαίᾱ Ἰддѣн 7.1

ИІАКѠВЉЪ прид. *Јаковлев*: „иѣковѣ“ м. ном. јд. Ἰάκωβ ἸахѠб 4.6

ИІАКѠВЪ, -а м. лч. *Јаков*: „иѣковъ“ ном. ἸахѠб Ἰаκωβ 4.5 | „иѣкова“ ген. ἸахѠб Ἰаκωβ 4.12

ИІЕРОУСАЛИМІАНИНЪ, -а м. *Јерусалимљанин*: „иероусалимѣнъ“ ген. мн. Ἱεροσολυμιτῶν ἱερῆлимλᾱν 7.25

ИІЕРОУСАЛИМЪ · ІЕРОУСАЛИМЪ, -а м. лч. а. *Јерусалим*: „иіа“ ген. Ἱεροσολύμων ἱερῆлима 11.18 | „иіѣ“ ак. Ἱεροσολύμα ἱερῆлиμ 2.13; 11.55 „иіѣ“; 12.12 · „ероусалимъ“ Ἱεροσολύμα ἱερῆлиμ 5.1 | „еіѣ“ лок. Ἱεροσολύμοις ἱερῆλιμѣх 4.20 б. мн. = јд. „иіѣхъ“ лок. Ἱεροσολύμοις ἱερῆλιμѣх 2.23 „иіѣѣ“; 4.21, 45 „иіѣхъ“ · „ерсѣѣхъ“ Ἱεροσολύ-

μοις ἱερῆλιμѣх 5.2 / Ἱεροσολύμοις ἱερῆλιμѣх 10.22 „ерсѣхъ“

Ѓ

Ѓ = три десати види **триѣ**: 5.5 „ѣ“; 6.19 „ѣ-ти“

К

КАИІАФА, -ѣ м. лч. *Καϊάφα*: „каѣѣфа“ ном. Καϊάφας каїѣфа 11.49 | „каѣѣѣ“ дат. Καϊάφα καїѣѣ 18.13

КАКО прил. а. *како*: πῶς кѣкω 3.4, 9, 12; 4.9; 5.44, 47; 6.42, 52; 7.15; 8.33; 9.10, 15, 16, 19, 21, 26, 36; 12.34; 14.5, 9 / уместо *отъ кѣдоу πόθεν кѣкω 1.49 (48) б. еѣда ~ ѣа зар: μήποτε ἀληθῶς ἐὰν кѣкω 7.26

КАМЕНІЕ, -иѣ с. зб. а. *камене*: „камениѣ“ ак. λίθους кѣменіѣ 8.59; 10.30 б. **камениѣ** ак. (камениѣ ген. у одрич. речен.) метати види метати: 10.32, 33 в. **камениѣмъ побивати** INSTR. види побивати: 8.5 г. **камениѣмъ побити** INSTR. види побити: 11.8

КАМЕНЬ, -ѣ м. *камен*: „камень“ ном. јд. λίθον кѣмень 11.38 | „камень“ ак. јд. λίθον кѣмень 8.7, 11; 11.39, 41; 20.1

КАМО прил. *куда*: ποῦ кѣмω 3.8; 7.35; 8.14 двапут; 12.35; 13.36; 14.5; 16.5

КАМѢНЪ, -ѣи *камени*: „камѣнъ“ м. ген. мн. λίθινα кѣмѣнн 2.6

КАНА непр. лч. *Кана*: Κανά кѣны 21.2 / Κανά кѣнѣ 2.1, 11; 4.46

КАПЕРЪНАΟΥМЪ, -а м. лч. *Капернаум*: „каперѣнаоумъ“ ак. Καπερναούμ

КОУПИТИ, коуплѣж, коупиши свр. [ѸТО] *куπιμι*: „**КОУПИМЪ**“ през. 1. л. мн. ἀγοράσομεν *кѸпимъ* 6.5 | „**КОУПАТЬ**“ през. 3. л. мн. ἀγοράσωσιν *кѸпатъ* 4.8 | „**КОУПИ**“ имп. 2. л. јд. ἀγοράσον *кѸпи* 13.29

КОУПЛѢНЪ, -Ѹи прид. *πρωινски*: „**КОУПЛѢНАГО**“ м. ген. јд. одр. ἐμπορίου *кѸпленаг* 2.16

КЪ предл. *κομοῦ / ὑεσομοῦ* а. *до коѳа / чеѳа*: прѳс *къ* 7.45, 50 прво; 9.13; 11.15, 19, 45, 46; 13.6; 14.6, 12, 18, 23, 28 двапут; 16.5, 7 прво, 10 прво, 16, 17 друго; 28; 17.11, 12, 13; 18.38; 19.39; 20.2 двапут, 3, 4, 8, 17 двапут **б.** *ка коме / чему*: прѳс *къ* 1.29, 43 (42), 48 (47); 3.2, 3, 20, 21, 26 двапут; 4.30, 40, 47; 5.33, 40; 6.5 прво, 17, 35, 37 двапут; друго „**ко**“, 44, 45, 65, 68; 7.33, 37, 50 друго; 8.2 „**къ**“, 10.41; 11.3, 19, 29, 38; 12.32; 14.3; 16.17 прво; 17.13 **в.** *за шѳо*: прѳс *къ* 4.35; 10.35; 11.4; 13.28 **г.** *каме / чему*: прѳс *къ* 2.3, 4; 4.15, 32, 48, 49, 50; 6.5 друго, 28, 34; 7.3; 8.31, 57; 11.16, 21; 13.1, 3; 19.29 / Ø *къ* 12.21 **д.** ~ **СЕБЪ** види **сѳ**: 7.35; 11.56; 12.19; 16.17; 19.24 **ђ.** ~ **СЕБЪ** ити види **ити**: 20.10 **е.** ~ **ТОМОУ** не види **тъ**: 5.14 „**к**“, 6.66; 8.11; 11.54 „**к**“, 14.19; 16.10 друго, 21, 25; 21.6 „**к**“ / N. A. 16.16 „**к**“ **ж.** ~ **ТОМОУ** не **БЪТИ** види **БЪТИ**: 17.11 „**к**“ **з.** *на кого рѳци* ~ **КОМОУ** види **рѳци**: прѳс *къ* 5.45

КЪДЕ прил. *ἵδε*: поѸ *гдѳ* 1.39 (38), 40 (39); 7.11 „**къде**“, 8.10 „**къде**“, 19; 9.12; 11.34, 57; 20.2, 13 „**къде**“, 15

КЪЖЬДО, когожьдо зам. *свако*: „**КЪЖЬДО**“ ном. ἑκαστος *кѳнѳдо* 6.7; 16.32 „**кожьдо**“ | „**КОМОУЖЬДО**“ дат. ἑκάστῳ *коѳмѸждо* 19.23

КЪНИГЫ, -Ѹ ж. мн. а. *κνῆιτα*: „**КЪНИГАМЪ**“ дат. γραμμασιν *пнѳнѳѳмъ* 5.47 | „**КЪНИГЫ**“ ак. γραμματα *кнѳгн* 7.15 | „**КЪНИГАХЪ**“ лок. βιβλίῳ *кнѳгахъ* 20.30 **б.** *писмо*: „**КЪНИГЫ**“ ном. γραφή *пнѳнѳѳ* 7.38, 42; 10.35 „**кѳнигы**“, 13.18; 17.12; 19.24, 28 „**къ{ни}гы**“, 36, 37 | „**КЪНИГЪ**“ ген. γραφάς *пнѳнѳѳ* 20.8 | „**КЪНИГАМЪ**“ дат. γραφῇ *пнѳнѳѳ* 2.22 | „**КЪНИГЫ**“ ак. γραφάς *пнѳнѳѳ* 5.39

КЪНИЖЬНИКЪ, -а м. *κνῆις* *жнѳжнѳник*: „**КЪНИЖЬНИЦИ**“ ном. мн. γραμματεῖς *кнѳжнѳци* 8.3

КЪНАСЪ, -а м. *κνѳз*: „**КЪНАСЪ**“ ном. јд. ἄρχων *кнѳзъ* 3.1; 12.31; 14.30; 16.11 | „**КЪНАСИ**“ ном. мн. ἄρχοντες *кнѳзи* 7.26 | „**КНАСЪ**“ ген. мн. ἀρχόντων *кнѳзъ* 7.48; 12.42 „**КНАСЪ**“

КЪТО, кого зам. а. *κο*: „**КТО**“ ном. τίνας 6.64 прво / τίς *ктѳ* 4.10, 33; 5.12 „**къто**“, 13; 6.51, 60, 64 друго; 7.20, 37; 8.25, 46 „**къто**“, 9.2 „**къто**“, 21, 36; 12.34, 38; 13.24, 25; 16.28; 21.12 | „**КОГО**“ ген. τίνα *когѳ* 18.4, 7; 20.15 | „**КОМОУ**“ дат. τίνα *комѸ* 6.68 / τίνη *комѸ* 12.38 / τίνος *комѸ* 19.24 | „**КОГО**“ ак. τίνα *когѳ* 8.53 | „**КОМЪ**“ лок. τίνος *кѳмъ* 13.22 **б.** *неко*: „**КТО**“ ном. τις *ктѳ* 2.25 „**къто**“, 3.3, 5; 6.49; 7.17, 48; 8.51, 52; 9.22, 31, 32; 10.9; 11.9, 10, 57; 12.26 двапут, 47; 14.23; 15.6, 13; 16.30 | „**КОГО**“ ак. τινα *когѳ* 13.20

КЪИ, каѳ, коѳ зам. а. *καкав*: „**КЖИЖ**“ ж. ак. јд. τίνα *кѳи* 18.29 | „**КОЕИЖ**“ ж. INSTR. јд. ποίῳ *кѳѳ* 12.33; 18.32 **б.** *коѳи* (упитни): „**КЖИЖ**“ ж. ак. јд. уместо **ѳѳже* ἧ *когѳѳѳнѳ* 4.52 | „**КОЕ**“ с. ном. јд. τί *кѳѳ* 2.18; 6.30 | „**КОЕ**“ с. ак. јд. ποῖον *кѳѳ* 10.32 / *пѳѳѳѳѳ* *кѳѳ* 7.17 / τί *кѳѳ* 6.30

ΚΑΔΟΥ прил. **отъ** ~ *οὐκῶτα*: πόθεν
ὠκῶδ' 2.9; 3.8; 4.11 „**κῶδῶ**“; 7.27 двапут:
прво „**κῶδῶ**“, 28; 8.14 двапут; 9.29, 30; 19.9

ΚΑΠΕΛΑ, -и ж. *баџа*: „**κοῦπελι**“ дат.
јд. *κολυμβήθρα κῶπελι* 9.7 | „**κῶπελ**“ ак.
јд. *κολυμβήθρα κῶπελ* 5.4 / *κολυμβήθραν*
κῶπεл 5.7; 9.11 | „**κῶπεли**“ лок. јд. уместо
***κῶπεл** *κολυμβήθρα κῶπεл* 5.2

Λ

ΛΑΔИИ, -иџа ж. *лађа*: „**λαδιџ**“ ак. јд.
πλοῖον κοράβη 6.17

ΛΑΖΑРЬ, -а • **ΛΑΖΑΡЬ**, -риа м. лч.
Лазар: „**λαζαρ**“ ном. *Λάζαρος λάζар* 11.1,
11, 14; 12.1, 2 „**лазар**“ • „**ла{за}р**“ *Λάζαρος*
λάζар 11.2 | „**лазара**“ ген. *Λάζαρον λάζар*
12.9, 10, 17 • „**лазарѣ**“ *Λάζαρον λάζар* 11.5 |
„**лазарѣ**“ вок. *Λάζаре λάζаре* 11.43

ΛΑΚΥΤЬ, -є м. *лакаџ*: „**λακτѣ**“ ген. мн.
πηχῶν лактѣй 21.8

ΛΑΝИТА, -џи ж. *бити по ланитама* дат.
дв. види **бити**: 19.3

ΛΑΤИΝЬСКЫ прил. *латински*: „**λατινѣски**“
Ῥωμαῖστί ρήμικι 19.20

ΛΕЖАТИ, *лежж, лежиши* несвр. [вѣ /
на уѣмь] 1. *лежаџи*: а. импф. „**λεζαшиѣ**“ 3.
л. јд. *κατέκειτο λεζάσιѣ* 5.3 б. плусквм. **бѣ**
„**лежало**“ 3. л. с. јд. *V.C. positum fuerat бѣ*
лежало 20.12 в. парт. през. акт. „**лежж**“ м.
ном. јд. *χειμένος лежж* 11.41 | „**лежашиѣ**“ м.
ген. јд. *κατακείμενον лежџа* 5.6 | „**лежашиѣ**“
м. ак. јд. *χειμένην лежџа* 21.9 „**лежжѣ**“ /
κείμενον лежџа 20.7 | „**лежашиѣ**“ м. ген.
мн. *κείμεναι лежџа* 2.6 | „**лежашиѣ**“ ж. ак.
мн. *κείμενα лежџа* 20.5, 6 2. **на нѣмь** ~

βιῖμι *наложен*: **на нѣмь** „**λεζашиѣ**“ парт.
през. акт. ж. ак. јд. *ἐπικείμενον на нѣмѣ*
лежџа 21.9

ΛΕΝЬТИИ, -иџа м. *пешкир*: „**λενтий**“
ак. јд. *λέντιον лѣнтѣонѣ* 13.4 | „**лѣнтиѣмь**“
инстр. јд. *λεντίῳ лѣнтѣѣмѣ* 13.5

ΛИ 1. *везн. ули*: ἡ *ли* 2.6; 6.19; 7.17,
48; 8.46; 9.21; 13.29; 18.34 друго 2. *реч.*
а. *ли, га ли*: ∅ *ли* 1.47 (46); 2.6, 20; 3.10;
4.35; 5.6, 47; 6.42, 61 „**(се)л(ѣ)**“; 70; 7.19, 20,
23, 25, 42; 8.10, 48, 57; 9.2, 8, 19, 21, 34, 35;
10.34; 11.8, 9, 10, 26, 37, 40, 56; 13.6, 12, 38;
14.9 двапут, 10; 16.19, 31; 18.11, 33, 34 прво,
37, 39; 19.10 двапут, 15; 21.15, 16 б. а: *дѣ же*
11.10; 12.24 / *дѣ ли* 5.47; 8.46; 10.38 / *дѣ ли*
же 14.2, 11; 16.7 / *дѣ* ∅ 8.16

ΛΙΤΟСТΡΩΤЬ види **лиѣострѣтъ**

ΛΙΤΡΑ, -џи ж. *литра* (*мерна јединица*
за тежину): „**λιτραѣ**“ ак. јд. *λίτραν лигѣ* 12.3
| „**литрѣ**“ ген. мн. *λίτρας лигѣ* 19.39

ΛΙΧΟ прил. *лише* комп. *у изобиљу*:
περισσόν λήσιше 10.10

ΛΙЦЕ, -а с. а. *лице*: „**λ**“ ном. јд. *ὄψις*
лицѣ 11.44 б. *на лица* ак. мн. *πο излѣду*:
κατ' ὄψιν на лицѣ 7.24

ΛΙΘΟСТΡΩΤЬ, -а м. лч. *Литостро-*
тѣон: „**литостротѣ**“ лок. *Λιθόστρωτον лиѣо-*
стрѣтѣонѣ 19.13

ЛОВИТИ, *ловлѣж, ловиши* свр. **рыбѣ**
~ *ριβαριῖμι*: **рыбѣ** „**ловитѣ**“ суп. *ἀλιεύειν*
рыбѣ ловити 21.3

ΛΟΖΑ, -џи ж. *виновна лоза*: „**λοζа**“ ном.
јд. *ἄμπελος лоζа* 15.1, 5 | „**лозѣ**“ лок. јд. *ἀμ-*
πέλῳ лозѣ 15.4

ΛΟΝΟ, -а с. *наручје*: „**лонѣ**“ лок. јд.
κόλπῳ лонѣ 13.23

ЛЪЖА, -а ж. *лаж*: „ЛЪЖ“ ак. јд. ψεύδος 8.44

ЛЪЖЬ, -ии прид. *лажъив*: „ЛЪЖЬ“ м. ном. јд. ψεύστης *лѡжъ* 8.44, 55

ЛЪСТИТИ, *лъщѣ*, *лъстиши* несвр. [кого] *обманивати*: „ЛЪСТИТЬ“ *πλανῶ λυτήντѣ* 7.12

ЛЪСТЬ, -и ж. *лукавостѣ*: „ЛЪСТИ“ ген. *δόλος λυτήν* 1.48 (47)

ЛѢТО, -а с. а. *ѣгодина*: „ЛѢТОУ“ дат. јд. ἐνιαυτοῦ *лѣтѣ* 11.49, 51; 18.13 | „ЛѢТЬ“ ген. мн. ἔτεσιν *лѣтѣ* 2.20 / *ἔτη лѣтѣ* 5.5; 8.57 б. *време*: „ЛѢТА“ ак. мн. *лѣта χρόνον* 5.6 в. на *всѣа лѣта* ак. мн. *са времена на време*: *κατὰ καιρόν на вѣско лѣто* 5.4

ЛЮБИТИ, *любѣѣ*, *любиши* несвр. [кого] *волеѣи*: а. през. „ЛЮБѢЖ“ 1. л. јд. ἀγαπῶ *любѣ* 14.31 „ЛЮБѢЮ“ / *φιλῶ любѣ* 21.15, 16 „ЛЮБѢЖ“ | „ЛЮБИШИ“ 2. л. јд. ἀγαπᾷς *любѣши* 21.15, 16 / *φιλεῖς любѣши* 11.3 | „ЛЮБИТЬ“ 3. л. јд. ἀγαπᾷ *любѣнѣ* 3.35; 5.19; 8.42; 10.17; 14.23 / *φιλεῖ любѣнѣ* 16.27 | „ЛЮБИТЕ“ 2. л. мн. ἀγαπᾶτε *любѣнѣ* 13.34 двапут; 14.15; 15.12, 17 б. импф. „ЛЮБѢШАСЕ“ 3. л. јд. ἐφίλει *любѣлѣше* 20.2 / *ἡγάπα любѣлѣше* 11.4, 36; 13.23; 19.26; 21.7 в. *потенц.* „ЛЮБИЛЪ“ би 3. л. м. јд. ἄν ἐφίλει *любѣлѣ* бѣ 15.19 | „ЛЮБИЛИ“ *бисте* 3. л. м. мн. ἡγαπᾶτε ἄν *любѣли* *бѣисте* 8.42 · *бисте* „ЛЮБИЛИ“ *ἡγαпᾶте бѣисте* *любѣли* 14.28 г. парт. през. акт. „ЛЮБѢЛИ“ м. ном. јд. одр. ὁ ἀγαπῶν *любѣлѣ* 14.21 двапут, 24 / ὁ φιλῶν *любѣлѣ* 12.25

ЛЮБОДѢЊАНИЈЕ, -иѣ с. *блудностѣ*: „ЛЮБОДѢНИИ“ ген. јд. πορνείας *любѡдѣлѣнѣ* 8.41

ЛЮБЫ, *любѣве* ж. *πρиврѣженостѣ*: „ЛЮБЫ“ ном. јд. ἀγάπη *любѣ* 17.26 | „ЛѢБЬВЕ“ ген. јд. ἀγάπην *любѣ* 5.42 „ЛѢБЬВЕ“; 15.13 |

„ЛЮБѢВЪ“ ак. јд. ἀγάπην *любѡбѣ* 13.35 | „ЛЮБѢВЕ“ лок. јд. ἀγάπην *любѣ* 15.10 · „ЛЮБѢВИ“ ἀγάπην *любѣ* 15.9, 10

ЛЮДИЈЕ, -ии м. мн. *народ (сѣтановници)*: „ЛЮДЬЕ“ ном. *λαός лѡдѣ* 8.2 | „ЛЮДИ“ ак. ἔθνους *лѡдн* 11.51, 52 / *λαοῦ лѡдн* 11.50

М

МАГЪДАЛИНИ, -иѣ ж. лч. *Μαῖδαλινα*: „МАГДАЛИНИ“ ном. *Μαγδαληνῇ магдалиѣна* 19.25; 20.1, 18

МАЛО прил. *мало*: *μικρόν мѣлѡ* 13.33; 14.19

МАЛЪ, -ѣи прид. а. *мали*: „МАЛО“ с. ак. јд. βραχύ *мѣло* 6.7 / *μικρόν мѣло* 7.31; 12.35 б. *вѣ малѣ* лок. јд. *joш мало*: *μικρόν мѣлѣ* 16.16 двапут, 17 двапут, 18, 19 двапут

МАЛЪХЪ, -а м. лч. *Μαλχο*: „МАЛХЪ“ ном. *Μάλχος мѣлхѣ* 18.10

МАНѢНА, -ѣи ж. *мана (чудесно јело)*: „МАНѢНЖ“ ак. јд. μάνα *манѣ* 6.31, 49 „МАНѢЖ“ 58 „МАНѢЖ“

МАРИИНЪ прид. *Μαριјин*: „МАРИИНА“ ж. ном. јд. *Μαρίας мариѣнѣ* 11.1

МАРИЈА, -иѣ ж. лч. *Μαριја*: „МАРИЕ“ ном. *Μαρία мариѣ* 11.2, 20, 32; 12.3; 19.25 двапут: 20.1, 11, 18 | „МАРИИ“ дат. *Μαρίαν мариѣ* 11.19, 45 | „МАРИИ“ ак. *Μαρίαν мариѣ* 11.28, 31 | „МАРИЕ“ вок. *Μαρία мариѣ* 20.16

МАРѢѢ, -ѣи ж. лч. *Μάρθα*: „МАРѢТА“ ном. *Μάρθα мѣрдѣ* 11.19 „МАРТА“; 21, 24 „МАРТА“; 30, 39 „МАРТА“; 12.2 | „МАРТЫ“ ген. *Μάρθας мѣрдѣ* 11.1 | „МАРТЪ“ дат. *Μάρθαν мѣрдѣ* 11.19 | „МАРТЖ“ ак. *Μάρθαν мѣрдѣ* 11.5, 19

МАТИ, матере ж. *majka*: „мати“ ном. јд. *μήτηρ* мѣѣн 2.1, 3, 5, 12; 19.25, 27 | „матере“ ген. јд. *μητρός* мѣѣре 3.4; 19.25 | „матери“ дат. јд. *μητρί* мѣѣри 19.26 | „матерь“ ак. јд. *μητέρα* мѣѣрь 6.42; 19.26

МАТИЗМЪ, -а м. *ogeha*: „матизмъ“ ак. јд. *ἡματισμόν* *hmatismŏ* 19.24

МЕЖДОУ предл. *цѣмъ* / *уимъ* а. *међу* *киме* / *чиме*: *εἰς* *μεῖζδ* 13.22 / *ἐν* *μεῖζδ* 13.35 / *μετά* *μεῖζδ* 6.43; 16.19 „между“ / *πρός* *μεῖζδ* 6.52 б. ~ *симъ* види *съ*: 4.31

МЕСИЈА, -иѣ м. лч. *Mesiya*: „меситъ“ ном. *Μεσσία* *mesia* 4.25 | „месийѣ“ ак. *Μεσσίαν* *mesio* 1.42 (41)

МЕТАТИ, метж, метеши несвр. а. *ка-* *мении* (камениѣ у одрич. речен.) [на кого] ~ *каменовати*: *καμένι* „метемъ“ през. 1. л. мн. *λιθάζομεν* *kámenie mécemiz* 10.33 | *καμένι* „метете“ през. 2. л. мн. *λιθάζετε* *kámenie mécete* 10.32 б. ~ *жрѣбиѣ бацати коцку*: „меташа“ *жрѣбиѣ* *сигм.* ст. аор. 3. л. мн. *ἔβαλον* *κλήρον* *μετά* *ша* *жрѣβѣ* 19.24 | „метемъ“ *жрѣбиѣ* *имп.* 1. л. мн. *λάχωμεν* *мѣтнемъ жрѣбѣ* 19.24

МИМОТИ, -идѣ, -идеши несвр. / свр. *προλασιῖ*: „мимо идѣ“ парт. през. акт. м. ном. јд. *παράγων* *мимондѣ* 9.1

МИРЪ¹, -а м. *мир*: „миръ“ ном. јд. *εἰρήνη* *мѣрѣ* 20.19, 21, 26 | „мира“ ген. јд. *εἰρήνην* *мѣра* 16.33 | „миръ“ ак. јд. *εἰρήνην* *мѣрѣ* 14.27 прво и друго

МИРЪ², -а м. *свѣш*: „миръ“ ном. јд. *κόσμος* *мѣрѣ* 3.17 друго; 7.7; 12.19; 14.17, 19, 27 треће, 31; 15.18, 19; 16.20 двапут; 17.5, 14, 21, 23, 25 | „мира“ ген. јд. *κόσμον* *мѣрѣ* 3.16; 16.8, 28 двапут: прво „мирѣ“, 33 двапут

/ *κόσμου* *мѣра* 1.29; 6.51; 8.23 двапут; 11.9; 12.31; 13.1; 14.30; 15.19 трипут; 16.11; 17.6, 14 двапут, 15, 16 двапут, 24; 18.36 двапут / *κόσμου* *мѣрѣ* 4.42 | „мироу“ дат. јд. *κόσμον* *мѣрки* 3.17 друго; 12.47; 18.37 / *κόσμου* *мѣрѣ* 8.12; 9.5; 12.31 / *κόσμῳ* *мѣрки* 7.4; 14.22 / *κόσμῳ* *мѣрѣ* 6.33 | „миръ“ ак. јд. *κόσμον* *мѣрѣ* 3.17 прво, 19; 6.14; 9.39; 10.36; 11.27; 12.46, 47; 16.21, 28 двапут: прво „мирѣ“, 17.18 двапут; 18.37 | „мирѣ“ лок. јд. *κόσμον* *мѣрѣ* 8.26 / *κόσμῳ* *мѣрѣ* 9.5; 12.25; 13.1; 16.33; 17.9, 11 двапут, 12, 13

МОИ, моѣ, моѣ зам. 1. *μοῖ*: а. м. „мои“ ном. јд. *ἐμὴ* *моѣ* 5.30; 8.16 / *ἐμός* *моѣ* 12.26 / *μου* *моѣ* 5.17; 6.32; 8.28, 54; 10.29; 11.21, 32; 14.23, 28; 15.1, 8; 20.28 двапут | „моѣго“ ген. јд. *μου* *моѣг* 8.19 друго; 15.23, 24; 20.13 / *μου* *моѣг* 2.16; 6.65; 8.19 прво; 10.27; 14.2, 7; 15.10 „моѣ{го}“; 18.37 | „мои“ ак. јд. *ἐμήν* *моѣ* 8.56; 10.16 / *μου* *моѣ* 19.24 | „моѣмъ лок. јд. *μου* *моѣмъ* 14.20 | „моимъ“ инстр. јд. *μου* *моимъ* 14.21 | „мои“ ном. мн. *ἐμοί* *моѣ* 13.35; 15.8 / *μου* *моѣ* 8.31; 15.7, 14 | „моихъ“ ген. мн. *ἐμῶν* *моѣхъ* 10.26 / *μου* *моѣхъ* 12.48; 14.24 | „моимъ“ дат. мн. *ἐμοῖς* *моимъ* 5.47 / *οἱ* *моимъ* 10.38 | „моѣ“ ак. мн. *μου* *моѣ* 21.15 / V.C. *mea* *моѣ* 12.47 б. ж. „моѣ“ ном. јд. *ἐμή* *моѣ* 3.29; 6.51, 55 двапут; 15.11, 12 / *μου* *моѣ* 2.4; 8.54 / *μου* *моѣ* 8.54; 12.27 | „моѣѣ“ ген. јд. *ἐμήν* *моѣѣ* 8.43 / *μου* *моѣѣ* 10.28 | „моѣѣ“ ак. јд. *ἐμήν* *моѣѣ* 17.13, 24 / *μου* *моѣѣ* 6.54 двапут: друго „моѣѣ“, 56 двапут; 10.17 | „моѣѣ“ лок. јд. *ἐμῇ* *моѣѣ* 15.9 / *μου* *моѣѣ* 15.10 | „моѣѣ“ ген. дв. *μου* *моѣѣ* 13.8 | „мои“ ак. дв. *μου* *моѣ* 13.6, 9; 20.27 | „моѣѣ“ ном. мн. *ἐμά* *моѣѣ*

10.27 / ἐμοί μοῖν 18.36 | „**МОИ**“ ак. мн. ἐμός μοῶ 14.15, 21 / μου μοῶ 15.10; 19.24; 21.16
 в. с. „**МОЕ**“ ном. јд. ἐμή μοέ 7.16 двапут;
 18.36 трипут / ἐμόν μοέ 4.34 / ἐμός μοέ 7.6, 8; 8.37; 14.24 / μου μοέ 4.49; 5.31; 8.14;
 15.21 | „**МОЕГО**“ ген. јд. ἐμοῦ μοεῶν 16.14,
 16 / μου μοεῶν 5.24; 8.43; 12.7 | „**МОЕ**“ ак.
 јд. ἐμόν μοέ 8.51 / μου μοέ 8.52; 14.13, 14,
 23; 15.16, 20, 21; 16.23, 26 | „**МОЕМЪ**“ лок.
 јд. ἐμῷ μοέμῃ 8.31 | „**МОИ**“ ак. дв. μου μοῖν
 9.11, 30 | „**МОЖ**“ ном. мн. ἐμά μοῶ 16.15;
 17.10 двапут | „**МОЖ**“ ак. мн. μου μοῶ 20.27
 2. *свој*: „**МОЕГО**“ м. ген. јд. μου μοεῖο 8.49
 / μου μοεῖν 5.43; 8.38; 10.18, 25, 29, 32,
 37; 15.15 „**моε{го}**“; 20.25 / N.A. μου T.R. με
 μὰ 6.40 | „**МОЕМОУ**“ м. дат. јд. μου μοεμῷ
 20.17 трипут | „**МОИ**“ м. ак. јд. ἐμήν моῖν
 14.27 | „**МОЕИ**“ ж. ген. јд. ἐμόν моεῖ 5.30
 / ἐμόν моῖн 6.38 / μου моεῖ 8.50 / μου моῖн
 20.25 | „**МОЕИ**“ ж. дат. јд. μου моείν 20.17
 | „**МОИЖ**“ ж. ак. јд. μου моῖн 10.15 „**моиж**“;
 13.37 | „**МОИЖ**“ ж. ном. мн. ἐμά моῶ 10.27
 / N.A. ἐμά моῶ 10.14 друго | „**МОИЖ**“ ж. ак.
 мн. ἐμά моῶ 10.14 прво | „**МОЕГО**“ с. ген.
 јд. μου μοεῖν 8.43

МОЛИТИ, **МОЛЖ**, **МОЛИШИ** несвр. [кого о
 комь] *малиши*: „**МОЛЖ**“ през. 1. л. јд. ἐρωτῶ
 молῖн 17.9 двапут, 15, 20 | „**МОЛИ**“ аор. 3. л.
 јд. ἠρώτησεν молῖн 19.38 | „**МОЛИША**“ сигм.
 ст. аор. 3. л. мн. ἠρώτησαν молῖнша 19.31 |
 „**МОЛЖАШЕ**“ импф. 3. л. јд. ἠρώта молάше
 4.47 | „**МОЛЖАХЪ**“ импф. 3. л. мн. ἠρώτων
 молάχῃ 4.31, 40; 12.21

МОРИЕ, -риа с. *море*: „**МОРЕ**“ ном. јд.
 θάλασσα мóre 6.18 | „**МОРЕ**“ ген. јд. θαλάσσης
 мóра 6.1, 17, 22, 25 | „**МОРИУ**“ дат. јд. θαλάσσης

мóрио 6.19 | „**МОРЕ**“ ак. јд. θάλασσαν мóre 6.16;
 21.7 | „**МОРИ**“ лок. јд. θαλάσσης мóри 21.1

МОСЕОВЪ · МОСЪОВЪ, МОСИ види
МОСЕОВЪ · МОСЪОВЪ, МОСИ

МОЦИ, **МОЖ**, **МОЖЕШИ** несвр. *мохи*:
 а. през. „**МОЖ**“ 1. л. јд. δύναμαι мо҃х 5.30;
 13.37 | „**МОЖЕШИ**“ 2. л. јд. δύνασαι μόжеши
 13.36 | „**МОЖЕТЪ**“ 3. л. јд. δύναιται μόжетъ
 1.47 (46); 3.2, 3, 4 двапут, 5, 27 „**мо{же}тъ**“;
 5.19; 6.44, 52 „**можето(-сь)**“, 60, 65; 7.7; 9.4,
 16, 21; 10.21, 29; 14.17; 15.4 | „**МОЖЕМЪ**“ 1.
 л. мн. δυνάμεθα μόжемъ 14.5 | „**МОЖЕТЕ**“ 2.
 л. мн. δύνασθε μόжете 5.44; 7.34, 36; 8.21,
 22, 43; 13.33; 15.5; 16.12 | „**МОЖАТЪ**“ 3. л.
 мн. δύναιται мó҃хъ 3.9 / δύναιται μόжетъ
 10.35 б. импф. „**МОЖАШЕ**“ 3. л. јд. ἡδύνατο
 можаше 11.37 | „**МОЖАХЪ**“ 3. л. мн. ἡδύναντο
 можахῃ 12.39; 21.6 в. потенц. „**МОГЛЪ**“ би
 3. л. м. јд. ἡδύνατο мó҃глъ бы 9.33

МРЪТВЪ, -ѣи прид. *мрѣтав*: „**МРЪТВИИ**“
 м. ном. мн. одр. οἱ νεκροὶ мéртвѣи 5.25 |
 „**МРЪТВЫХЪ**“ м. ген. мн. одр. νεκρῶν мéрт-
 вѣхъ 2.22; 12.1 „**мрѣтвиыхъ**“, 9, 17; 20.9; 21.14
 | „**МРЪТВЫИ**“ м. ак. мн. одр. τοὺς νεκρούς
 мéртвѣи 5.21

МРЪЖА, -а ж. *мрежа*: „**МРЪЖА**“ ном. јд.
 δίχτυον мрежа 21.11 | „**МРЪЖА**“ ак. јд. δίχτυον
 мрежῷ 21.6, 8, 11 „**м{р}ѣжѣ**“

МОСЕОВЪ · МОСЪОВЪ прид. *Мој-*
сијев: „**МОСЪОВЪ**“ м. ген. јд. Μωσέως мωῡ-
 ѣо҃кхъ 7.23 | „**МОСЕОВИ**“ м. ном. мн. Μωσέως
 мωῡѣо҃кн 9.28

МОСИ, -сем · -сьи м. лч. *Мојсије*:
 „**МОСИ**“ ном. Μωσῆς мωῡнѣи 1.46 (45) „**мо-**
син“; 3.14; 5.45; 6.32; 7.19, 22; 8.3 | „**МОСЪА**“
 ген. Μωσέως мωῡнѣа 7.22 | „**МОСЕОВИ**“ дат.

Μωσῆ μωυῖέοκн 5.46 · „мосѣови“ Μωσῆ
μωυῖέοκн 9.29

ΜΥΝΟΓΟ прил. *мноγο*: πολλά μνόγw
14.29 / πολλῶ μνόгw 4.41

ΜΥΝΟΓΟЦѢНЪНЪ, -Ѣи прил. *gratio-*
цен: „ΜΥΝΟΓΟЦѢНЪНЪ“ ж. ген. јд. уместо
*ΜΥΝΟΓΟЦѢНЪНА πολυτίμου μногоцѣнна 12.3

ΜΥΝΟΓЪ, -Ѣи прил. / зам. 1. *многи*:
а. м. „ΜΥΝΟΓЪ“ ном. јд. πολύς μνόгъ 6.2, 5;
7.12 | „ΜΥΝΟΓЪ“ ак. јд. πολύν μνόгъ 12.24;
15.5, 8 | „ΜΥΝΟЗИ“ ном. мн. πολλοί μνόзи
2.23; 4.39; 6.60, 66; 7.31, 40; 8.30; 10.20
„μνoзи“, 41, 42; 11.19, 45, 55; 12.10, 42;
19.20 | „ΜΥΝΟΓЫ“ ак. мн. πολλάς μνώгн
2.12 | „ΜΥΝΟЖАИШЪ“ комп. ак. мн. πλείονας
μνόжайшыа 4.1 б. ж. „ΜΥΝΟΓА“ ном. јд.
πολύς μνόга 6.10 | „ΜΥΝΟΓЫ“ ном. мн. πολλά
μνώгн 3.23 / πολλὰ μνώгн 14.2 в. с. „ΜΥΝΟ-
ГО“ ак. јд. πολλά μνώга 8.26 / πολλὰ μνώго
16.12 | „ΜΥΝΟΓА“ ном. мн. πολλά μνώга 10.32
/ πολύν μνώга 5.6 | „ΜΥΝΟΓА“ ак. мн. πολλά
μνώга 11.47; 20.30 2. *велик*: „ΜΥΝΟΓЪ“ м.
ном. јд. πολύς μνόгъ 12.9, 12

ΜΥΝΟЖИЦЕИ прил. *мноγο* *πυша*:
πολλάχις μνόжнцн 18.2

ΜΥΝΟЖѢСТВО, -а с. *мноштво*: „ΜΥ-
НОЖѢСТВО“ ном. јд. πλῆθος μνόжечткo 5.3 |
„ΜΥΝΟЖѢСТВА“ ген. јд. πλῆθους μνόжечткa
21.6

ΜΥ, *насъ* зам. *ми*: „ΜΥ“ ном. ἡμεῖς μѣи
4.22; 6.42, 69; 7.35; 8.41, 48; 9.24, 28, 29,
40; 11.16; 12.34; 17.11, 22; 19.7; 21.3 | „НАМЪ“
дат. ἡμῖν námъ 2.18; 4.12, 22, 25; 6.34; 8.5;
10.24; 11.50; 14.8 двапут, 9, 22; 16.17; 18.31
/ Ø 6.52 | „НЪ“ ак. ἡμᾶς нѣи 9.34 | „НАСЪ“
лок. ἡμῖν нѣсъ 17.21

ΜΥШЫЦА, -а ж. *(цела) рука*: „ΜΥШЪ-
ЦА“ ном. јд. βραχίων μύшца 12.38

ΜΥΖΔΑ, -Ѣи ж. *плата*: „ΜΥΖΔЪ“ ак. јд.
μισθόν мзѣѣ 4.36

ΜΥΝΙТИ СѦ, -нѣи сѦ, -нѣиши сѦ не-
свр. *смањивати се*: „ΜΥΝИТИ“ сѦ инф.
ἐλαττοῦσθαι малѣтнѣа 3.30

ΜΥΝѢТИ, *мѣнѣи*, *мѣниши* несвр. а. [Υ-
το] *смаτтраати*: „ΜΥΝѢШЪ“ сигм. ст. аор. 3. л.
мн. ἔδοξαν мнѣша 11.13 | „ΜΥНѢХЪ“ импф.
3. л. мн. ἐδόχουν мнѣхѣ 13.29 | „ΜΥΝИТЕ“
имп. 2. л. мн. δοχεῖτε мнѣте 5.39 „ΜΥΝИТЕ“,
45 | „ΜΥНѦШТИ“ парт. през. акт. ж. ном. јд.
δοχοῦσα мнѣцин 20.15 б. сѦ [κομοу] *чиниши*
се: сѦ „ΜΥΝИТЪ“ през. 3. л. јд. δοχεῖ мнѣтѣа
11.56 · „ΜΥΝИТЪ“ сѦ дѣѣ возмнѣтѣа 16.2

ΜѢРА, -Ѣи а. *мерило*: „ΜѢРАМЪ“ дат.
мн. μετρητάς мѣрамъ 2.6 б. вѣ мѢрѣ ак.
јд. *по мери*: ἐκ μέτρου вѣ мѢрѣ 3.34

ΜѢСТО, -а с. а. *мѣсто*: „ΜѢСТО“ ном.
јд. τόπος мѣстo 4.20; 19.20 | „ΜѢСТА“ ген.
јд. τόπου мѣстa 6.22 | „ΜѢСТО“ ак. јд. τόπον
мѣстo 10.40; 14.2, 3; 18.2; 19.17 | „ΜѢСТЪ“
лок. јд. τόπον мѣстѣ 19.13; 20.7 / τόπω
мѣстѣ 5.13; 6.10; 11.6, 30; 19.40 б. *земља*
(*шеришорија неког народа*): „ΜѢСТО“ ак. јд.
τόπον мѣстo 11.48

ΜѢСАЦЬ, -а м. *четыре мѣсаци* мн.
четыри месеца: *УЕТЫРИ* „ΜѢСАЦИ“ ак.
тетράμηνον четгѣри мѣѣи 4.35

ΜЖЖЬ, -а м. а. *муж*: „ΜЖЖЪ“ ном. јд.
ἀνὴρ мѣжъ 4.18 | „ΜЖЖА“ ген. јд. ἀνδρα мѣжа
4.17 двапут | „ΜЖЖЪ“ ак. јд. ἀνδρα мѣжа 4.16
б. *мушкарѣц*: „ΜЖЖЪ“ ном. јд. ἀνὴρ мѣжъ
1.30 | „ΜЖЖЪ“ ген. мн. ἀνδρας мѣжѣи 4.18 /
ἀνδρες мѣжѣи 6.10 в. *цѣсарѣ* ~ *дворанин*:

мѹра, -ѹ ж. • мѹро, -а с. мирисно
 уѣбе: „мѹро“ ном. јд. мѹрон мѹро 12.4 | „мѹ-
 роѹж“ инстр. јд. мѹроѹ мѹроѹмз 11.2

N

НА предл. **1.** ~ **кого / ѹ́то а. на коѡа / шѣо:** еїз на 2.2; 5.24; 6.3; 10.40; 11.31; 16.13; 17.1; 19.37; 20.1; 21.9 / **N.A.** еїз на 21.11 / **ѧ́пл** на 6.16; 7.30, 44; 8.7, 59; 12.14, 15; 13.25 / **ѧ́пл** наđ 6.2 / **тѹи** на 1.43 (42); 19.29 / **Ø** на 7.23; 19.2 / вместо ***въ** еїз **бж** 3.16 **б.** до коѡа: **ѧ́пл** на 19.33 **в.** за коѡа / **шѣо:** еїз на 9.39; 13.29; 18.37 двапут / **Ø** на 12.5 / **Ø Ø** 11.47 г. поводом чеѡа: **ѧ́н** на 18.39 д. прошив коѡа: **ѧ́пл** на 13.18 / **хатѡ** на 18.29 **ђ.** у чему: еїз на 12.27 / **ѧ́н** на 6.59 **е.** ~ **кого вадити** види **вадити:** **Ø** на 8.10 **ж.** ~ **кого глаголати** види **глаголати:** **Ø** на 5.45 друго; 8.6 прво **з.** ~ **кого метати** види **метати:** **Ø** на 10.32, 33 **и.** ~ **кого рещи** види **рещи:** **Ø** на 5.45 прво **ј.** ~ **кого оупъвати** види **оупъвати:** еїз **бж** 5.45 треће **к.** ~ **въсѡа лѣта** види **лѣто:** 5.4 **л.** ~ **земљѡ** 9.5 види **земля** **љ.** ~ **лица** види **лице:** 7.25 **м.** ~ **онѡ полѡ** види **полѡ:** 6.1, 17; 10.40 прво; 18.1 **н.** грѡсти ~ **кого** види **грѡсти:** **ѧ́пл** на 18.4 **2.** ~ **комь / ѹемь а. на коме / чему:** еїз на 8.6 друго; 8; 19.13 друго; 20.7 / **ѧ́н** на 3.13 „**(нѣсе)**“; 5.13; 6.10; 9.3; 11.6, 30; 13.23; 15.4; 19.41; 20.25 / **ѧ́пл** на 1.32, 33; 3.36; 4.6; 6.21; 9.15; 11.38; 17.4; 19.13 прво, 19, 31 „**[бсте]**“; 21.1 / **ѧ́пл** **Ø** 5.2 **б.** над киме: **хатѡ** на 19.11 **в.** ~ **ногоу** види **нога:** 11.32 г. ~ **ниємь лежати** види **лежати:**

21.9 д. **ДЪВА** ~ **ДЕСАТЕ** ВИДИ **ДЪВА**: 6.13, 70;
11.9 ђ. **ОБА** ~ **ДЕСАТЕ** ВИДИ **ОБА**: 6.67, 71;
20.24 е. **ПАТЬ** ~ **ДЕСАТЕ** ВИДИ **ПАТЬ**: 11.18

НАВЪКНЖТИ, -нж, -нєши свр. *нау-*
чимъ: „**НАВЪКЪ**“ парт. прет. акт. м. ном.
јд. *μαθών* **НАВЪКЪ** 6.45

НАГЪ, -ѣи прид. *наї*: „**НАГЪ**“ м. ном.
јд. *γυμνός* *нагъ* 21.7

НАДЪ предл. **а. кого** *над коѣа*: ἐπὶ **надъ**
1.33, 52 (51) **б. чѣмъ** *над киме*: ἐπάνω **надъ**
3.31 двапут

НАЗАРЕТЪ, -а м. лч. *Назаретъ*: „наза-
рета“ ген. Ναζαρέτ назарéта 1.46 (45), 47 (46)

НАЗАРѢИ, -ѣѧ м. *Назаретянин*: „на-
зарѣи“ ном. јд. Ναζωραῖος назварлннхз 19.19
| „назарѣѧ“ ген. јд. Ναζωραίων назварѣѧ 18.5, 7

НАИМЪНИКЪ, -а м. најамни радник:
„НАИМЪНИКЪ“ ном. јд. μισθωτός наёмникъ
10.12, 13 двапут „НАЕМЪНИКЪ“

НАЛЕЖАТИ, -жж, -жиши несвр. [на
 ҮЕМЬ] *лежащий*: „належааше“ импф. 3. л.
 јд. ἐπέκειτο *лежаши* 11.38

НАПАСТИ, -падѣ, -падѣши свр. [на ко-
го] *набацѣиши се: „нападѣ“* парт. прет. акт.
М. НОМ. јд. ἐπιπεσὼν *напáдъ* 13.25

НАПИСАТИ, -пишѣ, -пишѣши свр.
[**УѢТО**] *написаѣти*: „**написа**“ аор. 3. л. јд.
ἐγράφεν *написа* 19.19 | **БѢ** „**написано**“ плу-
сquam. пас. 3. л. с. јд. ἦν γεγραμμένον **БѢ**
написано 19.19, 20 | „**написано**“ парт. прет.
пас. с. ном. јд. γεγραμμένον *написано* 10.34
/ γεγραμμένον *писано* 2.17

НАПΛΗΝΙΤΙ, -νῆς, -νιши свр. [ϣῆτο
ϣεσο] *ναπληνιτι:* „**НАПΛΗΝΙШ**“ сИГМ. СТ. аор.
 3. л. мн. ἐγέμισαν **напóлннш**а 2.7 | „**НАПΛ-**
НИΤΕ“ имп. 2. л. мн. γεμίσατε **напóлнн**те 2.7

НАРИЦАТИ, -аѣж, -аѣши несвр. 1. [кого / **УТО**] *називаѣши*: а. парт. през. пас. „**на-
рицаѣмъ**“ м. ак. јд. λεγόμενῃ нарица́емый 11.54 б. ~ одр. „**нарицаѣмъ**“ м. ном. јд. λεγόμενος глаго́лемый 11.16; 20.24 / λεγόμενος нарица́емый 9.11 / ὁ λεγόμενος нарица́емый 21.2 „нарицаемои“ | „**нарицаѣмъ**“ м. ак. јд. λεγόμενῃ глаго́лемый 4.5 | „**нарицаѣмъ**“ м. лок. јд. λεγόμενον глаго́лемѣмъ 19.13 | „**нарицаемоѣ**“ с. ак. јд. τὸν λεγόμενον глаго́лемоѣ 19.17 2. **сѧ** *називаѣши се*: „**нарицаатъ**“ **сѧ** през. 3. л. јд. ἐπιλεγόμενῃ глаго́летсѧ 5.2

НАРОДЪ, -а м. *свѣтина*: „народъ“ ном. јд. ὄχλος народъ 6.2, 5, 22; 7.20, 49 „народо(сь)“; 12.9, 12, 18, 18, 29, 34 | „народѧ“ ген. јд. ὄχλον народѧ 11.42 / ὄχλου народѧ 7.31, 40 | „народоу“ дат. јд. ὄχλου народѧ 5.13 | „народѣ“ ак. јд. ὄχλου народѧ 7.32 | „народѣ“ лок. јд. ὄχλω 7.43 | „народи“ ном. мн. ὄχλος народи 6.24 | „народы“ ак. мн. ὄχλον народы 7.12 | „народѣхъ“ лок. мн. ὄχλοις народѣхъ 7.12

НАРЪДЪ, -а м. **наръда** **писти́ки**нa **ген.**
їд. **види** **писти́ки**n: „**на́рда**“ 12.3

НАСТАВИТИ, -аѣхъ, -виши свр. [кого на
уѣто] уѣуѣиѣиѣи: „наставитѣ“ през. З. л. јд.
οδηγῆσει насτὰκινтѣ 16.13

НАСЪТГИТИ, -СЪЩА, -СЪТИШИ СВР.
СА *наситиити* **СЕ:** „**НАСЪТИСТЕ**“ **СА** СИГМ.
 СТ. АОР. 2. Л. МН. *ἐχορτάσθητε* **НАСЪТИСТЕ**СА
 6.26 | „**НАСЪТИША**“ **СА** СИГМ. СТ. АОР. 3. Л.
 МН. *ἐνεπλήσθησαν* **НАСЪТИША**СА 6.12

НАТНАИЉ ВИДИ НАѠАНАИЉ

ΝΑΟΥΥΗΤΗ, -ῶ, -ῦσι свр. [κομοῦ
ὑεσομοῦ] *науичийи*: „**ΝΑΟΥΤΉ**“ през. 3. л. јд.
 διδάξει **ΝΑΥΉΤΉ** 13.26 | „**ΝΑΟΥΥΗ**“ аор. 3. л.
 јд. ἐδίδαξεν **ΝΑΥΉ** 8.28

НАУЯТИ, -УЯЊ, -УЯЊШИ свр. [**УЬТО, ОТЬ КОГО**] *почеши*: „**НАУЯТЪ**“ аор. 3. л. јд. *ἤρξατο* *начатъ* 13.5 | „**НАУЯЊШЕ**“ парт. прет. акт. м. ном. мн. *ἀρχάμενοι* *начѣнше* 8.9

НАУАТГЪКЪ, -а м. а. *почейшак*: „**НАУА-**
ТОКЪ“ ак. јд. ἀρχήν *начáтокъ* 2.11 б. ак. јд.
од самої почейша: „**НАУАТОКЪ**“ τήν ἀρχήν
начáтокъ 8.25

НАШЬ, наша, наше зам. *наш:* „**нашѣ**“
 м. ном. јд. ἡμῶν **на́шѣ** 7.51; 8.39, 54; 11.11
 | „**нашего**“ м. ген. јд. ἡμῶν **на́шегѡ** 4.12;
 8.53 | „**нашегоу**“ м. дат. јд. ἡμῶν **на́шемѸ**
 12.38; 19.6 | „**нашѣ**“ м. ак. јд. ἡμῶν **на́шѣ**
 11.48 | „**наши**“ м. ном. мн. ἡμῶν **на́ши** 4.19;
 6.31 | „**наша**“ ж. ак. мн. ἡμῶν **на́ша** 10.24 |
 „**нашего**“ с. ген. јд. ἡμῶν **на́шегѡ** 3.11; 4.12

НАΘΑΝΑΙΪ, -ια м. лч. *Натанаило*: „**НАΤΑΝΑΙΪ**“ ном. Ναθαναήλ на.д. *ананлз* 1.47 (46), 49 (48), 50 (49); 21.2 | „**НАΤΑΝΑΙΪ**“ ген. Ναθαναήλ на.д. *ананли* 1.46 (45), 48 (47)

Њ прил. **а.** *не, немој(ше):* **μῆ** **Њ** 2.16;
3.3 прво, 5 прво, 7, 14 друго, 16, 18 друго и
треће, 20 друго, 27 „**η**“; 4.15, 48 прво; 5.14
друго, 19 друго, 23 прво, 28, 45; 6.12, 20, 27,
39, 43, 44, 50, 53, 64 друго, 65 друго; 7.15,
23, 24, 49, 51; 8.24; 9.33 прво, 39; 10.1, 37
друго, 38; 11.37 друго, 50; 12.15, 24, 35 прво,
40, 42 друго, 46, 47 прво, 48; 13.8 прво и
друго, 9; 14.1, 11, 24 прво, 27; 15.2, 4 друго и
треће, 6, 21, 24 прво; 16.1, 7 прво, 30 прво,
36, 40; 18.30 прво, 40; 19.11 друго, 21, 24,
31; 20.17, 25, 27, 29 / **οὐ** **Њ** 1.26, 31, 33; 2.9,

12, 24, 25; 3.2, 3 друго, 5 друго, 8, 10, 11, 12, 17, 18 прво, 20 прво, 27, 34, 36 друго; 4.2, 9, 22, 32, 35, 38, 44; 5.10, 13, 18, 19 прво, 23 друго, 24, 30 двапут, 34, 38 друго, 40, 41, 42, 43, 47; 6.7, 22 двапут, 24, 26, 27, 32, 35, 36, 38, 42, 43, 46, 58, 63, 64 прво, 70; 7.1, 7, 10, 19, 22, 25, 28 двапут, 30, 34 двапут, 35, 36 двапут, 42, 45, 52; 8.14, 15, 21, 22, 27, 29, 33, 35, 37, 43 двапут, 44, 45, 46, 47, 48, 49 прво, 50, 55 двапут; 57; 9.8, 12, 16, 18, 21 двапут, 25, 27, 29, 30, 31, 33 друго, 41; 10.5 друго, 6, 8, 10, 12, 13, 16, 21, 25, 26, 28 друго, 29, 33, 35, 37 прво; 11.9 двапут, 15, 21, 32, 37 прво, 40, 49, 51, 52, 54; 12.5, 6, 9, 16, 27, 30, 35 друго, 37, 39, 42 прво, 44, 47 друго и треће, 49; 13.7, 10 двапут, 11, 18, 33, 36, 37; 14.5, 9, 10 двапут, 17, 18, 22 двапут, 24 друго, 27, 30; 15.4 прво, 5, 6, 15 друго, 16, 22 друго, 24 друго; 16.3, 4, 7 друго, 9, 12, 13, 17, 18, 19, 23, 25, 30; 17.9, 12, 14, 15, 16, 20, 25; 18.9, 30 друго, 31; 19.6, 9, 10 двапут, 11 прво, 15, 33, 36; 20.2, 5, 7, 13, 14, 24, 30; 21.4, 8, 11 / N.A. *οὐ* не 7.8 / *οὐδέ* не 5.22; 8.42 / *οὐ μὴ* не 4.14, 48 друго; 6.35 двапут, 37; 7.15; 8.12, 51, 52; 10.5 прво, 28 прво; 11.26, 56; 13.8 прво, 38; 18.11; 20.25 / *ὅ* не 3.2 прво; 4.27; 7.26 прво; 10.41; 16.5, 29; 21.3 / *ὅ* 3.32; 4.27; 6.44, 65 прво; 7.27, 30, 44; 8.10, 20 прво, 28, 31; 9.4; 10.29; 11.30 друго; 13.28; 14.19 прво „{не}“; 16.22; 17.12; 19.4, 41; 21.12 б. ~ **ВЪРОВАТИ** види **ВЪРОВАТИ**: 3.36 друго; 6.64 в. ~ **ДОМЫСЛИТИ** види **НЕДОМЫСЛИТИ**: 13.22 г. ~ **ДЪЯТИ** види **ДЪЯТИ**: 11.44; 12.7; 18.8 д. ~ **ИМАТИ** види **ИМАТИ**: 2.3; 4.11, 17 двапут, 44; 5.7, 38 прво, 42; 6.53; 12.8; 13.8 треће; 15.13 „{не}“, 22 прво; 19.15 *h*. ~ **ОБИНАТИ** сѧ види

ОБИНАТИ сѧ: 7.26 прво; 10.24; 11.14; 16.25 друго, 29 е. ~ **ОУ** види **ОУ**: 2.4, 24; 7.6, 8 друго, 30, 39 прво; 7.39 друго; 8.20 друго; 11.30 прво / N.A. 6.17 ж. ~ **ОУ БО** види **БО**: 3.24; 7.39; 20.9, 17 прво з. ~ **ОУ ИМАТИ** види **ИМАТИ**: 8.57 н. ~ **УИСТИ** види **УИСТИ**: 8.49 *j*. ~ **ШЬВЕНЪ** види **ШЬВЕНЪ**: 19.23 к. **КЪ ТОМОУ** ~ не више: *μηκέτι* ктoмѧ не 5.14; 8.11 / *οὐκ ἔτι* ктoмѧ не 11.54; 14.19; 16.10, 21, 25; 21.6 / *οὐκέτι* ктoмѧ не 6.66 / *οὐκέτι* ктoмѧ не T.R. 16.16 л. **КЪ ТОМОУ** ~ **БЫТИ** види **БЫТИ**: 17.11 **Л. ПРѢЖДЕ ДАЖЕ** ~ види **ПРѢЖДЕ**: 1.49 (48); 4.49; 8.58; 13.19; 14.29; 17.5 м. **ЮЖЕ** ~ види **ЮЖЕ**: 4.42; 14.29; 15.15 прво **НЕБЕСЬСКЪ**, -ѧи прид. *небески*: „**НЕБ-**ка“ с. ак. мн. *ἐπουράνια* нѣнал 3.12

НЕБО, **НЕБЕСЕ** с. *небо*: „**НЕБЕСЕ**“ ген. јд. *οὐρανοῦ* нѣгѣ 1.32; 3.13 „(с)нѣсе“, 27 „(с)нѣсе“, 31 „нѣсе“, 6.31 „с(нѣсе)“, 32 двапут: прво „нѣсе“, 33 „с(нѣсе)“, 37 „с(нѣсе)“, 41, 42 „с(нѣсе)“, 50, 51 „с(нѣсе)“, 59 „с(нѣсе)“, 12.28 „(с)нѣсе“ | „нѣо“ ак. јд. *οὐρανόν* нѣо 3.13; 17.1 | „(н)нѣсе“ лок. јд. *οὐρανῶ* нѣгѣ 3.13 | „**НЕБСА**“ ак. мн. уместо *нѣо *οὐρανόν* нѣо 1.52 (51)

НЕВѢРЬНЪ, -ѧи прид. *неверан*: „**НЕВѢРЕНЪ**“ м. ном. јд. *ἄπιστος* неѣренѧ 20.27 **НЕВѢСТА**, -ѧи ж. *невеста*: „**НЕВѢСТЖ**“ ак. јд. *νύμφην* неѣктѧ 3.29

НЕДОМЫСЛИТИ сѧ, -мышлиж сѧ, -мыслиши сѧ свр. *βίβηи унедоумици*: „**НЕДОМЫСЛАШТЕ**“ сѧ парт. през. акт. м. ном. мн. *ἀπορούμενοι* недохмѣнцисѧ 13.22

НЕДОСТАТИ, -станж, -станѣши свр. *несѧии (поштроишии се)*: „**НЕДОСТАВШЮ**“ парт. прет. акт. с. дат. јд. *ὑστερήσαντος* недохтѧкшѧ 2.3

НЕДЖГЪ, -а м. *балка*: „неджѣ“ лок. јд. νοσήματι неджѣ 5.5 | „неджгомъ“ INSTR. јд. νοσήματι неджгомъ 5.4

НЕДЖЖЫНЪ, -ыи прид. неджжыныи м. одр. *болесник*: „неджжыны“ м. ном. јд. одр. ὁ ἀσθενῶν неджжыны 5.7 | „неджжыныхъ“ м. ген. мн. одр. τῶν ἀσθενούντων неджжыныи 6.2

НЕЖЕ везн. *неѣ*: ἡ неже 3.19; 4.1 / ἡπερ неже 12.43

НЕИСТОВЪ, -ыи прид. быти неистовъ м. ном. јд. види быти: 10.20

НЕНАВИДЕТИ, -виждж, -видиши не-свр. [кого / уѣто] *мрзети*: „ненавидѣти“ през. 3. л. јд. μισεῖ ненавидѣти 3.20; 7.7; 15.19, 23 | „ненавидѣти“ инф. μισεῖν ненавидѣти 7.7 | „ненавидѣти“ парт. през. акт. м. ном. јд. одр. ὁ μισῶν ненавидѣти 12.25; 15.23

НЕПРАВДА, -ы ж. *неправда*: „неправды“ ген. јд. ἀδικία неправды 7.18

НЕПРИЯЗНЪ, -и ж. *зл*: „неприязни“ ген. јд. πονηροῦ неприязни 17.15

НЕСТИ, несж, несѣши несвр. / свр. [уѣто] *носити*: „несы“ парт. през. акт. м. ном. јд. βαστάζων нести 19.17 / φέρων нести 19.39

НИ 1. прил. а. *ни*, *ниши*: καί ни 12.40; 20.25 / μή ни 4.15 прво / μηδέ ни 4.15 друго; 14.27 / οὐδέ ни 1.25 двапут; 6.24; 7.5; 8.11; 11.50; 13.16; 14.17; 16.3 / οὐδέ ниже 14.17 / οὔτε ни 4.11, 21 двапут; 4.21 двапут; 5.37 друго; 8.19 двапут; 9.3 двапут б. ~ *единъ* види *единъ*: 10.41; 18.38; 19.4 в. ~ *никъдеже* види *никъдеже*: 5.37 прво 2. реч. *не*: μή ни 14.2, 11 / οὐ ни 7.12; 21.5

НИВА, -ы ж. *нива*: „нивы“ ак. мн. χωράς нивы 4.35

НИЖЫНЪ, -нии прид. отъ *нижыниихъ* с. ген. мн. одр. *огозго*: „нижыниихъ“ ек τῶν κάτω ὡς кышныихъ 8.23

НИЗЪ прил. *голе*: κάτω долъ 8.6

НИЗЪХОДИТИ, -хождж, -ходиши не-свр. *силазити*: „низъходѣти“ парт. през. акт. м. ак. мн. καταβαίνοντας низъходѣти 1.52 (51)

НИКАКОЖЕ прил. ~ *польза быти* види *быти*: 12.19

НИКОГДАЖЕ прил. *никада*: πώποτε *никогдаже* 6.35

НИКОДИМЪ, -а м. лч. *Никодим*: „никодимъ“ ном. Νικόδημος *никодимъ* 3.1, 4, 9; 7.50; 19.39

НИКОЛИЖЕ прил. *никада*: οὐδέποτε *николиже* 7.45 / οὐδέτω *николиже* 19.41 / πώποτε *николиже* 8.33

НИКОТЕРЫИЖЕ, *никотерыаже*, *никотероже* зам. *нико*: „никотерыи же“ ном. οὐδεὶς *никтоже* 7.13

НИКЪДЕЖЕ прил. *ни* ~ *никада*: οὐ πώποτε *ни* *нигдеже* 5.37 прво

НИКЪТОЖЕ, *никогоже* зам. *нико*: „никтоже“ ном. οὐδεὶς *ни* ἑδίνης 21.12 / οὐδεὶς *никтоже* 3.2, 13, 32; 4.27 „никтоже“; 6.44, 65; 7.4, 19, 27, 30, 44; 8.20; 9.4; 10.18, 29; 13.28; 14.6; 15.13, 24; 16.5, 22; 17.12; 19.41 „никтоже“ / τις *никтоже* 28 | „никогоже“ ген. οὐδένъ *ни* *когоже* 18.9, 31 | „*никомоуже*“ дат. οὐδένъ *ни* *комуже* 5.22; 8.15 / οὐδενί *ни* *комуже* 8.33

НИКЪИИЖЕ, *никааже*, *никоаже* зам. а. *ниједан*: „*никыиже*“ м. ном. јд. οὐδεὶς *ни* *кыйже* 8.10 „*никыи же*“ / οὐδεὶς *никтоже* 8.11 | „*никоааже*“ ж. ген. јд. οὐδεμίαν *ни*

ἐδίνεα 19.11 / οὐδεμίαν нн коεάже 16.29
„никоаже“ б. не быти польса никоаже
ген. јд. види быти: ж. ген. јд. 6.63

НИЦЬ, -и прид. *сиромашан*: „ници-
имъ“ м. дат. мн. одр. τοῖς πτωχοῖς ннцымъ
12.5; 13.29 „ништимъ“ | „ништамъ“ м. ак. мн.
одр. πτωχοὺς ннцыа 12.8 | „ништихъ“ м.
лок. мн. одр. τῶν πτωχῶν ннцнхъ 12.6

НИУЫТОЖЕ, ннѹесоже зам. *нишпа*:
„ниѹесоже“ ген. οὐδέν ннчегѹже 3.27; 5.19,
30; 7.26; 8.28; 9.33; 11.49; 14.30; 15.5;
16.23, 24; 21.3 / вместо *уѹто что̑ ти 7.4 |
„ниуѹтоже“ ак. οὐδέν ннчегѹже 8.54 / τι
ннчтѹже 6.12

НОВЪ, -ѹи прид. *нов*: „новъ“ м. ном.
јд. καὶνόν нѹвхъ 19.41

НОГА, -ѹи ж. а. *ноа*: „ногоу“ ген. дв.
πόδας нѹгъ 13.8 / ποσὶν ногъ 20.12 | „носъ“
ак. дв. πόδας нѹзъ 11.2; 12.3 двапут; 13.5,
6, 9, 10, 12, 13, 14; 20.20 | „ногама“ инстр.
дв. πόδας ногѹма 11.44 б. на ногоу лок. дв.
пред ноге: εἰς τοὺς πόδας на ногъ 11.32

НОЖЪ, -а м. *нож*: „ножъ“ ак. јд. μά-
χαίρα нѹжхъ 18.10, 11

НОЖЬНИЦА, -ѹ ж. мн. *корице за нож*:
„ножъница“ ак. јд. θήκη нѹжницъ 18.11

НОСИТИ, *ношж*, *носиши* несвр. [уѹто]
носнѹи: „ношлше“ импф. 3. л. јд. ἐβάσταξεν
ношѹше 12.6 | „носити“ инф. βασταῖεν
носи̑ти 16.12 | „носа“ парт. през. акт. м.
ном. јд. φορῶν носѹ 19.5

НОЩЬ, -и ж. а. *нош*: „ношъ“ ном. јд.
νύξ нѹщъ 9.4; 13.30 „ноштъ“ | „ношть“ ак.
јд. νυκτὶ нѹщъ 21.3 б. *ноцинж* инстр. јд.
ношу: „ноштинж“ νυκτός нѹщнѹ 3.2; 7.50
„ноштижъ“; 11.10; 19.39 „ноштижъ“ в. вѹ тж ~

ак. јд. *оне нош*: „ношть“ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ
вхъ тѹ нѹщъ 21.3

НЪ везн. а. *али*, *но*: ἄλλὰ нѹ 1.31, 32, 33;
3.8, 28, 36; 4.22; 6.9, 39, 64; 7.44, 48; 8.26,
37 „нъ“, 26, 28, 37; 10.8, 26; 11.11, 22; 12.27,
42; 13.10, 18; 15.21, 25; 16.2, 4, 6, 12, 20, 25
прво, 33 б. *неѹо*: ἄλλὰ нѹ 3.15, 16 „нъ“, 17;
4.2, 14; 5.18, 22, 24, 30, 34, 42; 6.22, 26, 27,
32, 36, 38, 39; 7.10, 12, 16, 22, 24, 27; 8.12
„нъ“, 16, 28, 42, 49, 55; 9.3, 31; 10.1, 5, 8, 18,
33; 11.4, 15, 30, 42, 51, 52, 54; 12.6, 9, 16, 30,
44, 47, 49; 13.9, 18; 14.24, 31; 15.16, 19; 16.7,
13, 25 друго; 17.9, 15, 20, 28; 18.40; 19.21, 24,
34; 20.7, 27; 21.8 в. *осим*: εἰ μὴ рѹзъ 10.10

НЪИНЪ прил. а. *сага*: ἄρτι ннѹ 9.25;
13.7, 33, 36, 37 прво; 16.12, 31 / νῦн ннѹ 2.8;
4.18, 23; 5.25; 8.40, 52; 9.19, 21, 41; 11.22;
12.27, 31 двапут; 13.31; 14.29; 15.22, 24;
16.5 „нъ{н}нъ“, 22, 29, 30; 17.5, 7, 13; 21.10
/ V.C. modo ннѹ 8.3 / Ø ннѹ 13.37 друго
б. *али*: νῦн ннѹ 18.36 в. *већ*: νῦн ннѹ 16.32
г. *малочас*: νῦн ннѹ 11.8

НЪУЫТО, нѹѹесо зам. *нешиѹо*: „нѹѹто“
ак. τι нѹѹчто 13.29

О

О предл. 1. *уѹто на шѹо*: εἰς ὦ 21.6 / ἐπὶ
ὦ 19.24 2. *комъ / ѹемъ а. о каме / чему*: περὶ
ὦ 1.30, 48 (47); 2.21; 3.25; 5.31, 32, 36, 37, 39,
46; 6.41, 61; 7.7, 12, 13, 17 прво, 32, 39; 8.13,
14, 18 двапут, 26, 46; 9.17, 18, 21; 10.25, 41;
11.4, 13 двапут; 12.6, 41; 13.18, 22, 24; 15.26;
16.8 трипут, 9, 10, 11, 19, 25; 17.20; 18.34 /
V.C. de ὦ 12.16 / Ø 18.37; 19.28 б. *за коѹа*
/ *шѹо*: περὶ ὦ 2.25; 10.13, 33 двапут; 11.4,

ОБРѢТАТИ, -аѣ, -аѣши несвр. [уѣто] *наλαζειν*: „**ОБРАТАН**“ през. 1. л. јд. *ἐύρίσχω* *ὠβερεῖται* 18.38; 19.4, 6

ОБЫУАИ, -а м. *обычај*: „**ОБЫУАИ**“ ном. јд. *συνήθεια* *ὠβεγίαι* 18.39; 19.40

ОБѢДОВАТИ, -доуѣ, -доуѣши несвр. *ручаѣи*: „**ОБѢДОВАШ**“ сигм. ст. аор. 3. л. мн. *ἡρίστησαν* *ὠβεῖδοκασε* 21.15 | „**ОБѢДОУИТЕ**“ имп. 2. л. мн. *ἀριστήσατε* *ὠβεῖδαῖν* 21.12

ОБАЗАТИ, -аѣ, -аѣши несвр. / свр. [уѣто] *завезаѣи*: „**ОБАЗАН**“ парт. прет. пас. м. ном. јд. *δεδεμένος* *ὠβεάζанх* 11.44 | „**ОБАЗАНО**“ парт. прет. пас. с. ном. јд. *περιεδέδετο* *ὠβεάζано* 11.44

ОВѢ, **ова**, **ово** зам. а. *групи* (*група*чи-*ји*): „**ОВИ**“ м. ном. мн. *ἄλλοι* *ὦκῖн* 7.41; 9.9, 16 б. *jegan* (зам.): „**ОВИ**“ м. ном. мн. *οἱ μὲν* *ὦкῖн* 7.12

ОВѢЦА, -а ж. *овца*: „**ОВѢЦА**“ ном. мн. *πρόβατα* *ὦкцы* 10.3 прво, 4 друго, 8, 12 прво, 27 | „**ОВЕЦЪ**“ ген. мн. *προβάτων* *ὦк-εῖцх* 10.26 | „**ОВѢЦАМЪ**“ дат. мн. *προβάτων* *ὦкца́мх* 10.2, 7 | „**ОВѢЦА**“ ак. мн. *πρόβα-та* *ὦкцы* 2.14, 15; 10.3 друго, 4 прво, 12 друго и треће, 16; 21.16 / *προβάτων* *ὦк-цы* 10.11 „**ОВѢЦА**“, 15 | „**ОВѢЦАХЪ**“ лок. мн. *προβάτων* *ὦкца́хх* 10.13

ОВѢУЪ, -ии прид. а. *овчји*: „**ОВѢУИЙ**“ м. ак. јд. *τῶν προβάτων* *ὦкчй* 10.1 б. *овчуа* ж. јд. *Οвчја καίηја*: „**ОВѢУИ**“ дат. *προβατικῇ* *ὦкчаа* 5.2

ОВЖДОУ прил. *са групе* *σιrane*: *ἐντεῦ-θεν* *ὠδα* 19.18

ОГНЬ, -ниа м. а. *ваптра*: „**ОГНЬ**“ ак. јд. *ἀνθρακῖαν* *ὦгнь* 21.9 / *πῦρ* *ὦгнь* 15.6 б. *πρoзница*: „**ОГНЬ**“ ак. јд. *πυρετός* *ὦгнь* 4.52

ОДРЪ, -а м. *носила*: „**ОДРА**“ ген. јд. *κράββατον* *ὦδρᾱ* 5.10 | „**ОДРЪ**“ ак. јд. *κράββατον* *ὦдрх* 5.8, 9, 11, 12

ОДРЪЖАТИ, -жж, -жиши несвр. [уѣто] *обузеѣи*: „**ОДРЪЖИМЪ**“ *бывааше* импф. пас. 3. л. м. јд. *κατεῖχετο* *ὠδερжῖмх* *бывааше* 5.4 друго

ОЖИТИ, *оживѣ*, *оживеши* свр. *оживеѣи*: „**ОЖИВЕТЪ**“ през. 3. л. јд. *ζήσεται* *ὠжнвѣтх* 11.25 | „**ОЖИВѢТЪ**“ през. 3. л. мн. *ζήσονται* *ὠжнвѣтх* 5.25

ОКАМѢНИТИ, -нѣ, -ниши свр. [уѣто] *οἰσвергнуѣи*: „**ОКАМѢНИЛЪ**“ *ѣсть* перф. 3. л. м. јд. *πεπώρωκεν* *ὠκαμѣνῖнлх* *ѣсть* 12.40

ОКО, *оуѣсе* с. *око*: „**ОУИ**“ ном. дв. *ὀφ-θαλμοί* *ὦчи* 9.10 | „**ОУИ**“ ак. дв. *ὀφθαλμούς* *ὦчи* 4.35; 6.5; 9.6, 11, 14, 17, 21, 26, 30, 32; 10.21; 11.37, 41; 12.40; 17.1 | „**ОУИЮ**“ лок. дв. *ὠместо* **οῦи* *ὀφθαλμούς* *ὦчи* 9.15 | „**ОУИМА**“ инстр. дв. *ὀφθαλμοῖς* *ὦчима* 12.40

ОКРЬСТЬ прил. *види* *стојати*: 11.42

ОМОУИТИ, -уѣ, -уиши свр. [уѣто] *υμочииѣи*: „**ОМОУЪ**“ парт. прет. акт. м. ном. јд. *βάψας* *ὠмочῖнх* 13.26 прво / *ἐμβάψας* *ὠмочῖнх* 13.26 друго

ОНЪ, **она**, **оно** зам. *онај*: а. м. „**ОНЪ**“ ном. јд. *ἐκεῖνος* *ὦнх* 2.21; 5.19, 35; 6.29; 7.11; 8.44 „**ОНЪ**“, 9.9, 11, 25, 36; 13.30; 16.8, 13, 14 / *ὁ* *ὦнх* 4.32; 6.20; 9.15, 17, 38; 20.25; 21.6 / *Ν.Α.* *ὁ* *ὦнх* 5.11 | „**ОНОМОУ**“ дат. јд. *ἐκεῖνον* *ὦномѣ* 3.30 | „**ОНА**“ ном. дв. *ἐκεῖνοι* *ὠна* 20.13 / *οἱ* *ὠна* 1.39 (38) | „**ОНИ**“ ном. мн. *ἐκεῖνοι* *ὦнн* 10.6; 11.13 / *οἱ* *ὦнн* 8.9; 18.7; 19.15, 29 / *ὁ* *ὦнн* 9.27 / *ὅ* 19.16 | „**ОНЪ**“ ак. мн. *ἐκεῖνους* *ὦннхх* 10.35 б. ж. „**ОНА**“ ном. јд. *ἐκείνη* *ὦна* 11.28; 20.15, 16

/ ἢ ὦνὰ 8.11 в. на ~ полъ м. ак. јд. види
полъ: 6.1, 17; 10.40; 18.1 г. об ~ полъ м. ак.
јд. види полъ: 1.28; 3.26; 6.22, 25; 10.40

ОПРОВРЪЩИ, -връжъ, -връжеши свр.
[уѣто] *ισχυρεῖσθαι*: „опровръже“ аор. 3.
л. јд. ἀνέστρεψεν ὠπρoкέρже 2.15

ОРЖЖИЕ, -иа с. *оружје*: „оржжи“
инстр. мн. ὅπλων ὀρζжін 18.3

ОСЛѢПИТИ, -плжъ, -пиши свр. [уѣто]
заслєпѣти: „ослєпи“ аор. 3. л. јд. τετύφλωκεν
ὠσλєпн 12.40

ОСМЪ, -и прост. бр. а. *осам*: „осми“
лок. јд. ὀκτώ ὦсмѣхъ 20.26 б. трие десате
и ~ *тридесет* и *осам*: три десате и „осмъ“
ак. јд. τριακονταοκτώ τρίδεατѣ ἢ ὦсмѣ 5.5

ОСОБЪ прил. *понаособ*: χωρίς ὠсoбъ
20.7

ОСТАВИТИ, -влжъ, -виши свр. [кого /
уѣто] *οὐκ оставѣти*: „оставлжъ“ през. 1. л. јд.
ἀφήσω ὠсгавлѣю 14.18, 26 | „оставимъ(-и)“
през. 1. л. мн. ἀφῶμεν ὠсгавлѣмо 11.48 |
„оставите“ през. 2. л. мн. ἀφῆτε ὠсгавлѣте
16.32 | „остави“ аор. 3. л. јд. ἀφῆκεν ὠсгавлѣ
4.3, 28, 52; 8.29

ОСТАВЛЯТИ, -млажъ, -млаеши несвр.
[кого] *οὐκ оставѣати*: „оставлжъ“ през. 1. л. јд.
ἀφίημι ὠсгавлѣлю 14.27; 16.28 | „оставлѣатъ“
през. 3. л. јд. ἀφίησιν ὠсгавлѣлетѣ 10.12

ОСТАТИ, останжъ, останеши несвр. [вѣ
уемъ] *οὐκ оставѣти*: „останжъ“ през. 3. л. мн.
μείνω ὠсгаѣнѣхъ 19.31 | „оста“ аор. 3. л. јд.
ἔμεινεν ὠсгаѣ 7.9 / κατελείφθη ὠсгаѣ 8.9

ОСЪЛЪ прид. *маѣареѣи*: „осъли“ с. лок.
јд. ὄνου ὦсλн 12.15

ОСЪЛА, -лате с. *маѣаре*: „осъла“ ак.
јд. ὀνάριον ὦслὰ 12.14

ОСЖДИТИ, осжжджъ, осжждиши свр. [ко-
го] *οσυδιῖν*: „осжди“ аор. 3. л. јд. κατέκρινεν
ὠсждн 8.10 | „осжжденъ“ бѣистъ аор. пас.
3. л. м. јд. κέχριται ὠсждѣнъ бѣистѣ 16.11
| „осжжденъ“ ѣстѣ перф. пас. 3. л. м. јд.
κέχριται ὠсждѣнъ ѣстѣ 3.18 | „осжжденъ“
бждетѣ фут. пас. 3. л. м. јд. κρίνεται бждетѣ
ὠсждѣнъ 3.18

ОСЖЖДАТИ, -ажъ, -аеши свр. [кого]
οσυδῖν: „осжждажъ“ през. 1. л. јд. κατα-
κρίνω ὠсждѣлю 8.11

ОТВРЪЗАТИ, -ажъ, -аеши несвр. [уѣ-
то] *οὐκ отвѣрати*: „отврѣзаатъ“ през. 3. л. јд.
ἀνοίγει ὠкєрзѣетѣ 10.3

ОТВРѢСТИ, -врѣжъ, -врѣжеши свр. а.
[уѣто] *οὐκ отвѣсти*: „отврѣзе“ аор. 3. л. јд.
ἀνέωξεν ὠкєрзе 9.14, 30 / ἤνοιξεν ὠкєрзе
9.17, 21, 26, 31, 32 | „отврѣсти“ инф. ἀνοίγειν
ὠкєрсти 10.21 | „отврѣзъи“ парт. прет. акт.
м. ном. јд. одр. ὁ ἀνοίξας ὠкєрзѣи 11.37 |
„отврѣста“ парт. прет. пас. с. ном. мн.
уместо *отврѣсто ἀνεωγότα ὠкєрѣто 1.52
(51) б. сѣ *οὐκ отвѣсти* сѣ: сѣ „отврѣсте“
сигм. ст. аор. 3. л. дв. ἀνέωχθησαν ὠкєр-
зoрѣтѣ 9.10

ОТИРАТИ, -ажъ, -аеши несвр. [уѣто]
οἰσαῖν: „отирати“ инф. ἐκμάσσειν ὠгнѣ-
ратн 13.5

ОТИТИ, отиджъ, отидеши свр. [вѣ уѣто]
οἰσῖν: „отиде“ аор. 3. л. јд. ἀνεχώρησεν
ὠидѣ 6.15 | „ошѣли“ бѣахъ плускв. 3.
л. м. мн. ἀπεληλύθεισαν ὠшлн бѣхѣ 4.8 |
„ошедѣ“ парт. прет. акт. м. ном. јд. ἀπελθὼν
ὠшѣхъ 12.36

ОТРОУИЦЪ, -а м. *мамче*: „отроуиштѣ“
ном. јд. παιδάριον ὠтрoуицѣ 6.9

ОТРОУА, -аѣ с. *мало геше*: „отроуа“
ном. јд. παιδίον ὀτροῦα 4.49; 16.21

ОТРЪТИ, **отръж**, **отръеши** свр. [уѣто]
обрисати: „отръ“ парт. прет. акт. м. ном.
јд. уместо *отре ἐξέμαξεν ὠτρε 12.3 | „отръ-
ши“ парт. прет. акт. ж. ном. јд. ἐκμάξασα
ὠτρήσαα 11.2

ОТРЪБИТИ, -блж, -биши свр. [уѣто]
чистиши: „отръбигъ“ през. 3. л. јд. καθάρει
ὠτρεκίτη 15.2

ОТРЪШИТИ, -шж, -шиши свр. [уѣто]
одвезати: „отръшж“ през. 1. л. јд. λύσω
ῶρεши 1.27

ОТЪ **кого** / **уѣсо** предл. **а**. *ог коѣа / че-*
ѣа: ἀπό ῶ 1.46 (45); 3.2; 8.9; 10.5, 18 прво;
11.53; 13.3; 12.36; 16.22; 19.27; 21.6, 8, 10 /
ѣх ῶ 1.24, 35, 41 прво (40); 3.5, 6 двапут,
8, 31 друго и треѣ; 4.6, 13, 14, 22; 6.8, 11,
13, 39, 50, 51, 60, 64, 65, 66 друго, 70, 71;
7.17, 19, 22 двапут, 25, 42, 44, 48 двапут,
50; 8.23 треѣ и четврто, 41, 42, 44 прво,
46, 47 двапут; 9.1, 6; 10.20, 32; 11.19, 37,
45, 46, 49; 12.2, 4, 9, 13, 27, 42; 13.21, 23;
15.19 трипут; 16.5, 14, 15; 17.6, 12, 14 два-
пут, 15 двапут, 16 двапут; 18.3, 9, 36 прво
и друго, 37; 19.2, 20, 34; 20.24; 21.2, 12,
14 / *парѣ* ῶ 4.9, 52; 5.34, 41, 44 двапут;
6.46; 7.29, 51; 8.26; 9.16, 33; 10.18 друго;
15.15, 16, 26 двапут; 16.23; 17.7 / Ø ῶ 2.15;
4.39 друго, 46; 7.66 друго; 15.16; 16.23;
19.20; 21.12 **б**. *из коѣа / чеѣа*: ἀπό ῶ 1.45
прво (44); 11.1; 12.21; 13.3; 16.30; 19.38;
21.2 / ѣх ῶ 1.45 друго (44), 47 (46); 2.15,
22; 4.7, 39 прво, 47, 54; 5.24; 6.23; 7.38,
41, 52 двапут; 10.16, 18, 28, 29; 11.55; 12.1,
9, 17 двапут, 34; 13.1; 20.2 / ѣх нѣ 20.9 /

парѣ ῶ 16.27, 28; 17.8 **в**. *меѣу некима /*
чиме: ѣх ῶ 3.1, 25; 6.64; 7.31, 40; 10.26;
12.20; 16.17 **г**. *неки од неких*: ѣх ῶ 9.40
д. *са коѣа / чеѣа*: ѣх ῶ 3.31 прво; 12.32;
20.1 **ђ**. *чиме*: ѣх ῶ 12.3 **е**. ~ **кого слы-**
шати види **слышати**: *парѣ* ῶ 1.41 (40);
8.40 **ж**. ~ **уѣсо польса быти** види **быти**:
Ø Ø 6.63 **з**. ~ **вѣшьниихъ** види **вѣшьнѣ**:
8.23 друго **и**. ~ **вѣка** види **вѣкѣ**: 9.32
ј. ~ **кждоу** види **кждоу**: 2.9; 3.8; 4.11; 7.27
двапут, 28, 29; 8.14 двапут; 9.29, 30; 19.9
двапут **к**. ~ **нижьниихъ** 8.23 прво види
нижьнѣ **л**. ~ **ржкѣ** **изити** види **изити**:
10.39 **љ**. ~ **своихъ** **глаголати** види **свои**:
8.44 **м**. ~ **сего** види **сѣ**: 6.66 **н**. ~ **селѣ**
види **селѣ**: 1.52 (51); 13.19; 14.7 / N.A. 8.11
нь. ~ **сѣньмищѣ** види **сѣньмищѣ**: 16.2 **о**. ~
сждоу види **сждоу**: 2.16; 7.3; 14.31; 18.36
треѣ **п**. ~ **того** види **тѣ**: 19.11 (12) **р**. ~
тждоу види **тждоу**: 4.43; 11.54 **с**. **быти** ~
уѣсо види **быти**: Ø ῶ 2.9

ОТВРЪЩИ СѦ, -врьж сѦ, -врьжеши
сѦ свр. [кого (ген.)] *огрѣши се*: „отврѣ-
жеши“ **сѦ** през. 2. л. јд. ἀπαρνήσῃ ῶкѣр-
жешисѦ 13.38

ОТВЪѢТЪ, -а **м**. *одговор*: „отвѣта“
ген. јд. ἀπόκρισιν ῶкѣта 19.9

ОТВЪЦАВАТИ, -важ, -ваѣши не-
свр. [комоу] *одговарати*: „отвѣштавашѣ“
импф. 3. л. јд. ἀπεκρίνατο ῶкѣцаваѣше 5.17

ОТВЪЦАТИ, -аж, -аѣши несвр. /
свр. [комоу] *одговорити*: „отвѣшта“ аор.
3. л. јд. ἀπεκρίθη ῶкѣца 1.26, 49 (48), 50
(49), 51 (50); 2.19 „отвѣца“; 3.3 „отвѣца“,
5, 9, 10 „отвѣца“, 27 „отвѣца“, 4.10, 13,
17; 5.7 „отвѣца“, 11; 6.7, 26, 29 „отвѣца“,

ОУИЩЕНІЕ, -иц с. *очишћење*: „**оуи-
штению**“ дат. јд. καθαρισμὸν ὠνιцénéио 2.6
| „**оуиштении**“ лок. јд. καθαρισμοῦ ὠницé-
нѣи 3.25

види **срѣда**: 1.26; 8.3, 9, 59; 19.18; 20.19, 26
друго **ж**. ~ **томъ** види **тъ**: 5.14; 11.7; 13.5;
19.27; 20.27

ПОБИВАТИ, -аѣж, -аѣши несвр. **камє-**
ниємъ [кого] ~ *каменовати*: **камениємъ**
„**ПОБИВАТИ**“ инф. λιθοβολεῖσθαι **κάμενiεμъ**
ПОБИВАТИ 8.5

ПОБИТИ, -биѣж, -биѣши свр. [кого]
а. *ποβιῖν*: „**ПОБИЖЪ**“ през. 3. л. мн. λι-
θάσωσιν **ποβiнѣтъ** 10.31 **б**. **камениємъ** ~
каменовати: **камениємъ** „**ПОБИТИ**“ инф.
λιθάσαι **κάμενiεμъ** **ПОБИТИ** 11.8

ПОБѢДИТИ, -бѣждѣ, -бѣдиши свр.
[**уѣто**] *ὑποβεινῖν*: „**ПОБѢДИХЪ**“ сигм. ст. аор.
1. л. јд. νενίκηκα **повѣдiхъ** 16.32

ПОВЕЛѢТИ, -аѣж, -аѣши свр. **а**. [**уѣто**]
δωζωλῖν: „**ПОВЕЛѢ**“ аор. 3. л. јд. ἐπέτρεψεν
повелѣ 19.38 **б**. [**комоу уѣто**] *ναρεινῖν*:
„**ПОВЕЛѢ**“ аор. 3. л. јд. ἐνετείλατο **повелѣ** 8.5

ПОВѢДАТИ, -аѣж, -аѣши несвр. [**уѣто**]
αἰσθάνεσθαι: „**ПОВѢДАЖЪ**“ през. 1. л. јд.
уместо ***дамъ** *δίδωμι* **даѣ** 13.34

ПОВѢДѢТИ, -вѣмъ, -вѣси свр. **а**. *ἰαφαι-*
νῖν **се** „**ПОВѢСТЪ**“ през. 3. л. јд. μηνύσῃ **по-**
вѣстѣ 11.57 **б**. [**уѣто**] *αἰσθάνεσθαι*: „**ПОВѢДѢ**“
аор. 3. л. јд. ἀνήγγειλεν **повѣда** 5.15 |
„**ПОВѢЖДЪ**“ имп. 2. л. јд. εἰπέ **повѣжда** 20.15

ПОГРЕБЕНИЕ, -иѣ с. *σαφρα*: „**по-**
гребениѣ“ ген. јд. ἐνταφιασμοῦ **погребѣнiѣ**
12.7

ПОГРѢБАТИ, -аѣж, -аѣши несвр. [кого]
σαφραίνεσθαι: „**ПОГРѢБАТИ**“ инф. ἐνταφιάζειν
погребѣти 19.40

ПОГОУБИТИ, -блѣж, -биши свр. [**уѣто**]
а. *αἰσθάνεσθαι*: „**ПОГОУБЛѢ**“ през. 1. л. јд.
ἀπολέσω **погублѣ** 6.39 | „**ПОГОУБИТИ**“ през. 3.

л. јд. ἀπολέσει **погублѣтъ** 12.25 | „**ПОГОУБИХЪ**“
сигм. ст. аор. 1. л. јд. ἀπώλεσα **погублѣхъ**
18.9 **б**. *αἰσθάνεσθαι* „**ПОГОУБИТИ**“ през. 3.
л. јд. ἀπολέσῃ **погублѣтъ** 10.10

ПОГЪИБАТИ, -блѣж, -блѣши несвр.
προπαδαινῖν: „**ПОГЪИБЕЛѢ**“ през. 3. л. јд.
уместо ***погыбенѣтъ** ἀποδληται **погыбенѣтъ** 6.12

ПОГЪИБНѢТИ, -нѣж, -нѣши свр. **а**.
ποῖνυν: „**ПОГЪИБЕЛѢ**“ през. 3. л. јд. ἀπό-
ληται **погыбенѣтъ** 3.15 „**ПОГЪИБЕЛѢ**“, 16; 11.50
б. *προπαινῖν*: „**ПОГЪИБНѢ**“ през. 3. л. мн.
ἀποδλυνται **погыбенѣтъ** 10.28 | „**ПОГЪИБЕ**“ аор.
3. л. јд. ἀπώλετο **погыбѣ** 17.12

ПОГЪИБѢЛНѢ, -ѣи прид. *πογυβαν*:
„**ПОГЪИБѢЛНѢ**“ м. ном. јд. одр. ἀπωλείας
погыбелный 17.12

ПОДАТИ, **подамъ**, **подаси** свр. [**комоу**]
уѣто **а**. *разделиν*: „**ПОДАТИ**“ аор. 3. л. јд.
διέδωκεν **подадѣ** 6.11 **б**. *υφρῖν*: „**ПОДАМЪ**“
през. 1. л. јд. ἐπιδώσω **подамъ** 13.26

ПОДВИЗАТИ СѦ, -движѣ сѦ, -движе-
ши сѦ несвр. *βορῖν* **се**: „**ПОДВИЗАЛЪ**“ сѦ
бѣшѣ потенц. 3. л. ж. мн. ἂν ἡγωνίζοντο
подвизалнѣ **бѣшѣ** 18.36

ПОДОБАТИ, -аѣж, -аѣши несвр. [**ко-**
моу] *παραδαινῖν*: „**ПОДОБАТИ**“ през. 3. л. јд.
δεῖ **подобѣтъ** 3.7, 14, 30; 4.20; 9.4; 10.16;
12.34; 20.9

ПОДОБНѢ, -ѣи прил. [**комоу**] *σμιчан*:
„**ПОДОБЕНЪ**“ м. ном. јд. **подобѣнъ** ὁμοιος 8.55

ПОДЪ прид. *υμῖν* **под чимѣ**: *ὑπό* **подъ**
1.49 (48) / *ὑποκάτω* **подъ** 1.51 (50)

ПОЗДѢ прил. **бѣти** ~ **види бѣти** 6.16;
20.19

ПОЗНАТИ, -аѣж, -аѣши свр. 1. [кого]
γινῖν: „**ПОЗНАТИ**“ през. 2. л. мн. γι-

νώσχετε **ΠΟΖΝΑΪΤΕ** 14.7 **2. [кого]** *υποзнаίμι*: „**ΠΟΖΝΑ**“ аор. 2. л. јд. ἔγνωκας **ΠΟΖΝΑΛ** ἔσθι 14.9 | „**ΠΟΖΝΑ**“ аор. 3. л. јд. ἔγνω **ΠΟΖΝΑ** 17.25 | „**ΠΟΖΝΑΣΤΕ**“ **СИГМ.** ст. аор. 2. л. мн. ἐγνώκατε **ΠΟΖΝΑΪΤΕ** 8.55 | „**ΠΟΖΝΑШ**“ **СИГМ.** ст. аор. 3. л. мн. ἔγνωσαν **ΠΟΖΝΑША** 16.3 **3. [УЪТО]** *υποзнаίμι*: „**ΠΟΖНАХЪ**“ **СИГМ.** ст. аор. 1. л. јд. ἔγνω **ΠΟΖΝΑХЪ** 17.25 | „**ΠΟΖНАХОМЪ**“ **СИГМ.** ст. аор. 1. л. мн. ἐγνώκαμεν **ΠΟΖΝΑХОМЪ** 6.69 | „**ΠΟΖНАШ**“ **СИГМ.** ст. аор. 3. л. мн. ᾔδεισαν **ΠΟΖΝΑША** 21.4

ΠΟΙΣКАΤΙ, **ΠΟИЩЖ**, **ΠΟИЩΕΤΕ** **СВР.** [кого] *заπαραίτημι*: „**ΠΟИШТЕΤΕ**“ **ΠРЕЗ.** 2. л. мн. ζητήσετε **ВЪЫЦЕТЕ** 7.34

ΠΟΚΑΖΑΤΙ, **ΠΟΚΑЖЖ**, **ΠΟΚΑЖΕШИ** **СВР.** · **ΠΟΚΑΖΑЖЖ**, **ΠΟΚΑΖΑΕШИ** **НЕСВР.** **а. [кого / УЪТО]** *ποказάω*: „**ΠΟΚΑЖЕТЪ**“ **ΠРЕЗ.** 3. л. јд. δείξει **ΠΟΚΑЖЕТЪ** 5.20 | „**ΠΟΚΑΖΑ**“ аор. 3. л. јд. ἔδειξεν **ΠΟΚΑΖΑ** 20.20 | „**ΠΟΚΑЖИ**“ **ИМП.** 2. л. јд. δείξον **ΠΟΚΑЖИ** 14.8, 9 **б. [УЪТО]** *показиваίμι*: „**ΠΟΚΑΖΑАТЪ**“ **ΠРЕЗ.** 3. л. јд. δείχνουσιν **ΠΟΚΑΖΑАТЪ** 5.20

ΠΟΚΛΑΝΙΑΤΙ, **-ΝΙΑЖЖ**, **-ΝΙΑΕШИ** **НЕСВР.** **с.а [КОМОУ]** *ποκλανάω* **се**: „**ΠΟΚΛΑΝЪЖ-ШТИХЪ**“ **с.а** **ПАРТ.** **ΠРЕЗ.** **АКТ.** **м.** **ак.** **мн.** **ОДР.** τοὺς προσκυνοῦντας **ΠΟΚΛΑΝΑЮЩИХЪ** 4.23

ΠΟΚΛΟНИΤΙ, **-ΝИЖЖ**, **-ΝИШИ** **СВР.** **с.а а. [КОМОУ]** *ποκλονίω* **се**: „**ΠΟΚΛΟΝΙΤΕ**“ **с.а** **ΠРЕЗ.** 2. л. мн. προσκυνήσετε **ΠΟΚΛΟΝΙТЕА** 4.21 | „**ΠΟΚΛΟΝΑТЪ**“ **с.а** **ΠРЕЗ.** 3. л. мн. προσκυνήσουσιν **ΠΟΚΛΟΝΑТЕА** 4.23; 12.20 | „**ΠΟΚΛΟНИ**“ **с.а** **АОР.** 3. л. јд. προσεκύνησεν **ΠΟΚΛΟΝΙЕА** 9.38 | „**ΠΟΚΛΟНИШ**“ **с.а** **СИГМ.** ст. аор. 3. л. мн. προσεκύνησαν **ΠΟΚΛΟΝΙШАЕА** 4.20 **б. сапнуши** **се**: „**ΠΟΚΛΟΝЪ**“ **с.а** **ПАРТ.** **ΠРЕТ.** **АКТ.** **м.** **НОМ.** јд. κύψας **ΠΡΕΚΛΟΝЪЕА** 8.6, 8

ΠΟΚΛΟΝЪНИКЪ, **-а** **м.** *онај који се по-κλανά*: „**ΠΟΚΛΟΝЪНИЦИ**“ **НОМ.** **мн.** προσκυνηταὶ **ΠΟΚΛΩΝНИЦЫ** 4.23

ΠΟΛΑΓΑΤΙ, **-ΓΑЖЖ**, **-ΓΑΕШИ** **НЕСВР.** [УЪТО] *πολαίω*: „**ΠΟΛΑΓΑЖЖ**“ **ΠРЕЗ.** 1. л. јд. τίθωμι **ΠΟΛΑΓΑЮ** 10.15, 17, 18 | „**ΠΟΛΑΓΑАТЪ**“ **ΠРЕЗ.** 3. л. јд. τίθησιν **ΠΟΛΑΓΑЕΤЪ** 2.10; 10.11

ΠΟΛΟЖИΤΙ, **-ЖЖ**, **-ЖИШИ** **СВР.** 1. [кого / УЪТО **НА УЕМЪ**] *ποложίω*: **а.** **ΠРЕЗ.** „**ΠΟΛΟЖЖ**“ 1. л. јд. θήσω **ΠΟΛΟЖЖ** 13.37 | „**ΠΟΛΟЖИШИ**“ 2. л. јд. θήσεις **ΠΟΛΟЖИШИ** 13.38 | „**ΠΟΛΟЖИТЪ**“ 3. л. јд. θῆ **ΠΟΛΟЖИТЪ** 15.13 **б.** **АОР.** „**ΠΟΛΟЖИ**“ 3. л. јд. ἔθηκεν **ΠΟΛΟЖИ** 19.19 / τίθησιν **ΠΟΛΟЖИ** 13.4 | „**ΠΟΛΟЖИСТЕ**“ **СИГМ.** ст. 3. л. дв. ἔθηκαν **ΠΟΛΟЖИСТА** 19.42 | „**ΠΟΛΟЖИСТЕ**“ **СИГМ.** ст. 2. л. мн. τεθείχα-τε **ΠΟΛΟЖИТЕ** 11.34 | „**ΠΟΛΟЖИШ**“ **СИГМ.** ст. 3. л. мн. ἔθηκαν **ΠΟΛΟЖИША** 20.2, 13 **в.** **ПЕРФ.** **ЮСИ** „**ΠΟΛΟЖИЛЪ**“ 2. л. м. јд. ἔθηκας **ΠΟΛΟЖИЛ** ἔσθι 20.15 **г.** **ПЛУСКВАМ.** „**ΠΟΛΟЖЕНЪ**“ **БЪ** **ПАС.** 3. л. м. јд. Ν.Α. ἦν **ΤΕΘΕΙΜΕΝΟΣ** **ΠΟΛΟЖЕНЪ** **БЪ** 19.41 **д.** **ИНФ.** „**ΠΟΛΟЖИΤΙ**“ **ΘΕΪΝΑΙ** **ΠΟΛΟЖИΤИ** 10.18 **2. [кого]** *ποσθавίω*: „**ΠΟΛΟЖИХЪ**“ **СИГМ.** ст. аор. 1. л. јд. ἔθηκα **ΠΟΛΟЖИХЪ** 15.16 **3. [УЪТО **НА УЕМЪ**]** *σθавίω*: „**ΠΟΛΟЖИ**“ **АОР.** 3. л. јд. ἐπέθηκεν **ΠΟΛΟЖИ** 9.15

ΠΟΛЪ, **-ОУ** **м.** **а.** **НА ОНЪ** ~ **ак.** јд. **ΥΕΣΟ** *πρεко чеѐа*: **ΠΕΡΑΝ** **НА** **ΩНЪ** **ΠΟЛЪ** 6.1, 17; 18.1 **б.** **ОБ ОНЪ** ~ **ак.** јд. **ΥΕΣΟ** *с оне σθране чеѐа*: **ΠΕΡΑΝ** **ΩБ** **ΩНЪ** **ΠΟЛЪ** 1.28; 3.26; 6.22, 25; 10.40

ΠΟΛЪС, **-а** **ж.** **а.** **НИКАКОЖЕ** ~ **БЪТИ** **НОМ.** јд. **ВИДИ** **БЪТИ**: 12.19 **б.** **ОТЪ ΥΕΣΟ** **ΠΟΛЪС** (**у одрич. речен.**) **БЪТИ** **ГЕН.** јд. **ВИДИ** **БЪТИ**: 6.63

ΠΟΜΑΖΑΤΙ, **-ЖЖ**, **-ЖЕШИ** **СВР.** [кого / УЪТО] *μαζάω*: „**ΠΟΜΑΖ**“ **АОР.** 3. л. јд.

ἐπέχρισεν πομάζα 9.6, 11 / ἤλειψεν πομάζα 12.3 | „ПОМАЗАВШИѢ“ парт. прет. акт. ж. ном. јд. одр. ἡ ἀλείψασα πομάζα 11.2

ПОМАНѢТИ, -нѣ, -неши свр. [комоу] κλῆμνυῖται *главом*: „ПОМАНѢ“ аор. 3. л. јд. νεύει поманѢ 13.24

ПОМИНАТИ, -аѣ, -аѣши несвр. [уѣто] *сећаати се*: „ПОМИНАТЕ“ през. 2. л. мн. μνημονεύετε κομπομάνετε 16.4

ПОМЫШЛЯТИ, -шляѣ, -шляѣши несвр. [уѣто] *размышляати*: „ПОМЫШЛЯТЕ“ имп. 2. л. мн. διαλογίζεσθε помышляте 11.50

ПОМЪНѢТИ, -мънѣ, -мънѣши несвр. / свр. [уѣто] а. *запамѣтѣвати*: „ПОМЪНѢТЕ“ през. 2. л. мн. μνημονεύετε помнѣйте 15.20 б. *памѣтѣвати*: „ПОМЪНѢТЬ“ през. 3. л. јд. μνημονεύει помнѣитѣ 16.21

ПОМѢНѢТИ, -нѣ, -неши свр. [уѣто] *сѣтити се* [чеѣа]: „ПОМѢНѢША“ сигм. ст. аор. 3. л. мн. ἐμνήσθησαν поманѢша 2.17, 22; 12.16

ПОНИЈЕЖЕ везн. *пошиѣо*: „ПОНИЈЕЖЕ“ *ѣпѣи* понѣже 13.29; 19.31

ПОСЛОУШАТИ, -аѣ, -аѣши свр. а. [кого / уѣсо] *слушати*: „ПОСЛОУШАЕШИ“ през. 2. л. јд. ἀκούεις послѣшаеш 11.42 | „ПОСЛОУШААТѢ“ през. 3. л. јд. ἀκούει послѣшаатѣ 8.47; 9.31 двапут; 18.37 | „ПОСЛОУШААТЕ“ през. 2. л. мн. ἀκούετε послѣшаатѣ 8.47; 10.20 | „ПОСЛОУШАА“ парт. през. акт. м. ном. јд. ἀκούων послѣшаа 3.29 б. [кого (ген.)] *послушати*: „ПОСЛОУШАША“ сигм. ст. аор. 3. л. мн. ἤκουσαν послѣшаша 10.8

ПОСЛѢДЪ прил. *касније*: ὕστερον послѣдῃ 13.36

ПОСЛѢДЪНИИ прид. одр. *последњи*: „ПОСЛѢДЪНИИ“ м. ак. јд. послѣднῇ ἐσχάτῃ 6.39, 40, 44, 54; 7.37; 11.24; 12.48 | „ПОСЛѢДЪНИХЪ“ м. ген. мн. ἐσχάτων послѣдних 8.9

ПОСТАВИТИ, -вѣѣ, -вѣиши свр. [кого] *поставити*: „ПОСТАВИШЕ“ парт. прет. акт. м. ном. мн. στήσαντες πορτάκιησι 8.3

ПОСЪЛАТИ, -сѣѣ, -сѣѣши свр. [кого (кѣ) комоу] *послати*: а. през. „ПОСЪЛАХЪ“ 1. л. јд. πέμψω послѣ 13.20; 15.26; 16.7 | „ПОСЪЛЕТѢ“ 3. л. јд. πέμψει πόλετῃ 14.26 б. аор. „ПОСЪЛАХЪ“ сигм. ст. 1. л. јд. ἀπέστειλα послѣх 4.38; 17.18 | „ПОСЪЛА“ 2. л. јд. ἀπέστειλα послѣх 11.42; 17.3, 8, 18, 21, 23, 25 | „ПОСЪЛА“ 3. л. јд. ἀπέστειλεν послѣ 3.17, 34; 5.38; 6.29, 57; 7.29; 8.42; 10.36 / ἀπέσταλκεν послѣ 5.36; 20.21 | „ПОСЪЛАСТЕ“ сигм. ст. 3. л. дв. ἀπέστειλαν послѣх 11.3 | „ПОСЪЛАСТЕ“ сигм. ст. 2. л. мн. ἀπεστάλακα послѣх 5.32 | „ПОСЪЛАША“ сигм. ст. 3. л. мн. ἀπέστειλαν послѣша 7.32 в. перф. „ПОСЪЛАНЪ“ *ѣсѣмѣ* пас. 3. л. м. јд. ἀπεσταλμένος εἰμί послѣх 3.28 г. парт. прет. акт. одр. „ПОСЪЛАВШИИ“ м. ном. јд. ὁ πέμψας послѣх 1.33; 5.37; 6.44; 7.28; 8.16 „ПОСЪЛАВЪ“, 18, 26 „ПОСЪЛАВЪ“, 29 „ПОСЪЛАВЪ“, 12.49 | „ПОСЪЛАВШАДО“ м. ген. јд. τὸν πέμψαντα послѣхшадо 12.44 двапут; 13.20; 15.21 / τοῦ πέμψαντος послѣхшадо 4.34; 5.23, 30; 6.38 „ПОСЪЛАВШАДО“, 39; 7.16 „ПОСЪЛАВШАДО“, 18; 9.3 „ПОСЪЛАВШЮМОУ“ м. дат. јд. τὸν πέμψαντα послѣхшемѣ 16.5 / τῷ πέμψαντι послѣхшемѣ 5.24; 7.33 д. парт. прет. пас. „ПОСЪЛАНЪ“ м. ном. јд. ἀπεσταλμένος послѣх 9.7 | „ПОСЪЛАНИИ“ м. ном. мн. одр. οἱ ἀπεσταλμένοι πόλεων 1.24

ПОТОКЪ, -а м. *ποταμός*: „потока“ ген. јд. χειμάρρου ποτόκα 18.1

ПОТЪКНЪТИ СЛ, -нж сл, -неши сл свр. *επιτακνυμι* се: „ПОТЪКНЕТЪ“ сл през. 3. л. јд. προσκόπτει ποτκнѣга 11.9, 10

ПОХОТЬ, -и ж. *χεῖμα*: „похоти“ ак. мн. ἐπιθυμίας πόχωτι 8.44

ПОУИСТИ, **ПОУЪТЪ**, **ПОУЪТЕШИ** свр. [кого] *ποισινοωμι*: „ПОУЪТЕТЪ“ през. 3. л. јд. τιμήσει ποτχггѣга 12.26

ПОУРЪПАЛО, -а с. *νεωπο* чиме се *захваῖα*: „ПОУРЪПАЛА“ ген. јд. ἀντλημα почерпала 4.11

ПОУРЪПАТИ, -аѣ, -аѣши несвр. [у-то] *захваῖαμι*: „ПОУРЪПАТЪ“ суп. ἀντλῆιν почерпати 4.15

ПОУРЪТИ, **ПОУРЪПЪ**, **ПОУРЪПЕШИ** свр. [у-то] *захваῖαμι*: „ПОУРЪПЪТЕ“ имп. 2. л. мн. ἀντλήσατε почерпите 2.8 | „ПОУРЪТЪ“ суп. ἀντλήσαι почерпати 4.7 | „ПОУРЪПЪШЕИ“ парт. прет. акт. м. ном. мн. одр. ἡντληχότες почерпши 2.9

ПОУТИ, **ПОИМЪ**, **ПОИМЕШИ** свр. [кого] *υζειν*: „ПОИМЪ“ през. 1. л. јд. παραλήψομαι поимѣ 14.3 | „ПОУТЪ“ аор. 3. л. јд. ἔλαβεν по-агѣга 19.1, 27 | „ПОИМЪТЕ“ имп. 2. л. мн. λάβετε поимите 18.31; 19.6 | „ПОЕМЪШЕ“ парт. прет. акт. м. ном. мн. уместо *поимса парέλαβон поэмше 19.16

ПРАВЪДА, -ы ж. *ῥαβδα*: „ПРАВЪДЪ“ лок. јд. δικαιοσύνης πράβдѣга 16.8 „ПРАВЪДЪ“ 10

ПРАВЪДЪНЪ, -ѣи прид. *ῥαβδαν*: „ПРАВЪДЕНЪ“ м. ном. јд. δικαία прѣнж 5.30 | „ПРАВЪДЪНЪ“ м. ном. јд. одр. δίκαие прѣнж 17.25 | „ПРАВЪДЪНЪ“ м. ак. јд. одр. δικαίαν прѣнж 7.24

ПРАЗДЪНИКЪ, -а м. *ἑορτή*: „ПРАЗДЪНИКЪ“ ном. јд. ἑορτῇ πράздникъ 5.1; 6.4; 7.2 | „ПРАЗДЪНИКА“ ген. јд. ἑορτῆς πράздника 7.14; 13.1 | „ПРАЗДЪНИКЪ“ ак. јд. ἑορτῇ πράздникъ 2.23; 4.45 прво; 7.11; 12.20 / ἑορτὴν πράздникъ 4.45 друго; 7.8 двапут, 10; 11.56; 12.12; 13.29 / уместо *ПРАЗДЪНИКА ἑορτῆς πράздника 7.37

ПРАПРЪДЪНЪ, -ѣи прид. *ῥιμιζαν*: „ПРАПРЪДЪНЪ“ ж. ак. јд. πορφυροῦν βαгрѣнѣга 19.2 | „ПРАПРЪДЪНЪ“ ж. ак. јд. одр. τὸ πορφυροῦν βαгрѣнѣга 19.5

ПРЕТЪРЪ, -а м. *πρετοριјум*: „ПРЕТЪРЪ“ ак. јд. πραιτώριον претѣрѣга 18.33; 19.9

ПРИ предл. *у-емъ* *πρι* чему: εἰς при 21.4 / παρὰ при 19.25

ПРИВЕСТИ, -ведѣ, -ведѣши свр. [кого] *κωμοῦ* *дovesи*: „ПРИВЕДЕ“ аор. 3. л. јд. ἦγαγεν приведе 1.43 (42) | „ПРИВЕТЕ“ сигм. ст. аор. 2. л. мн. ἦγάγετε приведѣте 7.45 | „ПРИВЕСА“ сигм. ст. аор. 3. л. мн. ἄγουσιν приведѣша 8.3 | „ПРИВЕСТИ“ инф. ἀγαγεῖν прикесити 10.16

ПРИВЪЦИ, -влѣкѣ, -влѣѣши свр. [у-то] *κωμοῦ* *πρивуѣи*: „ПРИВЪЦЪ“ през. 1. л. јд. ἐλχύσω приклекѣга 12.32 | „ПРИВЪЦЕТЪ“ през. 3. л. јд. ἐλχύση приклекѣтега 6.44 | „ПРИВЪЦИТИ“ инф. ἐλχύσαι приклекѣти 21.6

ПРИГЛАСИТИ, -гласж, -гласиши свр. [кого] *ῥοζαῖи*: „ПРИГЛАСИ“ аор. 3. л. јд. φωνεῖ пригласи 2.9

ПРИДЪТИ, -деждѣ, -деждеши свр. [у-то] *πρινети*: „ПРИДЪШЪ“ сигм. ст. аор. 3. л. мн. προσήνεγκαν придѣша 19.29

ПРИЗЪВАТИ, -зовѣ, -зовѣши свр. [кого] *ῥοζαῖи*: „ПРИЗЪВА“ аор. 3. л. јд.

ἐφώνησεν πρὶν γλαῖν 11.28 | „**призѣваш**“ СИГМ.
ст. аор. 3. л. мн. ἐφώνησαν βογλαῖνша
9.18, 24 | „**призови**“ ИМП. 2. л. јд. φώνησον
πρὶν γλαῖν 4.16

ПРИИМАТИ, **приѣмљѣ**, **приѣмљѣши**
несвр. [ѹѣто] *примаши*: а. през. „**при-**
ѣмљѣ“ 1. л. јд. λαμβάνω πρѣмлю 5.34, 41
„**приѣмљѣ**“ | „**приемлетѣ**“ 3. л. јд. λαμβάνει
πρѣмлетѣ 3.32; 4.36; 7.23; 13.20 двапут |
„**приемлетѣ**“ 2. л. мн. λαμβάνετε πρѣмлетѣ
3.11; 5.43 прво / λήψεσθε πρѣмлетѣ 5.43
друго б. фут. прет. **хотѣахѣ** „**принимати**“ 3.
л. мн. ἐμελλον λαμβάνειν хотѣахѣ прѣнмѣти
7.39 в. инф. „**принимати**“ λαμβάνειν прѣнмѣти
3.27 г. парт. през. акт. „**приѣмла**“ м. ном.
јд. λαμβάνων πρѣмла 12.48 | „**приемљѣште**“
м. ном. мн. λαμβάνοντες πρѣмлюцие 5.44 |
„**приѣмлли**“ м. ном. јд. одр. ὁ λαμβάνων
πρѣмлаи 13.20 двапут

ПРИКАСАТИ СѦ, **-аѣ сѦ**, **-аѣши сѦ**
несвр. [комѹ] а. *gogirnyti*: „**прикасаи**“
сѦ ИМП. 2. л. јд. ἄπτου прикасаίи сѦ 20.17
б. *gryziti se [sa kime]*: „**прикасаѣѣтѣ**“
сѦ през. 3. л. мн. συγχρῶνται прикасаіюч(ѣ)
сѦ 4.9

ПРИЛЕЖАТИ, **-жѣ**, **-жиши** несвр. *in-*
sistiparati: „**прилежаахѣ**“ ИМПФ. 3. л. мн.
ἐπέμενον прилѣжѣахѣ 8.7

ПРИНЕСТИ, **-сѣ**, **-сеши** свр. [комѹ
ѹѣто] *принеши*: а. през. „**принесете**“ 2. л.
мн. φέρητε принеѣте 15.16 б. аор. „**принесе**“
3. л. јд. ἤνεγεν принеѣ 4.33 | „**принесѣ**“ СИГМ.
ст. 3. л. мн. ἤνεγαν принеѣоша 2.8 в. ИМП.
„**принеси**“ 2. л. јд. φέρε принеѣи 20.27 двапут
| „**принесѣте**“ 2. л. мн. ἐνέγχατε принеѣиѣте
21.10 / φέρεте принеѣиѣте 2.8

ПРИНИКНѢТИ, **-нѣ**, **-неши** свр. [ѣѣ
ѹѣто] *поиути се*: „**приниуѣ**“ аор. 3. л. јд.
παρέκλυεν прѣннѣче 20.11 | „**приникѣ**“ парт.
прет. акт. м. ном. јд. παρακλύψας прѣннѣсѣ
20.5

ПРИНОСИТИ, **-ношѣ**, **-носиши** несвр.
а. [комѹ ѹѣто] *приносити*: „**приносити**“
инф. προσφέρειν прѣносѣти 16.2 б. [ѹѣто
на кого] *износи*: „**приноситѣ**“ през. 2.
л. мн. φέρεте прѣноѣсѣиѣте 18.29

ПРИСТѢПИТИ, **-плѣ**, **-пиши** свр. [кѣ
комѹ] *присѣтити*: „**пристѣпишѣ**“ СИГМ.
ст. аор. 3. л. мн. προσήλθον прѣстѣпѣиша 12.21

ПРИТВОРѢ, **-а** м. *πρεμ*: „**притворѣ**“
ЛОК. јд. στοῦ прѣтѣворѣк 10.23 | „**притворѣ**“
ГЕН. мн. στοῦ прѣтѣворѣсѣ 5.2

ПРИТИ, **придѣ**, **придеши** свр. [кѣ комѹ]
1. *gohi*: а. през. „**придеѣ**“ 3. л. јд. ἐλεύσεται
прѣидѣѣтѣ 16.7 / ἐλθѣ прѣидѣѣтѣ 4.25 друго;
5.43; 7.31; 15.26; 16.13 / ἐρχέσθω прѣидѣѣтѣ
7.37 / ἵξει прѣидѣѣтѣ 6.37 | „**придѣѣтѣ**“ 3.
л. мн. ἐλεύσονται прѣидѣѣтѣ 11.48 б. аор.
„**придѣѣ**“ асигм. 1. л. јд. ἐλήλυθα прѣидѣѣсѣ
5.43; 7.28; 8.42 друго; 12.46; 16.28; 18.37
/ ἵκω прѣидѣѣсѣ 8.42 прво / ἦλθон прѣидѣѣсѣ
1.31; 8.14; 9.39; 10.10; 12.27, 47 | „**придеѣ**“ 2.
л. јд. уместо *ѣѣѣѣтѣ γέγονας ѣѣѣѣтѣ 6.25 |
„**придеѣ**“ 3. л. јд. ἐλήλυθεν прѣидѣѣ 3.19; 12.23;
13.1; 16.32; 17.1 / ἔρχεται прѣидѣѣ 4.5, 7; 11.38;
12.22; 13.6; 18.3; 20.1, 2, 6, 18, 26; 21.13 /
ἵκει прѣидѣѣ 2.4; 4.47 / ἦλθεν прѣидѣѣ 3.2, 22;
4.45; 9.7; 10.8; 11.32; 12.1, 28; 16.21; 19.38,
39; 20.4, 19, 24 / παρεγένετο прѣидѣѣ 8.2 /
πάρεστιν прѣидѣѣ 7.6 | „**придеѣте**“ асигм. 3.
л. дв. ἦλθон прѣидѣѣсѣта 1.40 (39) | „**придѣѣ**“
асигм. 3. л. мн. ἦλθон прѣидѣѣоша 3.26; 4.27,

40, 45; 6.23, 24; 7.45; 10.41; 12.9; 19.32; 21.8
 в. перф. „пришелъ“ *iesi* 2. л. м. јд. ἐλήλυθας
 прише́лъ *ἔσθ* 3.2 г. плускв.м. **бѣ** „пришелъ“
 3. л. м. јд. ἐλήλυθαι *εἴ* прише́лъ 6.17; 7.30;
 11.30 | **бѣ** „пришѣла“ 3. л. ж. јд. ἐλήλυθαι *εἴ*
 прише́лъ 8.20 | **бѣахъ** „пришѣли“ 3. л. м.
 мн. ἐλήλυθεισαν *εἰ* пришли 11.19 д. фут.
имать „прити“ 3. л. јд. ἔλθῃ ἡμάτι прѣити
 11.56 | **хотать** „прити“ 3. л. мн. μέλλουσιν
 ἐλθεῖν хотѣтъ прѣити 6.15 *h*. имп. „приди“
 2. л. јд. ἐλθέ прѣиди 4.16 / ἔρχου прѣиди 1.47
 (46) | „придѣта“ 2. л. дв. ἔρχεσθε прѣидѣта
 1.40 (39) | „придѣте“ 2. л. мн. δεῦτε прѣидѣте
 4.29; 21.12 е. потенц. **бимъ** „пришелъ“ 3.
 л. м. јд. ἔλθον *εἰ* прише́лъ 15.21 **ж.** инф.
 „прити“ ἐλθεῖν прѣити 5.40; 6.44, 65; 7.34,
 36; 8.21, 22; 13.33 „при{ти}“ 3. парт. прет.
 акт. „прише́дъ“ м. ном. јд. ἐλθὼν прише́дъ
 4.54; 11.17; 16.8 | „прише́дъше“ м. ном. мн.
 ἐλθόντες прише́дъши 19.33 | „прише́дъи“ м. ном.
 јд. одр. ὁ ἐλθὼν прише́дъши 7.50; 12.12; 19.39;
 20.8 | „прише́дъшеи“ м. ном. мн. одр. οἱ
 ἐλθόντες прише́дъши 11.45 | „прише́дъшахъ“
 м. ак. мн. одр. τοὺς συνελθόντας прише́дъшыа
 11.33 2. *голазиши*: „придѣ“ през. 1. л. јд.
 ἔρχομαι прѣидѣ 14.3, 18, 28 / вместо *идѣ
 ὑπάγω ἡδѣ 8.22 „{пр}идѣ“ | „придѣтъ“ през.
 3. л. јд. ἔρχεται прѣидѣтъ 4.25 прво, 35, 45;
 7.42; 9.4; 14.6; 16.2, 25 / ἔρχεται прихόдантъ
 3.8; 5.24; 7.41 / ἔρχεται прѣидѣтъ 7.27; 16.4

ПРИТѢУА, -а ж. *ἡρῖκα*: „притѣуа“ ген.
 јд. παροιμίαν прѣити 16.29 | „притѣуа“ ак.
 јд. παροιμίαν прѣити 10.6 | „притѣуахъ“
 лок. мн. παροιμαῖας прѣити 16.25 двапут

ПРИХОДИТИ, -хождѣ, -ходиши несвр.
 [из *yeso* къ *yesomoy*] *голазиши*: „прихо-

ждѣ“ през. 1. л. јд. ἔρχομαι прихождѣ 5.7 /
 ἔρχομαι прихождѣ 4.15 | „приходитъ“ през. 3.
 л. јд. *N.A.* ἐγείρεται прихόдантъ 7.52 / ἔρχεται
 прихόдантъ 3.20; 10.10 | „прихождаахъ“
 импф. 3. л. мн. παρεγίνοντο прихождаахъ 3.23

ПРИИТИ, **примѣ**, **примѣши** свр. 1.
 [кого, что] *ἡρῖμιши*: а. през. „примѣ“
 1. л. јд. λάβω прѣимѣ 10.17 | „примѣтъ“
 3. л. јд. λάβῃ прѣимѣтъ 6.7 / λήφεται прѣи-
 метъ 16.14, 15 | „примѣте“ 2. л. мн. λήψεσθε
 прѣимѣте 16.24 б. аор. „примѣсъ“ сигм. ст.
 1. л. јд. ἔλαβον при́дъхъ 10.18 | „примѣса“
 сигм. ст. 3. л. мн. ἐδέξαντο прѣ́дъша 4.45 /
 ἔλαβον при́дъша 17.8 в. имп. „примѣте“ 2.
 л. мн. λάβετε прѣимѣте 16.24; 20.22 г. инф.
 „прии́ти“ λαβεῖν прѣ́дъти 14.17 д. парт. прет.
 акт. „примѣи“ м. ном. јд. одр. ὁ λαβὼν
 прѣ́дъши 3.33 2. [что] *υζεши*: а. през.
 „примѣ“ 1. л. јд. λάβω прѣимѣ 10.17 | „при-
 имѣтъ“ 3. л. јд. λάβῃ прѣимѣтъ 6.7 б. аор.
 „прии́тъ“ 3. л. јд. ἔλαβεν прѣ́дъти 6.11; 13.12;
 19.30 / λαμβάνει прѣ́дъти 21.13 | „примѣсте“
 сигм. ст. 3. л. дв. ἔλαβον прѣ́дъти 19.40 |
 „примѣса“ сигм. ст. 3. л. мн. ἔλαβον прѣ́дъша
 12.12; 19.23 в. инф. „прии́ти“ λαβεῖν прѣ́дъти
 6.21; 10.18 г. парт. прет. акт. „примѣ“ м.
 ном. јд. λαβὼν прѣ́дъши 13.4; 18.3 „прѣ́дъи“ /
 λαβὼν прѣ́дъши 13.30 | „примѣши“ ж. ном.
 јд. λαβοῦσα прѣ́дъши 12.3

ПРОБОСТИ, -бождѣ, -бодеши свр. [что]
ἡροбости: „прободе“ аор. 3. л. јд. ἐνυξεν
 прободе 19.34 | „пробоса“ сигм. ст. аор. 3.
 л. мн. ἐξεκέντησαν прободоша 19.37

ПРОДАТИ, -дамъ, -даси свр. [что]
ἡροдаши: „продано“ *бъистъ* аор. пас. 3. л.
 с. јд. ἐπράθη продано *бъистъ* 12.5

ΠΡΟΔΑΙΝΑΤΙ, -δαιῖ, -δαιέши несвр. [ὕτο] *ὑποδαιῖναι*: „**ΠΡΟΔΑΙΝΣΤΙΜЪ**“ парт. през. акт. м. дат. мн. одр. τοῖς πωλοῦσιν **ΠΡΟΔΑΙΝΣΙΜЪ** 2.16 | „**ΠΡΟΔΑΙΝΣΤΑΙ**“ парт. през. акт. м. ак. мн. одр. τοὺς πωλοῦντας **ΠΡΟΔΑΙΝΣΑ** 2.14

ΠΡΟΖΥΡΕΤΙ, -ζυρῖ, -ζυриши свр. [ὕτο] *ὑποζυρεῖν*: „**ΠΡΟΖΥΡΕХЪ**“ сигм. ст. аор. 1. л. јд. ἀνέβλεψα **ΠΡΟΖΥΡΕХЪ** 9.11 | „**ΠΡΟΖΥΡΕ**“ аор. 3. л. јд. ἀνέβλεψεν **ΠΡΟΖΥΡΕ** 9.15, 18 | „**ΠΡΟΖΥΡΕΨΑΛΑГО**“ парт. прет. акт. м. ген. јд. одр. τοῦ ἀναβλέψαντος **ΠΡΟΖΥΡΕΨΑΛΩ** 9.18

ПРОИТИ, -идῖ, -идеши свр. [скозъ ὑто] *ὑποῖναι*: „**ПРОИТИ**“ инф. διέρχεσθαι **ПРОИТῖ** 4.4 | „**ПРОШЕДЪ**“ парт. прет. акт. м. ном. јд. διελθὼν **ПРОШЕДЪ** 8.59

ПРОКЛАТИ, -κλῖ, -κλῖнеши свр. [кого] *ὑποκλεῖν*: „**ПРОКЛАТИ**“ парт. прет. пас. м. ном. мн. ἐπικατάρατοι **ПРОКΛΑΤῖ** 7.49

ПРОПАТИ, **ПРОПῖ**, **ПРОПῖнеши** свр. а. [кого] *расπῖναι*: „**ПРОПῖ**“ през. 1. л. јд. σταυρώσω **РАСПῖ** 19.15 | „**ПРОПАСА**“ сигм. ст. аор. 3. л. мн. ἐσταύρωσαν **ПРОПΑΣΑ** 19.18, 20, 23 | „**ПРОПῖ**“ имп. 2. л. јд. σταύρωσον **РАСПῖ** 19.6 двапут, 15 | „**ПРОПῖТЕ**“ имп. 2. л. мн. σταυρώσατε **РАСПῖТЕ** 19.6 | „**ПРОПАТИ**“ инф. σταυρῶσαι **РАСПῖТИ** 19.10 | „**ПРОПАТОУМОУ**“ парт. прет. пас. м. дат. јд. одр. τοῦ συσταυρωθέντος **РАСПῖТОУ** 19.32 б. и ~ *биῖти распῖнαι*: и „**ПРОПῖНАТЪ**“ през. 3. л. мн. σταυρωθῇ **РАСПῖНЕΤΑ** 19.16 | и „**ПРОПАСА**“ сигм. ст. аор. 3. л. мн. ἐσταυρώθη **РАСПῖΤΑ** 19.41

ПРОРЕЦИ, -рекῖ, -речеши свр. [ὕто] *ὑπορεῖν*: „**ПРОРЕЧЕ**“ аор. 3. л. јд. προεφῆτευσεν **ПРОРЕЧЕ** 11.51

ПРОРОКЪ, -а м. *ὑρорок*: „**ПРῖКЪ**“ ном. јд. προφήτης **ПРῖОКЪ** 1.23, 25; 4.19, 44; 6.14; 7.40, 52; 9.17 | „**ПРῖКА**“ ген. јд. προφήτου **ПРῖОКА** 12.38 | „**ПРῖЦИ**“ ном. мн. προφῆται **ПРῖОЦИ** 1.46 (45); 8.52, 53 | „**ПРОРОЦЕХЪ**“ лок. мн. προφῆταις **ПРῖОЦЕХЪ** 6.45

ПРОСИТИ, **ПРОШῖ**, **ПРОСИШИ** несвр. / свр. а. [Ѹесо отъ / оу кого] *захтῖевати [шῖто од коῖа]*: „**ПРОСИШИ**“ през. 2. л. јд. αἰτεῖς **ПРОСῖШИ** 4.9 / αἰτήσῃ **ПРОСῖШИ** 11.22 | „**ПРОСИТЕ**“ през. 2. л. мн. αἰτήσητε **ПРОСῖТЕ** 14.13, 14; 15.16; 16.23 | „**ПРОСИТЕ**“ сигм. ст. аор. 2. л. мн. ἤτήσατε **ПРОСῖТЕ** 16.24 | „**ПРОСИТЕ**“ имп. 2. л. мн. αἰτεῖτε **ПРОСῖТЕ** 16.24 / αἰτήσεσθε **ПРОСῖТЕ** 15.7 | **БИ** „**ПРОСИЛА**“ потенц. 2. л. ж. јд. ἂν ἤτησας **БИ** **ПРОСῖЛА** 4.10 б. *ὑпросиῖναι*: „**ПРОСА**“ парт. през. акт. м. ном. јд. προσαιτῶν **ПРОСῖ** 9.8

ПРОСЛАВИТИ, -влῖ, -виши свр. а. [кого] *ὑποσλαвиῖν*: „**ПРОСЛАВῖ**“ през. 1. л. јд. δοξάσω **ПРОСῖ** 12.28 | „**ПРОСЛАВИТЪ**“ през. 3. л. јд. δοξάσει **ПРОСῖ** 13.32 двапут: прво „**ПРОСЛАВИТИ(-и)**“; 16.14 / δοξάσῃ **ПРОСῖ** 17.1 / δοξασθῇ 14.13 | „**ПРОСЛАВИХЪ**“ сигм. ст. аор. 1. л. јд. ἐδόξασα **ПРОСῖ** 12.28; 17.4 | „**ПРОСЛАВῖ**“ **Бῖ** плускв. пас. 3. л. м. јд. V.C. erat glorificatus **Бῖ** **ПРОСῖ** 7.39 | „**ПРОСЛАВИ**“ имп. 2. л. јд. δόξασον **ПРОСῖ** 12.28; 17.1, 5 б. **СА** *ὑποσλαвиῖν се*: „**ПРОСЛАВИТЪ**“ **СА** през. 3. л. јд. δοξασθῇ **ПРОСῖ** 11.4; 12.23; 14.13 | „**ПРОСЛАВИХЪ**“ **СА** сигм. ст. аор. 1. л. јд. δεδόξασμαι **ПРОСῖ** 17.10 | „**ПРОСЛАВИ**“ **СА** аор. 3. л. јд. ἐδόξασθη **ПРОСῖ** 12.16; 13.31 двапут, 32; 15.8

ПРОСЛЪЗИТИ СЛ, -слъжж сл, -слъ-
жеши сл свр. *зайлакаѣши се*: „прослъзи“
сл аор. 3. л. јд. *ἐδάκρυσεν προσλεξίσα* 11.35

ПРОТИВИТИ СЛ, -влъж сл, -виши сл
несвр. / свр. *πρωτιविτι* се: „противитъ“
сл през. 3. л. јд. *ἀντιλέγει протίνεγга* 19.12

ПРОТИВЖ предл. *изити* ~ *комоу* види
изити: 12.13, 18

ПРОТРЪГНЖТИ СЛ, -нж сл, -неши
сл свр. *προτρηγαι* се: „проторъже“ сл аор.
3. л. јд. *ἐσχίσθη протόρρηга* 21.11

ПРЪВЪ, -ѣи прид. а. *πρви*: „пръвооу-
моу“ м. дат. јд. одр. тоу прѡту перкомѣ
19.32 б. **ПРЪВѢИ** комп. *кого* *πρε* *κοια*: „пръ-
вѣи“ м. ном. јд. *πρѡτος перѣѣ* 1.30

ПРЪВЪИЕ прил. комп. *најпре*: „пръвѣ“
πρѡτον перѣѣ 18.13 / *πρѡτος перѣѣ* 5.4

ПРЪСИ, -ии ж. мн. *πρεа*: „пръси“ ак.
στῆθος перѣи 13.25

ПРЪСТЪ, -а м. *πρεст*: „пръста“ ген. јд.
δάκτυλον перѣгга 20.25 / *δάκτυλον перѣгг*
20.27 | „пръстомъ“ INSTR. јд. *δακτύλῳ пер-*
εγγομ 8.6

ПРЪБИТИ, -биж, -биеши свр. [*комоу*
уѣто] *σλαμивити*: „пръбинѣтъ“ през. 3. л. мн.
κατεαγῶσιν прѣѣѣгг 19.31 | „пръбиша“ СИГМ.
СТ. аор. 3. л. мн. *κατέαξαν прѣѣиша* 19.32, 33

ПРЪБЫКАТИ, -аѣж, -аѣеши несвр. [*вѣ* /
на уѣмъ] *οστιαѣити*: а. през. „пръбываѣж“ 1.
л. јд. *μένω прѣбываѣи* 15.10 | „пръбывааѣтъ“ 3.
л. јд. *μένει прѣбываѣгг* 3.36; 6.56; 8.35 два-
пут; 9.41; 12.24, 34; 14.17 б. парт. през. акт.
„пръбываѣжшта“ м. ген. јд. *τὴν ἀπολλυμένην*
прѣбываѣица 5.38 | „пръбываѣжтъ“ м. ак.
јд. *μένον прѣбываѣица* 1.33 | „пръбываѣжи“
м. ном. јд. одр. *ὁ μένων прѣбываѣи* 14.10 |

„пръбываѣе“ с. ак. јд. одр. *τὴν μένουσαν*
прѣбываѣице 6.27

ПРЪБЫТИ, -бѣдѣж, -бѣдеши свр. [*вѣ* /
на уѣмъ, *оу кого*] *οστιαѣити*: а. през. „пръ-
бѣдѣтъ“ 3. л. јд. *μείνη прѣбѣдѣгг* 12.46; 15.6,
16 | „пръбѣдѣте“ 2. л. мн. *μείνηте прѣбѣдѣте*
8.31; 15.4, 7 / *μενεῖτε прѣбѣдѣте* 15.10 | „пръ-
бѣдѣтъ“ 3. л. мн. *μείνη прѣбѣдѣгг* 15.7 б. аор.
„пръбѣистъ“ 3. л. јд. *ἔμειнен прѣбѣистъ* 1.32;
4.40; 10.40; 11.6 | „пръбѣисте“ СИГМ. СТ. 3.
л. дв. *ἔμειναν прѣбѣиста* 1.40 (39) | „пръбѣ-
иша“ СИГМ. СТ. 3. л. мн. *ἔμειναν прѣбѣиша* 2.12
в. потенц. *би* „пръбѣиѣл“ 3. л. м. јд. *μείναι*
би прѣбѣиѣл 4.40

ПРЪДАТИ, -дамъ, -даси свр. а. [*кого*]
издаѣити: „пръдастъ“ през. 3. л. јд. *παραδῶ*
прѣдѣгг 13.2 / *παραδώσει прѣдѣгг* 13.21
| *хотѣаше* „пръдати“ фут. прет. 3. л. јд.
μέλλων παραδιδόναι хотѣаше прѣдѣгг 12.4
| „пръдати“ инф. *παραδιδόναι прѣдѣгг* 6.71
| *хотѣи* „пръдати“ парт. фут. акт. м. ном.
јд. одр. *ὁ παραδῶσων прѣдѣи* 6.64 б. [*кого*]
πρεдаѣити: „пръдасты-(имъ)“ аор. 3. л. јд.
παρέδωκεν прѣдѣи 19.16, 30 | „пръдаиша“ СИГМ.
СТ. аор. 3. л. мн. *παρέδωκαν прѣдѣиша* 18.35 |
бисмъ „пръдали“ потенц. 1. л. м. мн. *ἀν πα-*
редῶκαμεν бѣхомъ прѣдали 18.30 | „пръданъ“
бимъ потенц. пас. 1. л. м. јд. *παραδοθῶ*
прѣданъ бѣхъ бѣиѣл 18.36 | „пръдаѣтъ“ парт.
прет. акт. м. ном. јд. одр. *ὁ παραδιδούς*
прѣдѣиѣл 19.11 в. ~ *доуѣхъ* *исцѣлѣи*
πослѣднихъ: „пръдастъ“ *доуѣхъ* аор. 3. л.
јд. *παρέδωκεν τὸ πνεῦμα прѣдѣи* *дѣхъ* 19.30

ПРЪДАИТИ, -аѣж, -аѣеши несвр. [*кого*]
издаѣити: „пръдааше“ импф. 3. л. јд. *πα-*
ραδιδούς прѣдѣи 18.2 / *παραδιδούς прѣдѣише*

18.6 (5) | „**ΠΡΕΔΑΨΗΤΑΛΟ**“ парт. през. акт. м. ген. јд. одр. τὸν παραδιδόντα **ΠΡΕΔΑΨΙΟ** 13.11

ΠΡΕΔΨ предл. **ΨΕΨ** / **ΨΙΜ** *пред киме / чиме*: *ἐμπροσθεν* **ΠΡΕΔΨ** 1.27, 30; 3.28; 10.4; 12.37 „**ΠΡΕΔΨ**“; 20.30

ΠΡΕΔΨΑΤΙ, -**ΔΕΨ**, -**ΔΕΨΙ** свр. [**ΨΤΟ**] *искидаѡμι*: „**ΠΡΕΔΕΨΜ**“ имп. 1. л. мн. *σχήσωμεν* **ΠΡΕΔΕΨΜ** 19.24

ΠΡΕΨΔΕ 1. предл. **КОГО** / **ΨΕСО** а. *пре коѡа / чеѡа*: *πρὸ* **ΠΡΕΨΔΕ** 5.7; 10.8; 11.55; 13.1; 17.24 / *πρῶτον* **ΠΡΕΨΔΕ** 15.18 б. *пре* (прил.): *πρῆξ* **ΠΡΕΨΔΕ** *πρὸ* 12.1 2. прил. а. *πρво*: *πρῶτον* **ΠΡΕΨΔΕ** 2.10; 10.40; 12.16; 19.39 / *πρῶτος* **ΠΡΕΨΔΕ** 1.42 (41); 8.7; 20.4, 8 / ∅ ∅ 20.6 б. *пре*: *πρότερον* **ΠΡΕΨΔΕ** 6.62; 7.51; 9.8 в. ~ **ΔΑΨΕ** не *пре неѡ шѡ*: *πρὶν* **ΠΡΕΨΔΕ** **ΔΑΨΕ** не 4.49; 8.58; 14.29 / *πρὸ* *τοῦ* **ΠΡΕΨΔΕ** **ΔΑΨΕ** не 1.49 (48); 13.19; 17.5

ΠΡΕΨΙΤΙ, -**ΙΔΨ**, -**ΙΔΕΨΙ** свр. [**ΨΤΟ** **Ψ**] *ΨΕΨ* **ΨΤΟ** *преѡи*: „**ΠΡΕΨΙΔΕΨ**“ през. 3. л. јд. *μεταβέβηκεν* **ΠΡΕΨΙΔΕΨ** 5.24 / *μεταβῆ* **ΠΡΕΨΙΔΕΨ** 13.1 | „**ΠΡΕΨΙΔΙ**“ имп. 2. л. јд. *μετάβηθι* **ΠΡΕΨΙΔΙ** 7.3

ΠΡΕΨΚΛΟΝΙΤΙ, -**ΝΨ**, -**ΝΨΙ** свр. [**ΨΤΟ**] *наѡнуѡи*: „**ΠΡΕΨΚΛΟΝ**“ парт. прет. акт. м. ном. јд. *κλίνας* **ΠΡΕΨΚΛΟΝ** 19.30

ΠΡΕΨΛΑΨΙΤΙ, -**ΛΑΨ**, -**ΛΑΨΙ** свр. *прелаѡиѡи*: „**ΠΡΕΨΛΑΨ**“ парт. през. акт. м. ном. јд. *ἀναβαίνων* **ΠΡΕΨΛΑΨ** 10.1

ΠΡΕΨΛΨΙΤΙ, -**ΛΨ**, -**ΛΨΙ** свр. [**КОГО**] *обмануѡи*: „**ΠΡΕΨΛΨΤΕ**“ бѡисте аор. пас. 2. л. м. мн. *πεπλάνησθε* **ΠΡΕΨΛΨΙ** **ΠΡΕΨΛΨΙ** 7.47

ΠΡΕΨΛΨΕΝΙΕ, -**ΙΕ** с. *обмана*: „**ΠΡΕΨΛΨΕΝΙΕ**“ ак. јд. уместо ***ΠΑΨ** *πτέρων* **ΠΑΨ** 13.18

ΠΡΕΨΛΟΒΟΔΨΑΝΙΕ, -**ΙΕ** с. *преѡуба*: „**ΠΡΕΨΛΟΒΟΔΨΑΝΙ**“ лок. јд. *μοιχείᾳ* **ΠΡΕΨΛΟΒΟΔΨΑΝΙ** 8.3 / V.C. *adulterio* **ΠΡΕΨΛΟΒΟΔΨΑΝΙ** 8.4

ΠΡΕΨΠΟΛΟΒΛΕΝΙΕ, -**ΙΕ** с. *ѡоловина*: „**ΠΡΕΨΠΟΛΟΒΛΕΝΙΕ**“ ак. јд. *μεσοῦσης* **ΠΡΕΨΠΟΛΟΒΛΕΝΙΕ** 7.14

ΠΡΕΨΠΟΨΑΤΙ, -**ΠΟΨ**, -**ΠΟΨΕΨΙ** свр. а. *οΨαѡи*: „**ΠΡΕΨΠΟΨΑ**“ бѡ плускв. пас. 3. л. м. јд. *διεζωσμένος ἦν* **ΠΡΕΨΠΟΨΑ** **ΠΡΕΨΠΟΨΑ** 13.5 б. **СА** *οΨαѡи се*: „**ΠΡΕΨΠΟΨΑ**“ **СА** аор. 3. л. јд. *διεζώσατο* **ΠΡΕΨΠΟΨΑ** 21.7 / *διέζωσεν* *ἑαυτὸν* **ΠΡΕΨΠΟΨΑ** 13.4

ΠΡΕΨΤΙΤΙ, **ΠΡΕΨΨ**, **ΠΡΕΨΙ** свр. ~ **Ψ** **Ψ** *биѡи* *дубоко* *ѡануѡи*: „**ΠΡΕΨΤ**“ **Ψ** **Ψ** парт. през. акт. м. ном. јд. *ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ* **ΠΡΕΨΤ** **Ψ** **Ψ** 11.38

ΠΟΨΙΤΙ, **ΠΟΨ**, **ΠΟΨΙ** свр. [**КОГО**] *οΨѡуѡиѡи*: „**ΠΟΨΙ**“ през. 2. л. јд. *ἀπολύσης* **ΠΟΨΙ** 19.12 | „**ΠΟΨΙ**“ инф. *ἀπολύσαι* **ΠΟΨΙ** 19.10, 12 (11)

ΠΟΨΙΤΙ, -**ΙΕ** ж. *ѡуѡиѡиѡи*: „**ΠΟΨΙ**“ лок. јд. *ἐρήμῳ* **ΠΟΨΙ** 1.23; 3.14; 6.31, 49 / уместо ***ΠΟΨΙ** *ἐρήμου* **ΠΟΨΙ** 11.54

ΠΡΕΨΤИ, **ΠΡΕΨ**, **ΠΡΕΨИ** свр. **СА** *преѡиѡи се*: „**ΠΡΕΨΑΨ**“ **СА** импф. 3. л. мн. *ἐμάχοντο* **ΠΡΕΨΑΨ** 6.52

ΠΨΕΝИУѢНІ, -**ѢИ** прид. *ѡшениѡиѡи*: „**ΠΨΕΝИУѢНО**“ с. ном. јд. *σίτου* **ΠΨΕΝИУѢНО** 12.23

ΠΨΕΝАЖЪНИКЪ, -**А** м. *меняч новца*: „**ΠΨΕΝАЖЪНИКЪ**“ ак. мн. *χερματιστάς* **ΠΨΕΝАЖЪНИКЪ** 2.14

ΠΨΕΝАΨ, -**А** м. а. *новѡиѡи*: „**ΠΨΕΝАΨ**“ ген. мн. *δηναρίων* **ΠΨΕΝАΨ** 6.7 / *δηναρίων*

πῆναςζ 12.5 б. πῆναςи мн. новац; „пῆναςγ“ ак. хέρμα πῆναςи 2.15

ПАТЬ, -и прост. бр. а. *πῆσι*: „пати“ ген. јд. πέντε πάτι 6.13 | „пати“ ак. јд. πέντε πάτι 4.18; 5.2; 6.9, 10 б. ~ **ДЕСАТЬ** *δεσσεῖ*: „пати“ **ДЕСАТЬ** ген. јд. πενήχοντα πατήδεατγ 8.57 в. ~ **НА ДЕСАТЕ** *πῆσιнаеси*: „пати“ **НА ДЕСАТЕ** ном. јд. δεκαπέντε πατήнадеаτγ 11.18 г. ~ **ТЫСЯЦИ** *πῆσι χιλιάда*: „пати“ **ТЫСЯЦИ** ном. јд. πενταχιςχίλιοι πάτι тῆсчисца 6.10 д. **ДВА ДЕСАТЬ** и ~ *двадесет и πῆσι*: **ДВА ДЕСАТЬ** и „пати“ ак. јд. εἰκοσιπέντε двάδεατγ πάти 6.19 ђ. **СЪТО** и ~ **ДЕСАТЬ** и **ТРИ** види **ТРИ**: „пати“ ак. јд. 2.11

ПЖТЬ, -и м. а. *πυῖ*: „пжть“ ном. јд. ὀδός пѣтъ 14.6 | „пжть“ ак. јд. ὀδόν пѣтъ 1.23; 14.4, 5 б. *πυῖ*товање: „пжти“ ген. јд. ὀδοιπορίας пѣти 4.6

Р

РАБОТАТИ, -аѣ, -аѣши свр. [*κομοῦ*] *робоваῖσι*: „**РАБОТАХОМЪ**“ сигм. ст. аор. 1. л. мн. δεδουλεύκαμεν **рабѣтѣхомъ** 8.33

РАБЪ, -а м. *роб*: „**РАБЪ**“ ном. јд. δοῦλος **рабъ** 8.34, 35; 13.16; 15.15 друго, 20 | „**РАБА**“ ген. јд. δοῦλον **раба** 18.10 | „**РАБОУ**“ дат. јд. δοῦλῳ **раба** 18.10 | „**РАБИ**“ ном. мн. δοῦλοι **раби** 4.51 | „**РАБЪ**“ ген. мн. δούλους **раба** 15.15 прво

РАБЪВОУНИ узв. *Равуни*: „**РАВВОУНИ**“ *Ῥαββουни* **рабѣвѣни** 20.16

РАВЪВИ непр. лч. *Рави*: *ῥαββί* **рабѣви** 1.39 (38) „**рабѣви**“, 50 (49); 3.2 „**равѣвини**“, 26 „**равѣвини**“, 4.31

РАВЪНЪ, -ѣи прид. [*κομοῦ*] *једнак*: „[ра]рабѣнъ“ м. ак. јд. ἴσον **рабѣнъ** 5.18

РАДИ предл. *кого* / *уесо* ~ а. за *κοῖα* / *шио*: *διὰ ράδι* 6.57; 11.15 б. *збоῖ κοῖα* / *чеῖа*: *διὰ ράδι* 7.13, 43; 12.42 в. *ради κοῖα* / *чеῖа*: *διὰ ράδι* 11.42; 12.9, 11, 30 двапут г. **СЕГО** ~ види **СЪ**: 1.31; 5.16, 18; 6.65; 7.22; 9.23; 10.17; 12.18, 27, 39; 13.11; 15.19; 16.15; 19.11 д. *уесо* ~ види **УЪТО**: 12.5

РАДИТИ, **раждѣ**, **радиши** несвр. [*ο* *комь*] *μαριῖσι* [*за κοῖα*]: „**РАДИТЬ**“ през. 3. л. јд. μέλει αὐτῷ **ради**тγ 10.13

РАДОВАТИ СЛ, **радоуѣ** сл, **радоуѣши** сл несвр. [*за уѣто*] а. *радоваῖσι се* [*чему*]: „**РАДОУѣ**“ сл през. 1. л. јд. χαίρω **радоуѣ** 11.15 | „**РАДОУОУТЬ**“ сл през. 3. л. јд. χαίρει **радоуѣ**тγ 3.29 / *χαίρη* **радоуѣ**тγ 4.36 б. имп. *здрраво*: „**РАДОУИ**“ сл 2. л. јд. χαῖρε **радоуѣ**тγ 19.3

РАДОСТЬ, -и ж. *радоси*: „**РАДОСТЬ**“ ном. јд. χαρά **радоуѣ**тγ 3.29; 15.11 двапут; 16.24 „**радоуѣ**“ | „**РАДОСТИ**“ ген. јд. χαράν **радоуѣ**ти 16.22 | „**РАДОСТЬ**“ ак. јд. χαράν **радоуѣ**тγ 16.20 „**радоуѣ**“, 21; 17.13 | „**РАДОСТИНЪ**“ INSTR. јд. χαρῶ **радоуѣ**тию 3.29

РАДЪ прил. ~ **БЪТИ** види **БЪТИ**: м. ном. јд. 8.56

РАЖДАТИ, -аѣ, -аѣши несвр. *рађаῖσι*: „**РАЖДААТЬ**“ през. 3. л. јд. τέκτη **раждѣ**тγ 16.21

РАЖДИЕ, -ина с. зб. *ѣрање*: „**РАЖДИЕ**“ ном. јд. κλήματa ρόждаῖе 15.5

РАЗАРІАТИ, -раѣ, -раѣши несвр. [*уѣто*] *нарушаваῖσι*: „**РАЗАРѣаше**“ импф. 3. л. јд. ἔλυεν **разарѣаше** 5.18

РАЗБОИНИКЪ, -а м. *разбојник*: „**РАЗБОИНИКЪ**“ ном. јд. ληστής **разбојникъ** 10.1; 18.40 | „**РАЗБОИНИЦИ**“ ном. мн. λησταί **разбојници** 10.8

РАЗГА · РОЗГА, -ѣ ж. *χοκοίη*: „розга“ ном. јд. *κλήμα ροzgà* 15.4, 6 | „разгѣ“ ак. јд. *κλήμα ρόzgŭ* 15.2

РАЗДРЪШИТИ, -шѣ, -шиши свр. [кого] *развезаѣши*: „раздръшите“ имп. 2. л. мн. *λύσατε ραzрѣшіте* 11.44

РАЗДѢЛИТИ, -лѣж, -лиши свр. [кому] *υῆτο* *ποdeλiμi* [*шѣто међу некима*]: „раздѣлиша“ сигм. ст. аор. 3. л. мн. *διεμερίσαντο ραzдѣλiшa* 19.24

РАЗИТИ СѦ, -идѣ сѦ, -идеши сѦ свр. *разиѣи се*: „разидетѣ“ сѦ през. 3. л. јд. *υμεστο* **разидете* *σκορπισθῆτε ραzиdεγεiа* 16.32

РАЗОРИТИ, -риѣж, -риши свр. 1. [уѣто] *разориѣи*: „разоритѣ“ имп. 2. л. мн. *λύσατε ραzориte* 2.19 2. сѦ а. *нарушаваѣи се*: „разоритѣ“ сѦ през. 3. л. јд. *λυθῆ ραzорήteа* 7.23 б. *πонишiишiи се*: сѦ „разорити“ инф. *λυθῆναι ραzорήteа* 10.35

РАЗΟΥМѢТИ, -ѣж, -ѣеши несвр. / свр. [кого / уѣто] 1. *сазнаѣи*: а. през. „разоумѣж“ 1. л. јд. *ἐγνωκα ραzδμѣжx* 5.42 | „разоумѣатѣ“ 3. л. јд. *γινώσκη ραzδμѣteгx* 17.23 / *γνῶ ραzδμѣteгx* 7.51; 14.31 / *γνώσεται ραzδμѣteгx* 7.17 | „разоумѣате“ 2. л. мн. *γνώσεσθε οἱ ραzδμѣte* 14.20 / *γνῶτε ραzδμѣte* 10.38; 19.4 | „разоумѣѣтѣ“ 3. л. мн. *γνώσονται ραzδμѣiотгx* 13.34 б. аор. „разоумѣ“ 3. л. јд. *ἐγνω ραzδμѣ* 12.9 | „разоумѣхомѣ“ сигм. ст. 1. л. мн. *ἐγνώκαμεν ραzδμѣχοmѣ* 8.52 | „разоумѣша“ сигм. ст. 3. л. мн. *ἐγνώσαν ραzδμѣшa* 7.26 2. *разумѣи*: а. през. „разоумѣеши“ 2. л. јд. *γνώση οἱ ραzδμѣишi* 13.7 | „разоумѣате“ 2. л. мн. *γινώσχετε ραzδμѣate* 8.43 / *γνώσεσθε οἱ ραzδμѣate* 8.28, 32 | „разоумѣѣтѣ“ 3. л. мн. *νοήσωσιν ραzδμѣiотгx*

12.40 б. аор. „разоумѣ“ 3. л. јд. *ἐγνω ραzδμѣ* 4.53; 13.28; 16.19 | „разоумѣша“ сигм. ст. 3. л. мн. *ἐγνώσαν ραzδμѣшa* 17.7 / *ἐγνώσαν ραzδμѣшa* 8.27; 10.6; 12.16; 17.8 в. парт. прет. акт. „разоумѣвѣ“ м. ном. јд. *γνούς ραzδμѣвѣx* 5.6; 6.15

РАСПЪРІА, -рѣж ж. *разгор*: „распърѣ“ ном. јд. *σχίσμα ράспрa* 7.43; 9.16; 10.19

РАСПЖДИТИ, -пѣждѣж, -пѣждиши свр. [кого] *распѣриваѣи*: „распѣдитѣ“ през. 3. л. јд. *σκορπίζει ρаспѣдiтгx* 10.12

РАСТИ, растѣж, растеши несвр. *расѣи*: „расти“ инф. *αἰζάνειν ρастi* 3.30

РАСТОУИТИ, -уѣж, -уиши свр. [кого] *расејаѣи*: „растоуѣнаѣ“ парт. прет. пас. с. ак. мн. одр. *τὰ διεσκορπισμένα ρасτοуѣнаa* 11.52

РАСХЫТИТИ, -хѣпѣж, -хѣтитиши свр. [кого] *зѣрабиѣи*: „расхѣтитѣ“ през. 3. л. јд. *ἀρπάζει ρасхiтiтгx* 10.12

РАСЫПАТИ, -лѣж, -лѣеши свр. [уѣто] *расуѣи*: „расыпа“ аор. 3. л. јд. *ἐξέχεεν ραzсыпа* 2.15

РАСѢІАНИЕ, -ниа с. *расејање*: „расѣаниѣ“ *διασποράν ρасѣаниѣ* ак. јд. 7.35

РЕБРО, -а с. *ребро*: „ребра“ ак. мн. *πλευράν ρέβpа* 19.34; 20.20, 25, 27

РЕМЕНЬ, -ѣ м. *ремен*: „ременѣ“ ак. јд. *ἱμάντα ρεmѣнѣ* 1.27

РЕЦИ, рекѣж, реѣеши свр. 1. [уѣто (кѣ) кому] *казаѣи*, *реѣи*: а. през. „рекѣж“ 1. л. јд. *εἶπω ρекѣ* 3.12; 8.55; 12.27, 49 б. аор. „рѣхѣ“ сигм. ст. 1. л. јд. *εἶπα ρѣжx* 10.34 / *εἶπον ρѣжx* 1.30, 51 (50); 3.7, 12, 28; 6.36; 8.24; 9.27; 10.25, 26, 36, 40; 11.40; 13.33; 14.26, 28; 15.20; 16.4 *двапут*, 15, 19; 18.7

/ εἶρηκα **рѣх** 6.65; 14.29 | „**реуе**“ 2. л. јд. εἶρηκας **рекλ** εἰς 4.18 | „**реуе**“ 3. л. јд. εἶπεν **реч** 1.23, 33, 43 (42), 49 (48), 51 (50); 2.2, 16, 19, 22; 3.2, 3, 9, 27; 4.10, 13, 17 двапут, 27, 29, 32, 39, 48, 50, 53; 5.11, 14, 19; 6.10, 26, 29, 32, 35, 41, 43, 53, 59, 61, 67; 7.16, 20, 21, 33, 39; 8.10, 11 двапут, 21, 25, 28, 42, 58; 9.7, 11 двапут, 15, 17, 25, 28, 30, 35, 36, 37, 39, 41, 42; 10.6, 7, 41; 11.4, 11, 14, 16, 21, 25, 34, 42, 49, 51; 12.6, 7, 30 „**ре**реуе“, 35, 39, 41, 44; 13.7, 11, 12, 21, 28; 14.23; 16.19; 17.1; 18.4, 6, 9, 10, 11, 30, 31, 32, 33, 37; 19.21, 30; 20.18, 21, 25, 26, 28; 21.6 / N.A. εἶπεν **реч** 8.7 / εἰρήκει **реч** 11.13 / εἰρхен **реч** 12.50 / ἐλάλησεν **реч** 8.12 / ἔφη **реч** 9.38 / уместо ***глагола** λέγει **глаг**ола 20.15 | „**рѣсте**“ **сигм.** **ст.** 3. л. **дв.** εἶπον **рѣк**όста 9.22, 23 / εἶπον **рѣ**ста 1.39 (38); 9.20 | „**рѣша**“ **сигм.** **ст.** 3. л. **мн.** εἶπεν **реч** 7.38, 42 / εἶπον **ре**κόша 3.26; 7.52; 11.46 / εἶπον **рѣ**ша 1.25; 2.18, 20; 4.52; 6.25, 28, 30, 34, 60; 7.3, 35, 37, 42, 45; 8.13, 39, 41, 48, 52, 57; 9.12, 24, 26, 28, 34, 40; 11.12, 37; 12.19; 16.17; 18.7, 30, 34; 19.24 / уместо ***глаголаша** ἔλεγον **глаг**όлаша 8.5 **в.** **имп.** „**рьци**“ 2. л. јд. εἰπέ **рц**и 10.24 „**рьци**“; 20.17 **г.** **потенц.** „**реклѣ**“ **вимѣ** 1. л. **м.** јд. εἶπον ἄν **р**έκλж **бѣх** 14.2 **д.** **парт.** **прет.** **акт.** „**рекѣ**“ **м.** **ном.** јд. εἰπών **р**έκж 7.9; 9.6; 11.43; 13.21; 18.1, 38; 20.20, 22 | „**рекѣши**“ **ж.** **ном.** јд. εἰποῦσα **р**έκши 11.28 двапут; 20.14 | „**рекѣ**“ **м.** **ном.** јд. **одр.** **б** εἰπών **р**εκίи 5.12 2. [**кого**] **назваши**: „**рѣхѣ**“ **сигм.** **ст.** **аор.** 1. л. јд. εἶρηκα **ре**κόх 15.15 | „**реуе**“ **аор.** 3. л. јд. εἶπεν **реч** 10.35 | „**рекомѣ**“ **парт.** **през.** **пас.** **м.** **ном.** јд. **одр.** **б** λεγόμενος **глаг**όлемый 4.25 3. [**на кого**] ~

[**кѣ ком**оу] οἰσχυρισίи [**ко**и **пред** **к**и**ме**]: „**рекѣ**“ **през.** 1. л. јд. **кат**ηγορήσω **ре**κѣ 5.45

РИЗА, **-ѣ** **ж.** **халына**: „**ризѣ**“ **ак.** јд. ἱμάτιον **р**иζѣ 19.2, 5 | „**ризѣ**“ **ак.** **мн.** ἱμάτια **р**иζѣ 13.3, 12; 19.23 „**{ри}зѣ**“, 24 / **δ**θόνια **р**иζѣ 20.5, 6 | „**ризами**“ **инстр.** **мн.** **δ**θονίους **р**иζами 19.40 / **δ**θονίων **р**иζами 20.7

РИМЛЯНИНѢ, **-а** **м.** **Римлянин**: „**римляне**“ **ном.** **мн.** Ῥωμαῖοι **р**имляне 11.48

РОДИТЕЛѢ, **-ла** **м.** **родителѣ**: „**родителѣ**“ **м.** **ном.** **дв.** γονεῖς **род**иτѣла 9.2, 3, 18, 20, 22, 23

РОДИТИ, **рождѣ**, **родиши** **свр.** 1. [**кого**] **родити**: „**родитѣ**“ **през.** 3. л. јд. γεννήσῃ **род**иτж 16.21 | „**рождени**“ **нѣсмѣ** **одрич.** **перф.** 1. л. **м.** **мн.** οὐ γεγενήμεθα **нѣ**смы **рожд**ένи 8.41 | „**рожденоу**“ **парт.** **прет.** **пас.** **м.** **дат.** јд. γεγεννημένου **рожд**ένѣ 9.32 | „**рождены**“ **парт.** **прет.** **пас.** **м.** **ном.** јд. **одр.** **б** γεγεννημένος **рожд**ένный 3.8 / τὸ γεγεννημένος **рожд**ένное 3.6 двапут 2. **сѣ** **родити** **се**: „**родитѣ**“ **сѣ** **през.** 3. л. јд. γεννηθῇ **род**иτѣла 3.3, 5 | „**родихѣ**“ **сѣ** **сигм.** **ст.** **аор.** 1. л. јд. γεγέννημαι **род**иѣла 18.37 | „**роди**“ **сѣ** **аор.** 3. л. јд. γεννηθῇ **род**иѣла 9.2 / ἐγεννήθη **род**иѣла 16.21 · **сѣ** „**роди**“ ἐγεννήθη **род**иѣла 9.19, 20 | „**родилѣ**“ **сѣ** **нѣс** **перф.** 2. л. **м.** јд. ἐγεννήθης **род**иѣла εἰς 9.34 | „**родити**“ **сѣ** **инф.** γεννηθῆναι **род**иτѣла 3.4 двапут, 5, 7

РОДѢ, **-а** **м.** **народ** (εἰσινичка **т**рупа): „**родѣ**“ **ном.** јд. ἔθνος **р**одѣ 18.35

РОЖДѢСТВО, **-а** **с.** **рођење**: „**рождѣства**“ **ген.** јд. γενετῆς **рожд**ετѣла 9.1

РОЗГА **види** **разга**

РЪПЪТАТИ, **ръпѣшѣ**, **ръпѣшеши** **не** **свр.** [**о комѣ**] **рунѣши**: „**ръпѣштѣтѣ**“ **през.**

3. л. мн. γογγύζουσιν ρόπιδ'ιγъ 6.61 | „ръпъ-
таахъ“ импф. 3. л. мн. ἐγόγγυζον ροπιγ'ахъ
6.41 | „ръпыштите“ имп. 2. л. мн. γογγύζετε
ροπιγ'иґте 6.43 | „ръпыщжшть“ парт. през.
акт. м. ак. јд. γογγύζοντος ρόπιδ'иґць 7.32

РЪПЪТЪ, -а м. *рунѣање*: „ръптъ“ ном.
јд. γογγυσμός ρόποг'а 7.12

РЪБА, -ы ж. а. *риба*: „ръбъж“ ак. јд.
ὀψάριον ρύεѢ 21.9 „ри{ъ}еж“, 13 | „ръбоу“ ген.
дв. ὀψαρίων ρύеѢ 6.11 | „ръбъж“ ак. дв. ὀψάρια
ρύеѢ 6.9 | „ръбъж“ ген. мн. ἰχθύων ρύеѢ 21.6,
8, 11 / ὀψαρίων ρύеѢ 21.10 б. **РЪБЫ ЛОВИТИ**
ак. мн. види **ЛОВИТИ**: 21.3 „ръбъж“

РЪКА, -ы ж. *река*: „ръкы“ ном. мн.
ποταμοί ρ'ѣкы 7.38

РЪУЪ, -и ж. *ошѣужба*: „ръуъ“ ак. јд.
κατηγορίαν ρ'ѣчь 18.29

РЖКА, -ы ж. а. *рука, шака*: „ржкы“
ген. јд. χεῖρα ρ'ѣкѢ 7.30; 20.25 / χειρός
ρ'ѣкѣ 7.28, 29; 10.29 | „ржкѣж“ ак. јд. χεῖρα
ρ'ѣкѢ 20.27 | „ржцѣ“ лок. јд. χεῖρὶ ρ'ѣцѣ 3.35
| „ржкоу“ ген. дв. χεῖρας ρ'ѣцѣ 7.44 / χερσὶν
ρ'ѣкѢ 20.25 | „ржцѣ“ ак. дв. χεῖρας ρ'ѣцѣ 13.3,
9; 20.20, 27 | „ржкама“ INSTR. дв. χεῖρας
ρ'ѣκѣма 11.44 б. **ОБАЗАТИ НОГАМА И РЖКАМА**
INSTR. дв. види **ОБАЗАТИ**: 11.44

С

САЛИМЪ, -а м. лч. *Салим*: „салимови“
дат. уместо *салима Σαλείμ саліма 3.23

САМАРИЈА, -иѣ ж. лч. *Самарија*: „са-
маринѣ“ ном. Σαμαρείας самаріи 4.7 | „са-
маринѣж“ ак. Σαμαρείας самаріио 4.4

САМАРЬСКЪ, -ыи прид. *самаријски*:
„самарьскѣ“ м. ак. јд. Σαμαρείας самаріиѣкѣи 4.5

САМАРІАНИНЪ, -а м. *Самарјанин*:
„самарѣнинѣ“ ном. јд. Σαμαρείτης самарѣ-
ніиѣ 8.48 | „самарѣне“ ном. мн. Σαμαρείται
самарѣне 4.40 | „самарѣнѣж“ ген. мн.
Σαμαρείτων самарѣнѣж 4.39 | „самарѣнехѣж“
ЛОК. мн. Σαμαρείταις самарѣнѣхѣж 4.9

САМАРІАНЫИ, -иѣ ж. *Самарјан-
ка*: „самарѣныиѣ“ ном. јд. Σαμαρείτις
самарѣныиѣ 4.9 | „самарѣныиѣж“ ген. јд.
Σαμαρείτιδος самарѣныиѣи 4.9

САМЪ, *сама, само* зам. а. *сам*: „самѣ“
м. ном. јд. αὐτόν самѣ 2.24 друго / αὐτός
самѣ 2.12, 24 прво, 25; 4.2, 44, 53; 5.20;
6.6; 7.4, 10; 9.21; 11.33; 14.21; 16.27; 18.1
/ N.A. αὐτός самѣ 7.9 / ἐκείνος самѣ 19.21 /
Ø самѣ 7.35; 8.13, 22, 54; 14.21 | „самого“
м. ген. јд. αὐτόν самоѣ 9.21, 23 | „сами“
м. ном. мн. αὐτοί самѣи 3.28; 4.42; 6.24 /
Ø 7.35 б. **МЕНЕ САМОГО САМОЇ СЕБЕ**: **МЫНѢ**
„самоѣж“ м. ЛОК. јд. ἐμαυτοῦ минѣ самѣѣмѣж
8.18 прво / ἐμαυτοῦ сеѣѣѣ 8.14 в. **СЕБЕ** ~
сам себе: **СИ** „самѣ“ м. ном. јд. N.A. ἐαυτῷ
T.R. αὐτοῦ сеѣѣѣ 19.17 · **СА** „самѣ“ ἐαυτόν
сѣ самѣж 8.22 / ἐμαυτόν сеѣѣ 17.19 / ἐμαυτόν
(сѣѣѣѣ)сѣ самѣж 8.54 / сеѣѣѣтῶн сеѣѣ 10.33 /
сеѣѣѣтῶн сеѣѣ самѣж 8.53 г. **ТЕБЕ САМОГО САМОЇ**
себе: **ТЕБЕ** „самого“ м. ген. јд. σεαυτοῦ теѣѣѣ
самѣѣѣж 17.5

САПОГЪ, -а м. *сандала*: „сапогоу“ дат.
јд. ὑποδήματος сапоѣѢ 1.27

СВОБОДИТИ, **СВОБОДЖ**, **СВОБОДИШИ**
свр. [кого] *ослободити*: „свободитѣж“ през. 3.
л. јд. ἐλευθερώσει *свободитѣж* 8.32 / ἐλευθερώση
свободитѣж 8.36

СВОБОДЪ прид. непр. *свободан*: ἐλ-
εύθεροι *свободни* 8.33, 36

СКОИ, **свом**, **своѣ** зам. 1. *свој*: а. м. „**своего**“ ген. јд. αὐτοῦ **своего** 3.16, 17 / αὐτοῦ **своего** 2.21; 13.16; 15.20 / ἰδιον **своего** 1.42 (41); 5.18 / вместо ***твоего** σου **твоего** 17.1 | „**своемоу**“ дат. јд. αὐτοῦ **своему** 4.5 | „**свои**“ ак. јд. αὐτῆς **свои** 4.28 / αὐτοῦ **свои** 5.9 / Ø 5.8 | „**своемъ**“ лок. јд. N.A. αὐτοῦ **своемъ** 5.5 / αὐτῶν **своемъ** 15.22 | „**своимъ**“ дат. мн. αὐτοῦ **своимъ** 6.12; 21.14 / Ø **своимъ** 21.1 | „**своиѣ**“ ак. мн. ἰδίου **своиѣ** 13.1, 12; 15.13 | „**своими**“ INSTR. мн. αὐτῆς **своими** 11.2; 12.3 / αὐτοῦ **своими** 6.3, 22; 11.54; 18.1, 2; 20.30 б. ж. „**своеиѣ**“ ген. јд. αὐτοῦ **своеиѣ** 3.4; 12.25 / ἰδία **своеиѣ** 7.18 | „**своеи**“ дат. јд. αὐτοῦ **своеи** 19.26 | „**своиѣ**“ ак. јд. αὐτῆς **своеиѣ** 11.28 / αὐτοῦ **своеиѣ** 2.11 „**своиѣ**“; 10.11; 12.25; 15.13 / N.A. αὐτοῦ **своеиѣ** 6.52 | „**своиѣ**“ ном. мн. ἰδία **своиѣ** 10.12 | „**своиѣ**“ ак. мн. ἰδία **своиѣ** 10.3, 4 в. с. „**свое**“ ном. јд. ἰδίῳ **свое** 5.43 | „**свое**“ ак. јд. αὐτοῦ **свое** 13.18 / ἰδιον **свое** 15.19 | „**своемъ**“ лок. јд. ἰδία **своемъ** 4.44 | „**свои**“ ак. дв. αὐτοῦ **свои** 17.1 | „**свое**“ ак. мн. αὐτοῦ **свои** 20.20 2. **въ своѣ** с. ак. мн. на *своју страну*: „**свое**“ εἰς τὰ ἰδία **ко** **свои** 16.32 3. **въ своѣ** си види **сѣ**: „**свое**“ 19.27 4. **отъ своихъ глаголати** с. ген. мн. види **глаголати**: 8.44

СВѢТѢНИЮ, **-ниѣ** с. *свѣтлостъ*: „**свѣтѣниѣ**“ ген. јд. φωτὶ **свѣтѣниѣ** 5.35

СВѢТѢТИ, **свѣцѣж**, **свѣтиши** несвр. *свѣтлыми*: „**свѣта**“ парт. през. акт. м. ном. јд. φάνων **свѣта** 5.35

СВѢТИЛО, **-ѣ** с. *бакъла*: „**свѣтилы**“ INSTR. мн. φανῶν **свѣтилы** 18.3

СВѢТИЛЬНИКЪ, **-ѣ** м. *свѣтильня*: „**свѣтильникъ**“ ном. јд. λύχνος **свѣтильникъ** 5.35

СВѢТЪ, **-ѣ** м. *свѣтло*: „**свѣтъ**“ ном. јд. φῶς **свѣтъ** 3.19 прво; 8.12; 9.5; 12.35 прво, 46 | „**свѣта**“ ген. јд. φῶς **свѣта** 3.20 / φῶς **свѣтъ** 8.12; 11.10; 12.36 | „**свѣтоу**“ дат. јд. φῶς **свѣту** 3.20, 21 / φωτός **свѣту** 12.36 | „**свѣтъ**“ ак. јд. φῶς **свѣтъ** 3.19 друго; 11.9; 12.35 друго, 36

СВѢЦА, **-ѣ** ж. *фенеръ*: „**свѣштами**“ INSTR. мн. λαμπάδων **свѣцѣми** 18.3

СВАТИТИ, **свацѣж**, **сватиши** несвр. [кого] а. *посветиши*: „**сѣти**“ аор. 3. л. јд. ἡγάσεν **сѣти** 10.36 | „**сѣтени**“ бждѣтѣ фут. пас. 3. л. м. мн. ὧσιν ἡγιασμένοι **сѣтѣ** 17.19 | „**сѣти**“ IMP. 2. л. јд. ἀγίασον **сѣти** 17.17 б. *посветиваши*: „**свѣштѣ**“ през. 1. л. јд. ἀγιαζω **свѣштѣ** 17.19

СВАТЪ, **-ѣи** прид. *свѣт*: „**сѣѣ**“ м. ген. јд. ἅγιον **сѣѣ** 20.22 | „**сѣѣи**“ м. ном. јд. одр. ἅγιε **сѣѣи** 17.11 / τὸ ἅγιον **сѣѣи** 7.39 | „**сѣѣѣ**“ м. ак. јд. одр. τὸ ἅγιον **сѣѣѣ** 14.26 | „**сѣѣѣѣ**“ м. INSTR. јд. одр. τῷ ἁγίῳ **сѣѣѣѣ** 1.33

СѢ реч. а. *ево*: ἴδε **сѢ** 1.29, 36, 48 (47); 3.26; 4.35; 5.14; 7.26; 11.3; 12.15, 19; 16.29, 32; 19.4, 5, 14, 26, 27 / Ø **сѢ** 4.51 б. ~ **сѣстѣ** 11.28 друго види **сѣти**

СѢДМЪ, **-ѣи** ред. бр. *седми*: „**сѣдмѣѣ**“ ж. ак. јд. одр. ἐβδόμην **сѣдмѣѣ** 4.52

СЕЛИКО прил. *толико мноштво*: το-σούτους **сѣлико** 6.9

СЕЛѢ прил. а. *до* ~ *досада*: ἕως ἄρτι **сѣлѣ** 2.10; 5.17; 16.23 б. *отъ* ~ *досада*: ἀπ' ἄρτι ὠρέѣѣ 1.52 (51); 13.19; 14.7 / N.A. ἀπὸ τοῦ νῦν ὠρέѣѣ 8.11

СЕСТРА, **-ѣ** ж. *сестра*: „**сестра**“ ном. јд. ἀδελφὴ **сестра** 11.39; 19.25 | „**сестры**“

ген. јд. ἀδελφῆς εἰς τῆς 11.1 | „сестрѣ“ ак.
јд. ἀδελφὴν εἰς τῆς 11.5, 28 | „сестрѣ“ ном.
дв. ἀδελφαί εἰς τῆς 11.3

СИЛОУАМЛЪ прид. *силоамски*: „си-
лоуамлѣ“ ж. ак. јд. Σιλῶμ εἰλωάμлю 9.11

СИЛОУАМЪСКЪ, -ѣи прид. *силоам-
ски*: „силоуамъсѣ“ ж. лок. јд. Σιλῶμ
εἰλωάμτѣ 9.7

СИМΩНОВЪ прид. *Симонов*: „симо-
нова“ м. ген. јд. Σίμωνος εἰμωνοка 6.71 |
„симоновоу“ м. дат. јд. Σίμωνος εἰμωновѣ
13.2

СИМΩНЪ, -а м. лч. *Симон*: „симонѣ“
ном. Σίμων εἰμωнх 1.43 (42); 6.68; 13.9,
24, 36; 18.10; 20.6 „симонѣ“; 21.2, 3, 7, 11 |
„симона“ ген. Σίμωνα εἰμωна 1.42 (41) /
Σίμωνος εἰμωна 1.41 (40); 6.8 | „симоноу“
дат. Σίμωνα εἰμωнѣ 13.6; 20.2 · „симоно-
ви“ Σίμωνι εἰμωнѣ 21.15 | „симонѣ“ вок.
Σίμων εἰμωнѣ 21.15, 16

СИМΩНЪ прид. *Симонов*: „симонѣ“ м.
ном. јд. Σίμωνος εἰμωновх 12.4 | „симонию“
м. дат. јд. Σίμωνος εἰμωновѣ 13.26

СИΩНОВЪ прид. *Сионов*: „сионовѣ“
ж. ном. јд. Σιών εἰώнока 12.15

СИРЪ, -ѣи прид. *сироче*: „сирѣ“ м.
ном. одр. ὀρφανούς εἰры 14.18

СИЦЕ прил. *овако*: οὕτως εἰце 21.1

СИЦЪ, *сица*, *сице* прид. *овакав*: „сице“
с. ак. јд. уместо *се таῦτα εἰл 9.21 | „сица“
с. ак. мн. τοιαῦτα сицека 9.16

СКІНОПИГІІА, -иѣ ж. лч. *Празник
сеница*: „скинопигѣ“ ном. σκηνοπηγία
почтѣніе еѣни 7.2

СКОЗЪ прил. *уѣто кроз шѣто*: „сквозѣ“
διὰ εἰсβοуѣ 4.4

СКОРО прил. *брзо*: τάχιον εἰκόρω 13.27
| „скорѣ“ комп. τάχιον εἰкорѣ 20.4

СКОТЪ, -а м. *живинче*: „скоти“ ном.
мн. θρέμματα εἰόги 4.12

СКРИНИЦА, -а ж. *ковчежиѣ*: „скрини-
цѣ“ ак. јд. γλωσσόχομον κοκτέжѣцх 12.6; 13.29

СКРЪБЪ, -и ж. *жалосѣ*: „скрѣби“ ген.
јд. θλίψεως εἰόрен 16.21 / уместо *скрѣбъ
λύπη εἰόрен 16.6

СКРЪБЪНЪ, -ѣи прид. ~ *бѣти* *види*
бѣти: „скрѣбини“ м. ном. мн. 16.6

СЛАВА, -ѣ ж. *слава*: „слава“ ном.
јд. δόξα εἰлака 8.54 | „славѣ“ ген. јд. δόξαν
εἰлакы 5.41, 44; 7.18 двапут; 8.50 | „славаѣ“
ак. јд. δόξαν εἰлаѣ 2.11; 5.44; 9.24; 11.40;
12.41, 43 двапут; 17.22, 24 | „славѣ“ лок.
јд. δόξης εἰлаѣѣ 11.4 | „славоѣ“ инстр. јд.
δόξη εἰлакою 17.5

СЛАВИТИ, -вѣж, -виши несвр. а. [кого]
славѣти: „славѣи“ парт. през. акт. м. ном.
јд. одр. ὁ δοξάζων εἰлаѣн 8.54 б. *сѣ* *сѣ* *сѣ*
сѣ: „славѣж“ сѣ през. 1. л. јд. δοξάζω
εἰμαυτόν εἰлаѣнѣа 8.54

СЛОВО, *словесе* с. *говор*: „слово“ ном.
јд. λόγος εἰлово 4.37; 6.60; 7.36; 8.37; 10.35;
12.38, 48; 14.24; 15.25 „слово“; 17.6, 17; 18.9,
32 | „словесе“ ген. јд. λόγον εἰловеѣ 5.24, 38;
8.43 | „словеси“ дат. јд. λόγῳ εἰловеѣ 2.22;
4.50 | „слово“ ак. јд. λόγον εἰлово 4.39, 41;
8.51, 52, 55; 14.23; 15.3, 20 друго; 17.6, 14;
19.8 / λόγου εἰлово 15.20 прво | „словеси“
лок. јд. λόγῳ εἰловеѣ 8.31 | „словомѣ“ инстр.
јд. διὰ τοῦ λόγου εἰловеѣ рѣни 17.20 | „словесѣ“
ген. мн. λόγους εἰловеѣх 14.24 | „словеса“ ак.
мн. λόγους εἰловеѣа 10.19 / N.A. λόγων T.R.
λόγον εἰлово 7.40; 19.13

СЛОУҢА, -ы ж. *слуҥа*: „СЛОУҢА“ ном. јд. διάκονος *лδҥа* 12.26 | „СЛОУҢЫ“ ном. мн. διάκονοι *лδҥн* 2.9 / ὑπηρετάι *лδҥн* 7.45, 46; 18.12, 36; 19.6 | „СЛОУҢАМ“ дат. мн. διακόνους *лδҥамз* 2.5 | „СЛОУҢЫ“ ак. мн. ὑπηρετάς *лδҥн* 7.32; 18.3

СЛОУЖИТИ, -жж, -жиши несвр. [кого-моу] *служити*: „СЛОУЖИТЬ“ през. 3. л. јд. διακονῇ *лδҥжитз* 12.26 двапут | „СЛОУЖАШЕ“ импф. 3. л. јд. διηκόνει *лδҥжаше* 12.2

СЛОУЖЬБА, -ы ж. *служба*: „СЛОУЖЬБЖ“ ак. јд. λατρεῖαν *лδҥже* 16.2

СЛОУХЪ, -а м. *веси*: „СЛОУХОУ“ дат. јд. ἀκοῇ *лδҥх* 12.38

СЛОУШАТИ, -аѣ, -аѣши несвр. [кого / уесо] а. *слушати*: „СЛОУШАЖЪ“ през. 3. л. мн. *лδҥшаѣтз* 10.27 | „СЛОУШАЖИ“ парт. през. акт. м. ном. јд. одр. ὁ ἀκούων *лδҥша-а* 5.24 б. *чути*: „СЛОУШАТИ“ инф. ἀκούειν *послδҥшати* 6.60

СЛЫШАТИ, -шж, -шиши несвр. / свр. 1. [кого / уесо] *слушати*: „СЛЫШАТЬ“ през. 3. л. мн. ἀκούει *слышатз* 10.3 | „СЛЫШАХОМЪ“ сигм. ст. аор. 1. л. мн. ἀκηκόαμεν *слышахомз* 4.42 | „СЛЫШАСТЕ“ сигм. ст. аор. 2. л. мн. ἤκούσατε *слышасте* 9.27 | **НЕСТЪ** „СЛЫШАНО“ одрич. перф. пас. 3. л. с. јд. οὐκ ἤκούσθη *нѣтз* *слышано* 9.32 | „СЛЫШАТИ“ инф. ἀκούειν *слышатн* 8.43 | „СЛЫШАВЪШЕ“ парт. прет. акт. м. ном. мн. ἀκούσαντες *слышавше* 6.60; 7.40 | „СЛЫШАВЪ“ парт. прет. акт. м. ном. јд. одр. ὁ ἀκούσας *слышавый* 6.45 2. [кого / уесо, кого / уѣто] *чути*: а. през. „СЛЫШЖ“ 1. л. јд. ἀκούω *слыш* 5.30 | „СЛЫШИШИ“ 2. л. јд. ἀκούεις *слышинши* 3.8 | „СЛЫШИТЬ“ 3. л.

јд. ἀκούσῃ *слышинтз* 7.51 | „СЛЫШИТЕ“ 1. л. мн. ἀκούετε *слышинте* 14.24 б. аор. „СЛЫШАХЪ“ сигм. ст. 1. л. јд. ἤκουσα *слышахз* 8.26, 40; 15.15 | „СЛЫША“ 3. л. јд. ἤκουσεν *слыша* 3.32; 9.35; 19.8 | „СЛЫШАСТЕ“ сигм. ст. 3. л. дв. ἤκουσαν *слышаста* 1.37 | „СЛЫШАХОМЪ“ сигм. ст. 1. л. мн. ἤκούσαμεν *слышахомз* 12.34 | „СЛЫШАСТЕ“ сигм. ст. 2. л. мн. ἀκηκόατε *слышасте* 5.37 / ἤκούσατε *слышасте* 14.28 | „СЛЫШАША“ сигм. ст. 3. л. мн. ἤκουσαν *слышаша* 7.32; 9.40 / ἤκουσε *слышаша* 12.18 в. инф. „СЛЫШАТИ“ ἀκούειν *слышатн* 9.27 г. парт. прет. акт. „СЛЫШАВЪ“ м. ном. јд. ἀκούσας *слышавз* 4.47; 11.4; 12.29; 19.13; 21.7 | „СЛЫШАВЪШЕ“ м. ном. мн. ἀκούσαντες *слышавше* 8.9; 12.12 3. [отъ кого] *υἱελεγειν се [на коѣа]*: „СЛЫШАХЪ“ сигм. ст. аор. 1. л. јд. ἤκουσα 8.40 | „СЛЫШАВЪШЮ“ парт. прет. акт. м. ген. дв. одр. τῶν ἀκουσάντων *слышавшихю* 1.41 (40)

СЛѢДЪ, -а м. **вѣ слѣдѣ** лок. јд. *кого следећи* *коѣа*: ἀκολουθῶν *слѣдз* 20.6

СЛѢПЪ, -ын прид. *слей*: „СЛѢПЪ“ м. ном. јд. τυφλόν *слѣпз* 9.13 / τυφλός *слѣпз* 9.2, 8, 18, 19, 20, 24, 25 | „СЛѢПА“ м. ген. јд. τυφλόν *слѣпа* 9.1 | „СЛѢПОУ“ м. дат. јд. τυφλοῦ *слѣп* 9.32 | „СЛѢПИ“ м. ном. мн. τυφλοί *слѣпи* 9.39, 40, 41 | „СЛѢПЪ“ м. ген. мн. τυφλῶν *слѣпыхз* 5.3 | „СЛѢПОМЪ“ м. дат. мн. τυφλῶν *слѣпыхз* 10.21 | „СЛѢПОУМОУ“ м. дат. јд. одр. τοῦ τυφλοῦ *слѣпым* 11.37

СЛѢПЬЦЪ, -а м. *слѣпац*: „СЛѢПЬЦЮ“ дат. јд. τυφλῷ *слѣпц* 9.17

СМОКЪВЪНИЦА, -а ж. *смоква* (*grvo*): „СМОКОВЪНИЦЕЖ“ INSTR. јд. συκῆν *смокѡ-*

βιννιцею 1.49 (48) / συκῆς σμοκόβιννιцею 1.51 (50) „σμοковъννιцеѣѣ“

СМРЪДѢТИ, смръждѣ, смръдиши несвр. *смργεῖται*: „смръдитѣ“ през. 3. л. јд. ὄξει σμερδίντῃ 11.39

СОБОТА, -ѣ ж. а. *суббота*: „сѡбота“ ном. јд. σάββατον εὐεβώτῃ 5.9, 10; 9.14 | „сѡботы“ ген. јд. σάββατον εὐεβώτῃ 9.16 / σαββάτον εὐεβώτῃ 19.31 | „сѡботѣ“ ак. јд. σάββατον εὐεβώτῃ 5.18 / σαββάτῳ εὐεβώтῃ 5.16; 7.22, 23; 19.31 б. сѡботы мн. седмица: „сѡботѣ“ ген. σαββάτων εὐεβώтῃ 20.1, 19

СОЛОМОНЪ прид. *Соломонов*: „сѡломони“ м. лок. јд. Σολομώντος σολομώννι 10.23

СОТОНА, -ѣ м. лч. *Сатана*: „сѡтона“ ном. Σατανᾶς σατανᾶ 13.27

СПИРА, -ѣ ж. *чеша*: „спира“ ном. јд. σπειρά σπῖρα 18.12 | „спирѣ“ ак. јд. σπειραν σпῖрῃ 18.3

СПЪТИ прил. *неоуправдано*: δωρεάν тѣне 15.25

СРЪДЦЕ, -а с. *срце*: „срѣце“ ном. јд. καρδίᾳ εῤρδιце 14.1, 27 „срѣце“; 16.22 | „срѣдѣца“ ген. јд. καρδίαν εῤρδιца 12.40 | „срѣце“ ак. јд. καρδίαν εῤрдице 13.2 | „срѣцемѣ“ INSTR. јд. καρδίᾳ εῤрдицеμῃ 12.40 | „срѣца“ ак. мн. вместо *срѣдце καρδίαν εῤрдица 16.6

СРЪДА, -ѣ ж. по срѣдѣ лок. јд. 1. као предл. **кого** а. *између неких*: διὰ μέσου ποτρεμѣ 8.59 б. *посред неких*: μέσος ποτρεμѣ 1.26 2. као прил. а. *на средини*: ἐν μέσῳ ποτρεμѣ 8.9; 20.19, 26 б. *на средину*: ἐν μέσῳ ποτρεμѣ 8.3 в. *у средини*: μέσον ποτρεμѣ 19.18

СТАДИИ, -ниа м. *стадиј* (мера за дугину): „стадии“ ген. мн. ἀπὸ σταδίων σταδίῃ 11.18 / σταδίου σταδίῃ 6.19

СТАДО, -а с. *стадо*: „стадо“ ном. јд. ποίμνη стадо 10.16

СТАРЪ, -ѣи прид. *стар*: „старѣ“ м. ном. јд. γέρον старѣ 3.4

СТАРЬЦЬ, -а м. *старешина*: „старецѣ“ ген. мн. πρεσβυτέρων старѣцѣ 8.9

СТАТИ, станѣ, станеша свр. [при уемѣ] *сташа*: „ста“ аор. 3. л. јд. ἔστη ста 20.19, 26; 21.4

СТОѦТИ, стоѣ, стоиши несвр. 1. [въ уемѣ, по срѣдѣ кого, при уемѣ] *стојаши*: а. през. „стоитѣ“ 3. л. јд. ἔστηкен стоитѣ 1.26; 8.44 б. IMPF. „стоѣше“ 3. л. јд. εἰστήκει стоѣше 1.35; 7.37; 18.6 (5); 20.11 „стоѣше“ / ἔκειτο стоѣше 19.29 / ἔστηκώς стоѣше 6.22 | „стоѣхѣ“ 3. л. мн. εἰστήκεισαν стоѣхѣ 19.25 в. парт. през. акт. „стоѣ“ м. ном. јд. ὁ ἔστηκώς стоѣ 3.29 | „стоѣшта“ м. ген. јд. ἐστῶτα стоѣца 20.14 / περιεστῶτα стоѣца 19.26 | „стоѣште“ м. ном. мн. ἔστηκότες стоѣце 11.56 | „стоѣшти“ ж. ном. јд. ἐστῶσα стоѣци 8.9 | „стоѣи“ м. ном. јд. одр. ὁ ἐστῶς стоѣи 12.29 2. ~ **ОКРЪСТЪ** *стојаши около*: „стоѣштааго“ **ОКРЪСТЪ** парт. прет. акт. м. ген. јд. одр. τὸν περιεστῶτα стоѣцаго ѡκρεстѣ 11.42

СТРАНА, -ѣ ж. а. *крај, подручје*: „страна“ ген. јд. χώρας странѣ 11.55 | „странѣ“ ак. јд. χώραν странѣ 11.54 б. *страна*: „странѣ“ ак. јд. μέρη странѣ 21.6

СТРАХЪ, -а м. *страх*: „страха“ ген. јд. φόβον страхѣ 7.13 | „страхѣ“ ак. јд. φόβον страхѣ 19.38; 20.19

СТОУДЕНЬЦЬ, -а м. *бунар*: „стоуденець“ ном. јд. фрѣар *сѣѣденѣцѣ* 4.11, 12 / уместо **истоуѣникѣ* *πηγή ἱсточниѣ* 4.6 | „стоуденець“ ак. јд. фрѣар *сѣѣденѣцѣ* 4.12 | „стоудѣнѣци“ лок. јд. уместо **истоуѣникѣ* *πηγῇ ἱсточниѣ* 4.6

СОУДАРЬ, -ря м. *μρῖτωачки покров*: „сѣдарь“ ак. јд. *σουδάριον εἶδαρ* 20.7

СОУЛЪЕ прил. комп. ~ [комоу] **БЫТИ** 4.52 види **БЫТИ**

СОУХЪ, -ьи прид. *υκοчен*: „соухѣ“ м. ген. мн. *ξηρῶν εἰρήχѣ* 5.3

СЪ предл. а. *υεσο са чеѣа*: *εἰς εѣ* 1.32; 3.13 „с(ѣ)се“; 27 „с(ѣ)се“; 30, 31; 6.31 „с(ѣ)се“; 32 двапут: прво „с(ѣ)се“, 33 „с(ѣ)се“, 38 „с(ѣ)се“, 41, 42 „с(ѣ)се“, 50, 51 „с(ѣ)се“, 59 „с(ѣ)се“; 12.28 „с(ѣ)се“; 13.3 б. *цѣмѣ са кимѣ*: *μετά εѣ* 3.2, 22, 25, 26, 27 двапут; 4.27; 6.3, 22, 66; 7.33; 8.29; 9.37, 40; 11.16, 31, 33, 54; 12.2, 8, 17; 13.8, 18, 33; 14.9, 16, 30; 15.27; 16.4, 32; 17.12, 24; 18.1, 2, 3, 6 (5); 19.18, 40; 20.7, 24, 26 / *сѣ* 21.3 / N.A. *сѣ* 12.2 / Ø *εѣ* 4.26; 19.32 в. ~ **ВЪШЕ** види **ВЪШЕ**: 3.3, 7, 31; 19.11 г. ~ **ВРЪХОУ** види **ВРЪХОУ**: 19.23

СЪБИРАТИ, -аѣ, -аѣши несвр. а. [уѣ-то] *сабирати*: „сѣбирати“ през. 3. л. мн. *συνάγουσιν σοβιράѣтѣ* 15.6 | „сѣбрати“ парт. през. акт. м. ном. јд. одр. уместо **сѣбратиѣ* *συνάγει σοβιράѣтѣ* 4.36 б. **СА** *скупѣвати се*: „сѣбратиѣ“ са импф. 3. л. јд. *συνήχθη σοβιράѣѣ* 18.2

СЪБЛАЗНИТИ, -блѣниѣ, -блѣниши свр. **СА** *саблѣзати се*: „сѣблѣзати“ са през. 2. л. мн. *σκανδαλισθῇτε σοблѣзѣнѣ* 16.1

СЪБЛЮДАТИ, -аѣ, -аѣши несвр. [уѣ-то] а. *грѣжати*: „сѣблѣдати“ през. 1. л. јд. *τηρῶ σοблѣдаѣ* 8.55 | „сѣблѣдаѣтѣ“ през. 3. л. јд. *τηρεῖ σοблѣдаѣтѣ* 14.24 | „сѣблѣдати“ парт. през. акт. м. ном. јд. *τηρῶν σοблѣдаѣ* 14.21 б. *οδρѣжати*: „сѣблѣдаѣтѣ“ сигм. ст. аор. 1. л. јд. *ἐτήρουν σοблѣдаѣ* 17.12

СЪБЛЮСТИ, **СЪБЛЮДѣ**, **СЪБЛЮДЕШИ** свр. [уѣто] а. *грѣжати*: „сѣблѣдаѣтѣ“ през. 3. л. јд. *τηρήσει σοблѣдаѣтѣ* 14.23 б. *οδρѣжати*: „сѣблѣдаѣтѣ“ през. 3. л. јд. *τηρήσῃ σοблѣдаѣтѣ* 8.51, 52 | „сѣблѣдаѣте“ през. 2. л. мн. *τηρήσῃτε σοблѣдаѣте* 15.10 | „сѣблѣдаѣтѣ“ през. 3. л. мн. *τηρήσουσιν σοблѣдаѣтѣ* 15.20 | „сѣблѣдѣ“ сигм. ст. аор. 1. л. јд. *τετήρηκα σοблѣдаѣ* 15.10 | „сѣблѣдѣ“ сигм. ст. аор. 3. л. мн. *ἐτήρησαν σοблѣдаѣ* 15.20 | „сѣблѣдаѣте“ имп. 2. л. мн. *τηρήσατε σοблѣдаѣте* 14.14 в. *сачувати*: „сѣблѣдеши“ през. 2. л. јд. *τηρήσῃς σοблѣдаѣши* 17.15 | „сѣблѣде“ аор. 2. л. јд. *τετήρηκας σοблѣдаѣ* *εἰς* 2.10 | „сѣблѣде“ аор. 3. л. јд. *τετήρηκε σοблѣдаѣтѣ* 12.7 | „сѣблѣди“ имп. 2. л. јд. *τήρησον σοблѣди* 17.11

СЪБЫТИ СА, **СЪБѣДѣ СА**, **СЪБѣДЕШИ СА** свр. *οσѣвариѣти се*: „сѣбѣдеѣтѣ“ са през. 3. л. јд. *πληρωθῇ σοбѣдеѣ* 12.38; 15.25; 18.9 „сѣбѣдеѣтѣ“, 32 | „сѣбѣдаѣтѣ“ са през. 3. л. мн. *πληρωθῇ σοбѣдеѣ* 13.18; 17.12; 19.24, 36 / *τελειωθῇ σοбѣдеѣ* 19.28

СЪБЪРАТИ, **СЪБѣрѣ**, **СЪБѣРЕШИ** свр. а. [уѣто] *сабрати*: „сѣбѣрати“ сигм. ст. аор. 3. л. мн. *συνήγαγον σοбѣрати* 6.13 | „сѣбѣрѣте“ имп. 2. л. мн. *συναγάγετε σοбѣрѣте* 6.12 б. [уѣто] *скупѣвати*: „сѣбѣрати“ сигм. ст. аор. 3. л. мн. *συνήγαγον σοбѣрати* 11.47 | **Бѣаѣ**

„СЪБЪРАНИ“ плускв. пас. 3. л. м. мн. ἦσαν συνηγμένοι **ἐλχὺ** ὁβрани 20.19 **В. [кого] ~ въ ѿдино** *σπογιῖμι σε*: „СЪБЕРЕТЪ“ **въ ѿдино** през. 3. л. јд. συναγάγη εἰς ἓν ὁберѣтъ **ко ѿдино** 11.52

СЪВИТИ, СЪВИЖ, СЪВИЈЕШИ свр. [уѣто] *савиῖμι*: „СЪВИТЬ“ парт. прет. пас. м. ак. јд. ἐντετυλιγμένον **сѣтъ** 20.7

СЪВРЪШИТИ, -шж, -шиши свр. а. [кого] *уcαвршиῖμι*: **БЖДЪТЪ „СЪВРЪШЕНИ“** фут. пас. 3. л. м. мн. ὧσιν τετελειωμένοι **БЖДЪТЪ** ὁкершѣни 17.23 **б. [уѣто] свршиῖμι: „СЪВРЪШЖ“ през. 1. л. јд. τελειώσω ὁкершѣ 4.34; 5.36 | „СЪВРЪШИХЪ“ сигм. ст. аор. 1. л. јд. ἐτελείωσα ὁкершѣхъ 17.4 **В. сѧ свршиῖμι се**: „СЪВРЪШИ“ **сѧ** аор. 3. л. јд. τετέλεσται ὁкершѣши^{сѧ} 19.30 | „СЪВРЪШИША“ **сѧ** сигм. ст. аор. 3. л. мн. τετέλεσται ὁкершѣши^{сѧ} 19.28**

СЪВѢДѢТЕЛЬСТВОИЕ, -иѧ с. *сведочанствѣ*: „СЪВѢДѢТЕЛЬСВИѢ“ ген. јд. μαρτυρίαν **снѧѣтелствѧ** 3.32

СЪВѢДѢТЕЛЬСТВО, -ѧ с. *сведочанство*: „СЪВѢДѢТЕЛЬСТВО“ ном. јд. μαρτυρία **снѧѣтелствѣ** 5.31, 32; 8.13 „СЪВѢДѢТЕЛЬСТВО“, 14, 17; 19.35 | „СЪВѢДѢТЕЛЬСТВА“ ген. јд. μαρτυρίαν **снѧѣтелствѧ** 3.11; 5.34 | „СЪВѢДѢТЕЛЬСТВО“ ак. јд. μαρτυρίαν **снѧѣтелствѣ** 3.33; 5.36

СЪВѢДѢТЕЛЬСТВОВАТИ, -ствѣиѧ, -ствѣиши несвр. / свр. 1. [о комъ, кому] *сведочаваῖμι*: а. през. „СЪВѢДѢТЕЛЬСТВОИѢ“ 1. л. јд. μαρτυρῶ **снѧѣтелствѣю** 5.31; 7.7; 8.14 | „СЪВѢДѢТЕЛЬСТВОУЕШИ“ 2. л. јд. μαρτυρεῖς **снѧѣтелствѣиши** 8.13 | „СЪВѢДѢТЕЛЬСТВОУОУТЪ“ 3. л. јд. μαρτυρεῖ **снѧѣтелствѣи** 3.32; 5.32; 8.18 | „СЪВѢ-

ДѢТЕЛЬСТВОУЕМЪ“ 1. л. мн. μαρτυροῦμεν **снѧѣтелствѣи** 3.11 | „СЪВѢДѢТЕЛЬСТВОУОУТЕ“ 2. л. мн. μαρτυρεῖτε **снѧѣтелствѣи** 3.28; 15.27 | „СЪВѢДѢТЕЛЬСТВОУИѢТЪ“ 3. л. мн. μαρτυρεῖ **снѧѣтелствѣи** 5.36; 10.25 **б. импф. „СЪВѢДѢТЕЛЬСТВОУАШЕ“** 3. л. јд. ἐμαρτύρει **снѧѣтелствѣи** 12.17 **В. парт. през. акт. „СЪВѢДѢТЕЛЬСТВОУИѢШТИ“** ж. дат. јд. μαρτυρούσης **снѧѣтелствѣи** 4.39 | „СЪВѢДѢТЕЛЬСТВОУИѢШТА“ ж. ном. мн. αἱ μαρτυροῦσαι **снѧѣтелствѣи** 5.39 | „СЪВѢДѢТЕЛЬСТВОИѢ“ м. ном. јд. одр. ὁ μαρτυρῶν **снѧѣтелствѣи** 5.32; 8.18 2. [кому, о комъ / уемъ] *сведочаῖμι*: а. през. „СЪВѢДѢТЕЛЬСТВОИѢ“ 1. л. јд. μαρτυρήσω **снѧѣтелствѣю** 18.37 | „СЪВѢДѢТЕЛЬСТВОУОУТЪ“ 3. л. јд. μαρτυρήσει **снѧѣтелствѣи** 15.26 / μαρτυρήσει **снѧѣтелствѣи** 2.25 **б. аор. „СЪВѢДѢТЕЛЬСТВОУАХЪ“** сигм. ст. 1. л. јд. μεμαρτύρηκα **снѧѣтелствѣи** 1.34 | „СЪВѢДѢТЕЛЬСТВОУА“ 2. л. јд. μεμαρτύρηκας **снѧѣтелствѣи** 3.26 | „СЪВѢДѢТЕЛЬСТВОУА“ 3. л. јд. ἐμαρτύρησεν **снѧѣтелствѣи** 1.32; 4.44; 13.21 / μεμαρτύρηкен **снѧѣтелствѣи** 5.33, 37; 19.35

СЪВѢЩАТИ, -ѧж, -ѧеши свр. *δοῶ* *σπογιῖμι се*: „СЪВѢШТАШ“ сигм. ст. аор. 3. л. мн. συνεβούλευσαντο **сѣѧѣи** 11.53; 12.10

СЪВѢЗАТИ, СЪВѢЖ, СЪВѢЖЕШИ свр. [кого] *свезаῖμι*: „СЪВѢЗАША“ сигм. ст. аор. 3. л. мн. ἐδῆσαν **сѧѧѧи** 18.12

СЪГАРАТИ, -ѧж, -ѧеши несвр. *σπογιῖμι*: „СЪГАРААТЪ“ през. 3. л. јд. καίεται **сѧѧѧи** 15.6

СЪГРѢШАТИ, -ѧж, -ѧеши несвр. *πρῆμι*: „СЪГРѢШАИ“ имп. 2. л. јд. ἀμάρτανε **сѧѧѧи** 5.14; 8.11

ИЗГЪНАТИ ген. мн. види **ИЗГЪНАТИ**: „**СЪНЪ-МИШТЪ**“ 16.2

СЪНЪМЪ, -а с. *синедрион*: „**СЪНЕМЪ**“ ак. јд. συνέδριον *сѳнмх* 11.47

СЪНЪДЪНЪ, -ѣи прид. *jesumiv*: „**СЪ-НЪДЪНО**“ с. ак. јд. προσφάγιον *инѣдно* 21.5

СЪНЪСТИ, **СЪНЪМЪ**, **СЪНЪСИ** свр. а. [кого] *изjesumi*: „**СЪНЪСТЪ**“ аор. 3. л. јд. κατέφαγεν *инѣгъ* 2.17 б. [отъ уесо] *поjesumi*: „**СЪНЪСТЪ**“ през. 3. л. јд. φάγη *инѣгъ* 6.51 | „**СЪНЪСТЕ**“ през. 2. л. мн. φάγητε *инѣгъте* 6.53

СЪПАСЕНИЈЕ, -ѣи с. *сѣпасење*: „**СЪПСНИЈЕ**“ ном. јд. σωτηρία *сѣпнѣ* 4.22

СЪПАСИТЕЉЪ, -ѣа м. *сѣпасиѣлъ*: „**СЪПСЪ**“ ном. јд. σωτήρ *сѣпъ* 4.42

СЪПАСТИ, **СЪПАСЪ**, **СЪПАСЕШИ** свр. а. [кого / уѣто отъ уесо] *сѣпастѣ*: „**СЪПСЪ**“ през. 1. л. јд. σώσω *сѣпъ* 12.47 | „**СЪПСНЪ**“ бж-детъ фут. пас. 3. л. м. јд. σωθήσεται *спасѣнх* бждетх 11.11 | „**СЪПСНИ**“ бждете фут. пас. 2. л. м. мн. σωθήте *спасѣни* бждете 5.34 | „**СЪПСИ**“ имп. 2. л. јд. σῶσον *сѣпъ* 12.27 б. *сѣпастѣ* през. 3. л. јд. σωθῇ *спасѣгъ* 3.17 / σωθήσεται *спасѣгъ* 10.9 „**СЪПЪСТЪ**“

СЪПАЕСТИ, **СЪПАЕТЪ**, **СЪПАЕТЕШИ** свр. [уѣто] *исѣпастѣ*: „**СЪПАЕТЪШЕ**“ парт. прет. акт. м. ном. мн. πλέξαντες *спасѣгъше* 19.2

СЪРЪСТИ, **СЪРАЦЪ**, **СЪРАЦЕШИ** свр. [кого] *сресѣти*: „**СЪРЪТЕ**“ аор. 3. л. јд. ὑπήντησεν *срѣгъте* 11.19, 30 | „**СЪРЪТЪ**“ асигм. аор. 3. л. мн. ἀπήντησαν *срѣгътоша* 4.51

СЪСЪЖДЪ, -а м. *исѣсѣсѣ*: „**СЪСЪЖДЪ**“ ном. јд. σχεῦος *сѣсѣгъ* 19.29

СЪТВОРИТИ, -риѣ, -риши свр. 1. [кому уѣто] *учиниѣти*: а. през. „**СЪТВОРИЪ**“ 1. л. јд. ποιήσω *сѣтворѣ* 14.13, 14; 17.4 |

„**СЪТВОРИТЪ**“ 3. л. јд. ποιήσει *сѣтворѣгъ* 7.31; 14.12 двапут | „**СЪТВОРИВЪ**“ 1. л. дв. ποιησόμεν *сѣтворѣма* 14.23 | „**СЪТВОРАТЪ**“ 3. л. мн. ποιήσουσιν *сѣтворѣгъ* 15.21 / ποιήσουσιν *сѣтворѣгъ* 16.3 б. аор. „**СЪТВОРИХЪ**“ сигм. ст. 1. л. јд. ἐποίησα *сѣтворѣхъ* 4.29, 39; 7.21; 13.12, 15 | „**СЪТВОРИ**“ 3. л. јд. ἐποίησεν *сѣтворѣ* 2.11; 4.45, 54; 6.14; 9.11, 14, 26; 10.41; 11.45, 46; 15.24; 20.30 | „**СЪТВОРИШЪ**“ сигм. ст. аор. 3. л. мн. ἐποίησαν *сѣтворѣша* 12.16; 19.23, 24 в. перф. *исѣсѣ* „**СЪТВОРИЛЪ**“ 2. л. м. јд. ἐποίησας *сѣн* *сѣтворѣнх* 18.35 | *исѣстѣ* „**СЪТВОРИЛЪ**“ 3. л. м. јд. ἐποίησεν *сѣтворѣгъ* 7.31 | *нѣстѣ* „**СЪТВОРИЛЪ**“ одрич. 3. л. м. јд. οὐκ ἐποίησεν *нѣгъгъ* *сѣтворѣнх* 8.40 г. имп. „**СЪТВОРИ**“ 2. л. јд. ποιήσον *сѣтворѣ* 13.27 | „**СЪТВОРИТЕ**“ 2. л. мн. ποιήσατε *сѣтворѣгъте* 2.5 д. потенц. *бимъ* „**СЪТВОРИЛЪ**“ 1. л. м. јд. ἐποίησα *бѣхъ* *сѣтворѣнх* 15.24 ѣ. инф. „**СЪТВОРИТИ**“ *поиѣн* *сѣтворѣгъти* 11.37 е. парт. прет. акт. „**СЪТВОРЪШЮ**“ м. дат. јд. πεποιηχότος *сѣтворѣшъ* 12.37 | „**СЪТВОРЪШЪ**“ м. ак. јд. πεποιηχέναι *сѣтворѣша* 12.18 | „**СЪТВОРЪШЕИ**“ м. ном. мн. одр. οἱ ποιήσαντες *сѣтворѣшѣн* 5.29 прво / οἱ πράξαντες *сѣтворѣшѣн* 5.29 друго ж. парт. фут. акт. *хотѣ* „**СЪТВОРИТИ**“ м. ном. јд. уместо *хотѣаше *сѣтвори-ти* *ѣмѣллен* *поиѣн* *хѣцѣгъ* *сѣтворѣгъти* 6.6 2. [уѣто] *чиниѣти*: „**СЪТВОРИТЪ**“ през. 3. л. јд. ποιή *сѣтворѣгъ* 9.31 | „**СЪТВОРИМЪ**“ през. 1. л. мн. ποιούμεν *сѣтворѣмх* 6.28; 11.47 3. [кого нѣкого] *учиниѣти* [кого неким]: „**СЪТВОРАТЪ**“ през. 3. л. мн. ποιήσωσιν *сѣтворѣгъ* 6.15 4. [уѣто] *даѣти*: „**СЪТВОРИ**“ аор. 3. л. јд. ἔδωκεν *сѣтворѣ* 19.9 5. [уѣто]

доноси́ти: „сътвори́тъ“ през. 3. л. јд. φέρει *сѣтворѣтъ* 12.24; 15.5 / φέρη *принеѣтъ* 15.2 | „сътворите“ през. 2. л. мн. φέρητε *сѣтворѣтъ* 15.8 6. [уѣто] *сѣремиши*: „сътвориша“ сигм. ст. аор. 3. л. мн. ἐποίησαν *сѣтворѣша* 12.2 7. [уѣто отъ уѣсо] *начиниши*: „сътвори“ аор. 3. л. јд. ἐποίησεν *прѣтворѣ* 4.46 / ἐποίησεν *сѣтворѣ* 9.6 / уместо *сѣтворѣ *пои́шас* *сѣтворѣх* 2.15 8. [кого] ~ *вззлеци сместиши*: „сотворите“ *вззлеци* през. 2. л. мн. ποιήσατε *анаπεσεῖν сѣтворѣтъ* *вззлеци* 6.50 9. [кого] ~ *сѣдрава исцелиши*: *сѣдрава* „сътвори́хъ“ сигм. ст. аор. 1. л. јд. ὑγιῖ ἐποίησα *здѣра* *сѣтворѣхъ* 7.23 10. [кого] ~ *цѣла исцелиши*: „сътвори“ *цѣла* аор. 3. л. јд. ποιήσας *уѣгѣ* *сѣтворѣ* *цѣла* 5.11, 15 **СѢТО**, -а прост. бр. а. *сѣто*: „сѣто“ ном. јд. ἑκατόν *сѣто* 19.39 б. ~ и *пѣтъ* *дѣсете* и *три* јд. *види три*: „сѣто“ ном. 21.11 в. *дѣвъ* *сѣтъ* дв. *види дѣла*: „сѣтъ“ ном. 21.8 | „сѣтома“ INSTR. 6.6 г. *три сѣта* мн. *види три*: „ѣ“ ЛОК. 12.5

СѢТАСАНИИЕ, -иа с. *расѣрава*: „сѣтасание“ ном. јд. ζήτησις *сѣтѣзѣние* 3.25

СѢТАСАТИ СѢ, -аѣ сѣ, -аѣши сѣ несвр. *расѣравѣаши се*: „сѣтасѣте“ сѣ през. 2. л. мн. ζητεῖτε *сѣтѣзѣте* 16.19

СѢХОДИТИ, сѣхождѣ, сѣходиши несвр. *силазиши*: „сѣхождаше“ импф. 3. л. јд. κατέβαιεν *сѣхождаше* 5.4 | „сѣходѣцю“ парт. през. акт. м. дат. јд. καταβαίνοντος *сѣходѣца* 4.51 | „сѣходѣшъ“ парт. през. акт. м. ак. јд. καταβαῖνον *сѣходѣца* 1.32, 33 „сѣходѣшъ“ | „сѣходѣи“ парт. през. акт. м. ном. јд. одр. ὁ καταβαίνων *сѣходѣи* 6.33, 49

СѢХРАНИТИ, -иѣ, -иши свр. [кого / уѣто] *сѣчуваши*: „сѣхранитъ“ през. 3. л. јд. φυλάξει *сѣхранѣтъ* 12.25 / N.A. φυλάξη T.R. πιστεύση *сѣрѣѣтъ* 12.47 | „сѣхранихъ“ сигм. ст. аор. 1. л. јд. ἐφύλαξα *сѣхранихъ* 17.12 | „сѣхраниша“ сигм. ст. аор. 3. л. мн. τετηρήκασιν *сѣхраниша* 17.6

СѢИѢ, -а м. *сѣи*: „сѣи“ ном. јд. παῖς *сѣи* 4.51 „сѣи“ / υἱός *сѣи* 1.34, 43 (42), 50 (49); 3.13 „сѣи“; 4.46 „сѣи“, 50 „сѣи“, 53 „сѣи“; 5.19 двапут, 21 „сѣи“, 27; 6.27, 42, 69 „сѣи“; 8.35, 36; 9.19, 20; 10.36; 11.4, 27 „сѣи“; 12.23, 34 „сѣи“; 13.31; 17.1 „сѣи“, 12 „сѣи“; 19.26; 20.31 | „сѣи“ ген. јд. υἱόν *сѣи* 1.46 (45), 52 (51); 3.18; 5.20, 23 „сѣи“; 6.40, 53, 62; 8.28; 9.35; 17.1 „сѣи“ / υἱοῦ *сѣи* 3.16, 17, 35, 36; 4.47; 5.25 „сѣи“ / V.C. filii *сѣи* 5.28 | „сѣиноу“ дат. јд. υἱόν *сѣи* 3.14; 12.34 „сѣиноу“ / υἱῷ *сѣи* 4.5 „сѣиноу“ · „сѣинови“ υἱῷ *сѣинови* 5.22, 26 | „сѣи“ ак. јд. υἱόν *сѣи* 19.7 | „сѣи“ ЛОК. јд. υἱῷ *сѣи* 14.13 | „сѣи“ ном. дв. V.C. filii *сѣи* 21.2 | „сѣиѣ“ ном. мн. υἱοί *сѣиноѣ* 4.12; 12.36

СѢ, *си*, *се* зам. 1. *овај*: а. м. „сѣ“ ном. јд. αὕτη *сѣи* 3.19 / αὐτός *сѣи* 1.30, 34 / αὐτός *сѣи* 1.27, 33 / οὗτος *сѣи* 1.34, 42 (41); 3.2 „сѣ“, 26; 4.42, 47, 49 „(народо)сѣ“, 6.14, 42 двапут, 46, 50, 52 „може(то)сѣ“, 58 прво, 71; 7.16, 18, 25, 26, 31, 40, 41, 46, 49; 9.2, 3, 8, 9, 16, 19, 20, 24, 33 „сѣ“, 11.37 двапут, 47; 12.30, 34; 18.30 / οὗτος *сѣи* 4.25 | „сѣго“ ген. јд. ταύτης *сѣи* 10.16 / τοῦτον *сѣи* 5.5; 6.27; 7.27; 18.40; 19.12 / τοῦτον *сѣи* 9.29; 19.20 / τοῦτου *сѣи* 6.51; 8.23 двапут; 11.9; 12.31; 13.1; 14.30 „сѣ{го}“; 16.11; 18.29, 36 двапут | „сѣиноу“ дат. јд. τοῦτου *сѣи* 12.31 / τούτῳ *сѣи* 5.38; 10.3; 13.24 | „сѣ“ ак. јд. ταύτην

είν 7.8 двапут / ταύτην πόν 6.58 друго „сѣ“ / τοῦτον εἶν 6.34; 9.39 / τοῦτον πόν 6.58 „сѣ“ / Ø Ø 4.12 | „сѣмь“ лок. јд. тούτου εἶмх 6.61; 10.41 / τούτῳ εἶмх 12.25 | „сини“ ном. мн. οὔτοι εἶн 6.5 „сини“; 12.21; 17.11, 25 / ταῦτα εἶн 10.21 | „снхѣ“ ген. мн. тούτους снѣх 18.8 / τούτων снѣх 21.15 „{снхѣ}“ | „синѣ“ ак. мн. ταῦτα εἶλ 8.20 | „снхѣ“ лок. мн. αὐτῶν снѣх 17.9 / τούτων снѣх 17.20 б. ж. „си“ ном. јд. αὕτη εἶл 3.29; 8.3; 11.4; 15.12 / οὗτος εἶл 2.20 | „сѣнѣ“ ген. јд. ταύτης εἰγὼ 12.27 / ταύτης εἶл 15.13 / тούτου εἶл 4.13 | „синѣ“ ак. јд. таύτην εἶн 12.27 „синѣ“ / таύτην εἶн 10.6, 18 / τοῦτο εἶн 4.15 / τοῦτον εἶн 2.19 | „сеи“ лок. јд. τούτῳ εἶн 4.20, 21 | „снхѣ“ лок. мн. τούτῳ снѣх 20.30 в. с. „се“ ном. јд. αὕτη е 17.3 / οὗτος е 7.36 / τοῦто е 6.29, 39, 40; 21.14 / τοῦто е 6.60, 61 „се(лѣ)“; 12.5; 16.17 / N.A. тоῦто е 16.18 | „сего“ ген. јд. тоῦто егὼ 8.40; 11.51; 13.28 / вместо *сего ради διὰ τοῦто егὼ рāн 17.3 | „семоу“ дат. јд. тоῦто емѣ 5.28; 11.26 | „се“ ак. јд. таῦта еἶл 7.32; 9.40; 11.28 прво, 43; 15.11; 16.4; 20.14 / тоῦто е 2.22; 4.18 / тоῦто е 3.32; 4.54; 6.6; 7.39; 8.6; 12.6, 18, 33; 18.34, 37 двапут, 38; 19.5; 20.20, 22 / тоῦτον е 19.8 | „сѣмь“ лок. јд. тούτου εἶмх 16.19 / τούτῳ εἶмх 4.37; 9.30; 13.35; 15.8; 16.30 | „си“ ном. мн. таῦта εἶн 6.9 / таῦта еἶл 1.28; 3.9; 7.9; 12.16 прво; 19.36; 20.18 | „снхѣ“ ген. мн. таῦта снѣх 3.2, 10; 12.16; 16.4; 19.38 / τούτων снѣх 1.51 (50); 5.20; 14.12 | „си“ ак. мн. αὐτῶν еἶл 16.4 / таῦта еἶл 1.28; 2.16, 18; 5.16, 19, 34; 6.59; 7.4, 9; 8.26, 28, 30; 9.6; 11.11; 12.16 друго, 36, 41; 13.17, 21; 14.25; 15.17, 21; 16.1, 3, 6, 25, 33; 17.1, 13; 18.1; 19.24;

20.18, 31 / τούτους еἶл 10.19 / N.A. τούτων T.R. Ø Ø 7.40 | „снхѣ“ лок. мн. таῦта снѣх 3.22; 5.1; 6.1; 7.1; 13.7; 19.38 2. сего ради с. ген. јд. зашо: διὰ τοῦто: егὼ рāн 1.31; 5.16, 18; 6.65; 7.22; 9.23; 10.17; 12.18, 27, 39; 13.11; 15.19; 16.15; 19.11 3. междоу симь с. INSTR. јд. у межувремену: ἐν τῷ μεταξὺ междѣ снѣх 4.31 4. отъ сего с. ген. јд. ошага: ἐκ тούτου ὡ егὼ 6.66 5. по сѣмь с. лок. јд. после шога: μετὰ τοῦто ποἰέмх 2.12; 11.10; 19.27 / μετὰ таῦта ποἰέмх 21.1 **сѣде** прил. овде: ὧде 3дѣ 6.9; 11.21, 32 „сѣде“

сѣдѣти, сѣждѣ, сѣдѣши несвр. [на уемь] *sedeti*: „сѣдѣше“ IMPF. 3. л. јд. ἐκαθέζετο еѣдāше 4.6; 11.20 / ἐκάθητο еѣдāше 6.3 | „сѣдѣ“ парт. през. акт. м. ном. јд. καθήμενος 12.15 | „сѣдѣштѣ“ парт. през. акт. м. ак. мн. καθεζομένους еѣдāшѣ 20.12 / καθήμενους еѣдāшѣ 2.14 | „сѣдѣи“ парт. през. акт. м. ном. јд. одр. ὁ καθήμενος еѣдāи 9.8

сѣмо прил. овамо: ἐνθάδε еѣмω 4.15, 16 / ὧде еѣмω 6.25; 20.27

сѣмѣ, сѣмене с. семе: „сѣмѣ“ ном. јд. σπέρμα еѣмѣ 8.33, 37 | „сѣмене“ ген. јд. σπέρματος еѣмене 7.42

сѣсти, садѣ, садѣши свр. [на уемь] *sedisti*: „сѣде“ aor. 3. л. јд. ἐκάθισεν еѣдѣ 19.13 | „сѣдѣ“ парт. прет. акт. м. ном. јд. καθίσας еѣдѣ 8.2

сѣѣти, сѣѣ, сѣѣши несвр. *sejati*: „сѣѣи“ парт. през. акт. м. ном. јд. одр. ὁ σπείρων еѣѣи 4.36, 37 „сѣѣи“

сѣ, себе зам. а. себе: „себѣ“ дат. εαυτοῖς еѣѣ 6.53; 19.24 / ἐμαυτὸν еѣѣ 12.32;

14.3; 17.19 · „си“ N.A. ἑαυτοῦ T.R. αὐτοῦ
 ϰοῖν 19.17 | „сѣ“ ак. ἑαυτόν ϰεῖ 19.7 / N.A.
 ἑαυτόν ϰεῖ 19.12 прво / ἑαυτόν ϰλ 5.18 |
 „сѣбѣ“ лок. αὐτοῦ ϰεῖ 9.21 / ἑαυτοῖς ϰεῖ
 5.42; 6.53 / N.A. ἑαυτοῖς ϰεῖ 17.13 / ἑαυτῶ
 ϰεῖ 5.26 двапут; 6.61; 13.32 / σεαυτοῦ
 ϰεῖ 8.13 | „собоуѣ“ INSTR. ἀλλήλοις ϰοῖν
 13.35 / ἀλλήλους ϰοῖν 6.52; 13.22 / ἀλλήλων
 ϰοῖν 6.43 „собоуѣ“; 16.19 / ἑαυτῶν ϰοῖν 12.8
 б. он: „сѣбѣ“ дат. αὐτόν ϰεῖ 1.29, 48 (47)
 | „сѣбѣ“ лок. Ø ϰеῖ 1.38 в. сѣ ак. гради
 повратни облик: 1.31, 38, 39 (38), 43 два-
 пут (42); 2.10; 3.3, 4 двапут: прво „сѣ|а“,
 5, 7 двапут, 14, 17, 20, 21, 23, 29 двапут, 30;
 4.6, 9, 13, 14, 20 двапут, 21, 22 двапут, 23
 двапут, 24 двапут, 27, 36, 38 двапут; 5.2,
 7, 13, 20, 28, 35; 6.12, 19, 20, 26, 35 двапут,
 52; 7.4, 8, 15 двапут, 23, 26; 8.6, 7, 8, 10, 37,
 53, 54, 56, 59; 9.2, 3, 7 трипут, 10, 11 два-
 пут, 15, 19, 20, 22 двапут, 34, 38; 10.9, 21,
 24, 35; 11.4, 9, 10, 14, 15, 33 трипут, 35, 55;
 12.3, 6, 15, 16, 20, 23, 27, 34, 36, 38 прво и
 треће, 40, 48; 13.4, 18, 21, 22, 31, 32, 38;
 14.1, 13, 21, 22, 27, 28; 15.6, 8, 11, 25; 16.1, 2,
 19, 20 двапут, 21, 22, 25, 29, 32; 17.10, 12;
 18.2, 9, 32, 36, 37; 19.3, 8, 12 друго, 17, 24,
 28 двапут, 30, 36 двапут: прво „{сѣ}“; 20.11
 друго, 13, 14, 16 двапут, 17, 20, 23 двапут;
 21.1 двапут, 7 двапут, 11, 14 / Ø Ø 11.31, 33
 друго; 20.11 прво, 15 г. сѣбѣ самѣ види
 самѣ: „си“ дат. 19.17 | „сѣ“ ак. 8.22, 53, 54;
 10.33; 17.19 д. вѣ сѣбѣ прѣтити лок. види
 прѣтити: 11.38 ѣ. кѣ сѣбѣ дат. меѣу собом:
 μετ' ἀλλήλων κη ϰеῖ 11.56 / πρὸς ἀλλήλους
 κη ϰеῖ 4.33; 16.17; 19.24 / πρὸς ἑαυτοῦς κη
 ϰеῖ 7.35; 12.19 е. кѣ сѣбѣ ити дат. види

ити: 20.10 ж. о сѣбѣ лок. сам ог себе:
 ἀπ' ἑμαυτοῦ ὦ ϰеῖ 5.30; 7.17, 28; 8.28, 42;
 10.18; 14.10 / ἀφ' ἑαυτοῦ ὦ ϰеῖ 5.19; 7.18;
 11.51; 15.4; 16.13; 18.34 / ἐξ ἑμαυτοῦ ὦ ϰеῖ
 12.49 з. вѣ своа си дат. κ себи: εἰς τὰ ἴδια
 κο ϰοῖν 19.27 и. вѣдати сѣбѣ вѣ вѣрѣ
 ген. види вѣдати: 2.24

СЖДИЩЕ, -а с. *судийска столица*:
 „сждишти“ лок. јд. βήματος ϰδνίцин 19.13

СЖДИТИ, сжждѣ, сждиши несвр. а.
 [κομοῦ] *судити*: „сжждѣ“ през. 1. л. јд.
 κρίνω ϰδждѣ 5.30; 8.15, 16; 12.47 двапут:
 друго „сжждѣ“ | „сжждѣ“ през. 3. л. јд.
 κρίνει ϰδждѣ 5.22; 7.51 / κρίνει ϰδждѣ 12.48
 / κρίνη ϰδждѣ 3.17 „сждѣ“ | „сждите“ имп.
 2. л. мн. κρίνατε ϰδждѣ 18.31 / κρίνετε ϰδждѣ
 8.15 | „сждити“ инф. κρίνειν ϰδждѣ 8.26 |
 „сждѣ“ парт. през. акт. м. ном. јд. δ κρίνων
 ϰδдѣ 8.50 | „сждѣ“ парт. през. акт.
 м. ген. јд. одр. τὸν κρίνοντα ϰδдѣ 12.48
 б. [уѣто] *доносити*: „сждите“ имп. 2. л. мн.
 κρίνετε ϰдждѣ 7.24

СЖДОУ прид. а. *са јегне сѣране*: ἐν-
 τεῦθεν ϰддѣ 19.18 б. отѣ ~ *огаде*: ἐντεῦθεν
 ὠϰддѣ 2.16; 7.3 „сждѣ“; 14.31; 18.36

СЖДЪ, -а м. *суд (оцена о каме / чему)*:
 „сждѣ“ ном. јд. κρίσις ϰддѣ 3.19; 5.30 „сждѣ“;
 8.16; 12.31 | „сждоу“ дат. јд. κρίσεως ϰддѣ
 5.29 | „сждѣ“ ак. јд. κρίμα ϰддѣ 9.39 / κρίσιν
 ϰддѣ 5.22, 27; 7.24 | „сждѣ“ лок. јд. κρίσεως
 ϰддѣ 16.8, 11

СЖСѢДЪ, -а м. *комшија*: „сжсѣди“
 ном. мн. γείτονες ϰсѣдн 9.8

СНДАРЪ види *сондарѣ*

СНХАРЪ, -ри м. лч. *Сухар*: „снхарѣ“ ак.
 Συχάρ ϰίхар 4.5

Т

Ћ = **трехъ сътемъ** види **съто**: 12.5

ТАВЕРИНАДСКЪ · ТАВОРИНАДСКЪ

види **тиверинадскъ**

ТАИ прил. *шајно*: ἐν κρυπτῷ τῇ 7.10 / λάθρα τῇ 11.28

ТАИНА, -ѣ ж. **въ таинѣ** лок. јд. *y šaj-nositi*: ἐν κρυπτῷ **вх** τῇ 7.4

ТАИНЪ, -ѣи прид. *ποшајан*: „**ТАИНЪ**“ м. ном. јд. *κρυπτός* почтаѣнх 19.38

ТАКО прил. *шако*: οὕτως τῶ 3.8, 14, 16; 4.6; 5.21, 26; 7.46; 11.48; 12.50; 13.25; 14.31; 15.4

ТАКОВЪ, -ѣи прид. *шакав*: „**ТАКОВЪНЪ**“ ж. ак. мн. одр. τὰς τοιαύτας τῶ 8.5

ТАКОЖДЕ прил. **а**. *слично*: ὁμοίως τῶ 5.19; 6.11; **б**. *шакође*: ὁμοίως τῶ 21.13 „**так{о}жде**“

ТАКЪ, -ѣи прид. *шакав*: „**ТАЦЪХЪ**“ м. ген. мн. τοιοῦτους τῶ 4.23

ТАМО прил. *шамо*: ἐκεῖ τῶ 11.8; 18.3

ТАТЬ, -и м. *лоѣов*: „**ТАТЬ**“ ном. јд. κλέπτῃ τῇ 10.1, 10; 12.6 | „**ТАТИЕ**“ ном. мн. κλέπται τῇ 10.8

ТАУДИ прид. комп. *лошију*: „**ТАУѢ**“ с. ак. јд. τὸν ἐλάσσω **хѣ** 2.10

ТВОИ, **твоѧ**, **твоѥ** зам. **а**. *швој*: „**ТВОИ**“ м. ном. јд. σὸν τῶ 18.35 / σου τῶ 4.53; 8.19; 11.23; 12.15; 17.1 | „**ТВОЕГО**“ м. ген. јд. σου τῶ 5.10; 2.17 | „**ТВОИ**“ м. ак. јд. σου τῶ 4.16, 53; 8.19 / σου τῶ 5.8, 11 | „**ТВОИ**“ м. ном. мн. σοί τῶ 17.6, 9 / σοῦ τῶ 7.3 | „**ТВОИ**“ ж. ак. јд. σήν τῶ 4.42 / σὸν τῶ 17.17 | „**ТВОЕ**“ с. ном. јд. σός τῶ 17.17 / σου τῶ 8.13 | „**ТВОЕ**“ с. ак. јд. σου

τῶ 12.28; 17.6, 11, 12, 14, 26 | „**ТВОИ**“ с. ак. дв. σου τῶ 9.17, 26 | „**ТВОЕ**“ с. ном. мн. σά τῶ 17.10 двапут | „**ТВОЕ**“ с. ак. мн. σου τῶ 7.3 **б**. *свој*: „**ТВОЕ[е]го**“ м. ген. јд. σου τῶ 20.27 | „**ТВОИ**“ ж. ак. јд. σου τῶ 13.38 **в**. *ши* (дат.): „**ТВОИ**“ м. ном. јд. σου τῶ 19.26 | „**ТВОЕ**“ ж. ном. јд. σου τῶ 19.27 | „**ТВОИ**“ ж. ак. јд. σου τῶ 20.27

ТВОРИТИ, -риѣ, -риши несвр. **1**. [**уѣ-то**] *чиниши*: **а**. през. „**ТВОРИ**“ 1. л. јд. ποιῶ **с**τврѧ 4.34 / ποιῶ **тврѧ** 5.36; 6.38 „**творѣ**“; 8.28 прво, 29; 10.25, 37, 38 „**творѣ**“; 13.7; 14.12, 31 / уместо ***глаголѣ** λαλῶ **г**лю 8.28 друго | „**ТВОРИШИ**“ 2. л. јд. ποιεῖς **тврѧ** 3.2; 6.30; 7.3, 4; 13.27 / уместо ***с**тврѧши ποιεῖς **с**тврѧши 2.18 | „**ТВОРИТЬ**“ 3. л. јд. ἂν ποιῇ **тврѧ** 5.19 прво / ποιεῖ **тврѧ** 4.1; 5.19 друго, 20; 7.4, 51; 11.47; 14.10; 15.15 | „**ТВОРИТЕ**“ 2. л. мн. ποιεῖτε **тврѧ** 8.41 / ποιῆτε **тврѧ** 13.15 / ποιῆτε **тврѧ** 13.17; 15.14 **б**. импф. „**ТВОРѢШЕ**“ 3. л. јд. ἐποίει **тврѧ** 2.23; 5.16; 6.2 **в**. имп. „**ТВОРИТЕ**“ 2. л. мн. ποιεῖτε **тврѧ** 8.38 **г**. потенц. „**ТВОРИЛИ**“ **БИСТЕ** 3. л. м. мн. ἐποιεῖτε ἄν **в**иѣте **тврѧ** 8.39 **д**. инф. „**ТВОРИТИ**“ ποιεῖν **тврѧ** 3.2; 5.19, 30; 7.17; 8.44; 9.16, 33; 15.5 **ђ**. парт. през. акт. „**ТЕ[р]ОРАЦА**“ м. ген. јд. ποιоῦντα **тврѧ** 5.19 | „**ТВОРАИ**“ м. ном. јд. одр. ὁ ποιῶν **тврѧ** 3.21; 8.34 **2**. [**кого нѣкого**] *чиниши* [*коѧ неким*]: „**ТВОРИШИ**“ през. 2. л. јд. ποιεῖς **тврѧ** 8.53; 10.33 | „**ТВОРИТЬ**“ през. 3. л. јд. ποιῶν **тврѧ** 19.12 / уместо ***с**тврѧи ἐποίησεν **с**тврѧ 19.7 | „**ТВОРѢ**“ парт. през. акт. м. ном. јд. ποιῶν **тврѧ** 5.18 **3**. [**уѣто**] *доно-*

сѣиши: „творити“ инф. ποιεῖν τῷ τὸν 5.27 / φέρεин σοτῷ τὸν 15.4 | „тво[тво]рашѣ“ парт. през. акт. ж. ак. јд. φέρον τῷ τὸν 15.2 | „творашѣ“ парт. през. акт. ж. ак. јд. одр. φέρον τῷ τὸν 15.2 4. [уѣто] *сѣроводиши*: „творитѣ“ през. 3. л. јд. ποιεῖ τῷ τὸν 4.34; 7.19 5. [уѣто нѣуѣто] *правиши* [од чега нешиш]: „творите“ имп. 2. л. мн. ποιεῖτε τῷ τὸν 2.16

ТЕТИ, тепѣ, тепеши несвр. [кого] *бичеваши*: „тепе“ аор. 3. л. јд. ἐμαστῖγωσεν бн 19.1

ТЕЦИ, текѣ, теуеши несвр. *шрчаши*: „теуе“ аор. 3. л. јд. προέδραμεν тече 20.4 / трѣχει тече 20.2 | „теуаашете“ импф. 3. л. дв. ἔτρεχον течега 20.4

ТИВЕРИАДА, -ѣ ж. лч. *Тиверијага*: „тивериѣды“ ген. Τιβεριάδος τῷ τὸν 6.23

ТИВЕРИАДСКЪ, -ѣи прид. *шиве-ријагски*: „таверѣдѣскы“ ж. ген. јд. Τιβεριάδος τῷ τὸν 6.1 | „таворѣдѣсцѣмъ“ ж. лок. јд. одр. Τιβεριάδος τῷ τὸν 21.1

ТИТЪЛЪ, -а м. *нашѣи*: „титла“ ген. јд. τίτλον τῷ τὸν 19.19, 20

ТОЛИКО прил. *шолико*: τὸσοῦτον τὸ-лико 14.9

ТОЛИКЪ, -ѣи прид. *шолики*: „толи-коу“ с. дат. јд. τὸσοῦτων τὸλίκω 21.11 | „толико“ с. ак. јд. τὸσοῦτον τὸλίκω 14.9 | „толика“ с. ак. мн. τὸσαῦτα τὸλικά 12.37

ТОМА види **ѠМА**

ТРЕТИИ ред. бр. одр. *шреши*: „третии“ м. ак. јд. τῇ τρίτῃ τρέτῃ 2.1

ТРЕТИНИЦИ прил. *шреши* *пуш*: τρίτον τρέτῃ 21.14 „трети{ници}“ / τὸ τρίτον τρέτῃ 21.17

ТРИЕ, три прост. бр. а. *шри*: „трыми“ м. инстр. τρισὺν τρέμνι 2.19, 20 | „трѣмъ“ ж. дат. τρεῖς τρέμνι 2.6 б. ~ **ДЕСАТЕ** *шригесеи*: „х(-ти)“ м. ак. τριάκοντα τρέμνι 6.19 в. ~ **ДЕСАТЕ И ОСМЬ** види **ОСМЬ**: „х“ и **ОСМЬ** с. ак. 5.5 г. **ТРИ КРАТЫ** м. ак. *шришри*: τρίς τρέμνι 13.38 д. **ТРИ СЪТА** с. *шрисѣа*: „т“ лок. τριακοσίων τρέμνι 12.5 ѣ. **СЪТО И ПЯТЬ ДЕСАТЕ И** ~ *сѣо ѡдегесеи и шри*: **СЪТО И ПЯТЬ ДЕСАТЕ И** „три“ ж. ном. ἑκατόν πεντηκοντατριῶν τὸ ἡ πᾶνδεκάτῃ ἡ τρι 21.11

ТРОУДИТИ, троудѣ, троудиши не-свр. / свр. *сѣ шришришри* сѣ: „троудисте“ *сѣ* сигм. ст. аор. 2. л. мн. κεχοπιάχατε τρέμνι 4.38 | „троудишѣ“ *сѣ* сигм. ст. аор. 3. л. мн. κεχοπιάχασιν τρέμνι 4.38 | „троудѣ“ *сѣ* парт. прет. акт. м. ном. јд. κεχοπιαχώς οὐ τρέμνι 4.6

ТРОУДЪ, -а м. *шриг*: „троуды“ ак. мн. уместо **троудъ* *хѡпон* τρέμн 4.38

ТРЪЖЬНИКЪ, -а м. *меѣач новѣа*: „трѣжньникомъ“ дат. мн. κολλυβιστῶν трѣжннѣмъ 2.15

ТРЪНИЕ, -ѣи с. зб. *шрне*: „трѣниѣ“ ген. ἀκανθῶν τρέμн 19.2

ТРЪНОВЪ, -ѣи прид. *шрнов*: „трѣновъ“ м. ак. јд. ἀκάνθινον τρέμн 19.5

ТРЪБОВАТИ, -боуѣ, -боуеши несвр. [уѣсо] *шмаши шѡшребу*: „трѣбоуеши“ през. 2. л. јд. χρεῖαν ἔχει τρέμн 16.30 | „трѣ-боуѣтѣ“ през. 3. л. јд. χρεῖαν ἔχει τρέμн 13.10 | „трѣбоуѣмъ“ през. 1. л. мн. χρεῖαν ἔχομεν τρέμн 13.29 | „трѣбоуааше“ импф. 3. л. јд. χρεῖαν εἶχεν τρέμн 2.25

ТРЪВА, -ѣ ж. *шрава*: „трѣва“ ном. јд. χόρτος τράва 6.10

ТОУ прил. а. *ῥου*: ἐκεῖ **т҃Ѹ** 2.1, 5, 6, 12; 3.22, 23; 4.6, 40; 5.5; 6.3, 22, 24; 10.40, 42; 11.15, 31; 12.2, 9, 26; 18.2, 3; 19.42; 20.24 **б. и** ~ *и* *ῥу*: κακεῖ **и т҃Ѹ** 11.54

ТОУЖДЬ, -и прид. *ῥυθιναυ*: „**тоу-ждемь**“ м. лок. јд. ἀλλοτρίῳ **ч҃ждѣмъ** 10.5 | „**тоуждинхъ**“ м. ген. мн. одр. τῶν ἀλλοτρίων **ч҃ждагъ** 10.5

ТЪ, **та**, **то** зам. 1. *ῥαј*: а. м. „**тѣ**“ ном. јд. αὐτός **ѣмъ** 5.37 / αὐτός **тѣ** 4.12; 12.49; 14.10 / αὐτός **Ѹ** 6.15 / ἐκεῖνο **тѣ** 6.22 / ἐκεῖνος **тѣ** 1.33; 4.25, 5.11, 38, 46; 8.42; 9.12, 37; 10.1; 13.6, 25, 26; 14.12, 21, 26; 15.26; 21.12 / οὗτος **тѣ** 4.29 | „**того**“ ген. јд. αὐτοῦ **тогѡ** 9.18 / ἐκείνης **тогѡ** 4.39; 11.53; 19.27 / ἐκεῖνον **тогѡ** 5.43 / ἐκείνου **тогѡ** 5.47; 9.28 / τούτου **тогѡ** 9.31 | „**то-моу**“ дат. јд. ἐκείνου **томѸ** 11.49, 51 | „**тѣ**“ ак. јд. ἐκείνη **тѣ** 5.9; 14.20; 16.23, 26; 20.19 / ἐκείνην **тѣ** 1.40 (39) / **Ѹ** **тогѡ** 6.29 | „**ти**“ ном. мн. αὐτοί **тѣ** 4.45; 17.8, 19, 21 / ἐκεῖνοι **тѣ** 7.45 | „**тѣхъ**“ лок. мн. ταύταις **тѣхъ** 5.3 / V.C. his **тѣхъ** 17.9 **б. ж.** „**та**“ ном. јд. ἐκείνη **тѣ** 4.53 | „**тоѣ**“ ген. јд. ἐκείνου **тоѣ** 19.31 | „**тѣи**“ ном. мн. ἐκεῖναι **тѣ** 5.39 **в. с.** „**то**“ ном. јд. αὐτός **тѡ** 12.24 / ἐκεῖνος **тѡ** 12.48 | „**томоу**“ дат. јд. ἐκείνου **томѸ** 18.13 | „**то**“ ак. јд. τοῦτο **тѡ** 14.13 | „**та**“ ном. мн. αὐτά **тѣ** 5.36 / ταῦτα **тѣ** 10.25 | „**та**“ ак. мн. αὐτά **тѣ** 14.11 / N.A. τούτων T.R. τοῦτον **тѣ** 19.13 **2. вѣ тѣ ноуѣ** ж. ак. јд. види **ноуѣ**: 21.3 **3. и** ~ *и* *ῥαј*: **и** „**тѣ**“ м. ном. јд. κακεῖνος **и тѣ** 4.12; 7.29 „**тѣ**“, 14.12; 19.35 | **и** „**ти**“ м. ном. мн. κακεῖνοι **и тѣ** 17.24 | **и** „**ты**“ ак. мн. κακεῖνα **и тѣиѣ** 10.16 **4. вѣ томоу не** с. дат. јд. види **не**:

5.14 прво; 6.66; 8.11; 11.54; 14.19 друго; 16.10, 21, 25 прво; 21.6 / N.A. 16.16 **5. вѣ томоу не бѣти** с. дат. јд. види **бѣти**: 17.11 **6. отъ того** с. ген. јд. οἷα **отъ**: ἐκ τούτου **Ѹ** **тѣгѡ** 19.11 (12) **7. по томъ** с. INSTR. јд. *ποшом*: εἶτα **почѡмъ** 13.5; 19.27; 20.27 / μετὰ ταῦτα **почѡмъ** 5.14 / μετὰ τοῦτο **почѡмъ** 11.7

ТѢГДА прил. *ῥαга*: τότε **тѣгдѣ** 2.10 „**тогда**“, 7.10; 8.28; 11.6, 14; 12.16; 13.27; 19.1, 16; 20.8 / N.A. τότε **тѣгдѣ** 10.22

ТѢГДАЖЕ прил. *υποшом*: ἐπὶ τούτῳ **тѣгдѣ** 4.27

ТѢКЪМО прил. а. *οσιμ*: εἰ μὴ **тѣкѡмъ** 3.12; 6.22 „**тѣкѡмъ**“, 46 прво „**тѣкѡмъ**“, 14.6; 17.12; 19.15 / ἢ **тѣкѡмъ** 13.10 / **Ѹ** **тѣкѡмъ** 6.46 друго **б. само**: μόνον **тѣкѡмъ** 5.18; 11.52; 12.9; 13.9 17.20

ТѢ, **тебе** зам. а. *ῥи*: „**ты**“ ном. σύ **тѣ** 1.25, 43 двапут (42), 50 (49); 2.10, 20; 3.2, 10, 26; 4.9, 10, 12, 19; 6.30, 69; 7.52; 8.5, 13, 25, 33, 48, 52, 53 двапут; 9.17, 28, 34 двапут, 35; 10.24, 33; 11.27, 42; 12.34; 13.6, 7; 14.9; 17.5, 8, 21 двапут, 23 двапут: прво „**ты**“, 25; 18.33, 34, 37 двапут; 19.9; 20.15; 21.12, 15, 16 / V.C. tu T.R. **Ѹ** **тѣ** 17.18 | „**тебе**“ ген. σε **тѣѣ** 1.49 (48); 7.20; 8.10, 11; 11.8; 13.8; 17.3, 25 / σοί **тѣѣ** 17.5 друго / σοῦ **тѣѣ** 17.7, 8 | „**тебѣ**“ дат. σε **тѣѣѣ** 17.11, 13 / σοι **тѣѣѣ** 2.4; 3.3, 5, 11; 5.10, 12; 9.26; 13.38; 18.30, 34; 19.11 / σοί **тѣѣѣ** 6.30; 9.35; 11.22, 41 · „**ти**“ σοι **тѣ** 1.51 (50); 3.7; 4.10 двапут, 18, 51; 9.10; 11.40; 19.11 | „**та**“ ак. σε **тѣ** 1.49 (48), 51 (50); 10.33; 11.28; 16.30; 17.1, 4, 25; 18.35; 19.10 двапут; 21.15, 16 / V.C. te **тѣ** 8.10 | „**тебѣ**“ лок. σοι **тѣѣѣ** 13.37 / σοί **тѣѣѣ**

17.21 | „**ТОБОЖ**“ INSTR. σοι τοβόю 4.26; 21.3 / σοῦ τοβόю 3.26; 9.37 **б.** ~ **самого** види **самъ**: „**ТЕБЕ**“ GEN. 17.5 **прво**

ТЫСЖЦИ, -а ж. **пaтъ** **тысжць** GEN. MN. **види** **пaтъ**: „**ТЫСЖШТ**“ 6.10

ТЫСЖЦЬНИКЪ, -а м. **зaповедник** *чеше од 1000 војника*: „**ТЫСЖШТЪНИКЪ**“ NOM. JD. χιλiαρχος **ТЫСАЦТННКЪ** 18.12

ТЪМА, -ы ж. а. *шaмa*: „**ТЪМА**“ NOM. JD. σκοτία **ТМl** 12.35 | „**ТЪМЖ**“ AK. JD. σκότος **ТМЪ** 3.19 | „**ТЪМЪ**“ ЛOK. JD. σκοτία **ТМЪ** 8.12; 12.35 „**ТЪМЪ**“, 46 / σκότας **ТМЪ** 20.1 „**ТЪМЪ**“ **б.** ~ **БЫСТЪ** NOM. JD. **види** **БЫТИ**: 6.17

ТЪМЪНИЦА, -а ж. *шaмница*: „**ТЕМЪНИЦЖ**“ AK. JD. φυλακήν **ТЕМННЦЪ** 3.24

ТЪСТЪ, -и м. *шacш*: „**ТЪСТЪ**“ NOM. JD. πενθερός **ТЪСТЪ** 18.13

ТЪЛО, -а · -**ЕСЕ** с. *шeлo*: „**ТЪЛО**“ NOM. JD. σῶμα **ТЪЛo** 20.12 | „**ТЪЛА**“ GEN. JD. σώματος **ТЪЛl** 2.21 | „**ТЪЛО**“ AK. JD. σῶμα **ТЪЛo** 19.38 **двапут**, 40 | „**ТЪЛЕСА**“ AK. MN. σώματα **ТЪЛeл** 19.31

ТЖДОУ **прил.** **oтъ** ~ *oдaшлe*: ἐχεῖθεν **oтъ** 4.43; 11.54

ОУ

ОУ¹ **предл.** **кого** / **УТО** а. *кoд кoгa* / *чeгa*: παρά **oу** 1.40 (39); 4.40; 8.38 **двапут**; 14.23; 17.5 **двапут** / **прoс** **oу** 20.11, 12 **двапут** **б.** ~ **кого** **просити** **види** **просити**: ∅ **oу** 4.10; 11.22

ОУ² **реч.** а. **нe** ~ *joш нe*: οὐδέπω **нe** 7.39 **другo** / **oуπw** **нe** **oу** 2.4, 24; 7.6, 8 **другo**, 30, 39 **првo**; 8.20 / N.A. **oуπw** **нe** **oу** 6.17 / **oуπw** **нe** **oужe** 11.30 **б.** **нe** ~ **бo** **види** **бo**: 3.24; 7.39

првo; 20.9, 17 **првo** **в.** **нe** ~ **имати** **види** **имати**: 8.57

ОУБИТИ, **оубижъ**, **оубиєши** **свр.** [кого] а. *убишu*: „**ОУБИЕТЪ**“ **през.** 3. л. **јд.** ἀποκτείνας **oубиeтъ** 16.2 / ἀποκτενεῖ **oубиeтъ** 8.22 | „**ОУБИЖЪ**“ **през.** 3. л. **мн.** ἀποκτείνωσιν **oубиoтъ** 12.10 | **бж** „**ОУБИЛИ**“ **фут.** **егз.** 3. л. м. **мн.** ἀποκτείνωσιν **oубиoтъ** 11.53 | „**ОУБИТИ**“ **инф.** ἀποκτεῖναι **oубиtи** 5.16, 18; 7.1, 19, 20, 25; 8.37, 40; 18.31 **б.** *заклaшu*: „**ОУБИЕТЪ**“ **през.** 3. л. **јд.** θύσῃ **oубиeтъ** 10.10

ОУБО **прил.** а. *дaклe*: μὲν **oубo** 10.41; 16.9, 22 / μέντοι **oубo** 7.13 / οὐκοῦν **бo** 18.37 / οὖν **бo** 1.25; 2.22; 3.29; 4.11; 6.10, 42, 62; 8.24, 36, 38; 9.19; 12.50; 13.14; 14.7; 18.39; 19.24 / V.C. utique **oубo** 14.28; 18.36 / ∅ **oубo** 15.19 / ∅∅ 13.24; 19.24 **б.** *oбaчe* ~ *мeжyшuм*: ὁμως μέντοι **oубaчe** **oубo** 12.42

ОУБОИАТИ СЛ, **оубоиж сл**, **оубоиши сл** **свр.** *yплaшuшu сe*: „**ОУБОЖ**“ **сл** **aop.** 3. л. **јд.** ἐφοβήθη **oубoиcл** 19.8 | „**ОУБОЖШЛ**“ **сл** **сигм.** **ст.** **aop.** 3. л. **мн.** ἐφοβήθησαν **oубoиcлa** 6.19

ОУБРОУСЪ, -а м. *мpшвaчки пoкpов*: „**ОУБРОУСОМЪ**“ **инстр.** **јд.** σουδαρίω **oубpдoмъ** 11.44

ОУВЪДЪТИ, **оувъмъ**, **оувъси** **свр.** [кого / **УТО**] *дoзнaшu*: „**ОУВЪДЪ**“ **aop.** 3. л. **јд.** ἔγνω **pзъмъ** 4.1 | „**ОУВЪДЪСТЕ**“ **сигм.** **ст.** **aop.** 2. л. **мн.** **уместо** ***вндъсте** ἐωράκατε **кндътe** 14.7

ОУГОДЪНЪ, -ъи **прид.** [когоу] *yгoдaн*: „**ОУГОДЪНА**“ с. **ак.** **мн.** ἀρεστὰ **oугoднaл** 8.29

ОУГОТОВАТИ, -ажъ, -аєши **несвр.** / **свр.** [УТО] *пpипpемuшu*: „**ОУГОТОВАЖЪ**“ **през.** 1. л. **јд.** ἐτοιμάσω **oугoтoвaтu** 14.3 | „**ОУГОТОВАТИ**“ **инф.** ἐτοιμάσαι **oугoтoвaтu** 14.2

ΟΥΔΑΡΙΤΙ, -ριῖ, -риши свр. [кого] *ударити*: „оударι“ аор. 3. л. јд. ἔπαισεν οὐδάρη 18.10

ΟΥЗЫРѢТИ, -риῖ, -риши свр. [кого / уѣто] *видети*: а. през. „оузыриῖ“ 1. л. јд. ὁφομαι οὐζυρῖο 16.22 | „оузыриши“ 2. л. јд. ἰδῆς οὐζυрши 1.33 / ὁφει οὐζυрши 1.51 (50); 11.40 | „оузыритѣ“ 3. л. јд. ὁфεται οὐζυрнтѣ 3.36 | „оузырите“ 2. л. мн. θεωρεῖτε οὐζυрнтѣ 6.62 / ὁφесθε οὐζυрнтѣ 1.52 (51); 16.16, 17, 19 б. аор. „оузырѣ“ 3. л. јд. уместо *оузырѣѣ ἐμβλέψας οὐζυрѣѣ 1.36 | „оузырѣша“ сигм. ст. 3. л. мн. θεωροῦσιν οὐζυрѣша 6.19

ΟΥКЛОНИТИ, -ниῖ, -ниши свр. *сг скло- нити се*: „оуклони“ сг аор. 3. л. јд. ἐξένευσεν οὐκλονίεа 5.13

ΟΥКОРИТИ, -риῖ, -риши свр. [кого] *укорити*: „оукориша“ сигм. ст. аор. 3. л. мн. ἐλοιδόρησαν οὐкорίша 9.28

ΟΥКРАСТИ, оукрадѣ, оукрадѣши свр. [уѣто] *украсти*: „оукрадетѣ“ през. 3. л. јд. κλέψη οὐκράдетѣ 10.10

ΟΥКРОИ, -иῖ м. *повој*: „оукроѣмѣ“ INSTR. јд. χειраῖς οὐκρόемѣ 11.44

ΟΥКРОУХѢ, -а м. *парче*: „оукроухѣ“ ген. мн. κλάσματα οὐκρδѣх 6.12 / κλάσματων οὐκρδѣх 6.13

ОУМИРАТИ, -иῖ, -иѣши несвр. *уми- рати*: „оумираῖ“ парт. през. акт. м. ном. јд. уместо *хотѣаше оумрѣти ἤμελλον ἀποθνήσκειν ἡμѣаше οὐмрѣти 4.47

ОУМОЛИТИ, -иῖ, -иши свр. [кого о комѣ] *замолиити*: „оумолиῖ“ през. 1. л. јд. ἐρωτήσω οὐмолиῖ 14.16; 16.26 „оумолиῖ“

ОУМРѢТИ, оумрѣ, оумрѣши свр. *ум- рети*: а. през. „оумрѣтѣ“ 3. л. јд. ἀποθανεῖν

οὐмрѣтѣ 4.49 / ἀποθάνη οὐмрѣтѣ 6.50; 11.25, 26, 37, 50; 12.24 двапут | „оумрѣмѣ“ 1. л. мн. ἀποθάνωμεν οὐмрѣмѣ 11.16 | „оумрѣтѣ“ 2. л. мн. ἀποθανεῖσθε οὐмрѣтѣ 8.21, 24 два- пут б. аор. „оумрѣтѣ“ 3. л. јд. ἀπέθανεν οὐмрѣ 8.52, 53; 11.14 „оумрѣтѣ“ | „оумрѣша“ сигм. ст. 3. л. мн. ἀπέθανον οὐмрѣша 6.49 „оумрѣша“, 59; 8.53 в. фут. прет. хотѣаше „оумрѣти“ 3. л. јд. ἔμελλον ἀποθνήσκειν хотѣаше οὐмрѣти 11.51 / ἤμελλον ἀποθνήσκειν хотѣаше οὐмрѣти 12.33; 18.32 г. потенц. би „оумрѣлѣ“ 3. л. м. јд. ἂν ἀπέθανεν бѣи οὐмрѣлѣ 11.32 / ἂν ἐτεθνήκει бѣи οὐмрѣлѣ 11.21 д. инф. „оумрѣти“ ἀποθνήσκειν οὐмрѣти 19.7 ѣ. парт. прет. акт. „оумрѣшѣ“ м. ак. јд. τεθνηκότα οὐмѣрѣша 19.33 | „оумѣрѣ“ м. ном. јд. одр. ὁ τεθνηκώς οὐмѣрѣи 11.41, 43; 12.1 „оумѣрои“ | „оумѣрѣшааго“ м. ген. јд. одр. τοῦ τεθνηκότος οὐмѣрѣшааго 11.39

ОУМѢВАЛЬНИЦА, -а ж. *лавор*: „оумѢ- вальницѣ“ ак. јд. νιπτῆρα οὐмѢвálníнцѣ 13.5

ОУМѢВАТИ, -иῖ, -иѣши несвр. [уѣто] *ирати*: „оумѢвати“ инф. νίπτειν οὐмѢвátи 13.5, 14

ОУМѢТИ, оумѢи, оумѢиши свр. а. [уѣто] *оирати*: „оумѢиῖ“ през. 1. л. јд. νίψω οὐмѢи 13.8 | „оумѢиши“ през. 2. л. јд. νίψης οὐмѢиши 13.8 | „оумѢиῖ“ сигм. ст. аор. 1. л. јд. ἐνίψα οὐмѢиῖ 13.14 | „оумѢи“ аор. 3. л. јд. ἐνίψεν οὐмѢи 13.12 | „оумѢити“ инф. νίψασθαι οὐмѢити 13.10 б. [уѣто] *ирати*: „оумѢиши“ през. 2. л. јд. νίπτεις οὐмѢиши 13.6 в. сг *умиити се*: „оумѢиῖ“ сг сигм. ст. аор. 1. л. јд. ἐνίψάμην οὐмѢиῖа 9.15 | „оумѢи“ сг аор. 3. л. јд. ἐνίψατο οὐмѢиῖа 9.7, 11 | „оумѢи“ сг имп. 2. л. јд. νίψαι οὐмѢиῖа

ΟΥΣΤΡΑΨΑΤΙ, -αῖξ, -αῖσι несвр. с.л.
 πλαινιῦντι се: „**ΟΥΣΤΡΑΨΑΔΑΤ**“ през. 3. л. јд.
 δειλιότω οὔστραψάειγз 14.27

ΟΥΥΕΝΙΚЪ, -а м. ученик: „**ΟΥΥΕΝИКЪ**“ ном. јд. μαθητῆς οὐϋνικъ 9.28; 19.27, 38; 20.3, 4, 8; 21.7 | „**ΟΥΥΕНИКА**“ ген. јд. μαθητῶν οὐϋνικὰ 19.26 | „**ΟΥΥΕНИКОУ**“ дат. јд. μαθητῇ οὐϋνικῷ 19.27; 20.2 | „**ΟΥΥΕНИКА**“ ном. дв. μαθηταί οὐϋνικὰ 1.37; 20.10 | „**ΟΥΥΕНИЦИ**“ ном. мн. μαθηταί οὐϋνικάδ̑и 2.2, 11, 12, 17, 22; 3.22 „**ΟΥΥΕНИЦИ**“; 4.2, 8, 27, 31, 33; 6.11, 16, 22 двапут, 61; 7.3; 8.31; 9.2, 27, 28; 11.8, 12 „**ΟΥΥЕНИЦИ**“; 12.16; 13.22, 35; 15.8; 16.29; 18.1; 20.19, 20, 25, 26; 21.4, 8 | „**ΟΥΥΕНИКЪ**“ ген. мн. μαθητῶν οὐϋνικъ 1.35; 3.25 „**ΟΥΥЕ-НИ{НИ}КЪ**“; 6.8 „**о[οу]҃єникъ**“, 24, 60, 66; 12.4 „**о[οу]҃єникъ**“; 13.23; 16.17; 21.2, 12 | „**ОУ҃Е-НИКОМЪ**“ дат. мн. μαθηταῖς οὐϋνικώμъ 6.11,

12; 11.7, 16; 13.5; 20.18; 21.1, 14 | „ΟΥΕΝΙΚΥ“
ак. мн. μαθητάς οὔνηκн 4.1 | „ΟΥΕΝΙΚΥ“
инстр. мн. μαθητῶν οὔνηκн 6.3, 22; 11.54;
18.1, 2; 20.30

ΟΥΥИТЕЛЪ, -ла м. *учишель*: „ΟΥИ-
ТЕЛЪ“ ном. јд. διδάσκαλος οὔνηтель 3.2, 10;
11.28; 13.14 | „ΟΥИТЕЛЪ“ ген. јд. διδάσκαλος
οὔνηтелα 13.13 | „ΟΥИТЕЛЮ“ вок. јд. διδάσκα-
λε οὔνηтелю 1.39 (38); 8.4; 20.16 / уместо
*равъи ραββί равкѣ 6.25; 9.2; 11.8

ΟΥИТИ, **ΟΥЖ**, **ОУИШИ** несвр. а. [кого]
учиши: „ОУИШИ“ през. 2. л. јд. διδάσχεις
οὔниши 9.34 | „ОУДАШЕ“ импф. 3. л. јд.
ἐδίδασкен οὔнаше 7.14; 8.2 | „ОУИТИ“ инф.
διδάσκειν οὔниги 7.35 | „ОУУА“ парт. през.
акт. м. ном. јд. διδᾶσκων οὔна 6.59; 7.28;
8.20 | „ОУЕНИ“ парт. прет. пас. м. ном. мн.
διδακτοί наѣчени 6.45 **б. сл** *учиши се*: „ОУУ“
сл парт. прет. акт. м. ном. јд. μεμαθηώς
οὔнива 7.15

Ф

ФАРИСЕИ, -ем • **ФАРИСЪИ**, -ъм м.
фарисей: „ФАРИСЕИ“ ном. мн. Φαρισαῖοι
фаріієс 7.32 друго; 8.3; 11.47, 57; 12.18 ·
„ФАРИСЪИ“ Φαρισαῖοι фаріієс 4.1; 7.32
прво, 47; 8.12; 9.15 | „ФАРИСЪИ“ ген. мн.
Φαρισαίων фаріієн 1.24; 3.1; 7.48; 9.16,
40 „фа[ри]сѣи“; 12.42; 18.3 | „ФАРИСЪОМЪ“
дат. мн. Φαρισαίους фаріієумѣ 7.45; 9.13
„ФАРИСЪЕМЪ“; 11.46

ФИЛИПЪ, -а м. лч. *Филип*: „ФИЛИПЪ“
ном. Φίλιππος фѣліппѣ 1.45 (44), 46 (45),
47 (46), 49 (48); 6.7; 12.22; 14.8 | „ФИЛИПА“
ген. Φίλιππον фѣліппа 1.44 (43) | „ФИЛИПОУ“

дат. Φίλιππῳ фѣліппѣ 6.5; 12.21 | „ФИЛИПЕ“
вок. Φίλιππε фѣліппе 14.9

ФИНИКЪ, -а м. *палма*: „ФИНИКЪ“ ген.
мн. φοινίκων фѣнікѣ 12.13

Х

ХВАЛА, -ы ж. а. *хвалѣ* **ВЪЗДАТИ** ак.
јд. види **ВЪЗДАТИ**: 6.11, 23 „ХВАЛЖ“ **б.** *ХВАЛЖ*
ВЪЗДАТИ ак. јд. види **ВЪЗДАТИ**: 11.41

ХИТОНЪ, -а м. *шуника*: „ХИТОНЪ“
ном. јд. χιτὼν χітѡнѣ 19.23 | „ХИТОНЪ“ ак.
јд. χιτῶνα χітѡнѣ 19.23

ХЛѢБЪ, -а м. а. *хлеб*: „ХЛѢБЪ“ ном. јд.
ἄρτος хлѣбѣ 6.33, 35, 41 „ХЛѢБ“, 48, 50, 51
двапут, 58 двапут | „ХЛѢБА“ ген. јд. ἄρτον
хлѣба 21.13 / ἄρτου хлѣба 6.51 | „ХЛѢБЪ“
ак. јд. ἄρτον хлѣбѣ 6.31, 32 двапут, 33, 34;
13.18, 30; 21.9 „ХЛѢБЪ“ | „ХЛѢБЪ“ ген. мн.
ἄρτοι хлѣбѣ 6.9 / ἄρτοι хлѣбы 6.7 / ἄρτων
хлѣбѣ 6.13 | „ХЛѢБЫ“ ак. мн. ἄρτον хлѣбы
6.23 / ἄρτους хлѣбы 6.5, 11 / ἐκ τῶν ἄρτων
хлѣбы 6.26 **б.** *залогај*: „ХЛѢБЪ“ ак. јд. ψω-
μίον хлѣбѣ 13.26 двапут | „ХЛѢБЪ“ лок. јд.
ψωμίον хлѣбѣ 13.27

ХОДИТИ, **ХОЖДЖ**, **ХОДИШИ** несвр. а. *хо-
дити*: „ХОДИТЬ“ през. 3. л. јд. περιπατῇ
хѡднѣ 11.9, 10 / πορεύεται хѡднѣ 10.4 |
„ХОДИТЕ“ през. 2. л. мн. περιπατεῖτε хѡднѣ
12.35 | „ХОЖДАШЕ“ импф. 3. л. јд. παρῆγεν
мнмохождѣше 8.59 / περιεπάτει хѡждѣше
5.9; 7.1; 10.23; 11.54 | „ХОЖДАХЖ“ импф.
3. л. мн. περιεπάτουں хѡждѣхѣ 6.66 | **ИМАТЬ**
„ХОДИТИ“ фут. 3. л. јд. περιπατήσει ѣматѣ
хѡднѣ 8.12 | „ХОДИ“ имп. 2. л. јд. περιπά-
τει хѡднѣ 5.11, 12 | „ХОДИТИ“ инф. περιπατεῖν

χοδήτι 7.1 | „ходѣца“ парт. през. акт. м. ген. јд. περιπατοῦντα χοδάца 6.19 б. [по комь] *πρωιμῆτι*: „ходитъ“ през. 3. л. јд. ἀκολουθείτω πολεμειδεγегъ 12.26 | „ходѣи“ парт. през. акт. м. ном. јд. одр. δ ἀκολουθῶν χοδάи 8.12 / δ περιπατῶν χοδάи 12.35

ХОТѢТИ, хоѣѣ, хоштеши несвр. [уѣто] 1. *хтеши*: а. през. „хоштѣ“ 1. л. јд. θέλω хоѣѣ 17.24 | „хоштеши“ 2. л. јд. θέλεις хоѣѣши 5.6 | „хоштетѣ“ 3. л. јд. θέλει хоѣѣегъ 3.8; 5.21; 7.17; 17.24 | „хоштемѣ“ 1. л. мн. θέλομεν хоѣѣемъ 12.18 | „хоштетѣ“ 2. л. мн. βούλεσθε хоѣѣеге 18.39 / θέλετε хоѣѣеге 5.40 „хоѣѣеге“; 6.67; 8.44; 9.27 двапут / θέληте хоѣѣеге 15.7 б. аор. „хотѣсте“ сигм. ст. 2. л. мн. ἠθελήσατε *κοιχοτ'егеге* 5.35 в. импф. „хотѣашѣ“ 3. л. јд. ἤθελεν *χοτ'ашѣ* 7.1 | „хотѣахѣ“ 3. л. мн. ἤθελον *χοτ'ахѣ* 6.11, 21; 7.44; 16.18 2. пом. глаг. са инф. а. през. гради фут. „хоштеши“ 2. л. јд. 14.22 | „хоштетѣ“ 3. л. јд. 7.35 двапут | „хотатѣ“ 3. л. мн. 6.15 б. импф. гради фут. прет. „хотѣашѣ“ 3. л. јд. 6.71; 11.51; 12.4, 33; 18.32 „хотѣше“ | „хотѣахѣ“ 3. л. мн. 7.39 в. акт. парт. през. гради акт. парт. фут. „хотѣ“ м. ном. јд. 6.6 | „хотѣи“ м. ном. јд. одр. 6.64

ХРАМИНА, -ѣ ж. *zīrađa*: „храмина“ ном. јд. οἰκία χράμινα 12.3

ХРАНИТИ, -ниѣ, -ниши несвр. [уѣто] *gr̥jati se [чеѣ]*: „хранитѣ“ през. 3. л. јд. τηρεῖ *χρανίегъ* 9.16

ХРИЗМА, -ѣ ж. *мирисно уѣ*: „хризмы“ ген. јд. μύρου μύρα 12.3

ХРИЗМЪНЪ, -ѣи прид. *koji je od mirisnoj уѣ*: „хризмънѣи“ ж. ген. јд. одр. μύρου μύеги 12.3

ХРОМЪ, -ѣи прид. *храм*: „хромѣ“ м. ген. мн. χολῶν *χρομѣиχъ* 5.3

ХРЬСТЪ, -а м. лч. *Χριστός*: „хѣ“ ном. *Χριστός χрѣгѣиχъ* 1.25, 42 (41); 3.28; 4.25, 29, 42; 6.69 „[хѣ]“; 7.26, 27, 31, 41 двапут, 42; 10.24; 11.27; 12.34; 20.31 | „хѣ“ ген. *Χριστόν χрѣгѣи* 9.22; 17.3 „(ис)хѣ“

Ω

ΩΣΑΝЪНА узв. *осана*: „ωσαν'на“ *ώσαννά* 12.13

Ц

ЦРЬКЪ, -кѣ ж. *храм*: „црѣкѣ“ ном. јд. ναός *цѣрѣкѣ* 2.20 | „црѣкѣ“ ген. јд. ἱεροῦ *цѣрѣкѣ* 8.59 / ἱεροῦ *цѣрѣкѣи* 2.15; 8.59 | „црѣкѣ“ ак. јд. ναόν *цѣрѣкѣ* 2.19; 7.14 „црѣкѣ“; 8.2 „црѣкѣ“ | „црѣкѣ“ лок. јд. ἱερῷ *цѣрѣкѣи* 2.14; 5.14; 8.20; 10.23; 11.56 „црѣкѣи“ *ἱερῷ цѣрѣкѣи* 7.28 „црѣкѣи“ / *ναοῦ цѣрѣкѣи* 2.21

ЦѢЛЪ, -ѣи прид. а. *цѣлѣ* *бѣити* м. ном. јд. види *бѣити*: 5.6, 9, 14 б. *цѣла* *сѣтворити* м. ген. јд. види *сѣтворити*: 5.11, 15

ЦѢСАРЬ¹, -ѣи м. цар: „цѣрѣ“ ном. јд. βασιλεύς *цѣрѣ* 1.50 (49); 12.13 „цѣрѣ“, 15; 18.33 „цѣрѣ“, 37 двапут: прво „цѣрѣ“; 19.14 „цѣрѣ“, 19 „цѣрѣ“, 21 двапут: прво „цѣрѣ“ друго „цѣрѣ“ | „цѣрѣ“ ген. јд. βασιλέα *цѣрѣ* 6.15; 18.39; 19.15 двапут | „цѣрѣ“ ак. јд. βασιλέα *цѣрѣ* 19.12 | „цѣрѣи“ вок. јд. βασιλεύς *цѣрѣи* 19.3

ЦѢСАРЬ² прид. ~ *мѣжѣ* види *мѣжѣ*: „цѣрѣ“ м. ном. јд. 4.46, 49

ЦЪСАРЬСТВОИЕ, -ни с. *царство*: „цср-
ствиѣ“ ген. јд. βασιλείαν црѣтъѧ 3.3 | „црѣтвиѣ“
ак. јд. βασιλείαν црѣтъѧ 3.5

ЦЪСАРЬСТВО, -а с. *царство*: „цсрство“
ном. јд. βασιλεία црѣтѣ 18.36 трипут: друго
„црѣтѣ“ треће „цство“

У

УАСЪ, -а м. *шренушак*: „уаса“ ген. јд.
ѡрасъ часѧ 19.27

УАША, -а ж. *чаша*: „уашж“ ак. јд. πο-
τήριον чашѧ 18.11

УАШАТИ, -аѣ, -аѣши несвр. [уесо] *чека-
ти*: „уашѣтиихъ“ м. ген. мн. одр. ἐκδεχόμενων
чаюцихъ 5.3

УЕТВРѢДЬНЕВЪНЪ, -ѣи прил. *који
је од четири дана*: „УЕТВРѢДЬНЕВЪНЪ“ м.
ном. јд. τεταρταῖος четвероднѣкенъ 11.39

УЕТЫРЕ, -и прост. бр. а. *четири*:
„УЕТЫРИ“ м. ак. τέσσαρας четѣри 11.17 |
„УЕТЫРИ“ ж. ак. τέσσαρα четѣри 19.23 б. ~
десѧти *четрдесѧти*: „УЕТЫРѢМИ“ десѧты с.
инстр. τεσσαράκοντα четѣредесѧтъ 2.20 в. ~
мѣсѧци м. види мѣсѧци: „УЕТЫРИ“ ном. 4.35

УИСЛО, -а с. брѡј: „УИСЛОМЪ“ инстр. јд.
ἀριθμὸν числѡмъ 6.10

УИСТИ, уѣтѧ, уѣтѣши несвр. 1. [кого]
пошѣивати: „Уѣтѧ“ през. 1. л. јд. τιμῶ
чтѧ 8.49 | „Уѣтѣтѧ“ през. 3. л. јд. τιμᾷ чтѣтѧ
5.23 прво / τιμῶν чтѣтѧ 5.23 друго „Уѣтѣтѧ“
| „Уѣтѧтѧ“ през. 3. л. мн. τιμῶσιν чтѧтѧ 5.23
двапут 2. [уѣто] *чишѣти*: „УИСѧ“ сигм. ст.
аор. 3. л. мн. ἀνέγνωσαν чтѡша 19.20 3. не
~ [кого] *срамѡшѣти*: не „Уѣтѣтѣ“ през. 2.
л. мн. ἀτιμᾶζετε не чтѣтѣ 8.49

УИСТЪ, -ѣи прид. *чистѣ*: „УИСТЪ“ м.
ном. јд. καθαρὸς чѣстѧ 13.10 | „УИСТИ“ м.
ном. мн. καθαρὸι чѣстѧ 13.10, 11; 15.3

УЛОВѢКОУБОИЦЪ, -а м. *убица чо-
века*: „УКОУБОИЦЪ“ ном. јд. ἀνθρωποκτόνος
человѣкоубѣица 8.44

УЛОВѢКЪ, -а м. а. *човек*: „УЛѢКЪ“ ном.
јд. ἀνθρωπος члѡвѣкъ 2.10; 3.1, 4 „УЛѢКЪ“, 27
„УЛѢКЪ“, 4.50; 5.5 „УЛѢКЪ“, 9, 12 „УЛѢКЪ“, 15; 7.23
„УЛѢКЪ“, 46 двапут прво „УЛѢ[УС]КЪ“, 9.11, 16
двапут „УЛѢКЪ“, 24 „УЛѢКЪ“, 30 „УЛѢКЪ“, 10.32;
11.47, 50; 16.21; 19.5 | „УЛѢКА“ ген. јд. ἄν-
θρωπον чѡловѣка 4.29; 5.7, 34; 7.22 „УЛѢКА“,
23 „УЛѢКА“, 8.40; 9.1 „УЛѢКА“, 24 „УЛѢКА“ / ἀνθρώ-
που чѡловѣка 18.29 | „УЛѢ[В]КОУ“ дат. јд.
ἀνθρωπον чѡловѣкѧ 7.51 | „УЛѢЦЪ“ лок. јд.
ἀνθρώπου чѡловѣцѣхъ 2.25 прво / ἀνθρώπω
чѡловѣцѣ 2.25 друго | „УЛѢКОУ“ ген. дв.
ἀνθρώπων чѡловѣкѧ 8.17 б. мн. УЛОВѢЦИ
люди: „УЛѢЦИ“ ном. ἀνθρωποι чѡловѣцы
3.19; 6.14 | „УЛѢКЪ“ ген. ἀνθρώπων чѡловѣкъ
5.41 | „УЛѢКМЪ“ дат. ἀνθρώποις чѡловѣкумъ
4.28 „УЛѢКМЪ“, 17.6 | „УЛОВКЪ“ ак. ἀνθρώπους
чѡловѣки 6.10

УЛОВѢУЬСКЪ, -ѣи прид. *човечији*:
а. неodr. „УЛѢУЬСКЪ“ м. ном. јд. ἀνθρώπου
члѡвѣчѣскѣи 12.34 | „УЛѢУЬСКЪ“ ж. ак. јд. ἀνθρώ-
που чѡловѣчѣскѣи 12.43 б. одр. „УЛѢУЬСКЪ“ м.
ном. јд. ἀνθρώπου члѡвѣчѣскѣи 5.27 / ἀνθρώπου
члѡвѣчѣскѣи 3.13 „УЛѢУЬСКЪ“, 5.27; 6.27; 12.23
„УЛѢУЬСКЪ“, 13.31 „УЛѢУЬСКЪ“, | „УЛѢУЬСКАЛО“ м.
ген. јд. ἀνθρώπου члѡвѣчѣскаго 1.52 (51); 6.62
„УЛОВѢУЬСКАЛО“, 8.28 „УЛѢУЬСКАЛО“ / ἀνθρώπου
члѡвѣчѣскаго 6.53 „УЛѢУЬСКАЛО“, | „УЛѢУЬСКОУМОУ“
м. дат. јд. ἀνθρώπου члѡвѣчѣскомѧ 3.14; 12.34
„УЛѢУЬСКОУМОУ“

ΥΟΥΔΙΤΙ СΛ, ΥΟΥΔЖ СΛ, ΥΟΥΔИШИ СΛ
несвр. *υουδιτι се*: „**ΥΟΥΔΙΤΕ**“ **СΛ** през. 2. л.
мн. θαυμάζετε **ΥΟΥΔΙΤΕ** 5.20 | „**ΥΟΥΔЖДАХЖ**“
СΛ импф. 3. л. мн. θαύμασαν **ΥΟΥΔΙΤΕ** 4.27

ΥΟΥΔΟ, ΥΟΥΔΕCЕ с. *υудо*: „**ΥΟΥΔΟ**“ ак. јд.
уместо ***ЗНАМЕНИИ** σημεῖον **ЗНАМЕНИИ** 4.54 |
„**ΥΟΥΔΕCЪ**“ ген. мн. τέρατα **ΥΟΥΔΕCЪ** 4.48

ΥΡΕΒΟ, -Α с. *υшроба*: „**ΥΡΕΒΑ**“ ген. јд.
κοιλίας **ΥΡΕΒΑ** 7.38 | „**ΥΡΕΒΟ**“ ак. јд. κοιλίαν
οὐτρώε 3.4

ΥΒCТЬ, -И ж. *часѣ*: „**ΥΒCТИ**“ ген. јд.
τιμὴν **ΥΒCТИ** 4.44

ΥΒΤΟ, ΥΕCО зам. а. *нешѣо*: „**ΥΤΟ**“ ном.
τι **ΥΤΟ** 1.47 (46); 5.14; 6.7 / Ø **ΥΤΟ** 8.6 | „**ΥΕ-**
CО“ ген. **ΥΕCΟ** 14.14/ N.A. **ΥΕCΟ** 16.23 |
„**ΥΤΟ**“ ак. **ΥΤΟ** 21.5 **β. шѣа**: „**ΥΤΟ**“ ном. **ΥΤΟ**
ΥΤΟ 2.4, 25; 6.9 „**ΥΤΟ**“; 11.56; 14.22; 16.17,
18 прво, 21 „**ΥΤΟ**“ друго; 18.38; 21.5 / **ΥΤΟ**
ΥΤΟ 10.6 „**ΥΤΟ**“ / **ΥΤΟ** **ΥΤΟ** 7.36 | „**ΥΕCО**“ ген.
ΥΤΟ **ΥΤΟ** 1.39 (38); 4.27 | „**ΥΕCОМОУ**“ дат. **ΥΤΟ**
ΥΤΟ 13.28 | „**ΥΤΟ**“ ак. **ΥΤΟ** 6.6, 28, 30;
7.51; 8.5; 9.17 „**ΥΤΟ**“, 26, 27; 11.47; 12.27, 49
двапут; 13.12; 15.15; 16.18 друго; 18.35 **в.** ак.
зашѣо: „**ΥΤΟ**“ **ΥΤΟ** **ΥΤΟ** 1.25; 4.27; 7.19 „**ΥΤΟ**“;
10.20; 18.35, 38; 20.13, 15 **г. ΥΕCО** **ради** ген.
збоѣ чеѣа: διατί **ΥΤΟ** **ΥΤΟ** 12.5 **д. ΥИМЬ** INSTR.
одакле: πόθεν **ΥΤΟ** 6.5 **ђ. по** ~ ак. *збоѣ чеѣа*:
„**ΥΤΟ**“ διατί **ΥΤΟ** 7.45; 8.43, 46; 13.37 „**ΥΤΟ**“

ΥΛΔΟ, -Α с. *гешѣ*: „**ΥΛΔΑ**“ ном. мн. τέχνα
ΥΛΔΑ 8.39; 11.52

ΥΛΔЬЦЕ, -Α с. *гешѣнце*: „**ΥΛΔЬЦΑ**“ вок.
мн. τεχνία **ΥΛΔЬЦΑ** 13.33

ΥΛCТЬ, -И ж. а. *гѣо*: „**ΥΛCТЬ**“ ном. јд.
μέρος **ΥΛCТЬ** 19.23 | „**Υ**“ ак. мн. μέρος **ΥΛCТИ**
19.23 **б. ИМѢТИ ΥΛCТИ** (у одрич. речен.) ген.
јд. види **ИМАТИ**: 13.8

Ш

ШЕCТЬ, -ИИ ред. бр. *шестѣ*: „**ШЕCТΑΑ**“
ж. ном. јд. одр. ἕκτη **ШЕCТЬ** 4.6; 19.14

ШЕCТЬ, -И прост. бр. *шестѣ*: „**ШЕCТЬ**“
ном. јд. ἕξ **ШЕCТЬ** 2.6 | „**ШЕCТИ**“ ген. јд. ἑξ
ШЕCТИ 12.1 | „**ШЕCТИЖ**“ INSTR. јд. ἑξ **ШЕCТИ**
2.20

ШЬВЕНЬ, -ИИ прил. **НЕ** ~ без *шаво-*
ва: „**ШЬВЕНЬ**“ м. ном. јд. ἄρραφος **НЕШКЕНЬ**
19.23

Ю

ЮЖЕ прил. а. *вѣ*: ἥδη **ЮЖЕ** 3.18; 4.35;
5.6 „**ЮЖЕ**“; 9.22, 27; 11.17, 39 „**ЮЖЕ**“; 13.2; 15.3
„**ЮЖЕ**“; 19.28, 33; 21.14 **б. ~ НЕ** *више не*:
οὐκ ἔτι **ЮЖЕ** 14.30 / οὐκέτι **НЕ** **ЮЖЕ**
4.42; 15.15

ЮТРО прил. *υἱῆς*: ὀρθρου **ЮТРО** 8.2

Ѓ

ЃВИТИ види **ЃВИТИ**

ЃВЬ види **ЃВЬ**

ЃЗВА, -Ы ж. *рана*: „**ЃЗВЫ**“ ген. јд.
τύπον **ЃЗВЫ** 20.25 | „**ЃЗВЖ**“ ак. јд. τύπον
ЃЗВЫ 20.25

ЃКО „ЃКО“ 1. везн. а. *га*: ὅτι **ЃКО** 1.32
прво, 34, 51 (50); 2.17, 18, 22; 3.2, 7, 11, 28,
33; 4.1 двапут, 17, 19, 20, 21, 22, 25, 27, 35
двапут, 37, 39, 42 двапут, 44, 47, 51, 52, 53
двапут; 5.6, 15, 24, 25, 27, 28, 32, 36, 42, 45;
6.5, 14, 15, 22 двапут, 24, 36, 38, 41, 42, 46,
61, 65, 69; 7.7 друго, 26, 29, 31, 35, 36, 42,
52; 8.17, 24, 27 „**ЃКО**“, 28, 33, 34, 37, 48, 52,

54, 55; 9.8, 9 двапут, 17 друго, 18, 19, 20 двапут, 23, 24, 25, 29, 31, 32, 35, 41; 10.36 двапут, 38, 41; 11.6, 13, 20, 22, 24, 27, 31 двапут, 33, 40, 41, 42, 50, 51, 56, 57; 12.9, 12, 16, 19, 34, 50; 13.1, 3 двапут, 11, 19, 21, 29, 33, 35; 14.2, 10, 11, 14, 20, 22, 28 прво и друго, 31; 16.4 прво, 13, 15, 16, 17, 19, 20, 21 друго, 23, 26, 27 друго, 30 двапут; 17.7, 8 друго и треће, 21, 23, 25 „ѣ{ко}“; 18.8, 9, 37; 19.4, 10, 21, 28, 35; 20.9, 14, 15, 18, 31; 21.4, 7, 12, 15, 16 / N.A. ὅτι T.R. Ø Ø 10.34; 14.2 / Ø Ø 10.36 **б.** *ga:* ὥστε ѡκω 3.16; 7.35 **в.** *јер, заѡо шѡо:* ὅτι ѡκω 1.30, 31; 2.25; 3.18, 21, 23; 5.18, 30, 39; 6.2, 26 двапут, 38, 41; 7.1, 7 прво, 8, 22, 23, 30, 39; 8.14, 16, 20, 22; 29, 37, 43, 44 двапут, 47; 9.16, 17 прво, 22; 10.4, 5, 13, 17, 33, 41; 11.9, 10, 15, 47; 12.6 двапут, 11, 18, 39, 49; 14.12, 17 двапут, 19, 28 треће; 15.5, 15, 21, 25, 27; 16.3, 4 друго, 6, 9, 10, 11, 19, 21 прво, 27 прво, 32; 17.8 прво, 9, 14, 24, 25; 18.2; 19.7, 20, 42; 20.13, 29 / Ø ѡκω 3.20 **г.** *како:* ὡς εἰδὰ 18.6; 21.9 / ὡς ѡκω 2.9; 6.12, 16, 41, 46, 65, 69; 7.26; 8.7; 11.29, 31, 33; 19.33; 20.11 **д.** *као шѡо:* ὥспер ѡκωже 5.21 **ђ.** *шѡо:* ὅ τι ѡκω 8.25; 9.30 / ὅτι ѡκω 11.15, 41 **2.** прил. **а.** *ошѡрилике:* ὡς ѡκω 1.40 (39); 6.19; 11.18; 21.8 / ὡσεῖ ѡκω 4.6; 19.14 **б.** *као:* ὡς ѡκω 7.10, 46 / ὡσεῖ ѡκω 1.32 друго; 6.10; 19.39

ІАКОЖЕ „ѣкоже“ 1. везн. *као шѡо:* καθὼς ѡкоже 1.23; 3.14; 5.23, 30; 6.31, 57, 58; 7.38; 8.28; 10.15, 26; 12.14, 50; 13.15, 33, 34; 14.27, 31; 15.4, 9, 10, 12; 17.2, 11, 14, 16, 18, 21, 22, 23; 19.40; 20.21 / ὥспер ѡкоже 5.26 **2.** прил. *као:* ὡς ѡкоже 15.6

ІАКЪ, іака, іако зам. *ма какав, какав* *log:* „ѣцѣмъ“ м. INSTR. јд. ὃ δῆποτε ѡцѣмъ 5.4

ІАМОЖЕ прил. *куда:* „ѣможе“ ὅπου ѡможе 8.21, 22; 13.33, 36; 14.4

ІАСТИ, ѣмь, ѣси несвр. / свр. [ѣто] *јестѡи:* „ѣстѣ“ през. 3. л. јд. φάγη ѡстѣ 6.50 | „ѣдатѣ“ през. 3. л. мн. φάγωσιν ѡддѣтѣ 6.5 | „ѣсѣ“ СИГМ. СТ. аор. 3. л. мн. ἐφαγον ѡддоша 6.23, 31, 49, 58 | „ѣли“ ѣстѣ перф. 2. л. м. мн. ἐφάγετε ѡли εἰστέ 6.25 | „ѣждѣ“ имп. 2. л. јд. φάγε ѡждѣ 4.31 | „ѣсти“ инф. φαγεῖν ѡстѣ 4.32, 33; 6.31, 52 | „ѣды“ парт. през. акт. м. ном. јд. одр. ὁ τρώγων ѡддѣй 6.54, 56; 13.18 · „ѣдаи“ ὁ τρώγων ѡддѣй 6.58 | „ѣдѣшѣимъ“ парт. прет. акт. м. дат. мн. одр. τοῖς βεβρωχόσιν ѡддѣшѣимъ 6.13

ІАХАТИ, іадѣ, іадѣши несвр. [вѣ ѣто] *путовати [чиме]:* „ѣдѣхѣ“ импф. 3. л. мн. ἤρχοντο ѡдѣхѣ 6.16, 21

Ј

ЈЕГДА везн. *када:* „егда“ ἐν ᾧ εἰδὰ 5.7 / ὅταν εἰдὰ 2.10; 4.25; 5.7; 7.27, 31; 8.28, 44; 9.5; 10.4; 13.19; 14.29; 15.26 „егда“; 16.4, 13, 21 двапут / ὅτε εἰдὰ 2.21 „егда“, 23; 4.21, 23, 45; 5.25; 6.24; 9.4, 14; 12.16, 17, 41; 13.12, 31; 16.25; 17.12; 19.6, 8, 23, 30; 20.24; 21.15 / ὡς εἰдὰ 2.23; 4.1, 40; 7.10; 11.6, 20, 23

ЈЕДИНЪ 1. зам. **а.** *једино:* „ѣдини“ м. ном. мн. μόνοι εἰδίни 6.22 **б.** *једини:* „ѣдинлаго“ м. ген. јд. μόνου εἰδίного 5.44 · „ѣдиного“ μόνον εἰδίного 17.3 | „ѣдино“ с. ак. јд. ἐν εἰδίно 9.25 **в.** *неки:* „ѣдинѣ“ м. ном. јд. τις нѣкѣй 5.5 / τις нѣкѣто 11.1 | „ѣдини“ м. ном.

МН. *τινες* **НѢЦЫН** 6.64; 7.25, 44; 9.16; 11.37, 46; 12.20; 13.29 **Г. сам:** „**ЕДИНЪ**“ м. ном. јд. **μόνος** **ѢДІННЪ** 6.15; 8.9 друго, 16 „**ЕДИНЪ**[**НЪ**]“; 16.32 | „**ЕДИНОГО**“ м. ген. јд. **μόνον** **ѢДІНАГО** 16.32 / **μόνον** **ѢДІНАГΩ** 8.29 | „**ЕДИНИ**“ м. ном. МН. **μόνοι** **ѢДІНИ** 6.22 | „**ЕДИНО**“ с. ном. јд. **μόνος** **ѢДІНО** 12.24 **Д. ~** **ЈЕТЕРЪ** **ВИДИ** **ЈЕТЕРЪ:** „**ЕДИНЪ**“ м. ном. јд. 11.49 **Ѓ. НИ ~** *ниједан:* **НИ** „**ЕДИНОМЪ**“ ж. ген. јд. **οὐδεμίαν** **НИ** **ѢДІННЫ** 18.38; 19.4 | **НИ** „**ЕДИНОГО**“ с. ген. јд. **οὐδέν** **НИ** **ѢДІНАГΩ** 10.41 **2. прост. бр. а. један:** „**ЕДИНЪ**“ м. ном. јд. **εἰς** **ѢДІННЪ** 1.41 (40); 6.8, 9, 70 „**Е**[**ДИНЪ**]ДІНЪ“, 71; 7.50; 8.9 прво; 10.16; 11.50; 12.2, 4; 13.21, 23; 19.34; 20.24 / **ѢН** **ѢДІННЪ** 6.22 | „**ЕДИНОГО**“ м. ген. јд. **ἑνα** **ѢДІНАГО** 8.41; 18.39; 20.12 двапут | „**ЕДИНО**“ с. ном. јд. **ἑν** **ѢДІНО** 10.30; 17.11, 21 двапут, 22 двапут / **МІА** **ѢДІНО** 10.16 | „**ЕДИНО**“ с. ак. јд. **ἑν** **ѢДІНО** 7.21; 17.23 | „**ЕДИНОМЪ**“ с. лок. јд. **ἑνα** **ѢДІНѢМЪ** 20.7 **Б. ЈЕДИНА** ж. *први дан:* „**ЕДИНЪ**“ ак. јд. **μῆ** **ѢДІНЪ** 20.1, 19 **В. ПО** **ЈЕДИНОМОУ** м. дат. јд. *по један:* **καθ’** **εἰς** **ПО** **ѢДІНОМЪ** 8.9 **Г. СЪБЪРАТИ** **ВЪ** **ЈЕДИНО** с. ак. јд. **ВИДИ** **СЪБЪРАТИ:** 11.52

ЈЕЛИКО · ЈЕЛИКОЖЕ зам. непр. а. *оно шпо:* „**ЕЛИКО**“ **Ѡ** **ЈѠЖЕ** 4.45; 14.26 / **Ѡ** **Ѡ** **ѢЛІКА** 4.29, 39; 10.41; 15.14; 16.15; 17.7 / **Ѡ** **Ѡ** **ѢЛІКΩ** 6.11 **Б. ОНИ** *који:* „**ЕЛИКОЖЕ**“ **Ѡ** **Ѡ** **ѢЛІКΩ** 10.7 **В. ЈЕЛИКО** *лице шпо* **τοῦ:** „**ЕЛИКО**“ **Ѡ** **Ѡ** **ѢЛІКА** **ЈЦЕ** 16.13

ЈЕТЕРЪ, -а, -о зам. а. *известан:* „**ЈЕТЕРЪ**“ м. ном. јд. **τις** **НѢКІЙ** 4.46 **Б. ЈЕДИНЪ ~ један:** **εἰς** **τις** **ѢДІННЪ** **НѢКТО** 11.49

ЈЕЦЕ прил. *још:* „**ЕШТЕ**“ **Ѣ** **ѢЦЕ** 4.35; 7.33; 12.35; 13.33; 14.19; 16.12; 20.1 / **N.A.** **Ѣ** **ѢЦЕ** 11.30

Њ

ЊДРО прил. *хитро:* **ταχὺ** **ЊДРΩ** 11.29, 31 **ЊЗЫКЪ, -а** м. *народ (εθνικὴ τριυία):* „**ЊЗКЪ**“ ном. јд. **ἔθνος** **ЊЗЫКЪ** 11.50 | „**ЊЗКЪ**“ ак. јд. **ἔθνος** **ЊЗЫКЪ** 11.48

ЊТИ, имѧ, имѧши свр. 1. [**кого / уѧто**] *ухвалити:* „**ИМЕТЪ**“ през. 3. л. јд. **καταλάβη** **ЊМЕТЪ** 12.35 | „**ИСТЕ**“ сигм. ст. аор. 2. л. МН. **ἐπιάσατε** **ЊТЪ** 21.10 | „**ИСК**“ сигм. ст. аор. 3. л. МН. **ἐπίασαν** **ЊША** 21.3 | „**ИТА**“ **ЈЕСТЪ** перф. пас. 3. л. ж. јд. **N.A.** **κατεῖληπται** **ЊТЪ** **ѢТЪ** 8.4 | „**ИТЪ**“ парт. прет. пас. ж. ак. јд. **κατεῖλημ-μῆν** **ЊТЪ** 8.3 **2. [кого] ухвалити:** „**ИМѧТЪ**“ през. 3. л. МН. **πιάσωσιν** **ЊМѧТЪ** 7.32; 11.57 | „**ИТЪ**“ аор. 3. л. јд. **ἐπίασεν** **ЊТЪ** 8.20 | „**ИСК**“ сигм. ст. аор. 3. л. МН. **συνέλαβον** **ЊША** 18.12 | „**ИТИ**“ инф. **πιάσαι** **ДА** **ЊМѧТЪ** 7.30 / **πιάσαι** **ЊТН** 7.44; 10.39 **3. ВЪРЖ (ВЪРЪ)** у одрич. речен.) ~ [**комоу / уесомоу**] *веровати:* а. през. **ВЪРЖ** „**ИМѧ**“ 1. л. јд. **πιστεύσω** **ВЪРЖ** **ЊМЪ** 9.36 · „**ИМѧ**“ **ВЪРЪ** **πιστεύσω** **ЊМЪ** **ВЪРЪ** 20.25 | „**ИМѧШИ**“ **ВЪРЖ** 2. л. јд. **уместо** **ѧ** **ИМѧШИ** **πιστεύεις** **ѢМѧШН** **ВЪРЖ** 11.26 | **ВЪРЖ** „**ИМЕТЪ**“ 3. л. јд. **πιστεύσῃ** **ВЪРЖ** **ЊМЕТЪ** 17.21 | **ВЪРЖ** „**ИМЕМЪ**“ 1. л. МН. **πιστεύσωμεν** **ВЪРЖ** **ЊМЕМЪ** 6.30 | **ВЪРЖ** „**ИМЕТЕ**“ 2. л. МН. **πιστεύσετε** **ВЪРЖ** **ЊМЕТЕ** 5.47 „**Е**“ **МЕТЕ** / **πιστεύσῃτε** **ВЪРЖ** **ЊМЕТЕ** 13.19; 14.29; 19.35 / **πιστεύσῃτε** **ВЪРЖ** **ѢТЕ** 11.15; 20.31 · **ВЪРЪ** „**ИМЕТЕ**“ **πιστεύсῃτε** **ЊМЕТЕ** **ВЪРЪ** 8.24 | **ВЪРЖ** „**ИМѧТЪ**“ 3. л. МН. **πιστεύσουσιν** **ВЪРЖ** **ЊМѧТЪ** 11.42 / **πιστεύσουσιν** **оу** **ВЪРЖ** **ѢТЪ** 11.48 **Б. аор. ВЪРЖ** „**И**“ 3. л. јд. **ἐπίστευσεν** **ВЪРЖ** 12.38 | **ВЪРЖ** „**ИСК**“ сигм. ст. 3. л. МН. **ἐπίστευσαν** **ВЪРЖ** **Ѡ** **Ѡ** 2.22; 9.18 · „**ИСК**“ **ВЪРЪ** **ἐπίστευσαν** **ЊША** **ВЪРЪ** **В. фут. ИМАТЕ** **ВЪРЪ**

„**ИТИ**“ 2. л. мн. πιστεύσητε ἡμᾶτε ἐκρόκατι 4.48 г. имп. **ВѢРЖ** „**ИМИ**“ 2. л. јд. πίστευσον ἐκρὺ ἡμῖν 4.21 | **ВѢРЖ** „**ИМѢТЕ**“ 2. л. мн. πιστεύετε ἐκρὺ ἡμῖν 14.11 / πιστεύσατε ἐκρὺ ἡμῖν 10.38 д. парт. прет. акт. **ВѢРЖ** „**ЕМЪ**“ м. ном. јд. уместо ***ИТЬ** ἐπίστευσεν ἐκρόκα 4.50

ИУУЪНЪ, -ѣи прид. *jeuchen*: „**ИУУЪНЪ**“ м. ген. мн. χριθίνους ἰαχμέννυχъ 6.9 | „**ИУУЪНЪИХЪ**“ м. ген. мн. одр. χριθίνων ἰαχμέννυχъ 6.13

Θ

ΘΩΜΑ, -ѣи м. лч. *Тама*: „**ТОМА**“ ном. Θωμᾶς **ΔΩΜΑ** 11.16; 14.5; 20.24, 26, 28; 21.2 | „**ТОМЪ**“ дат. Θωμᾷ **ΔΩΜΗ** 20.26

Υ

ΥСОПЪ, -а м. *υрска*: „**ΥСОПЪ**“ ак. јд. ὑσσώπω τρώγῃ 19.29

УЗ РЕЧНИК МАРИЈИНА ЧЕТВОРОЈЕВАНЂЕЉА

Пред читаоцима је речник једнога сегмента Маријина четворојеванђеља (Codex Marianus glagoliticus), четврте књиге, тј. Јеванђеља по Јовану. Будући да се ради о структурно разуђеном тексту, аутор је желео речнички обрађивати споменик из делова, да би се представиле изворне разлике међу јеванђелистима, разуме се с аспекта словенске преводилачке технике. А Јеванђеље по Јовану по много чему је особено, различито од трију синоптичких јеванђеља. – „Својеврстан је Јованов стил: у приповедању је једноставан и лак, у визијама прожет духом јеврејске профетистичке егзалтације, а у својим идејама, изразима и обртима везан је за грчко-јелинистичку филозофску мистику.“¹

Велика је штета што није сачуван почетак првобитног рукописа Јеванђеља по Јовану (Јн 1.1–22) који је приликом средњовековне рестаурације допуњен за ту прилику посебно писаним српским редакцијским текстом у првој половини XIV века (л. 134а/134б).² Недостају и листови у средини (Јн 18.14–29) и на крају (Јн 21.17–25); очито је да су ови делови изгубљени доцније, јер нису надокнађени, за разлику од првога губитка.² Први приређивач овога споменика, Игнатиј (тј. Ватрослав) В. Јагић (1838–1923), допунио је на овим местима своје издање текстом из Зографског четворојеванђеља (такође

¹ В. Мошин, Вуков „Нови завјет“, *Нови завјети Господара нашега Исуса Христа*, Превео Вук Стеф. Караџић, Сабрана дела Вука Караџића X, Београд 1974, 492–493. Уп. *Обице литетатурные черты Евангелий – Евангелие от Иоана, Характеристика языка Евангелия как собственно греческого*, и сл., Православная энциклопедия, т. XVI, Под редакцией Патриарха Московского и всея Руси Алексия II, 636–637, 637–639, 639–645 (А. С. Десницкий и др.).

² Редакцију и век настанка уметка одредио је И. В. Ягичъ, *Памятникъ глаголической письменности*. Маринское четвероевангелие, съ примѣчаниями и приложениями, Санктпетербургъ 1883 [Берлинъ], 314.

XI век, глаголица)³ У критичком издању словенског Јеванђеља лакуне су попуњаване текстом из руског Типографског четворојеванђеља с почетка XII века (РГАДА, ф. 381, 1)⁴ али за израду речника нашега извора, овом приликом, наравно, то није искоришћено.

Својевремено је И. В. Јагић, приређујући за штампу целовити текст Јеванђеља, израдио старословенско-грчки глосар с детаљним индексом на готово три стотине страна (с топографским упућивањем на пагинацију и редове, не главе и стихове)⁵ Тај речник је до данас остао основни приручник за упознавање с овим спомеником. У међувремену се целокупна лексика из изворног дела споменика, будући да је он један од најважнијих међу онима који припадају „старословенском канону“, нашла у два главна старословенска, односно црквенословенска речника који су завршени у XX веку. То су, у научним круговима популарно названи, „Прашки старословенски речник“ (*Slovník jazyka staroslověnského*, 1–52)⁶ и „Московски старословенски речник“ (*Старославянский словарь, по рукописям X–XI веков*)⁷. Такође, за потребе рада на Старословенистичком одсеку Института за српски језик САНУ где је одавно покренута израда Српскословенског речника јеванђеља, пре више деценија је свршена тотална ексцерпција Маријина четворојеванђеља, на основу чега је прибрана и сложена млађа српска редакцијска јеванђељска лексика (у послу се кренуло од Мирослављева јеванђеља)⁸ Будући да се дуго сматрало (а то је мишљење и данас претежно), да је овај споменик најближи првобитној тетри („хипотетичка прототетра“) за коју се, ипак, држи да је настала пре апракоса (такође, јеванђељски текст сложен на овај начин погоднији је за лексикографску обраду од апракосног, по литургијском

³ Ягичъ, *Памятникъ*, 314, 388, 402. С друге стране, почетак Јеванђеља по Матеју И. В. Јагић допунио је „дечанским четворојеванђељем, бугарскословенског рукописа из XIII века, који се чува у Императорској јавној библиотеци“, *Истио*, 1.

⁴ А. А. Алексеев и др., *Евангелие от Иоана в славянской традиции*, Санкт-Петербург 1998, 39.

⁵ Ягичъ, *Словуказатель (Index verborum)*, у: *Памятникъ*, 477–607.

⁶ Hlavní redaktor Josef Kurz [et al.], Praha, Československá akademie věd, Slovanský ústav / Akademie věd České Republiky, Slovanský ústav, 1958–1997. У току је израда допуна овога речника.

⁷ Под редакцией Р. М. Цейтлин, Р. Вечерки и Э. Благовой, Москва, Славянский институт Академии наук Чешской Республики, Институт славяноведения и балканистики Российской академии наук, 1994.

⁸ М. Пешикан, *Пишања ортографске стандардизације и метода речничке обраде грађе српске редакције старословенског језика*, Јужнословенски филолог XXXIII (1977), 157–164; Н. Родић, *Јеванђељски речник српске редакције – pro et contra*, Јужнословенски филолог LIV (1998), 247–253; *Српскословенски речник јеванђеља. Огледна свеска*, Саставио В. Савић, Библиотека Јужнословенског филолога, н. с. 23, Београд 2007.

реду), он је положен у основе лексикографске концепције на Институту за српски језик САНУ.⁹

Наиме, по своме типу Маријино четворојеванђеље представља богослужбену тетру с потпуним литургијским ознакама у тексту које омогућавају богослужење и на своме свршетку је вероватно имало лекционарне таблице¹⁰ попут оних у руском Типографском четворојеванђељу с почетка XII века, споменику из исте епохе,¹¹ с којим чини текстолошки пар.¹² Постоје језичко-текстолошки и литургијско-лекционарни докази да је словенска тетра старија од апракоса.¹³ Иако у Маријину четворојеванђељу има лексичких појединости којима се оно приклања древним кратким апракосима,¹⁴ за разлику од Зографског и Галичког четворојеванђеља у којима је низ чтења био подвргнут редактури,¹⁵ ипак се „по текстуалним и граматичким особеностима Маријинско четворојеванђеље може оценити као најблискије словенском архетипу рукописа“.¹⁶

Речник ће својим новинама које доноси бити врло користан у области старословенистике, а посебно, српској науци и култури. Наиме, још је издавач, И. В. Јагић, вршећи подробну анализу Маријина четворојеванђеља, приметио да је оно преписано „где су у XI веку живели Хрвати и Срби, највероватније негде у Босни или јужније“.¹⁷ Том приликом издвојио је доказе на различитим нивоима језичког система: **кoкoтѣ** уместо **кoѣрѣ**, замена **ѡ** са **oѣ**, **ы** и **и**, **ѣ** и **ѣ**, давање предности групи **сѣ** над **ст** (< **ск**).¹⁸ Списку лексема и њихових облика који се могу везати за српско подручје, проф. Ђорђе Трифуновић, идући за старијим ауторима, додаје **ѣрѣви**, **расѣманиѣ**, **тоѣѣ**, **гдѣ** и **гдѣ** уместо **кѣдѣ** и **кѣдѣ**, **сега ради**

⁹ *Српскословенски речник јеванђеља*, VIII.

¹⁰ Те таблице се не односе на апракос него на бројеве Амонијевих глава. Апракос није био погодан за богослужење по римском обреду јер није садржавао сва јеванђељска чтења, међу којима има и оних која су потребна на Западу (А. А. Алексеев, *Текстология Славянской библии*, С.-Петербург 1999, 149).

¹¹ Алексеев, *Текстология*, 21; А. М. Пентковский, *Лекционари и четвроевангелия в византийской и славянской литургических традициях*, у: Алексеев и др., *Евангелие от Иоана*, Приложение 1, 30.

¹² Алексеев и др., *Евангелие от Иоана*, 30.

¹³ Исто, 20–21, 30, 36–37; Пентковский, *Лекционари и четвроевангелия*, 28, 38–39, 43.

¹⁴ Алексеев, *Текстология*, 149–151, Алексеев и др., *Евангелие от Иоана*, 30.

¹⁵ Алексеев и др., *Евангелие от Иоана*, 30.

¹⁶ Исто, 30.

¹⁷ Ягичъ, *Памятникъ*, 410.

¹⁸ Исто, 410, 424–425, 430–433, 435–436.

уместо **сего ради**.¹⁹ У науци, иначе, постоје различита мишљења о пореклу овога рукописа – од српског, преко пограничног српско-југозападнобугарског (македонског), односно југозападнобугарског подручја.²⁰ И. В. Јагић је, на унутрашњој несагласности у судбини старословенских полугласника који се у једном случају вокализују **ѣ, ѥ > о, е**, а у другом, уместо да се чува разлика међу графемама, подлежу честом међусобном мешању, приметио да је споменик пренет из једне у другу словенску средину, тј. да је предлогжак Маријина четворојеванђеља настао на другом дијалекатском простору, другачијем од штокавског.²¹ Проф. Јасмина Грковић-Мејџор, позивајући се на студију Стјепана Михаиловича Куљбакина о Мирослављеву јеванђељу,²² подсећа да је таквих случајева било и касније у српској писмености.²³ А затим, она фонолошким анализом доказује да је Маријино четворојеванђеље настало на простору где се формирала српска редакција старословенског језика: за све црте на основу којих се традиционално дефинише српско-словенски језик од XII века,²⁴ проф. Грковић-Мејџор налази потврде у Маријину четворојеванђељу, изузев рефлекса **ѡ > е**, за шта је могуће пружити објашњење.²⁵ По нашем суду, заснованом на језичким, црквеним, културним

¹⁹ Ђ. Трифуновић, *Ка почецима српске писмености*, Београд 2001, 20–21.

²⁰ *Мариинское евангелие*, Православная энциклопедия, 474.

²¹ „...Споменик је током времена доспео у другу етничку средину, у односу на ону у којој је језик живео и где се ради њега образовала његова графика“, Јагич, *Памятникъ*, 430. Предлогжак је могао у језичком смислу бити близак Асеманијеву јеванђељу, Синајском псалтиру и још неким споменицима. Репрезентативан пример буквалистичког приступа хетерогеној језичкој грађи одраженој у Маријину четворојеванђељу читамо у: *Мариинское евангелие*, Кирило-методијевска енциклопедия, том II, И–О, София 1995, 620–622 (Т. Мострова).

²² С. М. Куљбакин, *Палеографска и језичка испитивања о Мирослављевом јеванђељу*, Сремски Карловци 1925, 25–27.

²³ Ј. Грковић-Мејџор, *О формирању српске редакције старословенског језика*, Ђурђеви Ступови и Будимљанска епархија, Беране–Београд 2011, 46–47, нап. 29.

²⁴ Кључно је њено објашњење раније збуњујућег мешања јерова на позицији јаког полугласника које је збунило П. А. Бузука (*Къ вопросу о мѣстѣ написанія Мариинскаго Евангелія*, Извѣстія Отдѣленія русскаго языка и словесности Россійской академіи наукъ 1918 г., т. XXIII, кн. 2, Петроград 1921, 109–149), и друге који су некритички примали његове резултате (в. приказ С. М. Куљбакина, *Јужнословенски филолог* IV, Београд 1924, 219–222 и *Јужнословенски филолог* V, 1925–1926, 304–307). Ове наизглед немотивисане супституције последица су српског неразликовања два полугласника, тј. њихове међусобне унификације, односно постојања млађег дијалекатског слоја, поред македонског још једног, условно говорећи, немакедонског. Проф. Ј. Грковић-Мејџор илуструје ове слојеве примерима **шѣдѣ** и **шѣдѣ**, подсећајући на Ван Вејкову збуњеност истовременим, међусобно несагласним облицима **шѣдѣша** и **шѣдѣша** (Грковић-Мејџор, *О формирању*, 47).

²⁵ Грковић-Мејџор, *О формирању*, 46, 47–48. Такође, В. Савић, *Српска редакција црквено-словенског језика: од св. Климентија, епископа словенског, до св. Саве, архиепископа српског*, *Slověne. International Journal of Slavic Studies* Vol. 5, № 2, Moscow, 2016, 256, нап. 60.

и историјским чињеницима, Маријино четворојеванђеље преписано је с предлошка донетог из охридског, данас македонског краја, највероватније на југоисточном ободу Рашке (Поибарје, у ширем смислу околина Звечана), у трећој четвртини XI века.²⁶ Још је С. М. Куљбакин показао лексичку сродност овога споменика с Мирослављевим јеванђељом,²⁷ по типу јединственим апракосним текстом;²⁸ што отвара могућност да су протограф првог и архетип другог, као јеванђељске књиге редиговане или писане у истом времену, на истом простору (друга четвртина XI века – након укључивања Рашке епископије у Охридску архиепископију 1020. године)²⁹ заједно доспеле у северније, српске крајеве, са словенског југа.³⁰

У предговору своме издању Маријина четворојеванђеља, у вези с продором првих вести о овоме споменику у науци, И. В. Јагић је ставио његов значај за „најстарију црквенословенску српскохрватску писменост“ у исту равн са значајем који Остромирово јеванђеље има за најстарију руску културу.³¹ Деценију касније Стојан Новаковић ће поновити ову мисао: „Филолошка словенска наука већ познаје један врло давнашњи сјајни споменик старе словенске књижевности, који је на самом почетку ширења словенске књижевности међу Србима примио на се обележје српске народности. То је Маријинско Јеванђеље, писано глаголицом, за Србе оно што је Јеванђеље Остромирово за Русе.“³² Проф. Ј. Грковић-Мејџор изводи исти закључак за наш споменик, полазећи од методолошке поставке на основу које се од старословенских издвајају најстарији рукописи руске редакције: „Уколико се *Остромирово јеванђеље* дефинише као споменик руске редакције на основу претпостављеног руског изговора текста, а не правописа, онда би МЈ требало сматрати спомеником српске редакције. Можемо претпоставити да су се већ у време настанка МЈ текстови у богослужењу читали на српски начин. Правопис је још увек био традиционалан, етимолошки, са

²⁶ Савић, *Српска редакција*, 259–260, 315.

²⁷ Куљбакин, *Палеографска и језичка испитивања*, 94; Савић, *Српска редакција*, 261.

²⁸ Л. П. Жуковская, *Текстология и язык древнейших славянских памятников*, Москва 1976, 269–284; Алексеев и др., *Евангелие от Иоана*, 23–25.

²⁹ О оснивању и ширењу ове византијске црквене организације на српске земље в. Ј. Калић, *Црквене прилике у српским земљама до стварања архиепископије 1219. године*, Сава Немањић – Свети Сава. Историја и предање, Београд, САНУ, 1979, 27–53.

³⁰ Савић, *Српска редакција*, 316.

³¹ Јагич, *Памятникъ*, XIII.

³² С. Новаковић, *Први основи словенске књижевности међу балканским Словенима. Легенда о Владимиру и Косари*. У Београду 1893, 149. На ово место у својој књизи скреће пажњу и проф. Ђ. Трифуновић, *Ка почецима*, 22–23.

писањем јусова и два јера, али питање језичке редакције треба одвојити од питања правописних правила.³³

Осим што је књига настала на српском терену са старијег јужнословенског предлошка, она је вековима коришћена међу Србима. Анализирајући правопис наслова јеванђељских глава накнадно уписиваних ћирилицом [у XIII веку] на горњим маргинама црвеним мастилом, И. В. Јагић је лоцирао њихова аутора: „Правописне особености наслова искључују могућност претпоставке да су ови додаци сачињени у пределима западносрпске писмености (босанско-далматинске); тамо се није тако писало, што доказују примери Никољског јеванђеља, Болоњског зборника итд. Стога, писар наслова живео је јужније, у пределима Старе Србије, или, што је највероватније, на Атосу.“³⁴ Осим наслова, ћирилицом и српском редакцијом нешто касније, у епоси краља Милутина (1281–1321) неколико руку је писало Амонијеве главе (бочне усправне маргине), литургијске упутнице за одређена чтенија (слободан простор на маргинама), четири записа с подробнијим литургијским назнакама, а постоји и запис рашким канцеларијским брзописом из XIV века на листу 46а (у литератури грешком, наводно, писано руком једног Бугарина).³⁵ Српски свештеници, највероватније свештенмонаси који су имали потребу да задрже ову древну књигу у времену када су се глагољски рукописи листом претварали у макулатуру, активно су дуго времена користили глаголицу; разуме се, све њихове црквено-литургијске пропратне белешке остварене су на ћирилици, источнијем словенском свету тада блискијем писму.

У науци се овај споменик, Јагићевом заслугом, зове „Маријинским четворојеванђељем“, али у складу са српском творбом присвојних придева он се у српској средини зове и „Маријиним четворојеванђељем“, како га у овом осврту и ми називамо (у науци се користио назив и „Григоровичево јеванђеље“). Веровало се да је, наиме, нађен у атонском скиту Пресвете Богородице [Марије] – Ксилургу, по којем је добио име.³⁶ Први колекционар који

³³ Грковић-Мејџор, *О формирању*, 48.

³⁴ Јагић, *Памятникъ*, 413.

³⁵ Ђ. Трифуновић, *Ка почецима*, 21. Све ћириличке текстове у нашем споменику прочитао је и објавио Л. Мошињски (L. Moszyński, *Cyrylica w Kodeksie Marianańskim*, *Studia z filologii polskiej i słowiańskiej* 8, Warszawa 1969, 213–259).

³⁶ Јагић, *Памятникъ*, XI. Заправо, В. И. Григорович је био доста неодређен у навођењу места одакле је овај знаменити кодекс потекао. Место проналаска споменика могла би, ништа мање, бити и Велика Лавра Св. Атанасија Атонскога (Е. Немировский, *К истории открытия и первичного изучения глаголического Мариинского Четвероевангелия*, *Slovo* 47–49, Zagreb 1997–1999, 33–56).

је дошао у додир с овим спомеником био је аустријски конзул Антун Михановић, који је 1843. године добио његова два листа,³⁷ и касније их предао Францу Миклошичу; Михановић је и скренуо пажњу В. И. Григоровичу да на Светој Гори, управо у Зографском манастиру, постоји извесни глагољски рукопис, доказујући своју тврдњу једним узорком („обрацик“),³⁸ највероватније, како запажа И. В. Јагић, одломком из Маријина четворојеванђеља.³⁹ В. И. Григорович је, потом, 1844–1845. пронашао Маријино четворојеванђеље и понео га са собом, али првих неколико година ово откриће остало је непознато научној јавности. Потом је Ф. Миклошич 1850. објавио један лист који му је В. И. Григорович уступио, а онда је и сам Григорович 1852. донео прве вести о овоме рукопису – ‘да је близак Ватиканском глагољском споменику (тј. Асеманијеву јеванђељу) и да га је извесни Србин исправљао и уносио забелешке ћирилицом’.⁴⁰ Време је пролазило, и поред негодовања водећих слависта тога времена, Павла Јосифа Шафарика (1795–1861) и Измаила Ивановича Срезњевског (1812–1880), није се назирало његово целовито издавање иако је, по сведочењу А. Е. Викторова (1879) његов власник то желео. По смрти В. И. Григоровича (1876) читава његова стара збирка, па с њоме и глагољско јеванђеље, доспела је у Московски јавни и Румјанцевљев музеј (сада Руска државна библиотека, РГБ). Тек по доласку И. В. Јагића у Санктпетербург (1880) дошло је до остварења давнашње жеље у старословенистици: под покровитељством Императорске академије наука споменик је привремено уступљен Јагићу у Санктпетербургу и он је извршио транслитерацију целог рукописа из глаголице у ћирилицу (1881); потом су, на Јагићево инсистирање, прибављене матрице за црквенословенски слог двојачке величине, те је приређено критичко издање споменика (1883),⁴¹ до данас узорно у читавој старословенистици.⁴²

Главни део овог пергаменског глагољског рукописа, 171 лист, чува се у Руској државној библиотеци у Москви (доскора се ова библиотека звала Државна библиотека „В. И. Лењин“) у збирци В. И. Григоровича, под бројем 6 (Муз. 1689, ф. 87). Мали део, фрагмент од два листа, познатији као „Михановићеви

³⁷ Ягичъ, *Памятникъ*, XIII.

³⁸ В. Григоровичъ, *Очеркъ путешествія по европейской Турціи*. Изданіе второе, Москва 1877, 10.

³⁹ Ягичъ, *Памятникъ*, VII.

⁴⁰ *Исто*, X.

⁴¹ *Исто*, XV–XVI.

⁴² Издање је 1960. године репринтовано при Институту за славистику Универзитета у Грацу (*Editiones monumentorum slavicarum veteris dialecti*).

листићи“ (одн. „Миклошичеви листићи“), обрео се после Миклошичеве смрти (1891) у Бечкој дворској библиотеци, где је и данас похрањен (сада је то Аустријска национална библиотека), под сигнатуром Cod. Slav. 146.⁴³

Виктор Савић

⁴³ За описе с литературом в. *Сводный каталог славяно-русских рукописных книг, хранящихся в СССР (XI–XIII в.)*, Москва 1984, 54–59, № 14; G. Birkfellner, *Glagolitische und kyrillische Handschriften in Österreich*, Wien 1975, 67–68, I/15. Такође Р. Вечерка, *Описание старославянских рукописей*, у: *Старославянский словарь*, 14–15; *Мариинско евангелие*, Кирило-методиевска енциклопедия, 617–625.

САДРЖАЈ

Увод	5
МАРИЛИНО ЧЕТВОРОЈЕВАНЂЕЉЕ Јеванђеље по Јовану: текст	11
МАРИЛИНО ЧЕТВОРОЈЕВАНЂЕЉЕ Јеванђеље по Јовану: речник	41
Уз речник МАРИЛИНА ЧЕТВОРОЈЕВАНЂЕЉА (Виктор Савић)	141

АЛЕСАНДРО ЧЕСКИНИ
РЕЧНИК МАРИЛИНОГ ЧЕТВОРОЈЕВАНЂЕЉА
ЈЕВАНЂЕЉЕ ПО ЈОВАНУ

ИЗДАВАЧИ

МЕЂУНАРОДНИ ЦЕНТАР ЗА ПРАВОСЛАВНЕ СТУДИЈЕ
ОБРЕНОВИЋЕВА 20, 18000 НИШ, СРБИЈА
orthodox-studies.org
orthodoxstudies.ni@gmail.com

ИНСТИТУТ ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК САНУ
КНЕЗ МИХАИЛОВА 36, 11000 БЕОГРАД, СРБИЈА
www.isj.sanu.ac.rs
isj@isj.sanu.ac.rs

ЗА ИДАВАЧЕ

ДРАГИША БОЈОВИЋ, ПРЕДСЕДНИК
ЈАСНА ВЛАЈИЋ-ПОПОВИЋ, ДИРЕКТОР

ПРЕЛОМ

АЛЕКСАНДАР ИЛЧИЋ

ЛИКОВНО РЕШЕЊЕ КОРИЦА

МИЛАН РАДУЈКО
ВИКТОР САВИЋ

ФОТОГРАФИЈА НА КОРИЦАМА

МИЛАН РАДУЈКО

ТИРАЖ

800

ШТАМПА И ПОВЕЗ

САЈНОС, НОВИ САД

ФОНТ ЗА СТАРОСЛОВЕНСКУ ЋИРИЛИЦУ CYRILLICAŠNAFARIK
УРАДИО И ЗА ОВУ ПРИЛИКУ ПОСЕБНО ПРЕРАДИО НИКИТА СИМОНС

ФОНТОВИ

ЗА ГРЧКО ПИСМО GFS DIDOT CLASSIC (GREEK FONT SOCIETY),
ЗА СРПСКУ ЋИРИЛИЦУ NEOPLANTA BG (ТИРОМЕТАР),
ЗА ЦРКВЕНОСЛОВЕНСКУ ЋИРИЛИЦУ PONOMAR UNICODE (АЛЕКСАНДАР А. АНДРЕЈЕВ)

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

811.163.1"10"
091=163.1"10"

ЧЕСКИНИ, Алесандро

Речник Маријиног четворојеванђеља. Јеванђеље по Јовану / Алесандро Ческини. – Ниш : Међународни центар за православне студије ; Београд : Институт за српски језик САНУ, 2019 (Нови Сад : Сајнос). – 148 стр. ; 24 cm

На спор насл. стр.: Dizionario del Codice Mariano. Vangelo di Giovanni / Alessandro Ceschini. – Тираж 800. – Стр. 141–148: Уз Речник Маријина четворојеванђеља / Виктор Савић. – Напомене и библиографске референце уз текст. – Садржи и: Маријино четворојеванђеље. Јеванђеље по Јовану : текст.

ISBN 978-86-80136-14-1 (МЦПС)
ISBN 978-86-82873-69-3 (ИСЈСАНУ)

а) Маријино четворојеванђеље – Језик

COBISS.SR-ID 277825804

San Giovanni Evangelista
Chiesa della Madonna dell'Itria
Patriarcato di Peć (1335 circa)

